

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด
ภาคเหนือตอนบน 2
พ.ศ. 2566 – 2570
ฉบับทบทวน พ.ศ. 2567

เชียงราย น่าน พะเยา แพร่

สารบัญ

	หน้า
๑. บทสรุปผู้บริหาร	๑
๒. ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ตามนัยยะของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ และสรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด	๒
๓. สาระสำคัญแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๕
๓.๑ ข้อมูลเพื่อการพัฒนา	๕
๓.๑.๑ ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ	๕
๓.๑.๒ ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ	๒๔
๑) ด้านเศรษฐกิจ	๒๔
๒) ด้านสังคมและความมั่นคง	๕๐
๓) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๖๒
๓.๑.๓ ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่	๗๖
๓.๑.๔ ผลการพัฒนาและแก้ไขปัญหากลุ่มจังหวัดในช่วงที่ผ่านมา	๗๗
๓.๒ ประเด็นการพัฒนา	
๓.๒.๑ บทวิเคราะห์	๘๒
๓.๒.๒ เป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัด	๙๘
๓.๒.๓ ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัด	๙๘
๓.๒.๔ ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด	๙๘
๑) ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : ด้านการท่องเที่ยวสร้างสรรค์	๙๘
๒) ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : ด้านเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง	๙๙
๓) ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : ด้านการค้า การลงทุน เศรษฐกิจเพิ่มมูลค่า	๑๐๐
๔) ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน	๑๐๑
แบบฟอร์มสรุปแผนงานและโครงการสำคัญของกลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	๑๐๒
ภาคผนวก ก	๑๘๐
ภาคผนวก ข	๑๘๑

****

บทสรุปผู้บริหาร

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ เห็นชอบเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ และนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำแผนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ตามที่คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.) เสนอ โดยได้กำหนดโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปี ให้ยึดนโยบายหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปี โดยให้ยึดยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล รวมถึงให้ความสำคัญกับแผนพัฒนาภาค ศักยภาพ โอกาส ในการพัฒนาของพื้นที่ เพื่อเป็นแผนชี้นำการพัฒนาในภาพรวมของพื้นที่ และให้เกิดการพัฒนาที่สอดคล้องเชื่อมโยงกันในทุกพื้นที่ รวมไปถึงเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนได้อย่างทั่วถึง

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (เชียงราย - น่าน - พะเยา - แพร่) ได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนา เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในพื้นที่ ภายใต้สภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศที่มีความแปรผันสูง อาทิเช่น การระบาดของโรคอุบัติใหม่ สภาวการณ์ด้านเศรษฐกิจที่ผกผัน ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี สภาวการณ์ด้านสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นต้น โดยมุ่งเน้นการพัฒนาในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ อยู่บนพื้นฐานการได้รับประโยชน์ร่วมกันของจังหวัดภายในกลุ่มจังหวัด และดำเนินการภายใต้แนวความคิดการพัฒนาภาคเหนือที่มุ่งไปสู่การเป็น “ฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ” ที่พัฒนาสินค้าและบริการที่มีอัตลักษณ์โดดเด่นในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ๒ สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาภาคเหนือภายใต้ศักยภาพของพื้นที่ นำไปสู่การกำหนดเป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ที่ว่า **“ท่องเที่ยวบนพื้นฐานวัฒนธรรมร่วมสมัย ยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตร สิ่งแวดล้อมยั่งยืนสู่เศรษฐกิจมั่นคง”** เพื่อให้มีเศรษฐกิจที่ดี ประชาชนในพื้นที่มีรายได้เลี้ยงตนเองได้อย่างทั่วถึง และมีสิ่งแวดล้อมที่ดี โดยการขับเคลื่อนการกำหนดเป้าหมาย และแนวทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ดังกล่าว มาจากกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในภาคีเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สถาบันการศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขับเคลื่อนในเชิงเครือข่ายร่วมบูรณาการเพื่อให้เป้าหมายการพัฒนาสัมฤทธิ์ผล

ดังนั้น กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ จึงคาดหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน พ.ศ. ๒๕๖๗ ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อพื้นที่ภายในกลุ่มจังหวัดทั้งส่วนราชการ ประชาชน และองค์กรภาคเอกชน ในการพัฒนาพื้นที่อย่างยั่งยืนต่อไป

๒. ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ตามนัยยะของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ และสรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

แผนระดับ ๑	**ยุทธศาสตร์ชาติ** ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน • **เป้าหมาย** ๑. ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน ๒. ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น • **ประเด็น** ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน - **ประเด็นย่อย** (๑) การเกษตรสร้างมูลค่า (๒) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต (๓) สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว (๔) โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก (๕) พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่	**ยุทธศาสตร์ชาติ** ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม • **เป้าหมาย** ๑. อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน มีสมดุล ๒. ฟื้นฟูและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบทางลบจากการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจของประเทศ ๓. ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโต บนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ ๔. ยกระดับกระบวนทัศน์ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมบนหลักของการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล • **ประเด็น** ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม - **ประเด็นย่อย** (๑) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว (๒) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ (๓) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้น ความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง (๔) พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (๕) ยกระดับกระบวนทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

แผนระดับ ๒ (ให้กรอกเฉพาะแผนที่สอดคล้อง แต่อย่างน้อยต้องระบุความสอดคล้องกับแผนแม่บทฯ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)	**แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ** **ประเด็น ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่** • **เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ** ผู้ประกอบการในทุกระดับเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น • **แผนย่อยการสร้างความเข้มแข็งผู้ประกอบการอัจฉริยะ** - **เป้าหมายแผนย่อย** (๑) การขยายตัวของวิสาหกิจเริ่มต้นในประเทศไทยเพิ่มขึ้น (๒) ความสามารถในการแข่งขันด้านการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีดิจิทัลดีขึ้น • **แผนย่อยการสร้างโอกาสเข้าถึงตลาด** - **เป้าหมายแผนย่อย** (๑) มูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของประเทศเพิ่มขึ้น (๒) ความสามารถในการแข่งขันด้านการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทยดีขึ้น (๓) การขยายตัวการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพิ่มขึ้น • **แผนย่อยการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่** - **เป้าหมายแผนย่อย** อันดับนโยบายของภาครัฐที่มีต่อวิสาหกิจและผู้ประกอบการด้านการสนับสนุนและความสอดคล้องของนโยบายดีขึ้น **แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ** **ประเด็น โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์และดิจิทัล** • **เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ** ความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศดีขึ้น	**แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ** **ประเด็น การเกษตร** • **เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ** (๑) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น (๒) ผลผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น • **แผนย่อยเกษตรปลอดภัย** ● **เป้าหมายแผนย่อย** (๑) สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น (๒) ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัยและคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น • **แผนย่อยเกษตรชีวภาพ** - **เป้าหมายแผนย่อย** (๑) สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น (๒) วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น • **แผนย่อยเกษตรแปรรูป** - **เป้าหมายแผนย่อย** สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น • **แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ** - **เป้าหมายแผนย่อย** (๑) สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น (๒) ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น **แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ** **ประเด็น การท่องเที่ยว** • **เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ** (๑) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น (๒) รายได้จากการท่องเที่ยวของเมืองรองเพิ่มขึ้น	**แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านเศรษฐกิจ** • **เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูปที่ ๑** การสร้างเกษตรมูลค่าสูง • **เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูปที่ ๒** การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพสูง • **เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูปที่ ๓** การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กในอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย • **เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูปที่ ๔** การเป็นศูนย์กลางด้านการค้าและการลงทุนของไทยในภูมิภาค • **เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูปที่ ๕** การพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ **แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** • **เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูปที่ ๑** เพิ่มและพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ตามเป้าหมาย	**แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ** • **ยุทธศาสตร์** การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ● **เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์** (๑) เศรษฐกิจขยายตัวอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน (๒) การสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจรายสาขา ● **แนวทางการพัฒนา** (๑) การบริหารจัดการเศรษฐกิจส่วนรวม (๒) การเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ • **ยุทธศาสตร์** การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ● **เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์** (๑) รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติ (๒) สร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ลดมลพิษและลดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและระบบนิเวศ (๓) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินที่เกิดจากสาธารณภัยลดลง ● **แนวทางการพัฒนา** (๑) การรักษาฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สร้างสมดุลของการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม (๒) แก้ไขวิกฤตสิ่งแวดล้อม (๓) ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (๔) บริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ (๕) การพัฒนาความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ	**นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ** • นโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่ ๑๑ รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม • แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติรองรับนโยบายที่ ๑๙ การรักษาความมั่นคงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

	• **แผนย่อยโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์** - **เป้าหมายแผนย่อย** (๑) ต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศไทยต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศลดลง (๒) ประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ระหว่างประเทศของประเทศไทยดีขึ้น (๓) การเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะในเขตเมืองเพิ่มขึ้น **แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ** **ประเด็น การเติบโตอย่างยั่งยืน** • **เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ** สภาแวดล้อมของประเทศไทยมีคุณภาพดีขึ้นอย่างยั่งยืน • **แผนย่อยการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว** - **เป้าหมายแผนย่อย** พื้นที่สีเขียวทุกประเภทเพิ่มขึ้น • **แผนย่อยการจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตร ทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล** - **เป้าหมายแผนย่อย** (๑) คุณภาพอากาศ เสียง และความสั่นสะเทือนอยู่ระดับมาตรฐานของประเทศไทย • **แผนย่อยการยกระดับกระบวนทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ** - **เป้าหมายแผนย่อย** คนไทยมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดี	(๓) ความสามารถทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยดีขึ้น • **แผนย่อยการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม** - **เป้าหมายแผนย่อย** (๑) รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น (๒) เมืองและชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น (๓) สินค้าท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มขึ้น • **แผนย่อยการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย** - **เป้าหมายแผนย่อย** (๑) รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย เพิ่มขึ้น (๒) อันดับด้านรายได้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศไทย (๓) สถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและบริการทางการแพทย์ได้รับมาตรฐานเพิ่มขึ้น • **แผนย่อยการท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค** - **เป้าหมายแผนย่อย** ประเทศไทยเป็นจุดเชื่อมต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน **แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ** **ประเด็น การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี** • **เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ** คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ดีเพิ่มขึ้น • **แผนย่อยการใช้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี** - **เป้าหมายแผนย่อย** จำนวนชุมชนสุขภาพดีเพิ่มขึ้น			

แผนระดับ ๓ (ให้ระบุเฉพาะแผนที่สอดคล้อง แต่อย่างน้อยต้องระบุความสอดคล้องกับแผนพัฒนาภาค)	**แผนพัฒนาภาคเหนือ** **แนวทางการพัฒนาที่ ๑** ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (NEC – Creative LANNA) ในจังหวัด เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาคและฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ **แนวทางการพัฒนาที่ ๒** ยกระดับการท่องเที่ยวและบริการที่มีศักยภาพของภาคให้มีคุณภาพ สนับสนุนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และกระจายประโยชน์สู่ชุมชน **แนวทางการพัฒนาที่ ๓** พัฒนาการผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง **แนวทางการพัฒนาที่ ๔** เสริมศักยภาพของเมือง พื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และระบบโครงสร้างพื้นฐานโลจิสติกส์ของภาคเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ และเอื้อต่อการอยู่อาศัย **แนวทางการพัฒนาที่ ๕** พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิต เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาผู้สูงอายุสู่การเป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ (Active Aging) และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน เพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ **แนวทางการพัฒนาที่ ๖** บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความยั่งยืน

สาระสำคัญแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด	**เป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัด** “ท่องเที่ยวบนพื้นฐานวัฒนธรรมร่วมสมัย ยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตร สิ่งแวดล้อมยั่งยืนสู่เศรษฐกิจมั่นคง”	**ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัด (ให้ระบุทั้งตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย)** (๑) มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ เพิ่มขึ้น (ฐานปี ๒๕๖๓) (๒) พื้นที่สีเขียวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ไม่ลดลงจากปีที่ผ่านมา

๓

ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัด	ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การท่องเที่ยวสร้างสรรค์	ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ เกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง	ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การค้า การลงทุน เศรษฐกิจเพิ่มมูลค่า	ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน
แผนงาน	๑. แผนงานเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยว ทั้งระบบอย่างยั่งยืน	๑. แผนงาน ส่งเสริมเกษตร และอุตสาหกรรมเกษตร ให้มีมูลค่าสูง ๒. แผนงาน ส่งเสริมเกษตรปลอดภัย สู่เกษตรอินทรีย์	๑. แผนงาน พัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูงหรือสร้างสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมต่อการค้า การลงทุน	๑. แผนงาน ฟื้นฟูอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๒. แผนงาน เพิ่มขีดความสามารถในการแก้ไขและป้องกันปัญหาหมอกควันอย่างยั่งยืน ๓. แผนงาน เตรียมความพร้อม ในการรับมือภัยพิบัติในกลุ่มจังหวัด
โครงการสำคัญ	๑. โครงการเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยว กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	๑. โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ๒. โครงการส่งเสริมเกษตรปลอดภัย สู่เกษตรอินทรีย์	๑. โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการค้าชายแดนกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ๒. โครงการเพิ่มขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานรากในการแข่งขันด้านการค้ากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	๑. โครงการฟื้นฟูอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๒. โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการแก้ไขและป้องกันปัญหาหมอกควันกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ๓. โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการสาธารณภัย

๓. สาระสำคัญแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน พ.ศ.๒๕๖๗

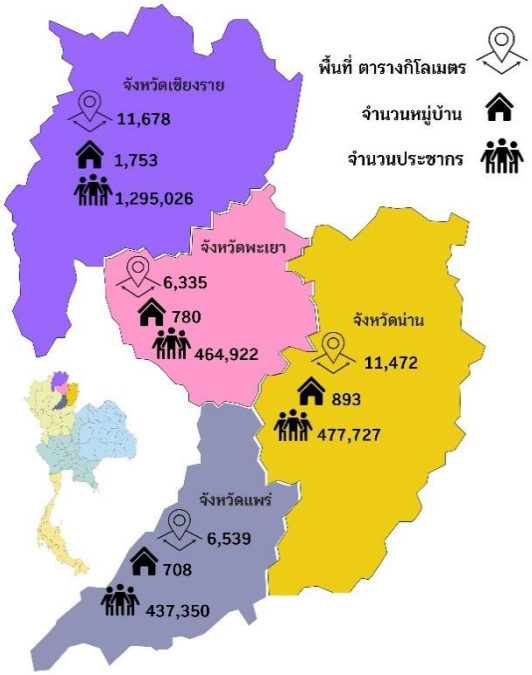
๓.๑ ข้อมูลเพื่อการพัฒนา

๓.๑.๑ ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ

๑) ที่ตั้งและอาณาเขต

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ประกอบด้วย จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ และน่าน อยู่ทางตอนบนของประเทศ ระยะทางจากกรุงเทพมหานคร ๗๘๕ กิโลเมตร มีชายแดนด้านเหนือติดกับประเทศเมียนมาร์ ระยะทาง ๑๓๐ กิโลเมตร ลักษณะเป็นแนวภูเขา ๑๐๐ กิโลเมตร และเป็นแนวแม่น้ำ ๓๐ กิโลเมตร คือ ส่วนที่เป็นแม่น้ำกกและแม่น้ำรวก มีชายแดนด้านตะวันออกติดกับ สปป.ลาว ระยะทาง ๔๓๗ กิโลเมตร (เป็นแนวภูเขายาว ๒๑๙ กิโลเมตร และแนวแม่น้ำโขงยาว ๒๑๙ กิโลเมตร) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ด้านตะวันตกติดกับจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ระยะทาง ๑๘๑.๑ กิโลเมตร ที่จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำปาง ๒๒๕ กิโลเมตร และด้านใต้ติดกับกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ ที่จังหวัดอุตรดิตถ์ ระยะทาง ๓๑๓.๓๓๙ กิโลเมตร กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีพื้นที่รวม ๓๖,๐๒๔ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๗.๐๒ ของพื้นที่ของประเทศไทย ซึ่งมีพื้นที่ทั้งหมด ๕๑๓,๑๑๕ ตารางกิโลเมตร โดยจังหวัดเชียงรายมีพื้นที่มากที่สุด ๑๑,๖๗๘ ตารางกิโลเมตร

ภาพที่ ๑ แผนที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

ตารางที่ ๑ พื้นที่ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

จังหวัด	พื้นที่ (ตารางกิโลเมตร)
เชียงราย	๑๑,๖๗๘
พะเยา	๖,๓๓๕
แพร่	๖,๕๓๙
น่าน	๑๑,๔๗๒
รวม	**๓๖,๐๒๔**

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

๒) ลักษณะภูมิประเทศ

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าไม้และภูเขามีความสูงจากน้ำทะเลสูงสุดที่ดอยภูคา ๑,๙๘๐ เมตร และความสูงเฉลี่ยคือ ๗๖.๑๖ เมตร ของดอยสูงที่สุดในประเทศไทย มีแม่น้ำสำคัญได้แก่ แม่น้ำโขงไหลมาจากประเทศจีนและผ่านกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ แม่น้ำยมมีต้นกำเนิดที่จังหวัดพะเยา แม่น้ำน่านมีต้นกำเนิดที่จังหวัดน่าน แม่น้ำกกมีต้นกำเนิดจังหวัดเชียงตุง ในรัฐฉาน ประเทศเมียนมาร์ แม่น้ำอิงต้นกำเนิดที่จังหวัดพะเยา เป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำโขง โดยไหลลงแม่น้ำโขงที่ บ้านปากอิง หมู่ ๑๖ ตำบลศรีดอนชัย อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เป็นต้น

๓) การปกครอง

การแบ่งเขตการปกครองของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ประกอบด้วย ๕๐ อำเภอ ๓๖๙ ตำบล ๔,๑๓๔ หมู่บ้าน

ตารางที่ ๒ เขตการปกครองของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

จังหวัด	เขตการปกครอง		
	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน
เชียงราย	๑๘	๑๒๔	๑,๗๕๓
พะเยา	๙	๖๘	๗๘๐
แพร่	๘	๗๘	๗๐๘
น่าน	๑๕	๙๙	๘๙๓
รวม	**๕๐**	**๓๖๙**	**๔,๑๓๔**

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

๔) การปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่นของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๔ แห่ง เทศบาลนคร ๑ แห่ง เทศบาลเมือง ๔ แห่ง เทศบาลตำบล ๑๒๖ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล ๒๖๕ แห่ง รวมทั้งสิ้น ๔๐๐ แห่ง (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๓)

ตารางที่ ๓ เขตการปกครองส่วนท้องถิ่น

จังหวัด	อบจ.	เทศบาลนคร	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	อบต.	รวม
เชียงราย	๑	๑	-	๗๐	๗๒	**๑๔๔**
พะเยา	๑	-	๒	๓๓	๓๖	**๗๒**
แพร่	๑	-	๑	๒๕	๕๗	**๘๔**
น่าน	๑	-	๑	๑๘	๘๐	**๑๐๐**
รวม	**๔**	**๑**	**๔**	**๑๔๖**	**๒๔๕**	**๔๐๐**

ที่มา: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

๕) ประชากร

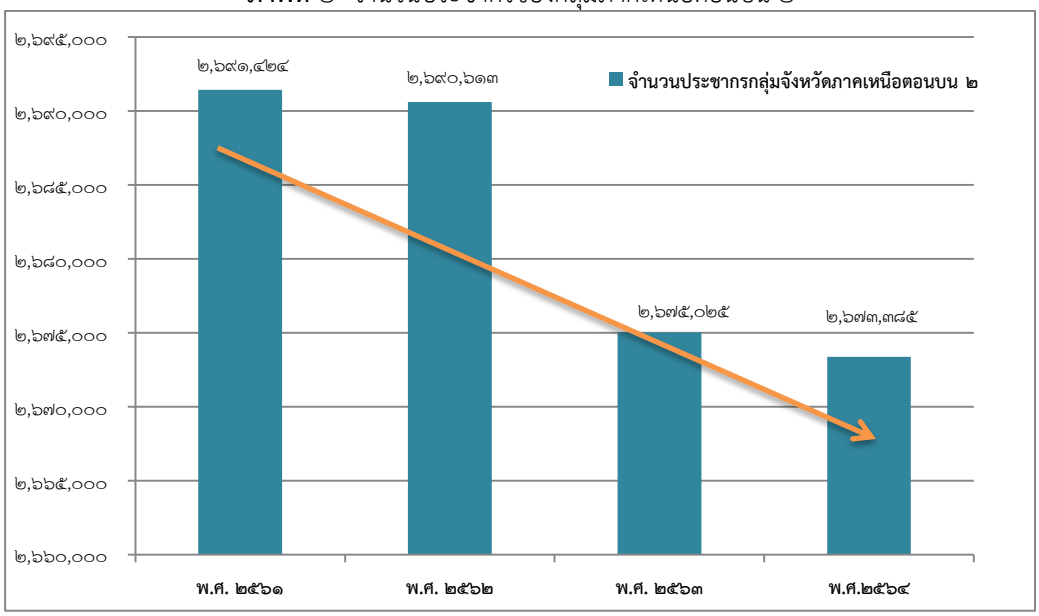
จำนวนประชากรในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีแนวโน้มลดลง โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีจำนวนประชากร ทั้งสิ้น ๒,๖๗๓,๓๘๕ คน แบ่งเป็น ชาย ๑,๓๐๔,๑๗๓ คน หญิง ๑,๓๖๙,๒๑๒ คน ลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งมีประชากร รวม ๒,๖๗๕,๐๒๕ คน แบ่งเป็นชาย ๑,๓๐๗,๑๙๐ คน หญิง ๑,๓๖๗,๘๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๖ ทั้งนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีสัดส่วนของชายและหญิงเมื่อเทียบกับประชากรทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๘๗ และ ๕๑.๑๓ หากพิจารณาพบว่า จำนวนประชากรในของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ เริ่มลดลง สอดคล้องกับบริบทของประเทศที่เข้าสู่สังคมสูงวัย

ตารางที่ ๔ จำนวนประชากรของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

จังหวัด	ปี ๒๕๖๑			ปี ๒๕๖๒			ปี ๒๕๖๓			ปี ๒๕๖๔		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
เชียงราย	๖๓๖,๒๒๑	๖๖๑,๙๐๙	๑,๒๙๒,๑๓๐	๖๓๒,๔๑๓	๖๖๕,๘๙๑	๑,๒๙๘,๓๐๔	๖๒๙,๙๖๐	๖๖๕,๐๖๖	๑,๒๙๕,๐๒๖	๖๓๐,๘๖๘	๖๖๗,๕๕๗	๑,๒๙๘,๔๒๕
พะเยา	๒๓๒,๑๒๙	๒๔๓,๐๘๖	๔๗๕,๒๑๕	๒๓๐,๙๗๖	๒๔๑,๘๙๐	๔๗๒,๓๕๖	๒๒๖,๕๑๙	๒๓๘,๔๐๓	๔๖๔,๙๒๒	๒๒๕,๙๔๓	๒๓๘,๕๖๒	๔๖๔,๕๐๕
แพร่	๒๑๕,๒๔๖	๒๒๙,๔๔๔	๔๔๕,๐๙๐	๒๑๓,๔๙๔	๒๒๘,๒๗๒	๔๔๑,๗๒๖	๒๑๐,๙๗๓	๒๒๖,๗๗๗	๔๗๗,๓๕๐	๒๐๙,๔๐๓	๒๒๕,๑๗๗	๔๗๔,๕๘๐
น่าน	๒๔๐,๓๑๓	๒๓๔,๖๗๖	๔๗๔,๙๘๙	๒๓๙,๖๖๑	๒๓๘,๕๖๖	๔๗๘,๒๒๗	๒๓๙,๗๓๘	๒๓๗,๙๘๙	๔๗๗,๗๒๗	๒๓๗,๙๕๙	๒๓๗,๙๑๖	๔๗๕,๘๗๕
รวม	**๑,๓๑๗,๙๐๙**	**๑,๓๗๓,๕๑๕**	**๒,๖๙๑,๔๒๔**	**๑,๓๑๖,๐๔๔**	**๑,๓๗๔,๕๖๙**	**๒,๖๙๐,๖๑๓**	**๑,๓๐๗,๑๙๐**	**๑,๓๖๗,๘๓๕**	**๒,๖๗๕,๐๒๕**	**๑,๓๐๔,๑๗๓**	**๑,๓๖๗,๒๑๒**	**๒,๖๗๓,๓๘๕**

ที่มา : ระบบสถิติทางการทะเบียน ของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ๒๕๖๔

ภาพที่ ๒ จำนวนประชากรของกลุ่มภาคเหนือตอนบน ๒

ที่มา ระบบสถิติทางการทะเบียน ของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ๒๕๖๔

๖) โครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ

ถนน เส้นทางที่สำคัญประกอบด้วย

๑. ทางหลวงแผ่นดิน

หมายเลข ๑ พหลโยธิน (ช่วงพะเยา - แม่สาย)

หมายเลข ๑๑ (ช่วงอำเภอเด่นชัย)

หมายเลข ๑๐๑ (ช่วงอำเภอเด่นชัย - น่าน)

หมายเลข ๑๐๓ เส้นทางร้องกวาง – งาว

๒. ทางหลวงอาเซียน (AH)

หมายเลข AH ๒ เริ่มต้นเข้าสู่ประเทศไทยที่อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

หมายเลข AH ๓ เริ่มต้นเข้าสู่ประเทศไทยที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

หมายเลข AH ๑๓ เริ่มต้นเข้าสู่ประเทศไทยที่ด่านห้วยโก๋น อำเภอเฉลิมพระเกียรติจังหวัดน่าน

๓. โครงข่ายคมนาคมตามกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (GMS) กลุ่มจังหวัดฯ อยู่ในแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ - ใต้ (North-South Economic Corridor: NSEC) และเส้นทาง R๓A และ R๓B เชื่อมโยงกับมณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน (ตอนใต้)

๔. R๓A เส้นทางหมายเลข ๓A (R๓A) เป็นเส้นทางสายไหมเชื่อมโยงระหว่างจีน - ลาว - ไทย โดยเริ่มก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๕๓๘ ภายใต้โครงการ “สี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ”และเปิดใช้อย่างเป็นทางการเมื่อปลายเดือนมีนาคม ๒๕๕๑ เป็นต้นมา “เส้นทาง R๓A หรือ คุนมั่น กงลู่” คือเส้นทางเชื่อมกรุงเทพฯ สู่คุนหมิง ซึ่งมีต้นทางเริ่มจากเชียงของ ประเทศไทย - บ่อแก้ว - หลวงน้ำทา - บ่อเต็น ของประเทศลาว - บ่อหาน - เชียงรุ่งหรือจิ่งหง ในแคว้นสิบสองปันนา นครคุนหมิง มณฑลยูนนาน ประเทศจีน โดยมีระยะทางจากกรุงเทพฯ ถึงคุนหมิงรวมกว่า ๑,๘๐๐ กิโลเมตร นอกจากนี้ ไทยและจีนร่วมมือกันก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ ๔ เชียงของ - ห้วยทราย

๕. R๓B **เส้นทาง R๓B คุนหมิง - ต้าลั้ว (จีน) - ท่าขี้เหล็ก (พม่า) - แม่สาย - กรุงเทพฯ (ไทย)** ซึ่งบรรจบกับเส้นทาง R๓A ที่เมืองเชียงรุ้งของจีน เป็นอีกเส้นทางหนึ่งที่สำคัญภายใต้กรอบ NSEC แต่ปัจจุบันยังไม่สามารถเปิดใช้ได้ตลอดเส้นทาง เนื่องจากสถานการณ์ทางการเมืองของพม่าอีกทั้งเส้นทางนี้ต้องผ่านภูเขาสูง ต้นทุนการขนส่งจึงสูงกว่าและสะดวกน้อยกว่าเส้นทาง R๓A โอกาสของผู้ประกอบการโลจิสติกส์ จึงอยู่ที่การขนส่งสินค้าโดยเฉพาะสินค้าอุปโภคบริโภคเพื่อไปกระจายในประเทศพม่ามากกว่าการใช้เส้นทางเพื่อขนส่งสินค้าจากประเทศไทยไปยังประเทศจีน

๗) สะพานข้ามแม่น้ำเชื่อมระหว่างประเทศ ที่สำคัญประกอบด้วย

๑. สะพานมิตรภาพข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ ๔ (เชียงของ-ห้วยทราย) เป็นสะพานข้ามแม่น้ำโขงเชื่อมต่อระหว่างประเทศไทยที่ บ้านดอนมหาวัน อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายกับ ส.ป.ป.ลาว ที่บ้านดอนเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว ระยะทาง ๒.๔๘ กิโลเมตร รูปแบบของสะพานเป็นคอนกรีตรูปกล่อง (Segmental Concrete Box Girder) มีเสา ๔ เสา กว้าง ๑๔.๗๐ เมตร เป็นสะพานขนาด ๒ เลน แต่ละเลนกว้าง ๓.๕๐ เมตร นอกจากสะพานแล้วยังมีโครงการก่อสร้างถนนไปอีกประมาณ ๖ กิโลเมตรเข้าในเขตเมืองห้วยทราย ซึ่งเป็นถนนลาดยางขนาดสองเลน รวมทั้งมีการก่อสร้างด่านตรวจคนเข้าเมืองด้วยสถาปัตยกรรมแบบล้านช้าง เป็นการเชื่อมต่อกับเส้นทาง R๓A ระหว่างจีน - ลาว - ไทย

๒. สะพานมิตรภาพข้ามแม่น้ำสาย แห่งที่ ๑ และ ๒ เชื่อมอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายกับจังหวัดท่าขี้เหล็ก ประเทศเมียนมาร์

๘) รถไฟ สถานีรถไฟที่สำคัญ ได้แก่ สถานีรถไฟเด่นชัย จังหวัดแพร่ เป็นเส้นทางรถไฟทางเดี่ยวขนาด ๑.๐๐ เมตร ห่างจากกรุงเทพมหานครระยะทาง ๕๓๓.๙๔ กิโลเมตร และจังหวัดเชียงใหม่ระยะทาง ๒๑๗ กิโลเมตร

ภาพที่ ๓ โครงการรถไฟรางคู่เด่นชัย - เชียงราย - เชียงของ

นอกจากนี้ มีโครงการรถไฟทางคู่เด่นชัย - เชียงราย - เชียงของ ซึ่งเป็นหนึ่งในโครงการของการรถไฟแห่งประเทศไทย และเป็น ๑ ใน ๒ ส่วนต่อขยายของทางรถไฟสายเหนือ มีวัตถุประสงค์รองรับการเดินทางและขนส่งสินค้าภาคเหนือ รวมถึง รองรับศูนย์เปลี่ยนถ่ายสินค้าเชียงของที่กำลังก่อสร้างจะเชื่อมการค้าระเบียงเศรษฐกิจแนวเหนือ - ใต้จากไทยไปลาว จีน เวียดนาม และเขตเศรษฐกิจตามนโยบายของรัฐบาล เดิมมีกำหนดการสร้างในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ แต่เลื่อนออกไปในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ครม. มีมติอนุมัติโครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่สายเด่นชัย - เชียงราย - เชียงของ รวมระยะทาง ๓๒๓ กม. วงเงินรวม ๘๕,๓๔๕ ล้านบาท ระยะเวลาดำเนินการ ๗ ปี โดยกระทรวงคมนาคมเร่งให้การรถไฟแห่งประเทศไทยเริ่มเวนคืนที่ดินและเปิดการประมูลภายในปี ๒๕๖๔ และมีกำหนดการก่อสร้าง ๕ ปี เปิดบริการในปี ๒๕๗๑

๙) ท่าอากาศยาน

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีท่าอากาศยานที่อยู่ในการดูแลของบริษัทท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) จำนวน ๑ แห่ง คือ ท่าอากาศยานนานาชาติแม่ฟ้าหลวงเชียงราย มีสายการบิน เช่น การบินไทย, Air Asia, Nok Air, Bangkok Airways, Lion Air และมีท่าอากาศยานที่อยู่ในการดูแลของกรมการบินพลเรือน จำนวน ๒ แห่ง คือ ท่าอากาศยานแพร่ และ ท่าอากาศยานน่าน

๑๐) ท่าเรือ

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีท่าเรือ ๓ แห่ง ประกอบด้วยท่าเรือพาณิชย์เชียงแสนแห่งที่ ๑ และ ๒ และท่าเรือเชียงของ ซึ่งทั้ง ๓ แห่ง อยู่ในการดูแลของการท่าเรือแห่งประเทศไทย

๑๑) แหล่งท่องเที่ยวและเทศกาลประเพณีที่สำคัญ

ตารางที่ ๕ ความโดดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

จังหวัด	การท่องเที่ยวเชิงวิถีชุมชนและวัฒนธรรม	การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	การท่องเที่ยวเชิงศาสนาและวิถีพุทธ	การท่องเที่ยวด้านกีฬาและนันทนาการ
เชียงราย	๑. ชุมชนตำบลบ้านแซว ต้นแบบอีสานล้านนา ๒. แหล่งเรียนรู้การจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน เทศบาลตำบลครึ่ง ๓. ศูนย์เรียนรู้พัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ในระดับประเทศบ้านโป่งศรีนคร ๔. หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงบ้านท่าขันทอง ๕. หมู่บ้านเที่ยวชุมชนยลวิถี “ชุมชนคุณธรรมวัดท่าข้ามศรีดอนชัย” อำเภอเชียงของ ๖. หมู่บ้านเที่ยวชุมชนยลวิถี “ชุมชนคุณธรรมบ้านเมืองรวง” อำเภอเมืองเชียงราย ๗. หมู่บ้านเที่ยวชุมชนยลวิถี “ชุมชนคุณธรรมสันทางหลวง” อำเภอแม่จัน	๑. อนุสาวรีย์พ่อขุนเม็งรายมหาราช ๒. พระตำหนักดอยตุง ๓. ทะเลสาบเชียงแสน หรือหนองบงคาย ๔. สบรวก หรือ ดินแดนแห่งสามเหลี่ยมทองคำ ๕. สามเหลี่ยมทองคำ ๖. ท่าเรือบั๊ค ๗. พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเชียงแสน	๑. ไร่แม่ฟ้าหลวง ๒. น้ำพุร้อนโป่งพระบาท ๓. น้ำพุร้อนป่าตึงหรือน้ำพุร้อนห้วยหินฝน ๔. บ้านศิลปินเชียงราย ๕. ดอยแม่สลอง ๖. ดอยหัวแม่คำ ๗. สวนแม่ฟ้าหลวง ๘. ถ้ำผาจม ๙. ถ้ำปุ่ม ถ้ำปลา ๑๐. ถ้ำเสาหินพญานาคบ้านหาดบ้าย ๑๑. ดอยผาตั้ง ๑๒. หาดผาได ๑๓. ภูชี้ฟ้า ๑๔. ดอยช้าง ดอยวาวี ๑๕. บ่อน้ำร้อนธรรมชาติ	๑. วัดพระสิงห์ ๒. วัดพระแก้ว ๓. วัดร่องขุ่น ๔. พระธาตุดอยตุง ๕. วัดป่าสัก ๖. วัดพระธาตุผาเงา ๗. วัดพระธาตุจอมกิตติ ๘. วัดพระธาตุจอมจ้อ ๙. พระธาตุจอมแว่ ๑๐. วัดพระเจ้าทองทิพย์ ๑๑. วัดห้วยปลากั้ง ๑๒. วัดร่องเสือเต้น ๑๓. วัดแสงแก้วโพธิญาณ ๑๔. เส้นทางไหว้พระธาตุ ๙ จอม	๑. อุทยานแห่งชาติดอยหลวง ๒. อุทยานแห่งชาติขุนแจ ๓. ถนนคนเดินเชียงราย ๔. ถนนคนม่วนสันโค้งหลวง

จังหวัด	การท่องเที่ยว เชิงวิถีชุมชน และวัฒนธรรม	การท่องเที่ยว เชิงประวัติศาสตร์	การท่องเที่ยว เชิงนิเวศ	การท่องเที่ยว เชิงศาสนา และวิถีพุทธ	การท่องเที่ยว ด้านกีฬา และนันทนาการ
พะเยา	๑. ศูนย์วัฒนธรรมไทลื้อ ๒. หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงบ้านบัว ๓. วิถีชีวิตชุมชน ชาติพันธุ์ (อีสานล้านนา) ๔. ชุมชนทำครก บ้านงิ้ว ๕. ชุมชนโบราณบ้านตุ่นใต้ ๖. หมู่บ้านปิดทองหลังพระ (บ้านต๋อมใน) ๗. ชุมชนบ่อสิงสอง (ผาหัวเรือ)	๑. บ้านร้อยปีคุณหลวงศรีนครานุกูล ๒. โบราณสถานบ้านร่องไฮ ๓. หอวัฒนธรรมนิทัศน์ ๔. โบราณสถานเวียงลอ ๕. อนุสาวรีย์พ่อขุนงำเมือง ๖. การศึกษาอนุสรณ์ผู้เสียสละ พตท. ๒๓๒๔ ๗. โบราณสถานเวียงบัว	๑. กว๊านพะเยา ๒. วนอุทยานภูลังกา ๓. ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงปังค่า พะเยา ๔. อุทยานแห่งชาติภูซาง ๕. อุทยานแห่งชาติดอยหลวง ๖. บ่อสิบสอง ๗. น้ำตกจำปาทอง ๘. ข่วงนกยูง ๙. หนองเล็งทราย ๑๐. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเวียงลอ ๑๑. อุทยานแห่งชาติแม่ปืน ๑๒. ห้วยผาเกี๋ยง ๑๓. ดงหอหนองหล่ม ๑๔. ถ้ำหลวงปางงุ้น ๑๕. ผาช่อตั้ง ๑๖. บ้านผาแดง ๑๗. ร่องแก่ง บ้านหนองกลาง ๑๘. อุทยานดอยภูนาง	๑ วัดติโลกอาราม ๒. วัดศรีโคมคำ (วัดพระเจ้าตนหลวง) ๓. วัดพระธาตุจอมทอง ๔. วัดศรีอุโมงค์คำ ๕. วัดลี ๖. วัดป่าแดงบุญนาค ๗. วัดหลวงราชสัณฐาน ๘. วัดแสนเมืองมา ๙. วัดไชยอาวาส หรือวัดประตูเหล็ก ๑๐. วัดราชคฤห์ ๑๑ วัดอินทร์ฐาน ๑๒. วัดร้างประตูชัย หรือวัดพระเจ้ายั้งย่อง ๑๓. วัดศรีจอมเรือง ๑๔. วัดพระนั่งดิน ๑๕. วัดนันตาราม ๑๖. วัดป่าสักคำ ๑๗. วัดศรีสุพรรณ ๑๘. วัดพระธาตุสบแวน ๑๙. ดอยบุษราคัม (วัดอนาลโยทิพยาราม) ๒๐. วัดศรีชุม ๒๑. วัดห้วยเกี๋ยง ๒๒. วัดภู่ผาราม ๒๓. วัดพระธาตุแช่โว่ ๒๔. วัดพระธาตุขิงแกง ๒๕. วัดศรีล้อมหนองหล่ม ๒๖. วัดพระธาตุสามดวง ๒๗. วัดพระธาตุภูทอง ๒๘. วัดพระธาตุจอมสัน ๒๙. วัดพระธาตุดอยหยวก ๓๐. วัดพระธาตุภูขวาง	๑. อ่างเก็บน้ำห้วยชมพู – ผาเทวดา ๒. เส้นทางจักรยานรอบกว๊านพะเยา ๓. การท่องเที่ยวศึกษาธรรมชาติห้วยเมี้ยง ๔. อ่างเก็บน้ำแม่ปืม ๕. หาดน้ำดัง อำเภอปง ๖. อ่างเก็บน้ำห้วยตุ้ม ๗. หนองเล็งทราย ๘. อ่างเก็บน้ำร่องสัก ๙. อ่างเก็บน้ำห้วยส้ม ๑๐. น้ำขุนเอี่ยน ๑๑. เทศกาลดอกคำใต้งาม
แพร่	๑. หมู่บ้านนาคูหา/บ้านนาตอง/บ้านทุ่งโฮ่ง (ชุมชนที่เป็นแหล่งปลูกต้นฮ่อม) ๒. ชุมชนบ้านห้วยอ้อ (เมืองลอง) ๓. บ้านไตลื้อ (บ้านถิ่น) ๔. หมู่บ้านร่องฟอง แหล่งอุตสาหกรรมการเย็บผ้าและเหล็ก ๕. หมู่บ้านค้างใจ ชุมชนกะเหรี่ยงหูกว้าง ๖. บ้านแช่ฟ้ากะเหรี่ยงหูยาน	๑. คุ้มเจ้าหลวงเมืองแพร่ ๒. กำแพงเมืองแพร่ ๓. คุ้มวงศ์บุรี ๔. คุ้มวิชัยราชา ๕. วัดธรรมานุภาพ (พระธาตุศรีนาตอง) ๖ .ถ้ำผานางคอย ๗. อนุสรณ์สถานเสรีไทยและเส้นทางแพะเปียง ๘.พิพิธภัณฑ์วัดศรีดอนคำและพิพิธภัณฑ์พร้าโต้ ๙. บ้านศิลปินแห่งชาติ-บ้านผ้าตีนจก	๑. วนอุทยาน แพะเมืองผี ๒. บ่อน้ำพุร้อนบ้านแม่จอก ๓. น้ำตกแม่เกิ๋งหลวงอุทยานแห่งชาติเวียงโกศัย ๔. น้ำตกห้วยโรง ๕. ภูเขาหินปะการัง ๖. สวนหินมหาราช อำเภอลอง ๗. ม่อนเสาหินพิศวง ๘. อุทยานแห่งชาติ แม่ยม อำเภอสอง	๑. วัดพระบาทมิ่งเมืองวรวิหาร ๒. วัดหลวง ๓. วัดศรีชุม ๔. วัดจอมสวรรค์ ๕. วัดพระธาตุช่อแฮ ๖. พระธาตุอินทร์แขวน ๗. วัดพระธาตุจอมแจ้ง ๘. วัดพระนอน ๙. วัดศรีบุญเรือง ๑๐. วัดพระธาตุปูแจ ๑๑. วัดพระธาตุหนองจัน ๑๒. วัดพระธาตุพระลอ	๑. อ่างเก็บน้ำแม่สอง (ปั่นจักรยานล่องแก่ง) ๒. หนองบัวลอย ๓. ถ้ำผานางคอย (วิ่งเทรล ยิงธนู) ๔. ภูพญาพ่อ ๕. ถ้ำเอราวัณ (ปีนหน้าผาล่องแก่ง) ๖. อ่างเก็บน้ำแม่ถาง อ.ร้องกวาง ๗. อ่างเก็บน้ำแม่สาย

จังหวัด	การท่องเที่ยว เชิงวิถีชุมชน และวัฒนธรรม	การท่องเที่ยว เชิงประวัติศาสตร์	การท่องเที่ยว เชิงนิเวศ	การท่องเที่ยว เชิงศาสนา และวิถีพุทธ	การท่องเที่ยว ด้านกีฬา และนันทนาการ
	๗. บ้านบุญยืน มลาบรี (ผีตองเหลือง) ๘. โฮงซึงหลวง ๙. บ้านกะเหรี่ยง- แม่จองไฟ ๑๐. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน หม้อห้อม ทุ่งเจริญ/ ทุ่งโฮ่งย้อมสีธรรมชาติ ๑๑. บ้านดอนมูลสูงเม่น ๑๒. บ้านวังวนสูงเม่น ๑๓. ชุมชนบ้านดอนทราย อ.ลอง ๑๔. กาดกองเก่า ๑๕. หอศาสตราวุธ ๑๖. หอศิลป์นิรันดร อ.เด่นชัย ๑๗. คำแสนแกลเลอรี่	๑๐. พิพิธภัณฑ์โกมลผ้าโบราณ ๑๑. สถานีรถไฟบ้านปินศิลปะการก่อสร้างแบบบาวาเรียน ๑๒. บ้านประทับใจ ๑๓. อุทยานแห่งชาติลิลิตพระลอ ๑๔. พิพิธภัณฑ์เสรีไทย ๑๕. พิพิธภัณฑ์เสรีไทย อ.หนองม่วงไข่ ๑๖. พิพิธภัณฑ์ไม้สัก (โรงเรียนการป่าไม้)	๙. น้ำตกเชิงทอง ๑๐. แก่งหลวง	๑๓. วัดสูงเม่น ๑๔. วัดไทรย้อย ๑๕. วัดพระธาตุสุโทนมงคลคีรี ๑๖. วัดเด่นชัย (พระเจ้าแสนแซ่) ๑๗. วัดพระธาตุดอยน้อย ๑๘. วัดพระธาตุดอยเล็ง ๑๙. วัดดงลาน วัดเชตะวัน อ.ลอง ๒๐. วัดนาตุ้ม ๒๑. วัดไผ่ล้อม ๒๒. วัดแม่ลานเหนือ ๒๓. วัดบุญเย็น ๒๔. วัดต้าม่อน ๒๕. วัดถิ่นแหนทสรา ๒๖. วัดสระบ่อแก้ว ๒๗. วัดหัวข่วง ๒๘. วัดพงษ์สุนันท์	
น่าน	๑. บ่อเกลือสินเธาว์ ๒. ตลาดชายแดนห้วยโก๋น ๓. น้ำพุร้อน บ้านน้ำกิ ๔. ชุมชนบ้านบ่อสวก ๕. ชุมชนบ้านห้วยพ่าน ๖. หมู่บ้านประมงปากนาย ๗. ชุมชนบ้านสันเจริญ ๘. ชุมชนบ้านหล่ายทุ่ง ๙. ชุมชนไทลื้อ - ต.ร้องแง อ.ปัว - บ้านศิลาเพชร - บ้านดอนมูล - บ้านนาอุดม อ.เชียงกลาง ๑๐. ชุมชนบ้านดอนชัย (ทุ่งช้าง) ๑๑. ชุมชนชาวม้ง - บ้านมณีพฤกษ์ - บ้านถ้ำเวียงแก - บ้านขุนสถาน - บ้านป่ากาง - บ้านสองแคว ๑๒. ชุมชนชาวอิ้วเมี่ยน - บ้านป่ากาง - บ้านน้ำมาก อ.เวียงสา - บ้านน้ำงาว ๑๓. ชุมชนชาวตองเหลือง - บ้านห้วยหยวก	๑. อนุสรณีวีรกรรมทุ่งช้าง ๒. พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติน่าน ๓. พิพิธภัณฑ์วัดพระเกิด ๔. ตึกรังสีเกษม ๕. หออัตลักษณ์นครน่าน ๖. หอศิลป์ริมน่าน ๗. กำแพงเมืองเก่าและคูเมือง ๘. คุ้มเจ้าราชบุตร ๙. คุ้มเจ้าเทพมาลา ๑๐. โฮงเจ้าฟองคำ ๑๑. คุ้มเจ้าเมฆวดี ๑๒. ศาลเจ้าหลวงภูคา ศิลาเพชร ๑๓. เตาเผาโบราณบ้านบ่อสวก ๑๔. ภาพเขียนสี อ.แม่จริม ๑๕. พิพิธภัณฑ์เวียงสา ๑๖. เมืองวรนคร (อ.ปัว) ๑๗. ภูพยัคฆ์ ๑๘. แหล่งขวานหิน (นาซาว)	๑. ดอยวาว ดอยติ้ว ๒. เสาหินนาน้อย ๓. อุทยานแห่งชาติขุนสถาน ๔. อุทยานแห่งชาติศรีน่าน ๕. อุทยานแห่งชาติภูคา ๖. อุทยานแห่งชาติขุนน่าน ๗. อุทยานแห่งชาติถ้ำสะเกิน ๘. อุทยานแห่งชาติแม่จริม ๙. อุทยานแห่งชาตินันทบุรี ๑๐. วังศิลาแลง ๑๑. น้ำตกศิลาเพชร ๑๒. ดอยพญาเสือโคร่ง ๑๓. ถ้ำผาตูบ ๑๔. น้ำตกตาดม่าน น้ำตกสะปัน	๑. วัดพระธาตุแช่แห้งพระอารามหลวง ๒. วัดพระธาตุช้างค้ำวรวิหาร ๓. วัดภูมินทร์ ๔. วัดสวนตาล ๕. วัดมิ่งเมือง ๖. วัดศรีพันต้น ๗. วัดหนองบัว ๘. วัดบุญยืน ๙. วัดภูเก็ต ๑๐. วัดพระธาตุเขาน้อย ๑๑. วัดหนองแดง ๑๒. วัดโป่งคำ (สันติสุข) ๑๓. วัดดอนมูล ๑๔. วัดศรีมงคล (วัดกง่) อ.ท่าวังผา ๑๕. วัดถ้ำเชตะวัน ๑๖. วัดพระธาตุจอมพริก ๑๗. วัดบ่อหลวง ๑๘. พระแก้วมรกต อ.บ้านหลวง ๑๙. พระธาตุจอมทอง	๑. ล่องแก่งน้ำว้า ๒. กิจกรรมดูนกหนองน้ำครก ๓. ประเพณีแข่งเรือพญานาคน่าน

จังหวัด	การท่องเที่ยวเชิงวิถีชุมชนและวัฒนธรรม	การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	การท่องเที่ยวเชิงศาสนาและวิถีพุทธ	การท่องเที่ยวด้านกีฬาและนันทนาการ
	๑๔. ชุมชนวิถีไทพวน - บ้านฝายมูล อ.ท่าวังผา - บ้านหมื่นพวน อ.เวียงสา - ชุมชน ต.ในเวียง ๑๕. ชุมชนชีววิถีบ้านน้ำเกี๋ยง ๑๖. ป่าชุมชนบ้านดงผาปูน ๑๗. ถนนลอยฟ้าสันติสุข-บ่อเกลือ ๑๘. สะพานน้ำเต้า ๑๙. กลุ่มผ้าทอ - บ้านดอนชัย - บ้านชาวหลวง - บ้านป่าอ้อย ต.ศิลาแลง ๒๐. กลุ่มผ้าเขียนเทียน และเครื่องเงิน ต.ป่ากลาง อ.ปัว ๒๑. ชุมชนมหาโภชน์ การจัดการเรื่องขยะและการแกะสลักพระไม้ ๒๒. ชุมชนบ้านไผ่เหลือง การจัดการด้านเกษตรปลอดภัย	๑๙. อนุสาวรีย์ ๑๗ ทหารกล้า อ.เฉลิมพระเกียรติ เมืองย่าง ต.บ้านเสี้ยว			

ที่มา: สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, ๒๕๖๒

ตารางที่ ๖ แสดงเทศกาลและประเพณีที่สำคัญในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

จังหวัด	เทศกาลประเพณี
เชียงราย	**๑. งานพ่อขุนเม็งราย** จัดประมาณปลายเดือนมกราคมถึงต้นเดือนกุมภาพันธ์ เป็นงานประจำปี ภายในงานจะมีการออกร้าน จัดนิทรรศการและมหรสพต่างๆ **๒. งานวันลิ้นจี่เชียงรายและสับปะรดนางแล** จัดประมาณกลางเดือนพฤษภาคมของทุกปี ภายในงานจะมีการประกวดขบวนรถและประกวดธิดาลิ้นจี่ การออกร้านจำหน่ายสินค้า **๓. ประเพณีป๋าเวณีปี๋ใหม่เมือง** หรือเทศกาลสงกรานต์ ได้กำหนดให้มีตั้งแต่วันที่ ๑๓ - ๑๖ เมษายน โดยการเนรมิตถนนเล่นน้ำกลางเมืองเชียงราย ภายในงานจะมีกิจกรรมต่างๆ มากมาย เช่น ทำบุญตักบาตรในช่วงเช้า สรงน้ำพระพุทธสิหิงค์ ขนทรายเข้าวัด สรงน้ำพ่อขุนเม็งรายมหาราช รดน้ำดำหัวผู้สูงอายุแต่ละชุมชน ประกวดเทพีสงกรานต์ แข่งขันกีฬาพื้นบ้าน ขบวนแห่ ประกวดร้องเพลงลูกทุ่ง บนถนนเล่นน้ำคือ ถนนธนาลัย จะใช้เป็นถนนเพื่อการเล่นน้ำตลอดทั้งสาย โดยเทศบาลได้ออกแบบอุโมงค์ที่มีสายน้ำใสสะอาดพุ่งออกมาจากทั้งสองฟากถนน รวมทั้งติดตั้งระบบน้ำพุเพื่อสร้างสีสันบรรยากาศของความชุ่มฉ่ำของสายน้ำตลอดเทศกาล พร้อมกันนี้ได้จัดให้มีพิธีรดน้ำดำหัวผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ หัวหน้าส่วนราชการต่าง ๆ และผู้สูงอายุ เพื่อเป็นการแสดงออก ถึงความเคารพนับถือและความเป็นสิริมงคลตามประเพณีที่ชาวล้านนาได้ปฏิบัติสืบต่อกันมา ตลอดทั้งเป็นการร่วมสืบสานวัฒนธรรมอันดีให้กับชนรุ่นหลัง **๔. ประเพณียี่เป็งลอยกระทง** จัดขึ้น ณ สนามฝึกนักศึกษาวิชาทหาร (สนาม รด.) เชิงสะพานแม่ฟ้าหลวง ทุกวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ ของทุกปี โดยจะมีการจัดงาน ๒ วัน ในวันแรกจะมีกิจกรรมลอยกระทงเล็ก การประกวดหนูน้อยนพมาศ และวันต่อมาจะมีขบวนแห่กระทงที่ยิ่งใหญ่จากสวนตุง และโคมฯ ถนนธนาลัย สู่สถานที่จัดงาน และมีการประกวดนางนพมาศ ประกวดโคม ประกวดกระทง พร้อมการแสดงบนเวทีอย่างตระการตาโครงการจัดงานวัฒนธรรมสัมพันธ์ลุ่มน้ำโขง จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี เป็นการจัดงานเพื่อเชื่อมความสัมพันธไมตรีของประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ได้แก่ ไทย ลาว จีน พม่า เวียดนาม และกัมพูชา เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวและแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรม ประเพณีระหว่างประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ซึ่งจะส่งผลดีต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงรายและประเทศไทย รวมทั้งเป็นการสานสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านให้แนบแน่น เชื่อมโยงเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศ เป็นการผูกมิตรไมตรีที่ดีต่อกัน อันจะนำไปสู่การขยายฐานความสัมพันธ์ให้แน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น ส่งผลดีในปัจจุบันและอนาคตทางด้านการค้าการลงทุน การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในประเทศลุ่มแม่น้ำโขง จึงทำให้เป็นงานที่ยิ่งใหญ่และส่งผลดีต่อการพัฒนาประเทศ จัดขึ้นราวปลายเดือนตุลาคมหรือต้นพฤศจิกายนของทุกปี

จังหวัด	เทศกาลประเพณี
	๕. ประเพณีอัญเชิญพระพุทธรูปแวดเวียงเจียงฮาย เป็นขบวนแห่พระคู่บ้านคู่เมืองที่สำคัญๆ ของวัดต่างๆ ประดิษฐานบนบุษบกแห่ให้ประชาชนสักการะบูชาโปรยข้าวตอกดอกไม้ในบ่ายวันที่ ๓๑ ธันวาคม ของทุกปี เพื่อเป็นศิริมงคลสำหรับเมืองเชียงราย ส่งท้ายปีเก่าที่กำลังจะผ่านไปและรับปีใหม่ที่กำลังจะมาถึง แล้วตักบาตรในวันที่ ๑ มกราคมตอนเช้ารับวันปีใหม่ ซึ่งมีพื้นฐานความคิด มาจากตำนานพระเจ้าเลียบโลก ด้วยมีจุดมุ่งหมายให้ประชาชนได้มีโอกาสสักการะบูชาพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมือง ซึ่งประดิษฐานอยู่ตามวัดวาอารามต่างๆ ในตัวเมืองเชียงราย เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ชีวิตในวาระของการส่งท้ายปีเก่า ต้อนรับปีใหม่ โดยการอัญเชิญพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืองเชียงราย มาประดิษฐานบนบุษบกที่ได้สร้างขึ้นโดยช่างศิลปินที่มีชื่อเสียงของจังหวัดเชียงราย จัดเป็นขบวนอัญเชิญไปรอบเมืองเชียงราย ให้พุทธศาสนิกชนได้มีโอกาสกราบไหว้สักการะบูชาด้วย ข้าวตอก ดอกไม้ จึงถือเป็นการเริ่มต้นปีใหม่ที่เป็นสิริมงคลยิ่งนัก **๖. เทศกาลวันเข้าพรรษา** วันเข้าพรรษาเป็นวันสำคัญวันหนึ่งในทางพระพุทธศาสนา เมื่อถึงวันนี้แล้วพระภิกษุสามเณรจะต้องทำพิธีอธิษฐานพรรษา คือ อธิษฐานเพื่ออยู่ประจำในวัดใดวัดหนึ่งที่ตนทำพิธีอธิษฐานนั้นตลอด ๓ เดือน ในฤดูฝน คือ ตั้งแต่แรม ๑๑ ค่ำ เดือน ๘ จนถึงขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ เมื่อถึงวันเข้าพรรษา พุทธศาสนิกชนย่อมมีส่วนเกี่ยวข้อง เพราะถือว่าเป็นโอกาสดีที่จะได้บำเพ็ญบุญบำเพ็ญกุศลเป็นพิเศษ เช่น การถวายผ้าอาบน้ำฝน การถวายจตุปัจจัยไทยธรรมและถวายเทียนพรรษา ซึ่งถือว่าเป็นการถวายเป็นพุทธบูชา ธรรมบูชา สังฆบูชาระหว่างพรรษา และเพื่อให้ความสว่างในเวลามีพิธีกรรมทางศาสนาในเวลากลางคืน ดังนั้นจังหวัดเชียงรายมีความตระหนักและเห็นความสำคัญ จึงได้ยึดเป็นนโยบายหลัก ในการสนับสนุนส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น จึงได้จัดทำโครงการสืบสานประเพณีหล่อเทียนพรรษาขึ้น และจัดขบวนเทียนพรรษาอย่างยิ่งใหญ่เป็นประจำทุกปี บริเวณสวนตุงและโคมฯ ถนนธนาลัย **๗. งานตานหาพญามังราย เ**นื่องในวันที่ ๒๖ มกราคม ของทุกปี จะเป็นวันคล้ายวันที่พญามังราย หรือ พ่อขุนเม็งรายมหาราช ได้ทรงสร้างเมืองเชียงรายไว้เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ.๑๘๐๕ เทศบาลนครเชียงราย ได้สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่าน จึงได้จัดพิธีบำเพ็ญกุศลสักการะดวงพระวิญญาณพ่อขุนเม็งรายมหาราช ขึ้นในวันที่ ๒๕ มกราคม ของทุกปี ณ วัดดอยจำเมือง ในงานมีกิจกรรมทางศาสนาจัดพิธีกรรมแบบล้านนา ซึ่งประกอบไปด้วย พิธีสักการะบูชาพระสถูป การสืบชะตาเมือง การทำบุญเมือง และการจัดกิจกรรมสมโภชเมือง อาทิ การฟ้อนเล็บ การฟ้อนดาบ และการตีกลองสะบัดชัย เพื่อถวายแด่องค์พ่อขุนเม็งรายมหาราช อีกทั้งยังเป็นการแสดงออกถึง ความกตัญญูกตเวที และการเคารพต่อดวงพระวิญญาณของพระองค์ท่าน โดยพี่น้องชาวเชียงรายและพี่น้องชุมชนในเขตเทศบาลจะเข้าร่วมในพิธีอันศักดิ์สิทธิ์ครั้งนี้ด้วยการนำพานพุ่ม หรือพานดอกไม้เครื่องบูชาสักการะ ถวายดวงพระวิญญาณพ่อขุนเม็งรายมหาราช เพื่อความร่มเย็นของเมืองเชียงรายและความเป็นสิริมงคลแก่ชีวิตอีกด้วย นอกจากพิธีดังกล่าวแล้ว ในช่วงปลายเดือนมกราคมของทุกปี จังหวัดเชียงรายร่วมกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนจะมีการร่วมกันจัดงานกาชาดประจำปี ของจังหวัดเชียงรายหรือที่นิยมเรียกกันว่า "งานพ่อขุนเม็งรายมหาราช" ซึ่งจัดขึ้นประมาณปลายเดือนมกราคมของทุกปี ภายในงานจะมีการออกร้านจัดนิทรรศการของส่วนราชการและเอกชน งานรื่นเริงต่าง ๆ การจัดจำหน่ายสินค้า อาหาร และข้าวของเครื่องใช้ ซึ่งสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวและช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของหวัดเชียงรายได้เป็นอย่างดี **๘. งานปีใหม่เคาท์ดาวน์หอนาฬิกา** มหกรรมงานวันส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ ร่วมนับถอยหลัง (เค้าท์ดาวน์) เพื่อเข้าสู่ปีใหม่พร้อมกัน ณ บริเวณหอนาฬิกาเฉลิมพระเกียรติ ถนนบรรพปราการ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ภายในงานมีการเปิดการจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม การแสดงของ วงดนตรี และสลับการแสดงของชุมชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา จากชุมชนและสถาบันการศึกษา ในเขตเทศบาลฯ การแสดงกลองบูชาและกลองยาว การแสดงกลองสะบัดชัย โดยจุดนับถอยหลังส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ มีการจุดพลุเฉลิมฉลอง และการปล่อยโคมไฟเพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตนเองและครอบครัว มีฉากหลังเป็นหอนาฬิกาที่สุดอลังการให้นักท่องเที่ยวไทยและต่างประเทศได้ชื่นชมความงดงามโดยงานเริ่มตั้งแต่เวลา ๑๗.๐๐ น. ของวันที่ ๓๑ ธันวาคม เป็นต้นไป **๙. ตักบาตรเที่ยงคืน** ในครั้งอดีตเมื่อใกล้เวลาประมาณเที่ยงคืน ในคืนวันพุธ ขึ้น ๑๕ ค่ำ จะมีประชาชนจำนวนมากมาร่วมทำบุญตักบาตรพระภิกษุสงฆ์ สามเณร ภายในเขตเทศบาลนครเชียงราย ตามถนนสายต่าง ๆ จำนวนหลายร้อยรูป โดยเรียกวันดังกล่าวว่า "วันเป็งปุ๊ด" และมีประวัติ ความเป็นมาสืบเนื่องมาจากความเชื่อที่ว่า พระมหาอุปคุตซึ่งเป็นพระอรหันต์องค์หนึ่งที่มี มหาอิทธิฤทธิ์สามารถดลบันดาลโชคลาภวาสนาได้ออกจากการเข้าฌานสมาบัติที่ใต้สะดือทะเลแล้วแปลงกายเป็นสามเณรน้อยออกมาโปรดสัตว์โลกเชื่อกันว่าหากผู้ใดได้ทำบุญตักบาตรพระมหาอุปคุตแล้วบุคคลนั้นถือว่าเป็นผู้มีบุญ จะมีโชคลาภวาสนาร่ำรวยเป็นเศรษฐีและบังเกิดความเป็นสิริมงคล แก่ชีวิต ซึ่งประเพณีการตักบาตรเที่ยงคืนวันเป็งปุ๊ด ถือเป็นประเพณีล้านนาที่ปฏิบัติสืบต่อกันมา ช้านาน เพราะว่าแต่ละปีอาจมีวันเพ็ญขึ้น ๑๕ ค่ำ ที่ตรงกับวันพุธ เพียงแค่ ๑ ครั้ง หรือ ๒ ครั้งเท่านั้น หลายคนจึงเฝ้ารอที่จะมาทำบุญตักบาตรในวันดังกล่าว เทศบาลนครเชียงรายจึงได้จัดงานประเพณี ตักบาตรวันเป็งปุ๊ดเพื่อให้คงอยู่คู่วัฒนธรรมล้านนาของชาวเชียงรายสืบไป **๑๐. ประเพณีตักบาตรเทโวโรหณะ** คือ การทำบุญตักบาตร ในวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ เนื่องในโอกาสที่พระพุทธเจ้าเสด็จลงจากเทวโลก คำว่า เทโว ย่อมาจากคำว่า เทโวโรหณะ ซึ่งแปลว่า การเสด็จลงจากเทวโลก ความเดิมมีว่าในพรรษาที่ ๗ นับแต่วันตรัสรู้พระพุทธเจ้าเสด็จไปจำพรรษาอยู่บนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์เพื่อเทศน์โปรดพระพุทธมารดาจนบรรลุโสดาปัตติผล ครั้นออกพรรษาในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ แล้วจึงเสด็จลงจากเทวโลกที่เมืองสังกัสสะนคร ในกาลที่เสด็จลงจากเทวโลก ได้มีเนินเป็นอันเดียวกันจนถึงพรหมโลก เมื่อทรงแลดูข้างล่าง สถานที่นั้นก็มีเนิน

จังหวัด	เทศกาลประเพณี
	อันเดียวกันจนถึงอเวจีมหานรก ทรงแลดูทิศใหญ่และทิศเฉียง จักรวาลหลายแสนก็มีเนินเป็นอันเดียวกัน เทวดาก็เห็นพวกมนุษย์ แม้พวกมนุษย์ก็เห็นเทวดา สัตว์นรกก็เห็นมนุษย์และเทวดา ต่างก็เห็นกันเฉพาะหน้าทีเดียว ลำดับนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้าจึงทรงเปล่งฉัพพรรณรังสีขณะที่พระองค์เสด็จลงมาจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ รุ่งขึ้นวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ ชาวเมืองจึงพากันทำบุญตักบาตรเป็นการใหญ่เพราะไม่ได้เห็นพระพุทธเจ้ามาถึง ๓ เดือน การทำบุญตักบาตรในวันนั้นจึงได้ชื่อว่า ตักบาตรเทวโรหนะ ต่อมามีการเรียกกร่อนไปเหลือเพียง ตักบาตรเทโว เพื่อระลึกถึงเหตุการณ์ในวันนั้นและเพื่อเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามให้คงอยู่ เทศบาลนครเชียงรายจึงได้จัดงานประเพณี "ตักบาตรเทโว" เพื่อสืบทอดและทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาเป็นประจำทุกปี **๑๑. ประเพณีนมัสการและสรงน้ำพระธาตุดอยตุง** “หกเป็งล่องฟ้าไหว้สาพระธาตุดอยตุง” พระธาตุดิยตุงเป็นที่เคารพสักการะของพุทธศาลนิกชน โดยเฉพาะในภาคเหนือ จัดขึ้นในวันขึ้น ๑๓ ค่ำ – ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๔ โดยขอพระราชทานน้ำสรงพระธาตุจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีการจัดกิจกรรมสำคัญ เช่น พิธีปฏิบัติธรรม , พิธีทำบุญตักบาตร ขบวนแห่งเครื่องสักการะและอัญเชิญน้ำสรงพระราชทานและน้ำทิพย์ พิธีถวายเครื่องสักการะพระธาตุดอยตุง **๑๒. ประเพณีปี๋ใหม่เมืองเชียงแสน** จัดระหว่างวันที่ ๑๖ – ๑๘ เมษายน บริเวณริมฝั่งแม่น้ำโขง หน้าที่ว่าการอำเภอเชียงแสน มีการไหว้สาพระธาตุจอมกิติ พระเจ้าพรหมมหาราช พญาแสนภู และเจ้าพ่อประตูสัก ร่วมตักบาตรเนื่องในโอกาสปีใหม่เมือง ณ วัดสรวงเสาหลักเมือง ณ วัดล้านทองขบวนแห่แห่พระคู่เมืองพร้อมเทพีสงกรานต์ การแข่งขันเรือพาย และการแสดงทางศิลปวัฒนธรรม **๑๓. เทศการสงกรานต์แห่งพระร้อยองค์ริมโขงเชียงของ** จัดขึ้น วันที่ ๑๓ เมษายน บริเวณระเบียงริมโขงบ้านหัวเวียง - ลานวัดสบสม (เสาพญานาค) กิจกรรมประกอบด้วย พิธีทำบุญตักบาตร พิธีสรงน้ำพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ ๑๐๐ กว่าองค์ การแสดงทางศิลปวัฒนธรรม **๑๔. เทศกาลชิมชา ชากุระบาน อาหารชนเผ่า ดอยแม่สลอง** จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๘ ธันวาคม – ๒ มกราคม ณ โรงเรียนบ้านสันติคีรี ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ดอยแม่สลองเป็นแหล่งท่องเที่ยวและเป็นแหล่งผลิตชาที่มีชื่อเสียง มีไร่ชาพันธุ์ดีจำหน่ายทั้งในและนอกประเทศตลอดสองข้างทางขึ้นดอยแม่สลองมีการปลูกต้นพญาเสือโคร่ง (ซากุระเมืองไทย) จะบานในช่วงฤดูหนาว ภายในงานมีการแสดงทางศิลปวัฒนธรรมของชนเผ่า , การแสดงการละเล่นของชนเผ่า ,
พะเยา	**๑.งานสักการะบวงสรวงพ่อขุนงำเมือง** จัดขึ้นทุกวันที่ ๕ มีนาคมเป็นการรำลึกถึงพ่อขุนงำเมือง กษัตริย์ที่ครองเมืองพะเยา ซึ่งในช่วงที่พระองค์ ครองราชย์ บ้านเมืองร่มเย็นเป็นสุข และได้ทรงร่วมกับพ่อขุนรามคำแหงมหาราช และพ่อขุนเม็งรายมหาราช สาบานเป็นพระสหายต่อกันที่เมืองพะเยา งานจัดขึ้นทุกวันที่ ๕ มีนาคม ที่บริเวณอนุสาวรีย์พ่อขุนงำเมืองสวนสมเด็จย่า ๙๐ โดยมีพิธีบวงสรวงแบบพราหมณ์ มีขบวนสักการะเทิดพระเกียรติ และการแสดงวัฒนธรรมล้านนา จัดโดยจังหวัดพะเยา **๒.งานเทศกาลลิ้นจี่ และของดีเมืองพะเยา** จัดขึ้นประมาณกลางเดือนพฤษภาคมจัดขึ้นประมาณกลางเดือนพฤษภาคม ที่ตลาดกลางเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ อำเภอแม่ใจ ในงานมีมหรสพ การแสดง การประกวดธิดาชาวสวนลิ้นจี่ ประกวดลิ้นจี่พันธุ์ต่างๆ นิทรรศการของภาคราชการและเอกชน จัดโดยสหกรณ์อำเภอแม่ใจ **๓.งานประเพณีนมัสการพระเจ้าตนหลวง** จัดขึ้น ๗ วัน เดือน ๗ ขึ้น ๑๕ ค่ำงานนมัสการพระเจ้าตนหลวง ที่วัดศรีโคมคำเป็นงานที่จัดกันมาตั้งแต่โบราณ ซึ่งจะจัดในช่วงก่อนวันวิสาขบูชา ระยะเวลาจัดงาน ๗ วัน โดยยึดการนับปฏิทินทางภาคเหนือ ซึ่งตรงกับเดือน ๕ ขึ้น ๑๕ ค่ำของภาคเหนือ (เดือน ๗ ขึ้น ๑๕ ค่ำ ไทย) จึงเรียกงานนี้ในท้องถิ่นว่า "งาน ๘ เป็ง" ในงานแบ่งเป็นสองรูปแบบ คือ ในเขตสงฆ์จะเป็นการทำบุญ ฟังเทศน์ ฟังธรรม การประกวดครัวตาน การปฏิบัติธรรมในช่วง ๗ วัน ส่วนนอกเขตวัดก็จะมีมหรสพ และการจำหน่ายสินค้า **๔.งานวัฒนธรรมไทลื้อ** อ.เชียงคำ เดือน กุมภาพันธ์ - มีนาคม ทุกปี วัฒนธรรมชาวไทลื้อที่มีเอกลักษณ์ในตัวเอง ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรมการแต่งกาย สถาปัตยกรรมบ้านเรือน รวมทั้งอาหารการกินที่ไม่เพียงสะท้อนถึงความเป็นชนเผ่ารักสงบ ขยัน และมีมานะอดทนแล้ว ชาวไทลื้อยังคงรักษาขนบประเพณีดั้งเดิมของพวกเขาไว้ได้เป็นอย่างดี โดยภายในศูนย์แห่งนี้จะทำให้คุณได้เรียนรู้ และสัมผัสผลงานทางศิลปวัฒนธรรมของชาวไทลื้อในมิติที่หลากหลาย โดยเฉพาะการชมผ้าทอไทลื้อ ที่มีลวดลายสวยงามพร้อมสีสันสดใส เช่น ผ้าลายดอกขอเครือ ลายดอกขอ ลายม้า และลายดอกตั้ง จะทำให้คุณได้เข้าใจความเป็นไทลื้อที่น่าทึ่ง **๕.ประเพณีปู่จาพญาลอ** เป็นวัฒนธรรมล้านนามีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นและทรงคุณค่า มีประวัติศาสตร์ ประเพณีวิถีชีวิตที่ได้รับการสืบทอดยังคงดำรงอยู่ และเป็นผลผลิตของส่วนรวมจวบจนปัจจุบัน วัฒนธรรมในกลุ่มล้านนาตะวันออก ประกอบด้วย เวียงวรนครและเวียง (น่าน) เวียงสรอง (แพร่) เวียงลอ (พะเยา) เวียงกาหลงและเวียงเชียงของ (เชียงราย) ซึ่ง ๑ ในเวียงทั้ง ๖ มีเวียงลอ ของจังหวัดพะเยาด้วยจะมีการจัดกิจกรรมประเพณีปู่จาพญาลอในวันที่ ๘ เดือน เมษายน ถึง วันที่ ๙ เดือน เมษายน ของทุก ๆปี **๖.ประเพณีตานตุงไทลื้อ** ตุงเป็นเครื่องพุทธบูชาอันเป็นเอกลักษณ์ของไทลื้อหรือชาวล้านนา โดยชาวไทลื้อที่อยู่ในจังหวัดต่างๆ มีคติความเชื่อเกี่ยวกับอานิสงส์ของตานตุง ซึ่งเล่าสืบต่อกันมาหลายชั่วอายุคนว่าตุงเป็นสัญลักษณ์ของความดี ความเป็นสิริมงคล และเป็นสื่อนำวิญญาณของ ผู้ล่วงลับไปแล้วให้ขึ้นไปสู่สวรรค์หรือหลุดพ้นจากความทุกข์ทรมานอันเนื่องมาจากวิบากกรรม ตามพื้นฐานความเชื่อของชาวไทลื้อการถวายทานตุงมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับพิธีกรรม ในพระพุทธศาสนาและประเพณีอันเกี่ยวกับชีวิต การทำตุงถวายจึงเปรียบเสมือนตัวแทนสักการะของการแผ่กุศล กตัญญูกตเวที ไปถึงผู้มีพระคุณที่ล่วงลับไปแล้ว

จังหวัด	เทศกาลประเพณี
	๗.ประเพณีสรงน้ำพระธาตุจอมทอง ประเพณีสรงน้ำพระธาตุจอมทองมีมาตั้งแต่โบราณ จัดให้มีขึ้น ในวันเพ็ญ เดือน ๔ ของทุกปี ณ วัดพระธาตุดอยจอมทอง ประชาชนจังหวัดพะเยาพร้อมใจกันมาทำบุญไหว้พระธาตุดอยจอมทอง โดยจะนำข้าวตอกดอกไม้ข้าวปลาอาหาร และน้ำขมิ้นส้มป่อยขึ้นไปนมัสการและสรงน้ำพระธาตุ ในอดีตจะมีการแข่งบอกไฟขึ้นและบอกไฟดอก แข่งขันการจ้อยซอฟ้อนเล็บ ครัวทาน เป็นต้น **๘.ประเพณีแปดเป็งนมัสการพระเจ้าตนหลวง** พระเจ้าตนหลวงเป็นพระพุทธรูปองค์ใหญ่ที่สุดในดินแดนล้านนา มีอายุมากกว่า ๕๐๐ ปี เป็นที่เคารพสักการะของพุทธศาสนิกชนอย่างกว้างขวางในระหว่างเดือนแปด หรือเดือนพฤษภาคมของทุกปี ตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือนสี่ เหนือ ซึ่งตรงกับวันวิสาขบูชา ผู้คนจากทุกสารทิศต่างพากันมานมัสการพระเจ้าตนหลวง ณ วัดศรีโคมคำ โดยช่วงกลางวันมีการทำบุญฉลององค์พระเจ้าตนหลวง พระประธานในวิหาร การทำบุญถวาย ภัตตาหารแด่พระสงฆ์ รักษาศีล ฟังเทศน์ ปฏิบัติธรรม มีการจัดขบวนแห่ครัวทาน ฟ้อนรำ มีการละเล่น และการแสดงของชุมชน ช่วงกลางคืนมีการออกร้านขายของและมหรสพต่าง ๆ **๙.พิธีบวงสรวงพ่อขุนงำเมือง** ทุกปีเมื่อถึงวันที่ ๕ มีนาคม ที่ลานอนุสาวรีย์พ่อขุนงำเมือง ริมกว๊านพะเยาจะเต็มไปด้วยผู้คนที่มาจากทั่วทุกสารทิศ ต่างร่วมทำพิธี “บวงสรวงพ่อขุนงำเมือง” พิธีนี้เริ่มมาตั้งแต่เมื่อใดไม่ปรากฏ แต่ได้ปฏิบัติสืบทอดเป็นประเพณีจนทุกวันนี้ งานประเพณีไหว้พระธาตุ วัดป่าแดงบุญนาค **๑๐.งานประเพณีไหว้พระธาตุวัดป่าแดงบุญนาค** เป็นประเพณีที่ประชาชนจังหวัดพะเยา จะทำบุญตักบาตรสวดมนต์ไหว้พระ เวียนเทียน รักษาศีลภาวนา ในวันเดือน ๗ เป็ง (เพ็ญเดือน ๕) ของทุกปี ณ วัดป่าแดงบุญนาค อยู่ในเขตเทศบาลตำบลท่าวังทอง เป็นวัดที่แสดงถึงความสัมพันธ์ทาง ประวัติศาสตร์ระหว่างล้านนากับสุโขทัย ได้เป็นอย่างดี เพราะเชื่อว่ากันว่าผู้สร้างวัดคือ พญายุธิษฐิระ เจ้าเมืองสองแคว ได้เข้ามาสวามิภักดิ์พระเจ้าติโลกราช เจ้าเมืองเชียงใหม่ คราศึกกรุงศรีอยุธยากับ ล้านนา พระเจ้าติโลกราช ให้พญายุธิษฐิระมาครองเมืองพะเยา และพระองค์ได้สร้างวัดอรัญญวาสี คือ วัดบุญนาคขึ้น ดังนั้นองค์เจดีย์ที่วัดแห่งนี้จึงได้รับอิทธิพลศิลปะสุโขทัย **๑๑.ประเพณีเวียนเทียนกลางน้ำ กว๊านพะเยา** กิจกรรม “เวียนเทียนทางน้ำ กลางกว๊านพะเยา” ปีหนึ่งจะจัดขึ้นเพียง ๓ ครั้งเท่านั้น คือ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา และวันอาสาฬหบูชา เมื่อพระอาทิตย์ใกล้ลับขอบฟ้าผู้คนจะนำดอกไม้ธูปเทียน จุดไฟสว่างไสว ล่องเรือไปเวียนเทียนบูชาองค์พระปฏิมากลางแม่น้ำ ๓ รอบโดยกิจกรรมจะเริ่มตั้งแต่ช่วงเช้าเวลา ๐๖.๐๐ น. เป็นพิธีทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้งพระสงฆ์ จำนวน ๑๐๙ รูป ณ บริเวณท่าเรือวัดติโลกอาราม
แพร่	**๑.ประเพณีกำฟ้าไทยพวน** จัดขึ้นระหว่าง (ขึ้น ๓ ค่ำเดือน ๕ เหนือ เดือน ๓ ใต้) จากคำบอกเล่าของคนแก่คนเฒ่าในหมู่บ้านเล่าว่าบ้านทุ่งโฮ้ง เป็นหมู่บ้านของชาวไทยพวนที่ถูกกวาดต้อน และอพยพมาจากแขวงเมือง เชียงขวาง ประเทศลาวเมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๓๔๐ - ๒๓๕๐ โดยคนกลุ่มแรกได้เดินทางมาถึง เมืองแพร่และได้ตั้งบ้านเรือนอยู่นอกกำแพงเมือง ทางทิศเหนือด้านประตูเลี้ยงม้า คือวัดสรรคนิเวศในปัจจุบัน อยู่มาระยะหนึ่งจึงได้ย้ายมาจากที่เดิมมาตั้งหมู่บ้านขึ้นใหม่ บริเวณที่เป็นบ้านทุ่งโฮ้งใต้ในปัจจุบันและอยู่กันเรื่อยมาจนประมาณ พ.ศ. ๒๓๖๐ - ๒๓๘๐ จึงมีกลุ่มไทยพวนกลุ่มใหญ่ อพยพเข้ามาบ้านทุ่งโฮ้งหรือเดิม เรียกว่า บ้านทั่งโห้ง คำว่า "ทั่ง" หมายถึง ทั่งรองรับตีเหล็กส่วน คำว่า "โห้ง" เป็นภาษาไทยพวน หมายถึง สถานที่เป็นแอ่งลึกลงไปเป็นรูปก้นกระทะ ทั่งเมื่อถูกตีเป็นประจำจึงทำให้มันเป็นแอ่งลึกลงไปคนพวนเรียกว่า "มันโห้งลงไป" ในสมัยก่อนนั้น คนพวนบ้านทุ่งโฮ้งจะมีเตาตีเหล็กกันแทบทุกหลังคาเรือน เขาจึงเรียกว่า "บ้านทั่งโห้ง" ต่อมาได้เรียกเสียงเพี้ยนไปเป็น "ทุ่งโฮ้ง" ชาวไทยพวนบ้านทุ่งโฮ้งมีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ที่แตกต่างจากชาวพื้นเมืองทั่วไป คือ ภาษาพูดมีประเพณี วัฒนธรรมที่แตกต่างและโดดเด่น คือ ประเพณีกำฟ้า ตามตำนานกล่าวว่า เจ้าชมภู กษัตริย์ผู้ครองเมืองพวน ได้ยกทัพไปรบกับหลวงพระบางได้ชัยชนะ หลังจากยกทัพกลับเมืองพวนแล้ว เจ้าชมพูก็ไม่ยอมตกเป็นเมืองขึ้นของหลวงพระบางและเวียงจันทน์อีกต่อไป จึงประกาศเป็นเอกราช เจ้านนท์แห่งนครเวียงจันทน์ จึงยกทัพไปปราบเมืองพวนและจับเจ้าชมภูประหารชีวิต ในขณะที่ทำพิธีการอยู่นั้น เกิดฟ้าผ่าถูกด้ามหอกที่จะใช้ประหารชีวิตเจ้าชมพูหักสะบั้นลงทหารแห่งเมืองเวียงจันทน์เตลิดกระเจิงหนี เจ้านนท์ทราบเหตุอัศจรรย์จึงรับสั่งให้นำเจ้าชมพูกลับไปครองเมืองพวนตามเดิมด้วยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในครั้งนี้ จึงเกิดการนับถือฟ้าและประเพณีกำฟ้า มาจนถึงทุกวันนี้ พอถึงวันงานกำฟ้าทุกคนจะต้องหยุดทำงานและให้มาร่วมสนุกสนาน ทำบุญ ถ้าไม่เชื่อฟัง ออกไปทำงานอาจถูกฟ้าผ่าตายได้ **๒. งานประเพณี “สืบสานประเพณีปีใหม่ชนเผ่าอาข่า”** จัดขึ้นในช่วงเดือนมกราคมของทุกปี บ้านแม่พร้าวเดิมเรียกชื่อว่าบ้านอีก้อสะเอียบเป็นหมู่บ้านชาวเขาเผ่าอาข่า(อีก้อ)ที่อพยพมาจากหมู่บ้านหินแตก อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย เมื่อปี พศ. ๒๕๑๕ เข้ามาอยู่ที่แห่งแรกที่ห้วยแม่ลำเป็นพื้นที่รอบเชิงเขาในเขตอุทยานแห่งชาติแม่ยม ประมาณ ๑๐ ครอบครัว นำโดย นายซันโย มะเยอะ มารับจ้างทำงานสวนป่าเก็บแล็ดสักให้กับบริษัทชาติไพบูลย์ อยู่ที่แม่ลำได้ประมาณ ๑ ปี จำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น พื้นที่ทำมาหากินที่อยู่อาศัยคับแคบก็ย้ายมาอยู่ใกล้ลำห้วยแม่พร้าวห่างจากเดิมประมาณ๕๐๐ เมตร จนถึงปัจจุบันในพื้นที่ ๔๘๐ ไร่ (พื้นที่อยู่อาศัย๕๐ ไร่) เป็นหมู่บ้านสาขาของบ้านดอนชัยสักทอง หมู่ ๙ ตำบลสะเอียบ อำเภอสอง จังหวัดแพร่ มีนาย อะบือ อะเคอะ เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งในช่วงเทศกาลปีใหม่ จะมีประเพณี “สืบสานประเพณีชนเผ่าอาข่า” **๓.ประเพณีไหว้พระธาตุปูแจ** จัดขึ้นในช่วง วันขึ้น ๑๑ - ๑๕ ค่ำ เดือน ๕ เหนือ เดือน ๓ ใต้)ในสมัยที่พระพุทธเจ้ามีพระชาติเป็นกวางทองถูกพรานฮ่อไล่ล่ามาจากเมืองมัตตะราชในอิสาน และถึงแก่ความตาย ณ ดอยปูแจปัจจุบัน ชาวบ้านยุคนั้นเห็นเป็นสิ่งสำคัญ จึงนำก้อนหินดินทรายมาว่างทับร่างกวางทองเพื่อปกป้องจากการทำลายของคนและสัตว์ สถานที่ดังกล่าวจึงมีลักษณะเหมือนจอมปลวกขนาดใหญ่และได้สร้างเป็นเจดีย์ในที่สุด ถือเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ซึ่งชาวบ้านเทิดทูลและจัดงานใหญ่สองครั้ง ได้แก่ ๑๑ - ๑๕ ค่ำ เดือนห้าเหนือ จัดงานประเพณีไหว้ประจำปี และวันที่ ๑๕ ค่ำ เดือนสิบสองเหนือ

จังหวัด	เทศกาลประเพณี
	๔.ประเพณีไหว้พระธาตุช่อแฮ เมืองแพร่แห่ตุงหลวง จัดขึ้นระหว่างวันขึ้น ๙ - ๑๕ ค่ำเดือน ๔ เหนือ เดือน ๖ ใต้ หลังจากพระยาลิไทได้บูรณปฏิสังขรณ์ วัดพระธาตุช่อแฮแล้ว ในเวลา นั้นได้โปรดให้มีงานฉลองสมโภช ๕ วัน ๕ คืน ระหว่างวันขึ้น ๑๑ ค่ำ - ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ เหนือ เดือน ๔ ใต้ นับตั้งแต่นั้นมาเจ้าผู้ครองนครแพร่ทุกองค์ ได้ยึดถือประเพณีไหว้พระช่อแฮ เป็นประดิษฐานพระเกศาธาตุ และพระบรมสารีริกธาตุพระศอกซ้ายของพระพุทธเจ้า เป็นประจำทุก ๆ ปี **๕.ประเพณีไหว้พระธาตุจอมแจ้ง** จัดขึ้นระหว่างวันขึ้น ๙ - ๑๕ ค่ำเดือน ๔ เหนือ เดือน ๖ ใต้เดิมเรียกว่า พระธาตุจวนแจ้ง สร้างใน พ.ศ. ๑๓๓๑ พระธาตุจอมแจ้งสีทอง สูง ๒๙ เมตร ฐานกว้าง ๑๐ เมตร องค์พระธาตุ ตั้งบนเนินเขาเตี้ย รูปทรงพระธาตุคล้ายกับพระธาตุช่อแฮ เป็นที่บรรจุพระเกศาธาตุและพระบรมสารีริกธาตุ พระหัตถ์ซ้ายของพระพุทธเจ้า ปัจจุบันภายในวัดมีพิพิธภัณฑ์ที่รวบรวมของโบราณของวัด มีรูปปั้นแสดงรูปสวรรค์ นรก จำลองเพื่อเตือนให้คนทำดี ละเว้นความชั่วภายในวิหารมีหลวงพ่อจอมแจ้งซึ่งมีอายุประมาณ ๖๐๐ กว่าปี เป็นพระประธานด้านหน้าองค์พระธาตุมีพระพุทธรูปยืนขนาดใหญ่ปางพระนาคปรก สูงเท่าองค์เจดีย์ สูง ๒๙ เมตร และพระนอนปางไสยาสน์องค์ขนาดใหญ่ มีตำนานว่าพระพุทธเจ้าเสด็จถึงสถานที่นี้จวนสว่าง (เวลาใกล้รุ่ง) พอดี สถานที่แห่งนี้เป็นที่บรรจุพระเกศาธาตุของพระพุทธเจ้า รวบรวมสิ่งของโบราณที่หาดูได้ยาก ตามหนังสือตำนานพระธาตุจอมแจ้งได้คัดจากตำนานเดิมซึ่งเป็นคัมภีร์ธรรมพื้นเมือง และจากอีกฉบับหนึ่งเป็นของพระครูสังฆรักษ์ (เถิง วงศ์ดาว) วัดเมธังกราวาส ซึ่งพระครูอุดมขันติคุณ อดีตเจ้าอาวาสวัดพระธาตุจอมแจ้ง ได้นำตำนานทั้ง ๒ ฉบับ มาคัดเรียบเรียงใหม่ วัดพระธาตุจอมแจ้ง เป็นปูชนียสถานโบราณสำคัญบรรจุพระเกศาธาตุพระบรมสารีริกธาตุของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้จัดงานประเพณีนมัสการองค์พระธาตุจอมแจ้ง โดยยึดถือตามจันทรคติ ในระหว่างวันขึ้น ๑๑ ค่ำ - ๑๕ ค่ำเดือน ๕ เหนือ (เดือน ๓ ใต้) ของทุกปี โดยใช้ชื่องานว่า "งานประเพณีไหว้พระธาตุจอมแจ้ง" **๖. งานประเพณีนมัสการพระธาตุแหลมลี่** จัดขึ้นในช่วงวันขึ้น ๑๔ ค่ำเดือน ๔ เหนือ เดือน ๖ ใต้) **ประเพณีเก่าแก่ล่องเรือน้ำยม นมัสการ"พระธาตุแหลมลี่"ที่สืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคน ทุกหัววัดต้องตบแต่งเรือพร้อมเครื่องบูชาสักการะพระประเพณีไหว้พระธาตุ ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๖ เหนือของทุกปี ปัจจุบันเหลือเพียงแห่งเดียวของประเทศไทย** วัดพระธาตุแหลมลี่ ประเพณีล่องวัดใต้เดือนหก วัดพระธาตุแหลมลี่ ตำบลปากกาง อำเภอลอง จังหวัดแพร่ เป็นประเพณีที่สืบทอดมาหลายร้อยปี ในสมัยก่อนเป็นประเพณีสำคัญของเมืองลอง เมื่อถึงวันขึ้น ๑๔ ค่ำ เดือน ๖ พระสงฆ์ เจ้าเมือง พร้อมด้วยบริวาร และชาวเมืองลอง ตั้งแต่บ้านปิน บ้านนา แม่ลาน ห้วยอ้อ หัวทุ่ง นาตุ้ม และหัววัดต่าง ๆ ในเมืองลอง จะเดินทางมาลงเรือที่ท่าน้ำปากกาง ปากปง หรือท่าต่าง ๆ ตามแต่สะดวก พร้อมด้วยครัวทานต่าง ๆ จะทำเป็นปราสาท หรือปีนักษัตรประจำปีนั้น ๆ มีการตีฆ้องตีกลองฟ้อนรำอย่างสนุกสนานบนเรือ และแห่ล่องเรือไปตามแม่น้ำยม โดยมีธรรมเนียมว่าให้บ้านนาหลวงล่องไปก่อน เพราะคนบ้านนาหลวงถือเป็นคนอุปัฏฐาก (ข้ารับใช้ดูแลพระธาตุ) มาตั้งแต่โบราณ หากบ้านนาหลวงยังไม่มาก็ล่องเรือไม่ได้ จะเกิดเหตุเพศภัยต่าง ๆ เช่นเรือล่ม เมื่อล่องเรือถึงที่พักแรมในสมัยโบราณคือเกาะแก้ว ตรงล่างแหลมลี่ พระสงฆ์ เจ้าเมืองพร้อมบริวารและชาวเมืองลอง จะจัดนางฟ้อน มีการละเล่น ฟ้อนรำ ต้อนรับแห่ครัวทานและเครื่องสักการะขึ้นบนพระธาตุ เพื่อถวายและนมัสการพระธาตุพร้อมกัน เจ้าเมือง หรือนายอำเภอ จะเป็นประธานถวายดอกไม้ธูปเทียน น้ำอบน้ำหอมและเครื่องสักการะต่าง ๆ นมัสการพระธาตุ งานล่องวัดใต้เดือนหกเป็ง หรือวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ เหนือ ซึ่งปี **๗.ประเพณีสืบสานตำนานไทลื้อ** จัดขึ้น ในช่วง ๑๑ - ๑๒ เมษายน ชาวไตลื้อ ตำบลบ้านถิ่น อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ เป็นอีกกลุ่มชาติพันธุ์หนึ่งที่มีในจังหวัดแพรมีอยู่ที่ตำบลบ้านถิ่น ในท้องที่ หมู่ ๑,๒.๓.๕.๗.๘,๙ และ ๑๑ เว้น หมู่ ๔,๖ และ ๑๐ เป็นไทยยวน หรือไทยล้านนา ประวัติความเป็นมาของตำบลบ้านถิ่น ไม่ปรากฏเป็นบันทึกหรือจารึกเป็นหลักฐานแต่อย่างใด จากคำบอกเล่าของผู้เฒ่าผู้แก่เล่าว่า บรรพชนของชาวบ้านถิ่น เป็นไตลื้อ บางท่านเล่าว่า มาจากสิบสองปันนา บ้างก็บอกว่ามาจากเชียงตุงเมื่อหลายร้อยปีมาแล้ว มาตั้งรกรากอยู่ทางทิศตะวันออกของตัวเมืองแพร่ และสืบทอดเชื้อสายและวัฒนธรรมประเพณีกันมาหลายชั่วอายุคน มาจนถึงปัจจุบัน ชาวไตลื้อเดิมเคยอาศัยอยู่ที่เมืองเชียงรุ้ง มณฑลยูนนานของประเทศจีนได้อพยพเข้ามาในประเทศไทยและแยกย้ายกันไปตามจังหวัดต่างๆ ในเขตล้านนา มาตั้งรกรากที่อยู่อาศัยที่ตำบลบ้านถิ่น เป็นเวลากว่าหลายร้อยปี ยังคงรักษาเอกลักษณ์ขนบธรรมเนียมประเพณีทางด้านวัฒนธรรมอย่างเหนียวแน่น เช่น ภาษาไตลื้อ อาหารพื้นเมืองโบราณ การฟ้อนรำด้านหัตถกรรมทอผ้า และการประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้ที่สวยงาม และปัจจุบันได้ส่งเสริมเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชน มีผลิตภัณฑ์แก้วมังกรอบแห้งที่ขึ้นชื่อ มีพื้นที่ปลูกแก้วมังกรมากที่สุดในภาคเหนือ มีบ้านไตลื้อโบราณ ตั้งอยู่ที่วัดถิ่นใน มีบ่อน้ำแปดเหลี่ยมตั้งอยู่ที่วัดถิ่นนอก มีพระธาตุถิ่นหลวงที่สวยงาม มีสวนเศรษฐกิจพอเพียง อ่างเก็บน้ำแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และศาลเจ้าพ่อพญาแก้ว ที่ผู้คนได้มาบนบานศาลกล่าว มาขอพรและสมปรารถนากันเป็นจำนวนมาก **๘.ประเพณีสงกรานต์ถ้ำผานางคอย** จัดขึ้น ในวันที่ ๑๑ เมษายน ถ้ำผานางคอย เป็นถ้ำที่มีมายาวนานแล้ว ถ้ำที่เกิดจากธรรมชาติมีลักษณะเป็นหน้าผาสูง ภายในถ้ำมีหินงอกหินย้อย มีก้อนหินรูปร่างคล้ายหญิงสาวนั่งอุ้มลูกน้อยรอคอยคนรัก ชาวบ้านเรียกหินก้อนนี้ว่า หินนางคอย มีตำนานพื้นบ้านที่เล่าต่อกันมาว่า เมื่อ ๘๐๐ ปี อาณาจักรแสนหวีมีกษัตริย์องค์หนึ่ง ปกครองด้วยทศพิธราชธรรม พระองค์มีพระราชธิดาที่ทรงเลอโฉมนามว่า อรัญญาณี พระนางทรงมีพระทัยโอบอ้อมอารีย์ ในคราวหนึ่งพระนางทรงสำราญทางชลมาพร้อมด้วยข้าราชบริพาร เรือพระที่นั่งถูกพายุพัดกระหน่ำจมลง พวกข้าราชบริพารพากันหนีเอาตัวรอดตามลำพัง เว้นแต่คนองเดช หัวหน้าฝีพายหนุ่มได้เข้าช่วยพระนางไว้ทันและพาพระนางเข้าฝั่งอย่างปลอดภัย ด้วยความใกล้ชิดและสำนึกในบุญคุณในความจงรักภักดีที่ช่วย

จังหวัด	เทศกาลประเพณี
	ผยุงฝ่าอันตราย จึงเกิดเป็นความรักอมตะในดวงใจระหว่างข้ากับเจ้า ไม่ว่าบุรุษสตรีใดในพิภพนี้ย่อมไม่อาจหลีกเลี่ยงซึ่งโลกีย์วิสัยไปได้ พระนางได้ประพฤติล่วงราชประเพณีผิดกฎมณเฑียรบาล จึงถูกลงโทษขณะทรงตั้งครรภ์ คะนองเดชผู้ซื่อสัตย์ได้เสี่ยงชีวิตเข้าไปช่วยพระนางและหนีไปพร้อมกัน ทหารหลวงออกติดตามมาจนพบและเล็งธนูหมายจะยิงคะนองเดช แต่ลูกธนูพลาดไปถูกพระนางกลางพระอุระจวบกับเป็นเวลาพลบค่ำ คะนองเดชจึงอุ้มเจ้าหญิงเข้ามายังถ้ำแห่งนี้ ด้วยความรักอันบริสุทธิ์พระนางได้บอกให้รีบหนีไปเสียก่อนที่ทหารจะตามมาพบ เจ้าหญิงได้พูดกับคะนองเดชว่า “หญิงจะรออยู่ที่นี่กัลปวสาน” ด้วยแรงอธิษฐานทำให้ร่างของพระนางกลายเป็นหิน หันหน้าไปทางทิศตะวันตกมือโอบพระโอรสไว้บนตัก เบื้องหน้าของพระนางมีหินย้อยเป็นรูปหัวใจอันขาวบริสุทธิ์ ประดับด้วยเพรชกลิ้งอยู่แวววาวอันเป็นสัญลักษณ์ของดวงใจอันใสสะอาดปรากฏอยู่ตราบจนทุกวันนี้ อรัญญานี..จะคอยพี่...อยู่ที่นี่ แม้ร้อยปี....นานเท่านาน....ยังคงหวัง ขอเฝ้าคอย...แม้จะสิ้น....ลมพลัง ชาติหน้ายัง...คงคอยพี่...อยู่ที่เดิม ปัจจุบันถ้ำผานางคอยได้รับการปรับปรุงให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และในเดือนเมษายนช่วงเทศกาลสงกรานต์จะมีการจัดงานถ้ำผานางคอยทุกปี **๙.ประเพณีสงกรานต์เมืองแพร่ (ดอกลมแล้งบาน สงกรานต์เมืองแพร่)** จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๒-๑๗ เมษายน ประเพณีปีใหม่เมือง ถือเป็นช่วงเปลี่ยนศักราชใหม่ ถือเป็นการเริ่มต้นชีวิตในปีใหม่ของชาวล้านนาเป็นประเพณีที่แสดงถึงความรักในบ้านเกิดและเป็นการรวมญาติพี่น้อง ที่ไม่ได้พบกันมาเป็นเวลานานก่อให้เกิดความรัก ความสามัคคี และเป็นการแสดงความกตัญญูต่อผู้ใหญ่จังหวัดแพร่ จึงได้กำหนดเอาการจัดกิจกรรมในช่วงระหว่างวันที่ ๑๒ – ๑๗ เมษายน โดยมีกิจกรรมดังนี้ วันที่ ๑๒ เมษายน การจัดกิจกรรมแข่งขันหนึ่งเดียวในโลกสะโป๊กเมืองแพร่วันที่ ๑๓ เมษายน การประกวดรถแกงคั่ว และอาหารเพื้นเมือง วันที่ ๑๗ เมษายน การจัดขบวนแห่ และการเล่นน้ำสงกรานต์บนถนนเจริญเมือง ตลอดสาย ถือว่าเป็นงานประเพณีสงกรานต์ที่ยาวนานที่สุดภาคเหนือ **๑๐.ประเพณีแห่น้ำช้าง** จัดในวันที่ ๒๑ เมษายน ของทุกปี เดิมพื้นทีหมู่บ้านอุดมไปด้วยป่าไม้ อาชีพหลักของชาวบ้านคือ การทำไม้ ช้างจึงเป็นพาหนะที่สำคัญ จึงมีการคล้องช้างและนำช้าง มาทำพิธีสู่ขวัญ เป็นการปลอบขวัญช้างให้หายตกใจจากการถูกจับ เมื่อถึงคราวเทศกาลสงกรานต์ของทุกปี ในช่วงเวลานี้ เป็นช่วงเวลาพักผ่อนเนื่องจากอากาศร้อน เจ้าของช้างจะทำพิธีขอขมา และทำบายศรีสู่ขวัญรดน้ำ ดำหัวช้างที่ตนเคยเฆี่ยนตี ดุด่า และเพื่อระลึก ถึงบุญคุณที่ช้างมีต่อคนในการทำมาหาเลี้ยงชีพ จึงมีพิธีแห่น้ำช้าง สืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน **๑๑.ประเพณีไหว้พระพุทธโกศัยศิริชัยมหาศากยมุนี** จัดขึ้นระหว่างวันขึ้น ๙ ค่ำ เดือน ๗ เหนือ หรือ เดือน ๕ ใต้วัดพระบาทมิ่งเมืองวรวิหาร เป็นวัดประจำเมืองแพร่ เดิมมี ๒ ชื่อคือ วัดพระบาทและวัดมิ่งเมือง ต่อมาปี ๒๔๙๒ ได้มีการรวมทั้ง ๒ วัดเป็นวัดเดียวกัน และได้ยกฐานะเป็นพระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดวรวิหารเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธโกศัยศิริชัย มหาศากยมุนี ซึ่งเป็นพระคู่บ้านคู่เมืองของจังหวัดแพร่ ในช่วงเทศกาลวิสาขบูชาของทุกปีจะได้จัดให้มีการนมัสการ ไหว้สา พระพุทธโกศัยศิริชัยมหาศากยมุณี เป็นประจำทุกปี **๑๒.งานประเพณีสรงน้ำครูบามหาเถร** จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๔-๒๘ พฤษภาคม วัดสูงแม่นยังเป็นวัดที่เจ้าเมืองแพร่ เจ้าผู้ครองนคร เจ้าราชวงศ์อาณาจักรล้านนา และล้านช้างต่างให้ความเคารพนับถือเป็นอย่างมาก เพราะเป็นแหล่งจัดเก็บคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ ที่ผ่านการทำสังคายนาเป็นจำนวนมาก จากพระมหาเถระผู้เป็นสัพพัญญูแตกฉานในพระไตรปิฎก และ วิปัสสนาญาณระดับขั้นสูง ซึ่งมหาเถระดังกล่าวคือ “ครูบากัญจนอรัญญวาสีมหาเถร” อดีตเจ้าอาวาสวัดสูงแม่น จนมีตำนานปรากฏในธรรมกล่าวว่า วัดสูงแม่น คือ “วัดก๊กวัดเก๊าวัดตุ๊เจ้ามหาเถร” งานประเพณีสรงน้ำพระธาตุ ปิดทองครูบามหาเถร เวลา ๖ โมงเย็นวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ที่วัดสูงแม่น อำเภอสูงแม่น จังหวัดแพร่ ได้มีการจัดขบวนแห่งานประเพณีสรงน้ำพระธาตุ ครูบามหาเถร ซึ่งเป็นอดีตเจ้าอาวาสวัดสูงแม่น และเป็นนักบุญแห่งล้านนา **๑๓.ประเพณีกิ๋นสลากหลวงเมืองแพร่** จัดขึ้นในวันขึ้น ๑๔ ค่ำ เดือน ๑๒ เหนือ เดือน ๑๐ ใต้ ประเพณีทำบุญกิ๋นสลากเป็นประเพณีที่ชาวภาคเหนือ ได้รับการสืบทอดเป็นมรดกทางวัฒนธรรมมาแต่ครั้งโบราณกาล ตรงกับการทำบุญสลากภัตของชาวไทยภาคกลาง และประเพณี "ทิ้งกระจาด" ของชาวจีน ประเพณีดังกล่าวได้รับการเรียกขานแตก ต่างกันไปตามท้องถิ่น เช่น "ตานก๋วยสลาก" "กิ๋นข้าวสลาก" หรือ "ตานสลาก" สำหรับจังหวัดแพร่ เรียกว่า "กิ๋นสลาก" ระยะเวลา การจัดงาน โดยปกติตามประเพณีนิยมมักจัดขึ้นระหว่างวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ เหนือ เดือน ๑๐ ใต้ (ภาคเหนือนับเวลาเร็วกว่าภาค กลางไป ๒ เดือน) ถึงวันแรม ๑๕ ค่ำ เดือนเกี๋ยงเหนือ เดือน ๑๒ ใต้ (เดือนเกี๋ยง คือ เดือนอ้ายหรือเดือนที่ ๑) คือภายในเวลา ๔๕ วัน สถานที่จัด วัดพระบาทมิ่งเมืองวรวิหาร เลขที่ ๑๖ ถนน เจริญเมือง ตำบลในเวียง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ **๑๔.ประเพณีกิ๋นสลากข้าวหม้อ** จัดขึ้นในวันวันแรม ๑๔ ค่ำ เดือน ๙ ใต้ เดือน ๑๑ เหนือ วัดพระธาตุช่อแฮ พระอารามหลวง จังหวัดแพร่ จัดงานประเพณีกิ๋นสลากข้าวหม้อ แห่งเดียวในประเทศไทย ร่วมสืบสานประเพณีวัฒนธรรมอันสืบเนื่องมาจากบรรพบุรุษ วันนี้ (๒๔ ส.ค.๕๗) นายเอกชัย วงค์วรกุล ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดแพร่ นำพุทธศาสนิกชน ประชาชนชาวจังหวัดแพร่ รวมทั้งนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศจำนวนมาก เข้าร่วมประเพณีกิ๋นสลากข้าวหม้อ ที่พระอุโบสถ วัดพระธาตุช่อแฮ พระอารามหลวง อำเภอเมืองแพร่ เพื่อสืบสานประเพณีวัฒนธรรมอันสืบเนื่องมาจากบรรพบุรุษ เป็นการอุทิศส่วนกุศลไปยังผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว และเป็นการสะเดาะเคราะห์ คือการนำสิ่งที่ไม่ดีออกไป ซึ่งเชื่อว่าหากมาทำบุญ หรือตานสลากข้าวหม้อแล้ว จะทำให้มีฐานะดีขึ้น สำหรับ ประเพณีกิ๋นสลากข้าวหม้อ ซึ่งมีเพียงแห่งเดียวในจังหวัดแพร่ และแห่งเดียวในประเทศไทย จุดเด่นของประเพณีกิ๋นสลากข้าวหม้อที่แปลกและไม่เหมือนประเพณีอื่น ๆ คือ พระภิกษุสงฆ์ที่มาร่วมงาน จะมาด้วยความสมัครใจ ไม่มีการนิมนต์ ซึ่งประเพณีดังกล่าว นับเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านในการจัดหาภาชนะใส่น้ำให้กับวัดต่างๆ โดยวัดพระธาตุช่อแฮ พระอารามหลวง จัดงานประเพณีดังกล่าวเป็นประจำทุกปีใน

จังหวัด	เทศกาลประเพณี
	๑๕. ประเพณีจุดผางประทีปตื๋นก่าบูชาแม่ก่าเผือก จัดขึ้นในช่วงเวลาวันลอยกระทง วันขึ้น ๑๕ ค่ำเดือนยี่เหนือ เดือน ๑๒ ใต้ โดยเทศกาลลอยกระทง หรือประเพณี “จุดผางประทีปตื๋นก่าบูชาแม่ก่าเผือก” ถือเป็นเทศกาลใหญ่ของผู้คนในเขตเมืองเก่าของจังหวัดแพร่ที่สืบทอดมายาวนานกว่า ๑,๐๐๐ ปี ที่บริเวณใจกลางเมืองเก่า คือ กาดสามวัย และสวนสุขภาพเฉลิมพระเกียรติ ร.๙ การจัดงานยังคงเน้นรูปแบบการจุดผางประทีปตามบ้านเรือน ควบคู่ไปกับการลอยกระทง ตามประเพณีดั้งเดิมของชาวล้านนาในคืนวันเพ็ญเดือน ๑๒ การปล่อยโคมลอย, จัดตกแต่งซุ้มวัดต่างๆ นอกจากนั้นชาวเมืองแพร่ยังจะร่วมกันประกอบพิธีสืบชะตาแม่น้ำที่ท่าน้ำเชตะวัน ริมแม่น้ำยม พร้อมทั้งประกวดนางนพมาศ และหนูน้อยนพมาศ ตลอดจนขบวนแห่นางนพมาศ เป็นการเพิ่มสีสันให้กับงานจุดผางประทีปในปีนี้ ต้อนรับนักท่องเที่ยวมาร่วมงานในช่วงที่เมืองแพร่มีอากาศหนาวเย็น และในงานนี้ยังเป็นเทศกาลที่ประกาศให้มีการงดดื่มสุราตลอดงานอีกด้วย **๑๖.ประเพณีลอยกระทงไหว้พระธาตุห้วยอ้อ (งานยี่เป็ง)** วันขึ้น ๑๕ ค่ำเดือนยี่เหนือ เดือน ๑๒ ใต้ จัดขึ้นในช่วงวันลอยกระทงของทุกปี ประเพณีลอยกระทงและประเพณีนมัสการพระธาตุห้วยอ้อ อำเภอลองเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดแพร่ ที่มีประเพณีและวัฒนธรรมอันงดงามหลากหลาย มีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมมากมาย ประเพณีลอยกระทงและประเพณีนมัสการพระธาตุห้วยอ้อ เป็นประเพณีหนึ่งที่ชาวอำเภอลองยึดถือปฏิบัติกันมาเป็นเวลายาวนาน เพื่อสักการะบูชาองค์พระธาตุห้วยอ้อที่มีตำนานการสร้างมากว่า ๑,๓๐๐ ปี นับตั้งแต่พระนางจามเทวีได้เสด็จมาบรรจุพระบรมสารีริกธาตุของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไว้ที่พระธาตุองค์นี้ ในปี ๒๕๖๓ วัดศรีดอนคำ ร่วมกับสภาวัฒนธรรมอำเภอลอง เทศบาลตำบลห้วยอ้อ หน่วยงานราชการ สถานศึกษา และภาคเอกชน ได้ร่วมกันจัดงานประเพณีลอยกระทง และประเพณีนมัสการพระธาตุห้วยอ้อ ในระหว่างวันที่ ๒๙ ถึงวันที่ ๓๑ ตุลาคม เพื่อสืบสานประเพณีอันงดงามของอำเภอลอง และเพื่อแสดงถึงความร่วมมือ ร่วมแรงร่วมใจกัน ของชาวอำเภอลองในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนถึงการส่งเสริมการท่องเที่ยวของอำเภอลองอันจะก่อให้เกิดรายได้ จากการท่องเที่ยวแก่ประชาชนชาวอำเภอลอง อาทิเช่น การแสดงแสงสีเสียง “เล่าขานตำนานเมืองลอง” ซึ่งการแสดงดังกล่าวได้ใช้หุ่นช่างฟ้อน สูงกว่า ๔ เมตร จำนวน ๖ ตัว สวมใส่ผ้าถุง คล้ายนางรำ โดยมีผู้ช่างฟ้อนผู้ชายเป็นคนเข็น นอกจากนั้นยังมี การประกวดก๋ำก๋ำดำ และนางพิมพา จากภาพจิตรกรรมเวียงต้า , การสาธิตการทำกระทง , การแสดงฟ้อนกลองอืด จากกลุ่มแม่บ้านเมืองลอง จำนวนกว่า ๒๐๐ คน และการจำหน่ายสินค้าทางวัฒนธรรม ณ วัดศรีดอนคำ อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ตลอดจนถึงการส่งเสริมการท่องเที่ยวของอำเภอลองอันจะก่อให้เกิดรายได้ จากการท่องเที่ยวแก่ประอำเภอลอง ได้เน้นกิจกรรมที่ย้อนอดีต คือ การนำเอาระเบิด จำลองมาโชว์ในงานแสดง อีกทั้งได้เล่าประวัติความเป็นมาของ คำว่าเมืองแป้แห่ระเบิดอีกด้วย **๑๗. ประเพณีตากธัมม์ ตานข้าวใหม่หิงไฟพระเจ้า** จัดขึ้นในวันขึ้น ๑๓ ค่ำเดือน ๔ เหนือ เดือน ๒ ใต้ ประเพณีตากธัมม์ตานข้าวใหม่หิงไฟพระเจ้า เป็นประเพณีที่ชาวตำบลสูงเม่น ถือปฏิบัติสืบต่อกันมายาวนาน เพื่อย้อนรำลึกถึงคุณงามความดีของอดีตเจ้าอาวาสวัดสูงเม่น (ครูบากัณจนะ อรัญญวาสีมหาเถร หรือ ครูบามหาเถร) และเพื่อฟื้นฟูประเพณีอันดีงาม พร้อมสืบสานวัฒนธรรมทางศาสนา เปิดโอกาสให้คณะศรัทธา พุทธศาสนิกชนทั่วไปได้มีส่วนร่วมในการทำบุญประเพณีตากธรรม ทั้งนี้ ครูบากัณจนะอรัญญวาสีมหาเถร หรือ ครูบามหาเถร นับเป็นปฐมครูบาเจ้าแห่งภาคเหนือ สันนิษฐานว่าท่านเกิดในสมัยรัชกาลที่ ๑ พ.ศ.๒๓๓๒ มีอายุยาวนานถึง ๔ รัชกาล (มรณะในปี ๒๔๒๑ รัชกาลที่ ๔) พื้นเพดั้งเดิมเป็นคนแพร่หรือจังหวัดแพร่ หลังจากอุปสมบทท่านได้ศึกษาพระไตรปิฎกมูลกัจจายนะปรมัตถ์ สัททาทั้ง ๘๐ มัด สมัญญาภิธาน เป็นต้น จนแตกฉานในธรรมทั้งหมด และเป็นผู้สร้างคุณงามความดีไว้จำนวนมาก อาทิ จัดสร้างและรวบรวมเขียนธรรมใบลาน เป็นภาษาบาลี บรรจุไว้ในพระไตรปิฎกวัดสูงเม่น มี ๒,๕๖๗ มัด นับเป็นผูกได้ ๘,๘๔๕ ผูก และยังได้นำไปบรรจุไว้ที่หลวงพระบางอีกจำนวนมาก
น่าน	**๑.งานแข่งเรือประเพณีฉลองงาช้างดำจังหวัดน่าน** ประเพณีแข่งเรือเป็นประเพณีที่สืบทอดกันมานาน นิยมจัดให้มีขึ้นในงานประเพณีตานก๋วยสลาก ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๗๙ ได้จัดให้มีการแข่งเรือในงานทอดกฐินสามัคคีสืบทอดมาจนถึงงานทอดกฐินพระราชทานในปัจจุบัน ซึ่งจะมีในราวกลางเดือนตุลาคมหรือต้นเดือนพฤศจิกายนของทุกปี ช่วงหลังจากจังหวัดได้รวมงานสมโภชงาช้างดำอันเป็นสมบัติล้ำค่าคู่บ้านคู่เมือง ภายในงานมีการประกวดเรือกองเชียร์ ฯลฯ **๒.งานเทศกาลส้มสีทองและงานกาชาดจังหวัดน่าน** จัดในราวกลางเดือนธันวาคมของทุกปี ณ สนามกีฬาจังหวัดน่าน ซึ่งในงานก็จะมีกิจกรรมหลายอย่าง ได้แก่ การประกวดขบวนรถส้มสีทอง การออกร้านนิทรรศการ การจำหน่ายสินค้าหัตถกรรมจากอำเภอต่างๆ และจากเมืองฮ่อน - หงสา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว การแสดงศิลปะพื้นเมือง และมหรสพต่าง ๆ **๓.งานนมัสการพระธาตุเบ็งสกัด** จัดขึ้นในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๔ เหนือ (ประมาณเดือนมกราคม) ของทุกปี เป็นประเพณีที่จะมีการทำบุญตักบาตร ฟังเทศน์ อบรมสมโภชการเจริญพระพุทธมนต์ และการสวดเบิกการเวียนเทียนการสรงน้ำพระธาตุและการบูชาพระธาตุด้วยธูปเทียนดอกไม้ของคนพื้นเมืองที่เป็นชาวพุทธในปีหนึ่งจะมี ๑ ครั้งเท่านั้น และสำหรับพระธาตุเบ็งสกัด และพระวิหารสร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๑๘๒๖ ภายในองค์พระเจดีย์ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุซึ่งถือเป็นศูนย์รวมศรัทธาของชุมชน ถือเป็นสถาปัตยกรรมของช่างน่านอีกด้วย **๔.งานประเพณีกินดอกดำดอกแดงและโน้มกิ่งฟ้า** ของชนเผ่าขมุ เป็นประเพณีขึ้นปีใหม่ของชนเผ่าขมุ สืบทอดมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ ซึ่งจะมีขึ้นในเดือน ๔ ของทุกปี (ประมาณเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์) ชุมชนเผ่าขมุที่อยู่ในตำบลชนแดน อำเภอสองแคว จะพบประเพณีนี้ที่บ้านห้วยแกลบ บ้านน้ำปาน บ้านน้ำหลุ บ้านห้วยมอย และบ้านใหม่ชายแดน สำหรับการกินดอกดำดอกแดงนั้นจะต้องทำในวันดีเท่านั้น ซึ่งแต่ละบ้านจะมีวันดีไม่เหมือนกัน ประเพณีนี้จะทำหลังเสร็จสิ้นฤดูเก็บเกี่ยวแล้ว โดยกระทำกันในแต่ละหมู่บ้าน แต่ละครอบครัว เพื่อความอยู่ดีมีสุขและเป็นการรักษาประเพณีที่มีมาแต่โบราณให้สืบทอดต่อไป

จังหวัด	เทศกาลประเพณี
	๕.งานประเพณีหกเป็งไหว้สาพระมหาธาตุแช่แห้ง งานประเพณีหกเป็ง (เพ็ญ เดือน ๖) หรืองานไหว้สาพระธาตุแช่แห้ง มีการแห่ผ้าทิพย์ห่ม พระธาตุ มีขบวนแห่ผ้าจากลานโพธิ์หน้าวัดเข้ามายังลานพระธาตุ แล้วทำพิธีอธิษฐานผ้าก่อนนำผ้าขึ้นห่มพระธาตุ ในงานประเพณีนี้มักจะมีพุทธศาสนิกชนและนักท่องเที่ยวมาทำบุญอย่างเนืองแน่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนที่เกิดปีเถาะ พระธาตุแช่แห้งเป็นพระธาตุประจำปีเกิดของคนที่เกิดปีเถาะ ตามคติการ"ชุธาตุ" หรือการไหว้พระธาตุตามปีนักษัตรของชาวล้านนา **๖.งานประเพณีสรงน้ำพระเจ้าทองทิพย์** เป็นประเพณีการสรงน้ำพระพุทธรูปองค์สำคัญ ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของเมืองน่าน ที่สร้างโดยพระเจ้าติโลกราชกษัตริย์เชียงใหม่ ที่มาตีเมืองน่านและสร้างพระเจ้าทองทิพย์ไว้ที่วิหารวัดสวนตาล เมื่อ ๖๐๐ ปี มาแล้ว ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ๑๒ - ๑๔ เมษายนของทุกปี ชาวเมืองน่านจะทำบุญสรงน้ำพระเจ้าทองทิพย์ โดยอัญเชิญพระเจ้าทองทิพย์องค์จำลอง ออกแห่ไปรอบเมืองให้ประชาชนได้สรงน้ำสักการะเพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ตนเองในวันปีใหม่ ภายในวัดจัดให้มีพิธีสะเดาะเคราะห์ สืบชะตาเมืองอีกด้วย **๗.งานประเพณีนมัสการพระธาตุเขาน้อย** สำหรับงานประเพณีนมัสการพระธาตุเขาน้อยเกิดจากความเชื่อและศรัทธาในองค์พระธาตุเขาน้อย ซึ่งตามตำนานเชื่อว่า พระธาตุเขาน้อยองค์นี้ สร้างโดยมเหสีรองของพญาภูเข็งเจ้าผู้ครองนครน่าน เมื่อราวพุทธศตวรรษที่ ๒๐ และมีการบูรณะครั้งใหญ่ในสมัยพระเจ้าสุริยพงษ์ผริตเดชฯ ในปี พ.ศ. ๒๔๔๙-๒๔๕๔ โดยช่างชาวพม่า ชื่อ หม่องยิง ประเพณีนมัสการพระธาตุเขาน้อย ในวันเพ็ญขึ้น ๑๔ ค่ำ และ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ (เหนือ) ซึ่งตรงกับวันวิสาขบูชา ซึ่งเป็นการน้อมรำลึกถึงพระคุณของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะมีกิจกรรมที่สำคัญ อาทิ การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ การแสดงพระธรรมเทศนา การทำบุญตักบาตร ถวายผ้าทิพย์ห่มองค์พระธาตุ การสรงน้ำพระธาตุ การเวียนเทียน และมีประกวดขบวนแห่ครัวทาน จุดบั้งไฟขึ้นถวายเป็นพุทธบูชา **๘.งานตานก๋วยสลาก (งานบุญสลากภัตร) งานแห่ค้วตาน (ครัวทาน)** เป็นประเพณีเก่าแก่ที่เชื่อว่ามีมาตั้งแต่พุทธกาล ชาวเหนือถือว่าเป็นประเพณีทำบุญกลางบ้านที่สำคัญเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น พระภิกษุรับนิมนต์เพื่อมารับการถวายทานโดยการจับสลาก ถ้าอยู่ใกล้แม่น้ำน่านก็จะมีการแข่งเรือด้วย ถ้าไม่มีแม่น้ำก็จะมีการประกวดครัวทานแทนการแข่งเรือ เป็นกิจกรรมงานบุญที่สนุกสนานร่วมกันของคนในชุมชน **๙.งานประเพณีแข่งเรือชิงถ้วยพระราชทานฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี** งานแข่งเรือเป็นประเพณีที่สืบทอดกันมานาน ต่อมาใน พ.ศ. ๒๔๗๙ ได้จัดให้มีการแข่งเรือในงานทอดกฐินสามัคคี และได้สืบทอดมาจนถึงงานทอดกฐินพระราชทานในปัจจุบัน เรือที่เข้าแข่ง แต่ละลำใช้ไม้ซุงขนาดใหญ่ ขุดเป็นเรือ เอกลักษณ์เด่นของเรือแข่งเมืองน่าน คือ หัวเรือแกะเป็นรูปพญานาคชูคอสง่างาม หางเรือเป็นหางพญานาคงอนสูง ด้วยคนเมืองน่านเชื่อว่าบรรพบุรุษของตน คือ เจ้าขุนนุ่น ขุนฟอง เกิดจากไข่พญานาคเป็นสัญลักษณ์แห่งความอุดมสมบูรณ์ การต่อเรือแข่ง เป็นรูปพญานาคจึงถือเป็นการบูชาบุญคุณพญานาคผู้เป็นเจ้าแห่งลำน้ำและบรรพบุรุษของชาวเมืองน่าน การประชันฝีมือฝีพายจัดขึ้น ณ บริเวณแม่น้ำน่าน (เชิงสะพานพัฒนาภาคเหนือ) **๑๐.ประเพณีล่องเรือไฟอำเภอนาน้อย** ได้ยึดถือปฏิบัติกันมานานตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๔๘๐ โดยชาวอำเภอนาน้อยมีความเชื่อในประเพณีว่าเป็นการระลึกถึงพระคุณของพระแม่คงคา การเอาไฟเผาความทุกข์ ประเพณีล่องเรือไฟของภาคอีสาน เรียกว่า "ไหลเรือไฟ" ส่วนที่อำเภอนาน้อยเรียกว่าประเพณีล่องเรือไฟตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือนยี่ (เหนือ) ชาวบ้านเรียกว่างานยี่เป็งหรือวันลอยกระทง ในปัจจุบัน เรือไฟในสมัยโบราณนั้นมีรูปแบบที่เรียบง่าย โดยทำจากต้นกล้วยและลำไม้ไผ่ที่หาได้มาจัดทำเป็นโครงเรือไฟง่ายๆ พอที่จะทำให้ลอยน้ำได้ การประดับตกแต่งเรือไฟภายในจะประดับด้วยดอกไม้ ธูป เทียน ตะเกียง สำหรับจุดให้สว่างไสว ก่อนจะปล่อยเรือไฟลงแม่น้ำ เท่าที่หลักฐานปรากฏมีแนวทางที่คล้ายกันอยู่บนพื้นฐานความเชื่อต่าง ๆ อาทิ ความเชื่อในการเอาไฟเผาความทุกข์ (พิธีเผาหลัวพระเจ้า) จะทำกันที่บริเวณวัด ความเชื่อเกี่ยวกับการขอขมาและระลึกพระคุณของพระแม่คงคา เป็นต้น ในปัจจุบันได้จัดทำเรือไฟรูปแบบต่างๆ โดยมีการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ประกอบในการจัดทำ และประดับตกแต่งด้วยไฟฟ้าให้สวยงามสว่างไสวเต็มลำน้ำ อำเภอนาน้อย ได้จัดงานอย่างยิ่งใหญ่ต่อเนื่องกันมา เพื่อรักษาประเพณี ภูมิปัญญาวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นให้คงอยู่ สืบต่อไปสู่คนรุ่นหลัง **๑๑.งานประเพณีปีใหม่ม้ง** เป็นงานรื่นเริงของชาวม้งทุกๆ ปี จะจัดขึ้นหลังจากได้เก็บเกี่ยวผลผลิต ในรอบปีเรียบร้อย และเป็นการฉลองความสำเร็จในการเพาะปลูกของแต่ละปี ซึ่งจะต้องทำพิธีบูชาผีฟ้า - ผีป่า - ผีบ้าน ที่ให้ความคุ้มครองและดูแลความสุขสำราญตลอดทั้งปี แต่ละหมู่บ้านจะทำการฉลองกันตามวัน และเวลาที่สะดวกของแต่ละหมู่บ้าน ซึ่งจะอยู่ในช่วงเดือนธันวาคม

ที่มา: สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, ๒๕๖๔

๑๒) กลุ่มชาติพันธุ์ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีกลุ่มชาติพันธุ์ที่หลากหลายในพื้นที่ โดยในจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ และน่าน มีชาติพันธุ์ที่สำคัญ จำนวน ๒๓ ชาติพันธุ์ ประกอบด้วย จีนยูนนาน ไทยเขิน อาข่าหรืออีก้อ ลาหู่หรือมูเซอ ลีซูหรือลีซอ ม้งหรือแม้ว ดาราอั้ง (ปะหล่อง) ไทลื้อ ปะโอ ภูไท ลัวะ ลาวเวียงจันทร์ ลีซู อิ้วเมี่ยน กะเหรี่ยง ไทใหญ่ ไทพวน มลาบรี อาข่า และอีมปี้ ชาวไทยวน ไทเขิน ขมุ ซึ่งรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

๑. จังหวัดเชียงราย

จังหวัดเชียงรายมีกลุ่มชนหลายชาติพันธุ์อาศัยอยู่ทั้งตามที่ราบและบนดอยสูง ซึ่งชาติพันธุ์แต่ละกลุ่มจะมีศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรมแตกต่างกันไปตามแต่วิถีดั้งเดิมที่บรรพบุรุษได้ปฏิบัติสืบทอดกันมา โดยประชากรในเชียงรายสามารถจำแนกออกเป็นชนชาติต่าง ๆ ได้ดังนี้

๑.๑ ชาติพันธุ์จีนยูนนาน ชาติพันธุ์จีนยูนนาน หรือชาวจีนฮ่อเป็นชาวจีนที่อาศัยอยู่ในมณฑลยูนนานทางตอนใต้ของประเทศจีน มีอาณาเขตติดกับรัฐฉานประเทศพม่า แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มผาสี ชาวจีนนับถือศาสนาอิสลาม และกลุ่มผาห้า ชาวจีนยูนนานที่นับถือวิญญาณบรรพบุรุษ หลังสงครามกลางเมืองระหว่างพรรคคอมมิวนิสต์กับพรรคก๊กมินตั๋ง พรรคก๊กมินตั๋งเป็นฝ่ายแพ้ ส่วนหนึ่งจึงได้อพยพมาตั้งหลักที่มณฑลยูนนาน แล้วอพยพเข้าประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๔๙๕ เข้ามาตั้งถิ่นฐานที่อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ โดยแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มพ่อค้าคาราวาน กลุ่มจีนฮ่อลี้ภัย และกลุ่มจีนทหารกู้ชาติ

๑.๒ ไทยเขิน เป็นชนชาติหนึ่งในกลุ่มไต ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในประเทศพม่า ประเทศไทย ประเทศจีน และประเทศลาว ภาษาพูดและเขียนของไทยเขินมีความคล้ายคลึงกับไทยองและไทลื้อมากในประเทศไทย พบชายไทยเขินบริเวณอำเภอสันป่าตอง สันกำแพง แม่แตง ดอยสะเก็ด และในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ คนไทยส่วนใหญ่เรียกว่าไทยเขิน เพราะว่าทำเครื่องเขินเก่ง มีเมืองหลวงอยู่ที่เมืองเชียงตุง รัฐฉาน ประเทศพม่า

๑.๓ อาข่า หรือ อีก้อ มีรูปร่างเล็ก แต่แข็งแรงล่ำสัน ผิวสีน้ำตาลอ่อน หยาบกร้าน มีภาษาพูดคล้ายภาษามูเซอและลีซอ ไม่มีตัวอักษรใช้ ผู้หญิงนิยมไว้ผมยาวแต่รวบผมไว้ แล้วใส่หมวกทับ คอสวมเครื่องประดับใส่เสื้อผ้าสีดำ ผู้ชายโกนหัวไว้ผมเปีย ชาวอาข่านิยมตั้งบ้านเรือนอยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเล ๑,๒๐๐ เมตร ขึ้นไปยังชีพด้วยการทำไร่เลื่อนลอย นับถือผีมีเสาชิงช้าและลานสาวกอดอยู่หน้าหมู่บ้าน

๑.๔ ลาหู่หรือมูเซอ มีรูปร่างสันทัด ผิวสีน้ำตาลอ่อน ชอบกินหมาก มีภาษาพูดเฉพาะแต่ไม่มีตัวอักษรใช้ แบ่งออกเป็นกลุ่มย่อย ๆหลายกลุ่มตามลักษณะการแต่งกายของผู้หญิงส่วนผู้ชายมูเซอไม่มีเครื่องแต่งกายประจำเผ่าแบบผู้หญิง ชาวมูเซออาศัยบนภูเขาสูง อยู่ในบ้านยกพื้นสูง ยังชีพด้วยการทำไร่เลื่อนลอย และเป็นชนเผ่าที่ชำนาญการล่าสัตว์เป็นอย่างมาก

๑.๕ ลีซูหรือลีซอ ยังชีพด้วยการปลูกพืชไร่ และชำนาญในการล่าสัตว์ แต่งกายด้วยเสื้อผ้าสีสันฉูดฉาดกว่าเผ่าอื่น นับถือผีและบรรพชน ประเพณีสำคัญคือ งานฉลองปีใหม่

๑.๖ ม้งหรือแม้ว รับอิทธิพลการปฏิบัติตามแบบชาวจีน เช่นเดียวกับเผ่าเย้า ผู้ชายมีสถานภาพสูงกว่าผู้หญิงเสมอ

๑.๗ ชาติพันธุ์ไตหย่า ไทหย่า หรือไตหย่า เดิมอาศัยอยู่ที่เมืองหย่า ติดกับฝั่งแม่น้ำเต้า ทางด้านเหนือของเมืองซีเม่า เมืองทะลาง และใต้เมืองคุนหมิง ในมณฑลยูนนาน ประเทศจีน ภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบล้อมรอบไปด้วยไร่นาป่าไม้และทิวเขา อันเรียงรายสลับซับซ้อน ชายไทหย่า ตั้งบ้านเรือนอยู่รวมกันหมู่ๆ ในอาณาเขตของจีน ไม่มีพื้นที่นาเป็นของตนเอง ต้องอาศัยรับจ้างทำนา หรือเช่านาจากพวกชาวจีนฮ่อ เมื่อถูกรบกวนจากเจ้าหน้าที่พนักงานฝ่ายปกครองเก็บภาษีอากรสูง จึงอพยพลงมาทางใต้ บริเวณใกล้เคียงกับเมืองเชียงรุ้ง และได้อพยพเข้ามาในเขตอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ประเทศไทย ใน พ.ศ. ๒๔๙๐ พบว่ามีชาวไทหย่าในจังหวัดเชียงราย ประมาณ ๑,๐๐๐ คน

๑.๘ ชาติพันธุ์ดาราอั้ง ดาราอั้ง (ปะหล่อง) เป็นชนเผ่าที่อพยพมาจากพม่า เข้าสู่ไทยเมื่อประมาณ ปี พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งมีฐานเดิมอยู่ในโกสัมพี หรือนครรัฐแสนหวี โดยอาศัยอยู่บริเวณเทือกเขาในรัฐฉานแถบเมืองตองแปง น้ำซัน สีป้อ เมืองมิต และเมืองเชียงตุง ปัจจุบันหมู่บ้านชาวประหล่องอยู่ในพื้นที่อำเภอฝางอำเภอเชียงดาว อำเภอแม่อาย จำนวน ๑๐ หมู่บ้าน

๒. จังหวัดพะเยา

จังหวัดพะเยามีกลุ่มชาติพันธุ์สำคัญได้แก่ ไทลื้อ ม้ง ปะโอ ภูไท ลัวะ ลาวเวียงจันทร์ ลีซูและอิ้วเมี่ยน รายละเอียดความเป็นมาของแต่กลุ่มชาติพันธุ์มีรายละเอียดดังนี้

๒.๑ ชนชาติพันธุ์ไทลื้อเป็นกลุ่มชนชาติพันธุ์ ที่พูดภาษาตระกูลไท คือ “ ไทลื้อ ” หรือ “ ไตลื้อ ” มีถิ่นฐานดั้งเดิม อยู่ในเขตสิบสองพันนา ชาวไทลื้อนิยมตั้งบ้านเรือนอยู่ตามที่ราบลุ่มแม่น้ำและที่ราบระหว่างหุบเขา โดยมีแม่น้ำโขง เป็นแม่น้ำสายสำคัญซึ่งชาวไทลื้อเรียกว่า “ น้ำของ ” ส่วนจีนเรียกว่า แม่น้ำล้านช้าง และเรียกคนไทลื้อว่า “หลี่” หรือ “สุ่ยไปอี่” ชาวลื้อหรือไทลื้อ มีวัฒนธรรมประเพณีและความเชื่อตลอดจนวิถีชีวิตที่คล้ายคลึงกับคนไทยล้านนาและคนลาวในล้านช้างที่บริโภคข้าวเหนียวเป็นอาหารหลัก และนับถือพุทธศาสนานิกายเถรวาทเช่นเดียวกัน สำหรับประเทศไทย ไทลื้อได้อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานตามหัวเมืองต่าง ๆ ในภาคเหนือตอนบน ในจังหวัดเชียงราย พะเยา น่าน แพร่ ลำปาง ลำพูน และเชียงใหม่

๒.๒ ชนชาติพันธุ์ม้งหรือแม้ว เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ในเขตภูเขาของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ชาวม้งอพยพลงมาทางใต้ตั้งแต่ศตวรรษที่ ๑๘ เนื่องจากสถานการณ์ที่ไม่สงบทางการเมืองและหาพื้นที่ที่เหมาะสมกับการเพาะปลูก ปัจจุบันมีชาวม้งอาศัยอยู่ในประเทศไทย เวียดนาม ลาว และพม่า ในอดีตนั้น ม้งอาศัยอยู่ตามภูเขาอยู่ตามธรรมชาติ ม้งต้องตรากตรำทำงานหนัก อยู่แต่ในไร่เท่านั้น ทำให้ม้งไม่มีเวลาที่จะดูแลตัวเองและครอบครัว ดังนั้น ชีวิตความเป็นอยู่ของม้ง จึงเป็นแบบเรียบง่าย เพราะคลุกคลีกับธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่เท่านั้น ชีวิตประจำวันของม้งคือ จะทำไร่ ทำสวน และหารายได้เล็กน้อยเพื่อจุนเจือครอบครัว ส่วนเรื่องอาหาร ก็จะเป็นเรื่องเรียบง่าย

๒.๓ ชาติพันธุ์ปะโอ กลุ่มชาติพันธุ์ปะโอ หรือตองสู้ ตามตำนานอพยพมาจากเมืองทางทิศตะวันออกของย่างกุ้ง ก่อนจะอพยพเข้ามาในเมืองต่างๆ ของดินแดนล้านนา และเดินทางมาค้าขายและติดตามพ่อเฒ่านันตา วงค์อนันต์ คหบดีชาวปะโอ โดยผู้อพยพตามเข้ามานั้นมีทั้งที่เป็นชาวบ้าน และพระสงฆ์

๒.๔ ชาติพันธุ์ภูไท ชาวภูไท ดั้งเดิมมีภูมิลำเนาอยู่ที่แคว้นสิบสองจุไท ประเทศเวียดนาม ต่อมาได้มีการเคลื่อนย้ายเข้าสู่ประเทศลาว และประเทศไทยตามลำดับ ชุมชนภูไทในจังหวัดพะเยา เป็นชุมชนที่ย้ายถิ่นฐานมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๒

๒.๕ ชาติพันธุ์ลั๊วะ ชาวลั๊วะ ละว้า หรือข่าว้า เป็นเจ้าถิ่นเดิมของภาคเหนือ ลั๊วะได้เข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ในเขตเมืองเชียงใหม่ เมื่อประมาณ ๙๐๐ ปีมาแล้ว พวกมอญจากลพบุรีซึ่งเป็นผู้สร้างเมืองลำพูนและลำปาง ได้รุกรานลั๊วะจนต้องหนีไปอยู่บนภูเขากลายเป็นชาวเขาไป ต่อมาในพุทธศตวรรษที่ ๑๘ ชนชาติไทย ได้อพยพเข้าสู่ดินแดนแถบนี้ และตีพวกมอญแตกพ่ายไป และมีสัมพันธไมตรีกับพวกลั๊วะในปัจจุบัน ชาวลั๊วะ ได้กระจายตัวกันอยู่ตามจังหวัดต่าง ๆ คือ เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน อุทัยธานี สุพรรณบุรี เชียงราย และลำปาง

๒.๖ ชาติพันธุ์ลาวเวียงจันทร์ ลาวเวียง หรือลาวเวียงจันทร์ เป็นชาวนครเวียงจันทร์ และเมืองใกล้เคียงที่อพยพเข้ามาสู่สยาม ทั้งโดยหนีภัยสงคราม หนีภัยธรรมชาติ ตั้งแต่สมัยอยุธยาตอนปลาย ลาว เวียงจันทร์เป็นชนกลุ่มหนึ่งที่อพยพมาจากหลวงพระบางและเวียงจันทร์ ประเทศลาว เข้ามาตั้งถิ่นฐานอาศัย อยู่ในจังหวัดพะเยา จำนวน ๕ หมู่บ้าน

๒.๗ ชาติพันธุ์ลีซู กลุ่มชาวลีซู เดิมอาศัยอยู่ที่ต้นแม่น้ำสาละวิน และแม่น้ำโขงทางตอนเหนือของทิเบต และทางตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศจีน แต่ถูกกดดันทางการเมือง การปกครอง และขาดแคลนที่ดินทำกินในพม่า จึงได้อพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ ตาก แม่ฮ่องสอน เพชรบูรณ์ ลำปาง สุโขทัย พะเยา และแพร่ ลีซูแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่มย่อย คือ ลีซูลายกับลีซูดำ ชาวลีซูที่อยู่ในประเทศไทยเกือบทั้งหมดเป็นลีซูลาย ส่วนลีซูดำนั้นอยู่ พม่า จีน

๒.๘ ชาติพันธุ์อิ้วเมี่ยน ชาวอิ้วเมี่ยน เรียกอีกอย่างว่า เมี่ยน หรือเย้า ถิ่นเดิมของเมี่ยนอยู่ทางตะวันออกของมณฑลไกวเจา ยูนนาน หูหนาน และกวางสีในประเทศจีน ต่อมาการทำมาหากินฝืดเคือง และถูกรบกวนจากชาวจีน จึงได้อพยพมาทางใต้ เข้าสู่เวียดนามเหนือ ตอนเหนือของลาว ทางตะวันออกของพม่า และภาคเหนือของไทย ชาวเมี่ยนที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทย อพยพมาจากประเทศลาว และพม่า ปัจจุบันมีชาวเมี่ยนอาศัยอยู่มากในจังหวัดเชียงราย พะเยา และน่าน รวมทั้งกำแพงเพชร เชียงใหม่ ตาก เพชรบูรณ์ ลำปาง สุโขทัย

๓. จังหวัดแพร่

จังหวัดแพร่นั้นมีกลุ่มชาติพันธุ์ที่หลากหลายเช่นกัน ในพื้นที่มีกลุ่มชาติพันธุ์ที่สำคัญ ได้แก่ กะเหรี่ยง ไทใหญ่ ไทลื้อ ไทพวน ม้ง มลาบรี อาข่า และอึมปี้ รายละเอียดดังนี้

๓.๑ ชาติพันธุ์กะเหรี่ยง หมู่บ้านชุมชนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง เป็นหมู่บ้านที่อยู่ในที่ราบเชิงเขา อุดมสมบูรณ์ล้อมรอบด้วยป่าไม้และภูเขา มีลำห้วยธรรมชาติที่สวยงามไหลผ่านตลอดปี ชาวบ้านอยู่กันอย่างเรียบร้อย มีวิถีชีวิต นับถือศาสนาพุทธและนับผี มีวัฒนธรรมประเพณีที่คงความดั้งเดิม มีเสน่ห์ในแบบของบ้านค้างใจ

๓.๒ ชาติพันธุ์ไทใหญ่ กลุ่มไทใหญ่ หรือฉาน คือ กลุ่มชาติพันธุ์ในตระกูลภาษาไท - กะได เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ขนาดใหญ่อันดับสองของพม่า ส่วนมากอาศัยในรัฐฉานประเทศพม่า และบางส่วนอาศัย อยู่บริเวณดอยไตแลง ชายแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศพม่า คนไทใหญ่ในประเทศพม่ามีประมาณ ๓ - ๔ ล้านคน แต่มีไทใหญ่หลายแสนที่ได้อพยพเข้าสู่ประเทศไทยเพื่อหนีปัญหาทางการเมืองและการหางาน

๓.๓. ชาติพันธุ์ไทลื้อ กลุ่มไตลื้อ หรือ ไทลื้อ มีดินแดนกว้างใหญ่อยู่ที่สิบสองปันนา ในประเทศจีน ได้มีการอพยพโยกย้ายถิ่นฐานและถูกกวาดต้อนเพราะสงครามและเข้ามาที่ประเทศไทยและแตกสาขาชาวไทลื้อได้อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานตามหัวเมืองต่าง ๆ ในภาคเหนือตอนบน ในจังหวัดเชียงราย พะเยา น่าน แพร่ ลำปาง ลำพูน และเชียงใหม่

๓.๔ ชาติพันธุ์ไทพวน ชาวพวน เป็นคำที่เรียกกลุ่มชนที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในแคว้นเชียงขวาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีอาณาเขตติดต่อกับญวน ซึ่งมีแม่น้ำพวนไหลผ่านพื้นที่เชียงขวาง จึงได้ชื่อว่าพวน ชาวพวนนิยมตั้งถิ่นฐานสร้างที่ทำกิน บริเวณลุ่มแม่น้ำ มีอาชีพเกษตรกรรม ทำไร่ไถนา ชาวพวนได้อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยหลายพื้นที่ เช่น นครนายก สระบุรี ลพบุรี ฉะเชิงเทรา ราชบุรี จันทบุรี ปราจีนบุรี สระแก้ว และพิจิตร เป็นต้น ชายไทยพวน มีอุปนิสัยยิ้มแย้ม แจ่มใส โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และรักสงบ ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณี มีวัฒนธรรม มีภาษา มีความผูกพันในระบบเครือญาติ เผ่าพันธุ์ เป็นเอกลักษณ์มาช้านาน

๓.๕ ชาติพันธุ์ม้ง ชนชาติพันธุ์ม้ง ยังไม่สามารถสรุปได้ว่ามาจากที่ไหน แต่สันนิษฐานกันว่าม้งน่าจะอพยพมาจากที่ราบสูงทิเบต ไซบีเรีย และมองโกเลีย เข้าสู่ประเทศจีน และตั้งหลักแหล่งอยู่แถบลุ่มแม่น้ำเหลือง เมื่อราว ๓,๐๐๐ ปีมาแล้ว มีการตั้งถิ่นฐานอยู่ในมณฑลไกวเจา ฮุนหนำ กวางสี และมณฑลยูนาน ประเทศจีน ในช่วงของราชวงศ์แมนจู (เหม็ง) มีนโยบายปราบปรามม้ง เพราะผู้ชายม้งส่วนใหญ่หน้าตาคล้ายคนรัสเซีย โดยให้ชาวม้องยอมจำนน และยอมรับวัฒนธรรมของจีน แต่ด้วยม้งเป็นพวกชนแห่งขุนเขา (คนป่าเถื่อน) จึงได้มีการต่อสู้กันอย่างรุนแรง และชาวม้งประสบความพ่ายแพ้ จึงได้อพยพร่นถอยสู่ทางใต้และกระจายเป็นกลุ่มย่อยๆ ขึ้นอยู่บนที่สูงป่าเขาในแคว้นสิบสองจุไทย สิบสองปันนา และอีกกลุ่มไปตามทิศตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศลาว บริเวณทุ่งไหหิน เดียนเบียนฟู โดยมีหัวหน้าม้ง คือ นายพลวังปอได้รวบรวมม้ง และอพยพเข้าสู่ประเทศไทยเมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๔๐๐ เศษ เป็นต้นมา

๓.๖ ชาติพันธุ์มลาบรี ชุมชนเผ่าตองเหลือง "มลาบรี" บ้านบุญยืน หมู่ที่ ๑๓ ตำบลบ้านเวียง อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ (พื้นที่ของคุณบุญยืน สุขเสน่ห์) โดยการตั้งถิ่นฐานมลาบรี จะอพยพตามลักษณะภูมิประเทศที่อุดมสมบูรณ์ โดยอยู่ในแต่ละพื้นที่เป็นเวลา ๕ - ๑๐ วัน แล้วย้ายไปที่อื่นที่มีอาหารเพียงพอ รูปแบบในการอพยพในลักษณะวนกลับมาที่เดิมในรัศมี ประมาณ ๓๐ ตารางกิโลเมตร ในแต่ละปีเมื่อถึงฤดูกาลที่ต้องเร่ร่อนเข้าป่าเพื่อตีผึ้ง ต้องอพยพไปทั้งหมู่บ้าน มลาบรีเป็นกลุ่มสังคมล่าสัตว์ พวกเขาจะสร้างที่พักชั่วคราว มีลักษณะเป็นเพิง สร้างจากไม้ไผ่ มุงด้วยใบตองกล้วย จึงถูกเรียกว่าเผ่าตองเหลือง เพราะจะย้ายที่อยู่เมื่อเวลาที่ใบตองเริ่มออกสีเหลือง

๓.๗ ชาติพันธุ์อาข่า เป็นแขนงหนึ่งของชนเผ่าทิเบต - พม่า รูปร่างเล็กแต่ล่ำสันแข็งแรง ผิวน้ำตาลอ่อนและกร้าน ผู้หญิงมีศีรษะกลม ลำตัวยาวกว่าน่อง และขาสั้นผิดกับผู้ชาย มีภาษาพูดมาจากแขนงชาวโล - โล คล้ายกับภู ภาษาลาหู่ (มูเซอ) และลีซู (ลีซอ) ไม่มีตัวอักษรใช้ วัฒนธรรมของคนอาข่าทำให้พวกเขามองชีวิตของคนในเผ่าเป็นการต่อเนื่องกัน กฎต่าง ๆ ครอบคลุมทุกคนในเผ่า ตั้งแต่ตื่นนอนจนถึงเข้านอน ตั้งแต่เกิดจนตาย เป็นแนวทางสอนและแนะนำทุกคนในเรื่องของกฎหมายของเผ่า ประเพณี ศาสนา ยา และการรักษาโรคกสิกรรม สถาปัตยกรรมการตีเหล็ก และการทำเครื่องใช้เครื่องนุ่งห่ม เพื่อให้ง่ายต่อการจดจำ ทำให้หมายรู้ ในเผ่าพันธุ์และซาบซึ้งในความเป็นอาข่าของตน

๓.๘ ชาติพันธุ์อึมปี้ สำหรับชาวอึมปี้มีลักษณะที่อยู่อาศัยเป็นบ้านใต้ถุนสูงมุงด้วยหญ้าคา มีชานฝาบ้านสานด้วยไม้ไผ่กลาย มีพิธีกรรม ไหว้เทวดา การขอฝนอุปโภคและพิธีฝากข้าวไว้กับท้าวทั้งหกด้านภาษา ภาษาอึมปี้ (Mpi) จัดอยู่ในตระกูลภาษาทิเบโต-เบอร์มา สายโลโลใต้ กลุ่มย่อยฮาโนอิช มีลักษณะใกล้เคียงกับภาษาของบีซู และภูน้อย ส่วนใหญ่มีอาชีพ ทำไม้กวาด เกษตรกรรม และเลี้ยงสัตว์

๔. จังหวัดน่าน

จังหวัดน่านนั้นมีชาติพันธุ์คล้ายคลึงกันกับอีก ๓ จังหวัด โดยมีชาติพันธุ์ที่สำคัญ ได้แก่ ชาวไทยวน หรือคนเมือง ไทลื้อ ไทพวน ไทเขิน ไทใหญ่ ขมุ ลัวะ เมี่ยนและมลาบรี ซึ่งรายละเอียดของแต่ละชาติพันธุ์มีดังต่อไปนี้

๔.๑ ชาวไทยวน หรือ คนเมือง ส่วนใหญ่อพยพมาจากเชียงแสนและบริเวณต่าง ๆ ของล้านนา ซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัดน่าน

๔.๒ ชาวไทลื้อ (ไทลื้อ,ไทยอง) ส่วนใหญ่อพยพมาจากสิบสองปันนาและหัวเมืองต่าง ๆ บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำโขง ซึ่งมีทั้งอพยพมาด้วยความสมัครใจและอพยพมาเนื่องจากเกิดศึกสงครามทั้งภายในหัวเมืองลื้อเอง และอพยพมามากที่สุดยุคเก็บผักใส่ซ้าเก็บข้าใส่เมืองของเจ้ากาวิละแห่งเชียงใหม่ และเจ้าอัตถวรปัญโญฯ แห่งนครน่าน และยุคของเจ้าสุมนเทวราช อีกทั้งมีการอพยพเข้ามาเรื่อย ๆ ครั้งเกิดการปฏิวัติการปกครองประเทศของจีน ชาวไทลื้ออาศัยตั้งบ้านเรือน อยู่กระจัดกระจายตามลุ่มน้ำต่าง ๆ ในจังหวัดน่านมีมากที่สุด คือ อำเภอปัว แทบทุกตำบล อำเภอท่าวังผา อำเภอสองแคว อำเภอเชียงกลาง และอำเภอทุ่งช้าง เลยไปถึงอำเภอเฉลิมพระเกียรติ

ภาษาไทลื้อในจังหวัดน่าน แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม คือ

(๑) ไทลื้อฝั่งสิบสองปันนาตะวันออก ได้แก่ เมืองล้า เมืองมาง (อาศัยอยู่แถบลุ่มแม่น้ำน่าน บริเวณชุมชนบ้านหนองบัว ตำบลป่าคา อำเภอท่าวังผา และแถวตำบลยอด อำเภอสองแคว) สำเนียงพูดใกล้เคียงกับภาษาไทยอีสานปนลาวพวน

(๒) ไทลื้อฝั่งสิบสองปันนาตะวันตก ได้แก่ เมืองยู้ เมืองยอง เมืองเชียงลาบ เมืองเสี้ยว (อาศัยอยู่แถบลุ่มแม่น้ำย่าง บริเวณชุมชนตำบลยม ตำบลจอมพระ (บ้านถ่อน) อำเภอท่าวังผา แถบลุ่มแม่น้ำปัว ตำบลศิลาเพชร ตำบลศิลาแลง อำเภอปัว ถึงตำบลห้วยโก๋น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ) สำเนียงพูดเหมือนสำเนียงคนยองในจังหวัดลำพูน-เชียงใหม่

(๓) ชาวไทพวน หรือ ลาวพวน อยู่ที่บ้านฝายมูล อำเภอท่าวังผา และบ้านหลับมืนพวน อำเภอเวียงสา

(๔) ชาวไทเขิน หรือ ชาวขืน อพยพมาจากเชียงตุง ปัจจุบันส่วนใหญ่จะถูกกลืนทางวัฒนธรรมจากคนเมือง ทั้งภาษาพูดและเครื่องแต่งกาย แต่บางหมู่บ้านยังมีการนับถือผีเจ้าเมืองของไทเขินอยู่ จึงรู้ว่าเป็นไทเขิน เช่นบ้านหนองม่วง อำเภอท่าวังผา ส่วนบ้านเชียงยืน ตำบลยม อำเภอท่าวังผา ถูกชาวไทลื้อกลืนวัฒนธรรมจนไม่เหลือเค้าของชาวไทเขิน

(๕) ชาวไทใหญ่ หรือ เงี้ยว หรือ ไตโหลง มีถิ่นฐานในรัฐฉาน และเชียงตุง อาศัยอยู่บริเวณแถวอำเภอทุ่งช้าง ในปัจจุบันถูกกลืนวัฒนธรรมจนแทบแยกไม่ออกว่าเป็นชาวไทใหญ่

(๖) ชาติพันธุ์ขมุ เป็นชาติพันธุ์เก่าแก่และอาจจะเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่บนผืนแผ่นดินใหญ่มาก่อนกลุ่มอื่น ๆ ในประเทศไทย ชาวขมุเข้ามานานพอสมควร อาศัยอยู่ในจังหวัดน่าน และบริเวณชายแดนจังหวัดเชียงราย โดยกระจายอยู่ในจังหวัดภาคกลาง ชาวขมุแบ่งออกได้เป็นหลายกลุ่ม ตามลักษณะการใช้ภาษาและวัฒนธรรม ขมุเป็นชาติพันธุ์ที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งในฐานะของความเป็นชนชาติของขมุเอง และในฐานะที่เป็นกลุ่มที่คงความเป็นวัฒนธรรม ประเพณีและความเชื่อ ที่มีความเป็นประวัติศาสตร์อย่างเด่นชัด

(๗) ชาติพันธุ์ลั๊วะ ตั้งถิ่นฐานดั้งเดิมอยู่ในจังหวัดน่านของไทย และบริเวณชายแดนแขวงสายะบุรีของประเทศลาว โดยชนกลุ่มนี้แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่มใหญ่ คือ ถิ่นไปรต์ และถิ่นมาลล์ ชาวถิ่นกลุ่มแรกได้เข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๑ ซึ่งอาจจะเข้ามาอยู่ก่อนที่คนไทยจะอพยพจากประเทศจีนมาอยู่ในแหลมอินโดจีน

(๘) ชาติพันธุ์เมี่ยน เมี่ยน (เย้า) เป็นชนชาติพันธุ์ที่อยู่ในเชื้อชาติมองโกลอยด์ เดิมเข้ามีแหล่งกำเนิดแถบตอนกลางของจีน บริเวณแม่น้ำฉางเจียว และลุ่มน้ำฮั่นเจีย ต่อมากระจายตัวอยู่ตามมณฑลต่าง ๆ และได้เคลื่อนเข้าสู่ภาคเหนือของเวียดนาม พม่า ลาว และอพยพจากลาวเข้าสู่ไทย เมื่อประมาณ ๑๔๕ ปีมาแล้ว ระยะแรกตั้งถิ่นฐานอยู่บนดอยหลวง จังหวัดเชียงราย เมื่อประชากรเพิ่มขึ้นจึงย้ายถิ่นฐานไปตามจังหวัดต่างๆ เช่น เชียงราย พะเยา เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน น่าน และลำปาง ในประเทศไทย มีเย้าอยู่กลุ่มเดียวคือ กลุ่มเบี้ยนเย้า หรือพ่านเย้า

(๙) ชาติพันธุ์มลาบรี ชนเผ่าตองเหลือง หรือมลาบรี เป็นชนกลุ่มที่มีพฤติกรรมเร่ร่อนเสาะหาแหล่งอาหารโดยการล่าสัตว์และเก็บพืชผักผลไม้ตามที่ต่างๆ ในป่ามารับประทาน ที่พักหรือบ้านจะสร้างเป็นเพิงหลังคามุงด้วยใบตอง ใช้เป็นที่อยู่อาศัยในระหว่างหาอาหาร เมื่อใบตองเปลี่ยนสีเป็นสีเหลือง ก็จะย้ายหนีไปอยู่ที่ใหม่ โดยชนเผ่ามลาบรี ในอดีตกระจายกันอยู่ในหลายจังหวัด เช่น เชียงใหม่ เชียงราย น่าน แพร่ อุตรดิตถ์ และเลย ปัจจุบันอยู่ที่แพร่และน่านเท่านั้น

๓.๑.๒ ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ

๑) ด้านเศรษฐกิจ

๑.๑) การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ

(๑) ภาพรวมทางเศรษฐกิจ

ภาพรวมทางเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ พบว่า จากปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ณ ราคาตลาด มีมูลค่าเท่ากับ ๒๐๒,๓๕๒ ล้านบาท โดยมีอัตราลดลงเมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ณ ราคาตลาด ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีมูลค่า ๒๐๙,๒๖๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๐ เมื่อพิจารณารายจังหวัด พบว่า จังหวัดเชียงรายมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสูงสุด รองลงมาเป็นจังหวัดพะเยา จังหวัดน่าน และจังหวัดแพร่ โดยการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ในช่วงปีที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓ พบว่าภาพรวมทางเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มี อัตราการเจริญเติบโตคิดเป็นร้อยละ ๐.๓๗ เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๖๒

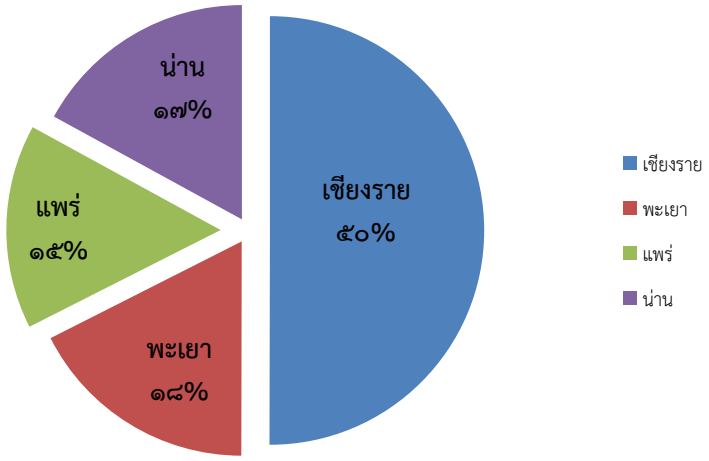
ตารางที่ ๗ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓

จังหวัด	พ.ศ.๒๕๕๙ (ล้านบาท)	พ.ศ.๒๕๖๐ (ล้านบาท)	พ.ศ.๒๕๖๑ (ล้านบาท)	พ.ศ.๒๕๖๒ (ล้านบาท)	พ.ศ.๒๕๖๓ (ล้านบาท)	อัตราการเจริญเติบโต พ.ศ. ๒๕๖๒ – พ.ศ. ๒๕๖๓
เชียงราย	๙๙,๙๘๖	๑๐๓,๕๙๖	๑๐๕,๒๑๑	๑๐๗,๔๒๐	๑๐๑,๒๒๑	- ๕.๗๗
พะเยา	๓๓,๖๐๒	๓๔,๙๕๙	๓๕,๓๒๕	๓๖,๒๒๐	๓๕,๔๓๙	- ๒.๑๕
แพร่	๒๘,๔๔๒	๒๘,๘๙๗	๓๐,๕๙๐	๓๑,๒๘๒	๓๑,๒๑๘	- ๐.๒๐
น่าน	๓๐,๓๕๔	๓๑,๒๖๔	๓๓,๘๒๕	๓๔,๓๔๔	๓๔,๔๗๔	๐.๓๗
กลุ่มฯ	**๑๙๒,๓๘๔**	**๑๙๘,๗๑๖**	**๒๐๔,๙๕๑**	**๒๐๙,๒๖๖**	**๒๐๒,๓๕๒**	**- ๓.๓๐**

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๔

หากพิจารณาข้อมูลในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ถึงโครงสร้างของผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ สัดส่วน พบว่า สัดส่วนของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเชียงราย คิดเป็นร้อยละ ๕๐ รองลงมาเป็นจังหวัดพะเยา คิดเป็นร้อยละ ๑๘ จังหวัดน่าน คิดเป็นร้อยละ ๑๗ และจังหวัดแพร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๕ ตามลำดับ

ภาพที่ ๔ สัดส่วนของผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ พ.ศ. ๒๕๖๓

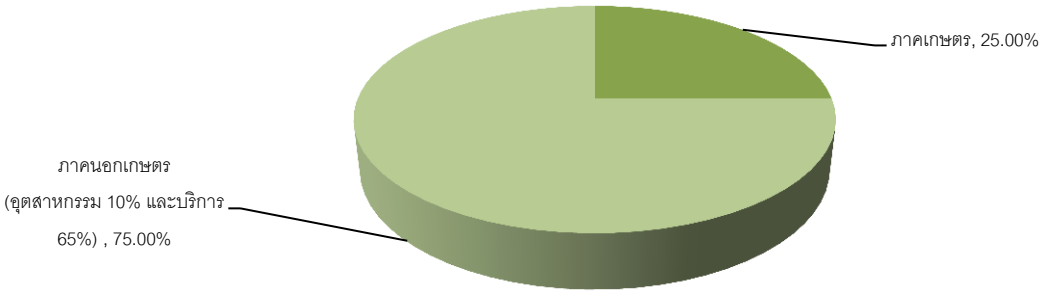

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๔

(๒) โครงสร้างการผลิตของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

เมื่อวิเคราะห์โครงสร้างการผลิตของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ พบว่าใน ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จากผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ จำนวน ๒๐๒,๓๕๒ ล้านบาท พบว่า โครงสร้างการผลิตตามสาขาเศรษฐกิจหลัก ส่วนใหญ่เป็นภาคนอกเกษตร คิดเป็นร้อยละ ๗๕ โดยแบ่งเป็นสาขาอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ ๑๐ และสาขาบริการ คิดเป็นร้อยละ ๖๕ ส่วนภาคเกษตร คิดเป็นร้อยละ ๒๕

ภาพที่ ๕ โครงสร้างการผลิตของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๔

สำหรับผลผลิตมวลรวมจังหวัดต่อหัวต่อปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ อยู่ที่ ๓๔๔,๒๘๒ บาทต่อหัวต่อปี ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้ หากจำแนกผลผลิตมวลรวมรายได้ต่อหัวต่อปีของคนรายจังหวัด พบว่าในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ รายได้ต่อหัวของคนในจังหวัดพะเยามากที่สุด ๙๕,๑๙๗ บาทต่อคน ถัดมาเป็นจังหวัดเชียงราย ๘๘,๒๘๑ บาทต่อคน อันดับที่สามจังหวัดแพร่ ๘๒,๖๕๗ บาทต่อคน และจังหวัดน่าน ๗๘,๑๔๗ บาทต่อคน

ตารางที่ ๘ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๓

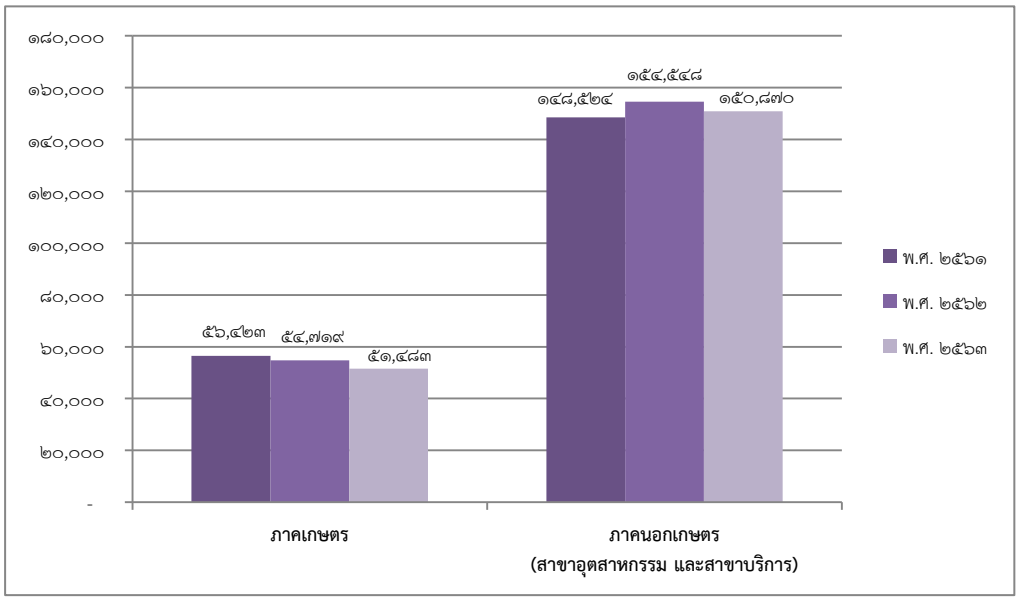
หน่วย : ล้านบาท

สาขาหลัก	เชียงราย			พะเยา			แพร่			น่าน			กลุ่มฯ		
	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
ภาคการเกษตร	**๒๘,๘๖๙**	**๒๗,๘๑๗**	**๒๕,๐๔๖**	**๑๑,๖๖๐**	**๑๑,๐๒๘**	**๑๐,๖๙๔**	**๕,๘๙๘**	**๕,๙๕๔**	**๖,๐๐๙**	**๑๐,๐๐๐**	**๙,๙๒๐**	**๙,๗๓๔**	**๕๖,๔๒๗**	**๕๔,๗๑๙**	**๕๑,๔๘๓**
เกษตรกรรม ป่าไม้และการประมง	๒๘,๘๖๙	๒๗,๘๑๗	๒๕,๐๔๖	๑๑,๖๖๐	๑๑,๐๒๘	๑๐,๖๙๔	๕,๘๙๘	๕,๙๕๔	๖,๐๐๙	๑๐,๐๐๐	๙,๙๒๐	๙,๗๓๔	๕๖,๔๒๗	๕๔,๗๑๙	๕๑,๔๘๓
ภาคนอกการเกษตร	**๗๖,๓๔๒**	**๗๙,๖๐๓**	**๗๖,๑๗๔**	**๒๓,๖๖๕**	**๒๕,๑๙๓**	**๒๔,๗๔๖**	**๒๔,๖๙๒**	**๒๕,๓๒๘**	**๒๕,๒๐๙**	**๒๓,๘๒๕**	**๒๔,๔๒๔**	**๒๔,๗๔๑**	**๑๔๘,๕๒๔**	**๑๕๔,๕๔๘**	**๑๕๐,๘๗๐**
อุตสาหกรรม	**๘,๖๕๘**	**๘,๔๘๐**	**๙,๔๐๘**	๒,๒๗๒	๒,๔๒๙	๒,๔๙๙	**๔,๓๗๖**	**๔,๓๘๓**	**๔,๑๓๕**	**๓,๑๙๑**	**๓,๑๗๔**	**๓,๑๑๙**	**๑๘,๔๙๗**	**๑๘,๔๖๖**	**๑๙,๑๖๑**
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	๙๘๒	๘๒๗	๘๖๘	๑๔๔	๒๖๑	๑๔๕	๖๖๗	๖๑๘	๒๕๖	๒๗๖	๒๕๔	๓๑๕	๒,๐๖๙	๑,๙๖๐	๑,๕๘๔
การผลิต	๖,๑๔๘	๕,๙๕๙	๖,๗๗๐	๑,๖๖๕	๑,๖๕๔	๑,๘๐๒	๓,๑๗๓	๓,๑๘๗	๓,๑๖๖	๒,๕๐๕	๒,๔๘๕	๒,๓๒๒	๑๓,๔๙๑	๑๓,๒๘๕	๑๔,๐๖๐
ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบปรับอากาศ	๑,๒๑๐	๑,๓๗๓	๑,๔๑๔	๓๔๘	๓๘๘	๔๐๗	๓๘๒	๔๑๕	๔๔๖	๒๙๖	๓๒๘	๓๕๖	๒,๒๓๖	๒,๕๐๔	๒,๖๒๓
การจัดหาน้ำ การจัดการ และการบำบัดน้ำเสีย ของเสีย และสิ่งปฏิกูล	๓๑๗	๓๒๑	๓๕๖	๑๑๔	๑๒๖	๑๔๖	๑๕๔	๑๖๔	๒๖๖	๑๑๓	๑๐๗	๑๒๖	๖๙๘	๗๑๘	๘๙๔
บริการ	**๖๗,๖๘๔**	**๗๑,๑๒๔**	**๖๖,๗๖๖**	**๒๑,๓๙๓**	**๒๒,๗๖๓**	**๒๒,๒๔๖**	**๒๐,๓๑๗**	**๒๐,๙๔๕**	**๒๑,๐๗๔**	**๒๐,๖๓๔**	**๒๑,๒๕๐**	**๒๑,๖๒๒**	**๑๓๐,๐๒๘**	**๑๓๖,๐๘๒**	**๑๓๑,๗๐๘**
การก่อสร้าง	๕,๔๔๗	๕,๔๕๙	๕,๓๐๖	๑,๘๖๔	๒,๐๐๘	๒,๐๑๗	๑,๕๓๖	๑,๖๕๑	๑,๖๒๖	๑,๙๓๑	๒,๐๒๔	๒,๐๓๔	๑๐,๗๗๘	๑๑,๑๔๒	๑๐,๙๘๓
การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์ และจักรยานยนต์	๑๖,๘๙๕	๑๗,๑๖๕	๑๖,๔๖๔	๔,๒๔๕	๔,๓๓๔	๔,๑๖๑	๓,๒๗๖	๓,๕๐๗	๓,๖๑๑	๔,๐๙๒	๔,๒๓๒	๔,๒๕๖	๒๘,๕๐๘	๒๙,๒๓๘	๒๘,๔๙๒
การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	๔,๖๙๗	๕,๕๘๒	๔,๐๘๐	๖๖๗	๗๕๖	๗๓๐	๙๑๔	๙๘๓	๙๘๒	๔๕๓	๔๗๕	๓๙๗	๖,๗๓๑	๗,๗๙๖	๖,๑๘๙
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	๓,๘๕๙	๔,๒๖๙	๒,๗๐๔	๑๔๖	๑๖๐	๑๒๗	๓๐๖	๓๒๙	๒๒๒	๑๙๗	๒๒๕	๒๐๐	๔,๕๐๘	๔,๙๘๓	๓,๒๕๓
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๑,๑๑๙	๑,๓๑๖	๑,๒๖๓	๓๑๗	๓๙๓	๓๒๔	๓๙๕	๕๐๒	๔๕๐	๓๒๘	๓๖๗	๓๗๔	๒,๑๕๙	๒,๕๗๘	๒,๔๑๑
กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	๘,๑๓๘	๘,๕๓๙	๘,๖๑๐	๓,๐๑๑	๓,๑๐๒	๓,๐๖๗	๒,๘๗๗	๒,๙๔๕	๒,๙๙๒	๓,๐๓๙	๓,๑๕๔	๓,๒๓๒	๑๗,๐๖๕	๑๗,๗๔๐	๑๗,๙๐๑
กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	๔,๓๙๘	๔,๙๕๑	๔,๗๔๑	๑,๕๙๑	๑,๖๓๖	๑,๔๕๕	๑,๖๖๙	๑,๕๑๕	๑,๕๒๕	๑,๗๖๖	๑,๗๔๗	๒,๐๑๖	๙,๔๒๔	๙,๘๔๙	๙,๗๓๗
กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค	๑๔๔	๑๙๒	๑๘๑	๙	๑๕	๑๗	๑๑	๑๓	๑๕	๒	๔	๔	๑๖๖	๒๒๔	๒๑๗
กิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน	๖๓๔	๖๘๖	๓๐๔	๕๐	๕๐	๓๒	๓๓	๓๗	๑๙	๑๕๖	๑๙๓	๑๕๐	๘๗๓	๙๖๖	๕๐๕
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาคบังคับ	๕,๑๐๔	๕,๑๗๖	๕,๒๖๒	๒,๖๙๕	๒,๗๙๔	๒,๗๐๓	๒,๗๙๒	๒,๙๑๖	๒,๙๙๓	๒,๙๔๐	๓,๐๒๖	๓,๑๑๙	๑๓,๕๓๑	๑๓,๙๑๒	๑๔,๐๗๗
การศึกษา	๑๑,๔๕๗	๑๑,๒๖๗	๑๑,๔๖๖	๔,๔๗๖	๕,๐๗๓	๕,๒๒๒	๔,๔๐๙	๔,๓๔๗	๔,๓๙๓	๓,๗๓๙	๓,๗๔๐	๓,๗๘๖	๒๔,๐๘๑	๒๔,๔๒๗	๒๔,๘๖๗
กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	๔,๒๖๔	๔,๘๔๔	๔,๘๕๗	๑,๗๖๓	๑,๘๔๙	๑,๘๔๙	๑,๖๔๗	๑,๗๔๘	๑,๗๕๒	๑,๔๗๖	๑,๕๕๐	๑,๕๗๐	๙,๑๕๐	๙,๙๙๑	๑๐,๐๒๘
ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	๒๗๗	๓๒๙	๒๙๔	๑๙๐	๒๒๔	๒๐๐	๑๒๒	๑๔๕	๑๓๐	๙๘	๑๑๗	๑๐๔	๖๘๗	๘๑๕	๗๒๘
กิจกรรมบริการด้านอื่นๆ	๑,๒๕๐	๑,๓๔๘	๑,๒๓๔	๓๗๐	๓๖๘	๓๔๓	๓๓๐	๓๐๗	๓๖๓	๔๑๖	๓๙๘	๓๘๐	๒,๓๖๖	๒,๔๒๑	๒,๓๒๐
ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GPP)	**๑๐๕,๒๑๑**	**๑๐๗,๔๒๐**	**๑๐๑,๒๒๑**	**๓๕,๓๒๕**	**๓๖,๒๒๐**	**๓๕,๔๓๙**	**๓๐,๕๙๐**	**๓๑,๒๘๒**	**๓๑,๒๑๘**	**๓๓,๘๒๕**	**๓๔,๓๔๔**	**๓๔,๔๗๔**	**๒๐๔,๙๕๑**	**๒๐๙,๒๖๖**	**๒๐๒,๓๕๒**
GPP ต่อหัว (บาท)	**๙๑,๐๔๕**	**๙๓,๓๑๗**	**๘๘,๒๘๑**	**๙๒,๑๕๘**	**๙๕,๘๘๘**	**๙๕,๑๙๗**	**๗๘,๗๕๗**	**๘๑,๖๗๘**	**๘๒,๖๕๗**	**๗๖,๐๑๕**	**๗๗,๕๑๑**	**๗๘,๑๔๗**	**๓๓๗,๙๗๕**	**๓๔๘,๓๙๔**	**๓๔๔,๒๘๒**
ประชากร (๑,๐๐๐ คน)	**๑,๑๕๖**	**๑,๑๕๑**	**๑,๑๔๗**	**๓๘๓**	**๓๗๘**	**๓๗๒**	**๓๘๘**	**๓๘๓**	**๓๗๘**	**๔๔๕**	**๔๔๓**	**๔๔๑**	**๒,๓๗๒**	**๒,๓๕๕**	**๒,๓๓๘**

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๔

เมื่อพิจารณาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างการผลิตของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ พบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มูลค่าทางภาคเกษตร โดยมีด้านเกษตรกรรม ป่าไม้และประมง ลดลงจากปีที่ผ่าน คิดเป็นร้อยละ ๕.๙๑ สำหรับ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคนอกเกษตร โดยมีด้านอุตสาหกรรมและด้านบริการ มีสัดส่วนลดลงจากปีที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๗

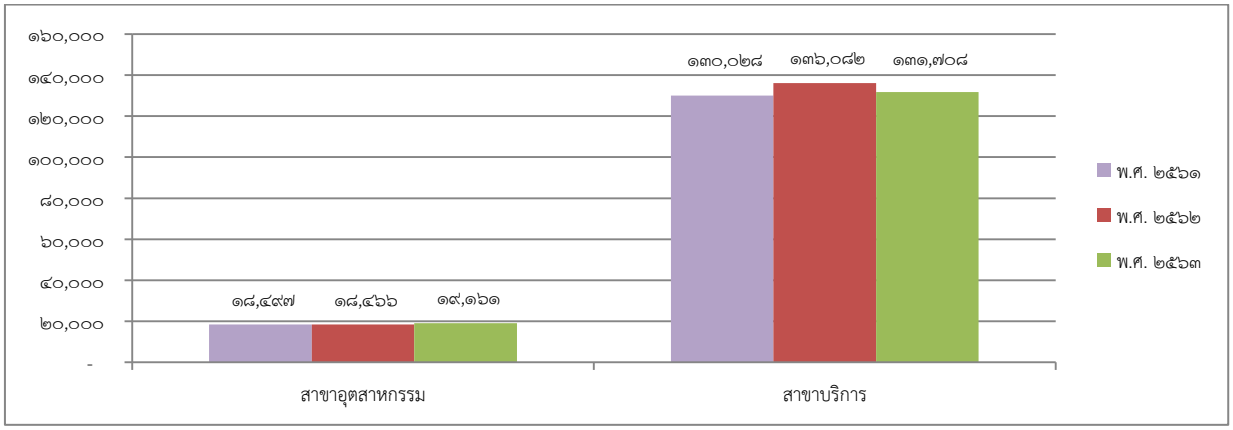
ภาพที่ ๖ โครงการสร้างการผลิตของผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคเหนือตอนบน ๒ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๔

จากภาพที่ ๗ สะท้อนให้เห็นถึงการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคนอกเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ โดยมีความสำคัญของสาขาอุตสาหกรรมและสาขาบริการเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน ในช่วงปีที่ผ่านมาพบว่า การเปลี่ยนแปลงของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ภาคนอกเกษตร ด้านสาขาอุตสาหกรรม เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ ๓.๖๒ และด้านสาขาบริการลดลงจากปีที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๒

ภาพที่ ๗ การเปรียบเทียบโครงการสร้างการผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคนอกเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๔

จากตารางที่ ๙ สำหรับผลผลิตมวลรวมต่อหัวประชากร ซึ่งเป็นตัวแทนของรายได้ต่อหัวของประชากรพบว่า อัตราการเจริญเติบโตของรายได้ต่อหัวของประชากรในกลุ่มภาคเหนือตอนบน ๒ มีแนวโน้มลดลง โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ลดลงร้อยละ ๑.๑๙

ตารางที่ ๙ ผลผลิตมวลรวมต่อหัวประชากรของภาคเหนือตอนบน ๒

ปี	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	อัตราการเจริญเติบโต พ.ศ. ๒๕๖๒ – พ.ศ. ๒๕๖๓
ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GPP)	๒๐๔,๙๕๑	๒๐๙,๒๖๖	๒๐๒,๓๕๒	- ๓.๔๑
GPP ต่อหัว (บาท)	๓๓๗,๙๗๕	๓๔๘,๓๙๔	๓๔๔,๒๘๒	- ๑.๑๙
ประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๒,๓๗๒	๒,๓๕๕	๒,๓๓๘	- ๐.๗๒

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๔

๑.๒) การวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยว

สำหรับสาขาท่องเที่ยว เป็นสาขาเศรษฐกิจหลักของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ซึ่งในส่วนนี้จะทำการแสดงถึงอุปสงค์ด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ ลักษณะของผู้เยี่ยมเยือนและรายได้จากผู้ที่เดินทางมาท่องเที่ยว อุปทานการท่องเที่ยว ได้แก่ จำนวนห้องพักและอัตราเข้าพัก ตลอดจนการคาดการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มภาคเหนือตอนบน ๒ รายละเอียด ดังนี้

(๑) จำนวนผู้เยี่ยมเยือนและรายได้จากผู้ที่เดินทางมาท่องเที่ยว

จำนวนผู้เยี่ยมเยือนและรายได้จากผู้ที่เดินทางมาท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดฯ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ พบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวนผู้มาเยี่ยมเยือน และรายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดลดลง โดยจำนวนผู้มาเยี่ยมเยือน ลดลงเหลือ ๒,๖๒๖,๘๘ คน ซึ่งลดลงจากปีพ.ศ. ๒๕๖๓ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๘๖ และรายได้จากการท่องเที่ยว ลดลงเหลือ ๑๐,๒๒๕ ล้านบาท ซึ่งลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๓ คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๑๙ แต่เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ส่งผลกระทบต่อจำนวนผู้เยี่ยมเยือนและรายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ เนื่องจากนโยบายเว้นระยะห่างทางสังคม หรือ Social Distancting จึงส่งผลให้ประชาชนอยู่บ้าน ทำงานที่บ้าน (work from home) และลดการท่องเที่ยวลง ทำให้จำนวนและรายได้จากการท่องเที่ยวลดลง

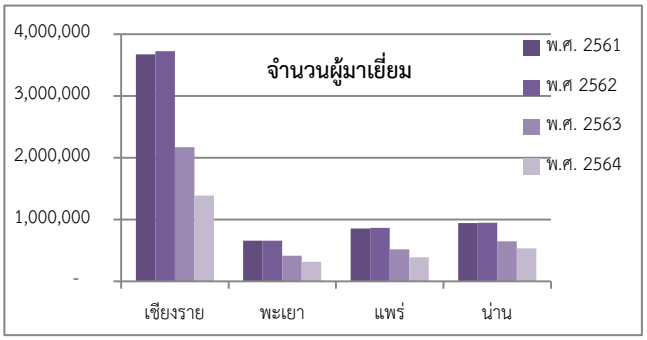
ตารางที่ ๑๐ สถิติข้อมูลจำนวนผู้เยี่ยมเยือนและรายได้จากผู้ที่เดินทางมาท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดฯ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

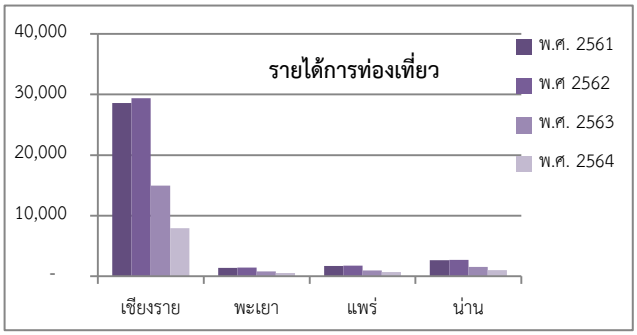
จังหวัด	จำนวนผู้มาเยี่ยมเยือน (คน)				รายได้การท่องเที่ยว (ล้านบาท)			
	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
เชียงราย	๓,๖๗๖,๔๙๗	๓,๗๒๖,๖๗๐	๒,๑๗๓,๖๘๓	๑,๓๘๙,๔๑๘	๒๘,๖๑๗.๗๑	๒๙,๓๙๘.๖๐	๑๔,๙๕๐	๗,๙๔๘
พะเยา	๖๕๗,๔๕๒	๖๕๖,๙๑๘	๔๑๑,๐๘๒	๓๑๕,๐๑๕	๑,๓๙๗.๒๐	๑,๔๑๙.๐๐	๘๒๙	๕๕๐
แพร่	๘๕๖,๐๘๘	๘๖๔,๒๑๓	๕๑๔,๙๗๐	๓๘๘,๗๕๓	๑,๗๒๒.๔๐	๑,๗๖๑.๑๐	๙๘๕	๖๗๕
น่าน	๙๔๓,๙๔๔	๙๔๗,๕๑๒	๖๔๕,๑๖๗	๕๓๒,๙๐๒	๒,๖๗๑.๑๒	๒,๗๒๒.๖๐	๑,๕๖๐	๑,๐๑๒
กลุ่มจังหวัดฯ	**๖,๑๓๓,๙๘๑**	**๖,๑๙๕,๓๑๓**	**๓,๗๔๔,๙๐๒**	**๒,๖๒๖,๐๘๘**	**๓๔,๔๐๘**	**๓๕,๓๐๑**	**๑๘,๓๒๔**	**๑๐,๒๒๕**

ที่มา : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา,๒๕๖๔

จากภาพที่ ๘ แสดงถึงจำนวนผู้เยี่ยมเยือนและรายได้จากผู้ที่เดินทางมาท่องเที่ยวจำแนกตามจังหวัด สะท้อนให้เห็นถึงการได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) นั้น กระทบต่อสถานการณ์การท่องเที่ยวทุกจังหวัดในกลุ่มภาคเหนือตอนบน ๒ ซึ่งจากการจำแนกรายจังหวัด พบว่าทั้งในด้านจำนวนและรายได้จากการท่องเที่ยว พบว่า จังหวัดเชียงรายสัดส่วนของจำนวนผู้มาเยี่ยมเยือนและรายได้จากการท่องเที่ยวมากที่สุด ถัดมาเป็นจังหวัดน่าน แพร่ และพะเยา

ภาพที่ ๘ จำนวนผู้เยี่ยมเยือนและรายได้จากผู้ที่เดินทางมาท่องเที่ยวจำแนกตามจังหวัด

ที่มา : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา,๒๕๖๔

(๒) ประเภทของผู้เยี่ยมเยือนและรายได้จากการท่องเที่ยว

จากตารางที่ ๑๑ จำแนกประเภทของผู้เยี่ยมเยือนเป็นชาวไทยซึ่งจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ทำให้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีจำนวนผู้เยี่ยมเยือนชาวไทยที่เข้ามาในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ลดลงจากปีที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๔๐ ส่วนประเภทของผู้เยี่ยมเยือนชาวต่างชาติ ที่เข้ามาในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ลดลงจากปีที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๙๖

ตารางที่ ๑๑ ประเภทของผู้เยี่ยมเยือนของกลุ่มภาคเหนือตอนบน ๒

จังหวัด	จำนวนผู้เยี่ยมเยือนชาวไทย (คน)			จำนวนผู้เยี่ยมเยือนชาวต่างชาติ (คน)		
	๒๕๖๓(R)	๒๕๖๔(P)	% การเปลี่ยนแปลง	๒๕๖๓(R)	๒๕๖๔(P)	% การเปลี่ยนแปลง
เชียงราย	๒,๐๕๙,๐๘๘	๑,๓๘๒,๔๐๗	- ๓๒.๘๖	๑๑๔,๕๙๕	๗,๐๑๑	- ๙๓.๘๘
พะเยา	๔๐๓,๓๘๐	๓๑๒,๘๙๕	- ๒๒.๔๓	๗,๗๐๒	๒,๑๒๐	- ๗๒.๔๗
แพร่	๔๙๖,๗๓๔	๓๘๗,๘๐๕	- ๒๑.๙๓	๑๘,๒๓๖	๙๔๘	- ๙๔.๘๐
น่าน	๖๓๙,๗๙๐	๕๒๙,๘๐๐	- ๒๐.๗๖	๕,๓๗๗	๓,๑๐๒	- ๔๒.๓๐
ภาคเหนือตอนบน ๒	๓,๕๙๘,๙๙๒	๒,๖๑๒,๙๐๗	- ๒๗.๔๐	๑๔๕,๙๑๐	๑๓,๑๘๑	- ๙๐.๙๖

ที่มา : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา,๒๕๖๔

รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ พบว่า รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทยในปี ๒๕๖๔ จำนวน ๑๐,๑๑๙.๒๗ ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๓๐ ในขณะที่รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ในปี ๒๕๖๔ จำนวน ๖๕.๕๑ ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๙๕ ทั้งนี้ สาเหตุจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ส่งผลให้ประเทศไทยมีความเข้มงวดในการเข้าประเทศ ซึ่งจากมาตรการดังกล่าวส่งผลกระทบต่อรายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ โดยผลกระทบที่ได้รับทำให้สัดส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ลดลงมากกว่าในสัดส่วนของรายได้จากการท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวในภาคเหนือและภาพรวมของประเทศ

ตารางที่ ๑๒ รายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มภาคเหนือตอนบน ๒ จำแนกตามประเภทของผู้เยี่ยมเยือน

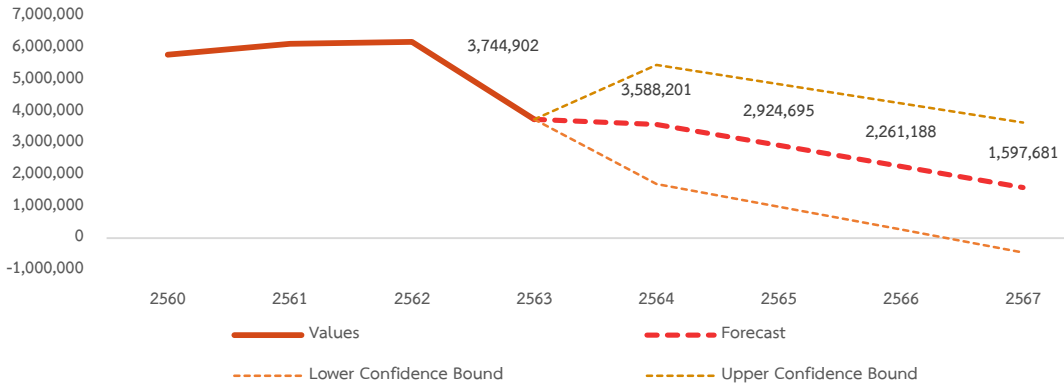
	รายได้ผู้เยี่ยมเยือนชาวไทย (ล้านบาท)			รายได้ผู้เยี่ยมเยือนชาวต่างชาติ (ล้านบาท)		
	๒๕๖๓(R)	๒๕๖๔(P)	% การเปลี่ยนแปลง	๒๕๖๓(R)	๒๕๖๔(P)	% การเปลี่ยนแปลง
เชียงราย	๑๓,๙๖๘.๑๕	๗,๘๙๘.๑๒	-๔๓.๔๖	๙๘๑.๔๐	๕๐.๐๕	-๙๔.๙๐
พะเยา	๘๑๘.๕๒	๕๔๕.๖๒	-๓๓.๓๔	๑๐.๘๒	๔.๐๓	-๖๒.๗๕
แพร่	๙๑๙.๓๓	๖๗๓.๕๒	-๒๖.๗๔	๖๕.๒๗	๑.๕๙	-๙๗.๕๖
น่าน	๑,๕๓๓.๖๗	๑,๐๐๒.๐๑	-๓๔.๖๗	๒๕.๘๗	๙.๘๔	-๖๑.๙๖
ภาคเหนือตอนบน ๒	๑๗,๒๓๙.๖๗	๑๐,๑๑๙.๒๗	-๔๑.๓๐	๑,๐๘๓.๓๖	๖๕.๕๑	-๙๓.๙๕
ภาคเหนือ	**๘๔,๓๗๒.๑๗**	**๔๕,๘๖๐.๓๑**	**-๔๕.๖๕**	**๙,๖๐๗.๑๐**	**๓๖๐.๖๒**	**-๙๖.๒๕**
ประเทศ	**๔๘๒,๔๖๘.๐๙**	**๒๑๖,๓๗๕.๙๒**	**-๕๕.๑๕**	**๓๑๐,๐๖๖.๑๒**	**๒๔,๙๗๔.๓๑**	**-๙๑.๙๕**

ที่มา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา,๒๕๖๔

(๓) การคาดการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มภาคเหนือตอนบน ๒

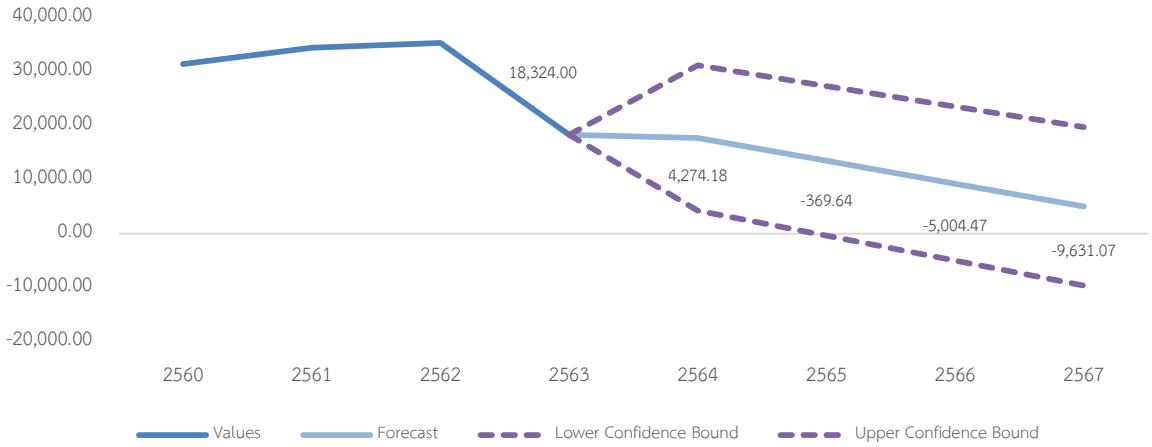
การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวลดลง พบว่า หากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ยังไม่คลี่คลาย ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ คาดว่าจะมีจำนวนนักท่องเที่ยวลดลงเหลือ ๓,๕๘๘,๒๐๑ คน และรายได้จากการท่องเที่ยวมีแนวโน้มลดลงเหลือเพียง ๔,๒๗๔.๑๘ ล้านบาท

ภาพที่ ๙ การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวของกลุ่มภาคเหนือตอนบน ๒

ที่มา คำนวณจากข้อมูลของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา,๒๕๖๔

ภาพที่ ๑๐ การพยากรณ์รายได้จากท่องเที่ยวของกลุ่มภาคเหนือตอนบน ๒

ที่มา คำนวณจากข้อมูลของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา,๒๕๖๔

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงกับการท่องเที่ยว แม้ว่าในอนาคตสถานการณ์จะคลี่คลายการกลับมาของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความจำเป็นต้องใช้เวลาระยะหนึ่งเนื่องจากทุกประเทศทั่วโลกได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าวเช่นกัน ดังนั้น มาตรการท่องเที่ยวที่สามารถจะกระตุ้นการท่องเที่ยวได้คือการส่งเสริมและสนับสนุนให้การท่องเที่ยวภายในประเทศ (ไทยเที่ยวไทย) เป็นหลัก ภาคธุรกิจการท่องเที่ยวจำเป็นต้องมีการปรับตัว เนื่องจากพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไป เช่น ธุรกิจนำเที่ยว ควรปรับรูปแบบให้สอดคล้องกับรูปแบบการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นจะเป็นการท่องเที่ยวกลุ่มเล็กและกลุ่มเฉพาะมีมากยิ่งขึ้น เนื่องจากการท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวเป็นกลุ่มใหญ่จะลดลงด้วยมาตรการรักษาระยะห่าง ในขณะที่ธุรกิจที่พักโรงแรม จำเป็นต้องมีกิจกรรมที่สามารถรักษาระยะห่างในโรงแรมมากขึ้นเนื่องจากอยู่ภายใต้มาตรการของภาครัฐ ในส่วนการปรับตัวของธุรกิจรถทัวร์โดยสารอาจต้องปรับไปทำ Day - trip สำหรับนักท่องเที่ยวภายในประเทศ เป็นต้น

สำหรับมาตรการด้านการท่องเที่ยวที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีความจำเป็นต้องมีการวางแผนเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว คือ การปรับเปลี่ยนลักษณะการท่องเที่ยวและพัฒนาตลอดจนเตรียมความพร้อมให้เข้ากับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปในวิถีปกติระยะถัดไป (Next Normal) เป็นช่วงของการประคองหรือฟื้นตัวของเศรษฐกิจท่องเที่ยวจะต้องมีการเตรียมการหลังจากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) คลี่คลาย ซึ่งจากมิ่งสรรพ์ ขาวสอาด (๒๕๖๓) ได้มีการนำเสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในช่วงหลังโควิด - ๑๙ ซึ่งสามารถปรับเป็นกลยุทธ์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ได้ ดังนี้

๑. ทำการตลาดและสร้างแบรนด์เมืองอย่างต่อเนื่องในฐานะพื้นที่ปลอดเชื้อ สำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่แสวงหาความปลอดภัยและต้องการอยู่แบบระยะยาว ให้การเดินทางมาประเทศไทยเป็น Hi Trip และ Hi Trust

๒. สร้างระบบการเดินทางแบบปลอดเชื้อตลอดห่วงโซ่อุปทานของการท่องเที่ยวในพื้นที่ปลอดเชื้อ

๓. ออกแบบโครงข่ายการสัญจรในย่านท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวหนาแน่นและไม่สามารถสัญจรได้อย่างอิสระเพื่อลดความเสี่ยงการใช้เส้นทาง เช่น การเดินหรือขี่จักรยานเพื่อหลีกเลี่ยงการใช้ขนส่งพาหนะหรือการใช้รถทัวร์ขนาดใหญ่ และให้สามารถใช้ชีวิตในย่านการท่องเที่ยวตามเส้นทางได้อย่างครบวงจร (คมกริช ธนะเพทย์และคณะ, ๒๕๖๓)

๔. วางโซนและผสมผสานการใช้ประโยชน์พื้นที่ให้มีความหลากหลายและครบครันโดยให้เป็นโซนที่มีความแตกต่างทั้งสี่ระดับกระจายตัวจากพื้นที่พักอาศัยภายในระยะที่สะดวกกับการเดินทางของนักท่องเที่ยวโดยไม่จำเป็นต้องใช้การขนส่งสาธารณะ (คมกริชธนะเพทย์และคณะ, ๒๕๖๓)

๕. การยกระดับสุขอนามัยของอุตสาหกรรมบริการท่องเที่ยวต้องทำพร้อมกันไปกับการยกระดับมาตรฐานด้านสาธารณูปโภคและความปลอดภัยของรัฐในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ เช่น บริการที่พักและสถานบันเทิงต่าง ๆ ก็ต้องมีการลงทุนเพื่อยกระดับการดูแลรักษาความปลอดภัยจากโรคระบาดในโรงแรมระบบติดต่อระหว่างแขกที่เข้าพักกับการรับบริการอาจต้องผ่านอินเทอร์เน็ตเพื่อหลีกเลี่ยงการสัมผัสในการบริการแขกที่เข้าพักมากขึ้นในบริการ Room Service และ Housekeeping เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับลูกค้ารู้สึกปลอดภัยจากโรค เป็นต้น

๑.๓) การวิเคราะห์การค้าชายแดนและสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)

(๑) การค้าชายแดน

สำหรับการค้าชายแดนของกลุ่มภาคเหนือตอนบน ๒ มีการค้าชายแดน ๒ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงรายและจังหวัดน่าน โดยมีด่านศุลกากรและจุดผ่านแดนเป็นช่องทางการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงตอนบน (GMS) คือ ประเทศเมียนมา สปป.ลาว และ สปป.จีน ตอนใต้

(๑.๑) ด่านศุลกรและจุดผ่านแดน

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีด่านศุลกากรอยู่ทั้งหมด ๕ แห่ง ประกอบด้วย

๑. ด่านอำเภอแม่สาย ฝั่งตรงข้ามคือด่านท่าขี้เหล็ก ประเทศเมียนมา ห่างจากอำเภอเมืองเชียงราย ๖๐ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทาง ๑ ชั่วโมง ตั้งอยู่เชิงสะพานข้ามแดนไทย-พม่า เป็นตลาดชายแดนไทย - พม่า และเป็นจุดเดินทางท่องเที่ยวไปเชียงตุงได้ เดินทางโดยรถยนต์

๒. ด่านอำเภอเชียงแสน ฝั่งตรงข้ามคือด่านเมืองต้นผึ้ง แขวงบ่อแก้ว สปป.ลาว ห่างจากอำเภอเมืองเชียงราย ๖๐ กิโลเมตร ตั้งอยู่ที่บริเวณท่าเรือหน้าที่ว่าการอำเภอเชียงแสน เป็นจุดเดินทางท่องเที่ยวตามลำน้ำโขงโดยทางเรือไปถึงเชียงรุ้ง สิบสองปันนาจีนตอนใต้ ด่านอำเภอเชียงแสน

๓. ด่านอำเภอเชียงของ ฝั่งตรงข้ามคือด่านเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สปป.ลาว ห่างจากอำเภอเมืองเชียงราย ๑๑๔ กิโลเมตร ตั้งอยู่บริเวณท่าเรือบั๊ค เป็นจุดข้ามไปท่องเที่ยวเมืองห้วยทราย และเดินทางตามลำน้ำโขงโดยทางเรือไปถึงหลวงพระบางและเวียงจันทน์ สปป.ลาว แล้วกลับเข้าประเทศไทยที่จังหวัดหนองคาย

๔. ด่านศุลกากรทุ่งช้าง ตั้งอยู่ที่บ้านเฟือยลุง ตำบลและ อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน แต่ต่อมาได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาตั้งอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน ซึ่งมีผลให้ตำบลห้วยโก๋นอันเป็นที่ตั้งของด่านพรมแดนห้วยโก๋นแยกไปขึ้นกับอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน ประกอบกับได้มีการจัดสร้างที่ทำการแห่งใหม่ของด่านศุลกากรทุ่งช้างที่บ้านป่าเปือย ตำบลปอน อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน

๕. ด่านศุลกากรบ้านฮวก ตั้งอยู่ตำบลภูซาง อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา ฝั่งตรงข้ามคือแขวงไชยะบุรี สปป.ลาว เป็นช่องทางที่ราษฎรของทั้งสองประเทศสามารถเดินทางติดต่อค้าขายกันได้ทุกวันตั้งแต่เวลา ๐๖.๐๐ – ๑๘.๐๐ น. ของทุกวัน

(๑.๒) ด่านชายแดน

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีช่องทางจุดผ่านแดนถาวรและจุดผ่านแดนผ่อนปรนบริเวณชายแดนไทย – เมียนมาร์ – สปป.ลาว รวมทั้งสิ้น ๑๙ จุด แบ่งเป็นจุดผ่านแดนถาวร ๖ จุด และจุดผ่านแดนผ่อนปรน ๑๓ จุด เป็นต้น

ตารางที่ ๑๓ รวมจุดผ่านแดนบริเวณชายแดนไทย – เมียนมาร์ – สปป.ลาว

จังหวัด	จำนวนช่องทาง			รวม
	ถาวร	ผ่อนปรน	ชั่วคราว	
เชียงราย	๔	๑๑	-	๑๕
พะเยา	๑	-	-	๑
แพร่	-	-	-	-
น่าน	๑	๒	-	๓
รวม	**๖**	**๑๓**	**-**	**๑๙**

ที่มา : กรมศุลกากร, ๒๕๖๓

(๑.๓) จุดผ่านแดนไทย – เมียนมา ดังนี้

จังหวัดเชียงราย มีจุดผ่านแดนถาวร ๒ แห่ง และจุดผ่อนปรนมี ๕ แห่ง ได้แก่

ถาวร
๑. สะพานข้ามแม่น้ำสาย เขตเทศบาลแม่สาย อำเภอแม่สาย
๒. สะพานข้ามแม่น้ำสายแห่งที่ ๒ ตำบลสันผักฮี้ อำเภอแม่สาย เป็นเขตติดต่อกับเมืองท่าขี้เหล็ก รัฐฉาน ประเทศเมียนมา

ผ่อนปรน
๑. ท่าบ้านปางห้า ตำบลเกาะช้าง อำเภอแม่สาย
๒. ท่าบ้านสายลมจอย อำเภอเวียงพางคำ อำเภอแม่สาย
๓. ท่าบ้านเกาะทราย ตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย เป็นเขตติดต่อกับเมืองท่าขี้เหล็ก รัฐฉาน ประเทศเมียนมาร์
๔. ท่าดินดำ บ้านป่าแดง หมู่ ๕ ตำบลเกาะช้าง อำเภอแม่สาย เป็นเขตติดต่อกับบ้านดินดำ จังหวัดท่าขี้เหล็ก รัฐฉาน ประเทศเมียนมาร์
๕. บ้านสบรวก หมู่ ๑ ตำบลเวียง อำเภอเชียงแสน เป็นเขตติดต่อกับบ้านเมืองพง จังหวัดท่าขี้เหล็ก รัฐฉาน ประเทศเมียนมา

(๑.๔) จุดผ่านแดนไทย – สปป.ลาว ดังนี้

จังหวัดเชียงราย มีจุดผ่านแดนถาวร ๒ แห่ง และจุดผ่อนปรนมี ๖ แห่ง ได้แก่

ถาวร
๑. ด่านอำเภอเชียงของ เป็นเขตติดต่อกับเมืองห้วยทราย(ด่านสากล) แขวงบ่อแก้ว ส.ป.ป.ลาว
๒. ด่านบ้านเชียงแสน อ.เชียงแสนเป็นเขตติดต่อกับเมืองต้นผึ้ง (ด่านท้องถิ่น) ส.ป.ป.ลาว

ผ่อนปรน
๑. บ้านสบรวก หมู่ ๑ ตำบลเวียง อ.เชียงแสน เป็นเขตติดต่อกับบ้านกว๊านเมืองต้นผึ้ง แขวงบ่อแก้ว ส.ป.ป.ลาว
๒. บ้านสวนดอก หมู่ ๘ ตำบลบ้านแซว อำเภอเชียงแสน เป็นเขตติดต่อกับบ้านสีเมืองงาม เมืองต้นผึ้ง แขวงบ่อแก้ว ส.ป.ป.ลาว
๓. บ้านแจมป๋อง ตำบลหล่ายงาว อำเภอเวียงแก่น เป็นเขตติดต่อกับ บ้านด่าน เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว ส.ป.ป.ลาว
๔. บ้านหาดบ้าย หมู่ ๑ ตำบลริมโขง อำเภอเชียงของ เป็นเขตติดต่อกับบ้านดอยแดง เมืองต้นผึ้ง แขวงบ่อแก้ว ส.ป.ป.ลาว

๕. บ้านร่มโพธิ์ทอง (เลาเจอ) หมู่ ๙ ตำบลตับเต่า อำเภอเทิง เป็นเขตติดต่อกับบ้านปางไฮ เมืองคอบ แขวงไชยะบุลี ส.ป.ป.ลาว

๖. บ้านห้วยลึก หมู่ ๔ ตำบลม่วงยาย อำเภอเวียงแก่น เป็นเขตติดต่อกับบ้านครกหลวงและบ้านปากตีน เมืองห้วยทราย แขวงไชยะบุลี ส.ป.ป.ลาว

จังหวัดพะเยา มีจุดผ่านแดนถาวร ๑ แห่ง ได้แก่

ถาวร ๑. บ้านฮวก ตำบลภูซาง อำเภอภูซาง เป็นเขตติดต่อกับบ้านปางมอน เมืองเชียงฮ่อน แขวงไชยะบุลี ส.ป.ป.ลาว

จังหวัดน่าน มีจุดผ่านแดนถาวร ๑ แห่ง และจุดผ่อนปรนมี ๒ แห่ง ได้แก่

ถาวร ๑. ด่านบ้านห้วยโก๋น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ เป็นเขตติดต่อกับบ้านน้ำเงิน เมืองเงิน แขวงไชยะบุลี ส.ป.ป.ลาว

ผ่อนปรน ๑. บ้านห้วยสะแตง ตำบลงอบ อำเภอทุ่งช้าง เป็นเขตติดต่อกับบ้านป่าหว้าน เมืองเชียงฮ่อน แขวงไชยะบุลี ส.ป.ป.ลาว

๒. บ้านใหม่ชายแดน ตำบลชนแดน อำเภอสองแคว เป็นเขตติดต่อกับบ้านเตสอง เมืองเชียงฮ่อน แขวงไชยะบุลี ส.ป.ป.ลาว

(๑.๕) มูลค่าการชายแดน

สำหรับภาคมูลค่าการค้าชายแดนของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ โดยพิจารณาจากด่านศุลกากร ๔ ด่าน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

จากตารางที่ ๑๕ แสดงให้เห็นการค้าชายแดนของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ พบว่าในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีมูลค่าการค้ารวม จำนวน ๑๐๔,๕๓๘.๓๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาคิดเป็นร้อยละ ๔๐.๕๐ พบว่า การค้าชายแดนบริเวณกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ได้ดุลการค้าอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการนำเข้าสินค้าจากประเทศไทยยังเป็นที่นิยมและจำเป็นกับประเทศเพื่อนบ้านไม่ว่าจะเป็นเมียนมาร์ และ สปป.ลาว ตลอดจนยังสามารถลำเลียงสินค้าจากประเทศไทยไปยังประเทศจีน(ตอนใต้) อีกด้วย จึงเป็นผลทำให้การค้าชายแดนบริเวณกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ได้ดุลมาโดยตลอด แต่อย่างไรก็ตามอัตราดุลการค้าของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ดุลการค้า จำนวน ๒๘,๐๕๖.๑๔ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๒๓

ตารางที่ ๑๔ สถิติการค้าชายแดนของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔

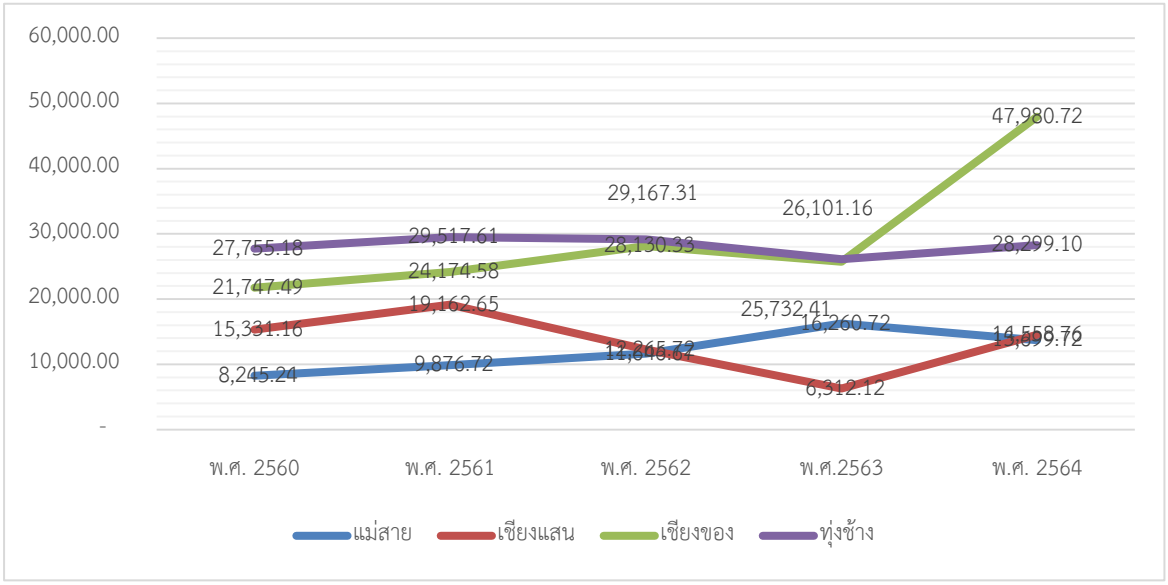
หน่วยนับ : ล้านบาท

พื้นที่	สถิติการค้าชายแดน	ปี พ.ศ.			
		พ.ศ. ๒๕๖๑	**พ.ศ. ๒๕๖๒**	**พ.ศ. ๒๕๖๓**	**พ.ศ. ๒๕๖๔**
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	นำเข้า	๓๑,๒๕๓.๒๓	๓๒,๓๖๐.๗๐	๓๑,๙๐๔.๑๓	๓๘,๒๔๑.๐๘
	ส่งออก	๕๑,๔๗๘.๓๓	๔๘,๘๔๙.๓๓	๔๒,๕๐๒.๒๘	๖๖,๒๙๗.๒๒
	มูลค่าการค้ารวม	๘๒,๗๓๑.๕๖	๘๑,๒๑๐.๐๓	๗๔,๔๐๖.๔๑	๑๐๔,๕๓๘.๓๐
	ดุลการค้า	๒๐,๒๒๕.๑๐	๑๖,๔๘๘.๖๓	๑๐,๕๙๘.๑๕	๒๘,๐๕๖.๑๔
อัตราการเจริญเติบของดุลการค้าระหว่างปี		**๖๕.๖๔**	**-๑๘.๔๗**	**-๓๕.๗๒**	**๖๒.๒๓**

ที่มา : ด่านศุลกากรแม่สาย ด่านศุลกากรเชียงแสน ด่านศุลกากรเชียงของ และด่านศุลกากรทุ่งช้าง,๒๕๖๔

มูลค่าการค้าชายแดนของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ จำแนกตาม ด่านศุลกากร พบว่า มูลค่าการค้าชายแดนสูงสุด อยู่ที่ด่านศุลกากรทุ่งช้าง จังหวัดน่าน ถัดมา คือ ด่านศุลกากรเชียงของ ด่านศุลกากรแม่สาย และด่านศุลกากรเชียงแสน จังหวัดเชียงราย เมื่อพิจารณาถึงแนวโน้มการค้าชายแดนจากมูลค่าการค้ารวม พบว่า การค้าชายแดนผ่านด่านศุลกากรแม่สาย มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง แม้ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ การค้าชายแดนบริเวณดังกล่าวก็ยังคงเพิ่มขึ้น ในขณะที่การค้าชายแดนผ่านด่านศุลกากรเชียงของ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นกัน

ภาพที่ ๑๑ มูลค่าการค้าชายแดนของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ จำแนกตามด่านศุลกากร

ที่มา คำนวณจากข้อมูลจากด่านศุลกากรแม่สาย ด่านศุลกากรเชียงแสน ด่านศุลกากรเชียงของ และด่านศุลกากรทุ่งช้าง,๒๕๖๔

ด่านศุลกากรของกลุ่มจังหวัดฯ มีจังหวัดเชียงรายและจังหวัดน่านที่มีด่านศุลกากรการค้าชายแดนที่สำคัญ ๔ ด่าน คือ ด่านศุลกากรแม่สาย ด่านศุลกากรเชียงแสน และด่านศุลกากรเชียงของ ในจังหวัดเชียงราย และด่านศุลกากรทุ่งช้าง จังหวัดน่าน เป็นช่องทางการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงตอนบน (GMS) คือ ประเทศเมียนมา สปป.ลาว และ สปป.จีน ตอนใต้

สำหรับมูลค่าการค้าชายแดนด่านศุลกากรของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ หากพิจารณาภาพรวมมูลค่าการค้าชายแดนพบว่ามีความผันผวนไม่คงที่ แต่หากพิจารณาในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีสินค้ามูลค่าในการส่งออกมูลค่า ๖๖,๒๙๗.๒๒ ล้านบาท และนำเข้าสินค้ามูลค่า ๓๘,๒๔๑.๐๘ ล้านบาท โดยมีด่านศุลกากรเชียงของมีการส่งออกสินค้ามากที่สุด มูลค่า ๓๗,๑๙๔.๑๗ ล้านบาท และด่านศุลกากรทุ่งช้างนำเข้ามูลค้าสินค้ามากที่สุด มูลค่า ๒๔,๖๐๗.๖๓ ล้านบาท จากตัวเลขดังกล่าวในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มูลค่าการค้าชายแดนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ตารางที่ ๑๕ มูลค่าการค้าชายแดนของกลุ่มจังหวัดฯ จำแนกตามด่านศุลกากรตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔

หน่วย : ล้านบาท

ด่านศุลกากร		ปี พ.ศ.			
		พ.ศ. ๒๕๖๑	**พ.ศ. ๒๕๖๒**	**พ.ศ.๒๕๖๓**	**พ.ศ. ๒๕๖๔**
แม่สาย	นำเข้า	๒๙๗.๙๖	๔๗๑.๓๘	๑,๔๖๑.๘๓	๑,๘๕๓.๑๗
	ส่งออก	๙,๕๗๘.๗๖	๑๑,๑๗๕.๒๙	๑๔,๗๙๘.๘๙	๑๑,๘๔๖.๕๕
	มูลค่าการค้ารวม	**๙,๘๗๖.๗๒**	**๑๑,๖๔๖.๖๗**	**๑๖,๒๖๐.๗๒**	**๑๓,๖๙๙.๗๒**
	ดุลการค้า	**๙,๒๘๐.๘๐**	**๑๐,๗๐๓.๙๑**	**๑๓,๓๓๗.๐๖**	**๙,๙๙๓.๓๘**
เชียงแสน	นำเข้า	๗๐๙.๘๘	๕๘๓.๘	๒๗๙.๓๑	๙๙๓.๗๓
	ส่งออก	๑๘,๔๕๒.๗๗	๑๑,๖๘๑.๙๒	๖,๐๓๒.๘๑	๑๓,๕๖๕.๐๓
	มูลค่าการค้ารวม	**๑๙,๑๖๒.๖๕**	**๑๒,๒๖๕.๗๒**	**๖,๓๑๒.๑๒**	**๑๔,๕๕๘.๗๖**
	ดุลการค้า	**๑๗,๗๔๒.๘๙**	**๑๑,๐๙๘.๑๒**	**๕,๗๕๓.๕๐**	**๑๒,๕๗๑.๓๐**
เชียงของ	นำเข้า	๖,๒๙๘.๐๕	๗,๐๗๖.๓๑	๘,๒๖๓.๔๑	๑๐,๗๘๖.๕๕
	ส่งออก	๑๗,๘๗๖.๕๓	๒๑,๐๕๔.๐๒	๑๗,๔๖๙.๐๐	๓๗,๑๙๔.๑๗
	มูลค่าการค้ารวม	**๒๔,๑๗๔.๕๘**	**๒๘,๑๓๐.๓๓**	**๒๕,๗๓๒.๔๑**	**๔๗,๙๘๐.๗๒**
	ดุลการค้า	**๑๑,๕๗๘.๔๘**	**๑๓,๙๗๗.๗๑**	**๙,๒๐๕.๕๙**	**๒๖,๔๐๗.๖๒**
ทุ่งช้าง	นำเข้า	๒๓,๙๔๗.๓๔	๒๔,๒๒๙.๒๑	๒๑,๘๙๙.๕๘	๒๔,๖๐๗.๖๓
	ส่งออก	๕,๕๗๐.๒๗	๔,๙๓๘.๑๐	๔,๒๐๑.๕๘	๓,๖๙๑.๔๗
	มูลค่าการค้ารวม	**๒๙,๕๑๗.๖๑**	**๒๙,๑๖๗.๓๑**	**๒๖,๑๐๑.๑๖**	**๒๘,๒๙๙.๑๐**
	ดุลการค้า	**๑๘,๓๗๗.๐๗**	**๑๙,๒๙๑.๑๑**	**๑๗,๖๙๘.๐๐**	**๒๐,๙๑๖.๑๖**
กลุ่มจังหวัดฯ	นำเข้า	๓๑,๒๕๓.๒๓	๓๒,๓๖๐.๗๐	๓๑,๙๐๔.๑๓	๓๘,๒๔๑.๐๘
	ส่งออก	๕๑,๔๗๘.๓๓	๔๘,๘๔๙.๓๓	๔๒,๕๐๒.๒๘	๖๖,๒๙๗.๒๒
	มูลค่าการค้ารวม	**๘๒,๗๓๑.๕๖**	**๘๑,๒๑๐.๐๓**	**๗๔,๔๐๖.๔๑**	**๑๐๔,๕๓๘.๓๐**
	ดุลการค้า	**๒๐,๒๒๕.๑๐**	**๑๖,๔๘๘.๖๓**	**๑๐,๕๙๘.๑๕**	**๒๘,๐๕๖.๑๔**

ที่มา : ด่านศุลกากรแม่สาย ด่านศุลกากรเชียงแสน ด่านศุลกากรเชียงของ และด่านศุลกากรทุ่งช้าง,๒๕๖๔

(๑.๖) สินค้าส่งออกและนำเข้า

เมื่อจำแนกรายสินค้า โดยพิจารณาสินค้านำเข้า – ส่งออก ที่สำคัญของกลุ่มภาคเหนือตอนบน ๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ แยกเป็นรายประเทศ ได้แก่

๑. ไทย-เมียนมา

สินค้าส่งออกสำคัญ ๕ อันดับแรก ได้แก่ เครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ น้ำมันดีเซล ผ้าผืนและด้าย ปูนซิเมนต์ และรถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ

สินค้านำเข้าสำคัญ ๕ อันดับแรก ได้แก่ ก๊าซธรรมชาติ ธัญพืช สัตว์น้ำ ปลาหมึกสด แช่เย็น แช่แข็ง และโค กระบือ สุกร แพะ แกะ

๒. ไทย-สปป.ลาว

สินค้าส่งออกที่สำคัญ ๕ อันดับแรก ได้แก่ น้ำมันดีเซล สินค้าปศุสัตว์อื่นๆ น้ำมันสำเร็จรูปอื่นๆ รถยนต์นั่ง สินค้าอุตสาหกรรมอื่นๆ

สินค้านำเข้าที่สำคัญ ๕ อันดับแรกได้แก่ ไฟฟ้า ทองคำ ผักและของปรุงแต่งจากผัก ทองแดงและผลิตภัณฑ์ และเครื่องรับส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดต่อ

๓. ไทย-สปป.จีน

สินค้าส่งออกสำคัญ ๕ อันดับแรกได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบผลไม้สดแช่เย็น แช่แข็งและแห้ง,วงจรพิมพ์ , ลำไยแห้ง,ข้าว

สินค้านำเข้าสำคัญ ๕ อันดับแรก ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ เทปแม่เหล็กจานแม่เหล็กสำหรับคอมพิวเตอร์,เครื่องรับ-ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง (โทรศัพท์) เสื้อผ้าสำเร็จรูป และข้าว

สำหรับการค้าชายแดนในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ๒ นั้น พบว่า มูลค่าของสินค้าส่งออกมากกว่าสินค้านำเข้า ซึ่งทำให้การค้าชายแดนของภาคเหนือของประเทศไทยได้ดุลการค้าอย่างต่อเนื่อง แม้จะเป็นช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาด ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ก็ตาม ซึ่งการได้ดุลการค้า นำมาซึ่งเงินไหลเข้ามาย่อมเป็นผลดีต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ หากกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ สามารถกระจายผลประโยชน์ดังกล่าวไปยังจังหวัดในกลุ่มฯ ได้ จะทำให้เกิดการจ้างงานที่เพิ่มขึ้น และรายได้ของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้นในที่สุด ทั้งนี้เมื่อพิจารณาสินค้านำเข้าในกลุ่มภาคเหนือตอนบน ๒ พบว่า การนำเข้าสินค้าจากประเทศเมียนมาร์และสปป.ลาว ส่วนใหญ่เป็นสินค้าเกษตร หรือสินค้าในอุตสาหกรรม Extractive Industry ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่นำหรือสกัดทรัพยากรธรรมชาติให้เป็นสินค้าขึ้นมา เช่น อุตสาหกรรมขุดเจาะน้ำมัน อุตสาหกรรมป่าไม้ อุตสาหกรรมการเลี้ยงสัตว์ การทำเหมืองแร่ เป็นต้น (อภิยุกต์ อำนวยกาญจนสิน, ๒๕๖๔) ดังนั้น หากมีการส่งเสริมให้มีการจัดตั้งอุตสาหกรรมสืบเนื่องมาตั้งโรงงานหรือจุดกระจายสินค้าในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ เป็นแนวทางหนึ่งที่จะทำให้เกิดการกระจายผลประโยชน์กลุ่มจังหวัดได้

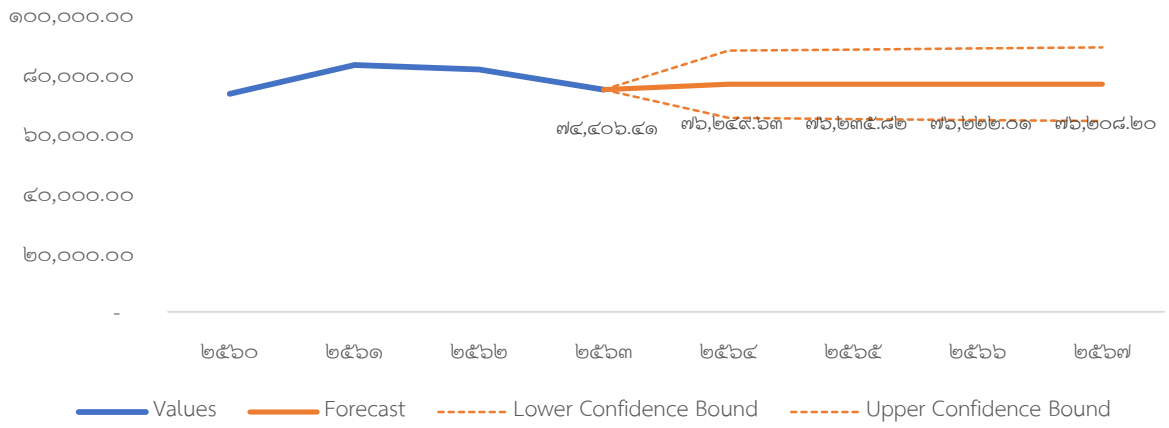
อย่างไรก็ตามความได้เปรียบดุลการค้า ส่งผลให้ประเทศคู่ค้าอย่างเมียนมาร์ และสปป.ลาวออกมาตรการที่มิใช่ภาษีอย่างต่อเนื่องที่เชื่อมโยงกับมาตรการทางด้านสุขอนามัยต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการค้าของประเทศไทย ซึ่งจะส่งผลต่อการค้าชายแดนในกลุ่มภาคเหนือตอนบน ๒ ด้วยเช่นกัน อาทิ เช่น เมียนมาร์ ได้ออกประกาศสั่งระงับไม่ให้ส่งสินค้ากลุ่มเครื่องดื่ม ๕ รายการ คือ น้ำอัดลม เครื่องดื่มชูกำลัง , เครื่องดื่มที่มีส่วนผสม , ของกาแฟและชา , กาแฟสำเร็จรูป , นมข้นหวานและนมข้นจืด ผ่านชายแดนทางบกจากทุกประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกับเมียนมาร์ตั้งแต่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ไปจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง และสปป.ลาว ได้ประกาศใช้มาตรการชะลอการนำเข้า สินค้าอาหารทะเลและน้ำมันจากประเทศไทย นอกจากนั้นยังมีมาตรการล็อกดาวน์ในบางประเทศคู่ค้าส่งผลให้ต้นทุนการขนส่งเพิ่มขึ้น มาตรการต่าง ๆ นี้ย่อมกระทบต่อการค้าชายแดนและการผ่านแดนของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ จึงทำให้ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ผู้ประกอบการการค้าชายแดนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ นอกเหนือจากความเสี่ยงที่เกิดจากการแพร่ระบาดของโควิด - ๑๙ แล้ว ยังจะต้องรับความเสี่ยงเกี่ยวกับมาตรการที่มิใช่ภาษีที่เชื่อมโยงกับมาตรการทางด้านสุขอนามัยต่างๆ ซึ่งเป็นเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจที่ยากจะควบคุม

(๑.๗) การคาดการณ์มูลค่าการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนของกลุ่มภาคเหนือตอนบน ๒

จากภาพที่ ๑๘ และ ๑๙ พบว่าแนวโน้มมูลค่าการค้าชายแดนมีแนวโน้มคงที่ ในขณะที่มูลค่าผ่านแดนซึ่งเป็นการไปยังจีนตอนใต้มีแนวโน้มสูงขึ้น ซึ่งจากการคาดการณ์สอดคล้องกับการวิเคราะห์ของศูนย์วิจัยกสิกร (๒๕๖๔) ที่ว่าการค้าผ่านแดนจะเป็นตลาดที่ช่วยสนับสนุนการค้าชายแดน ทั้งนี้ เนื่องจากตลาดจีนตอนใต้เป็นตลาดใหญ่ที่สุด และมีศักยภาพ ผู้บริโภคมีกำลังซื้อ ซึ่งในอนาคตจะเป็นตลาดที่สำคัญของประเทศมากกว่าประเทศมาเลเซีย และกัมพูชา อีกไม่เกิน ๕ ปีข้างหน้า ดังนั้น การสนับสนุนการค้าผ่านแดน ให้มีการเจริญเติบโตมากขึ้นย่อมส่งผลดีต่อการเจริญเติบโตของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ด้วย โดยการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมระหว่างประเทศที่ส่งเสริมการค้าการลงทุนร่วมกับจีนตอนใต้ให้เกิดเป็นรูปธรรม ผ่านนโยบายเฉพาะเมือง อย่างเช่นนโยบายความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้อง (Sister Cities) ระหว่างจังหวัดเชียงรายกับมณฑลยูนนาน เพื่อดึงดูดการค้าการลงทุนร่วมกันของทั้งสองเมือง ซึ่งจะทำให้เกิดประโยชน์กับการค้าชายแดน การผ่านแดนของกลุ่มภาคเหนือตอนบน ๒

ภาพที่ ๑๒ การคาดการณ์มูลค่าการค้าชายแดนของกลุ่มภาคเหนือตอนบน ๒

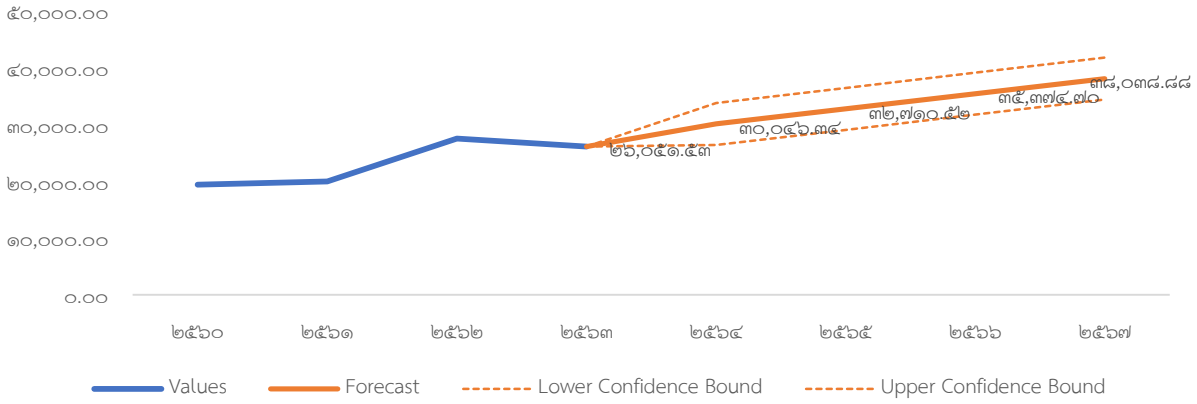
หน่วย : ล้านบาท

ที่มา คำนวณจากข้อมูลจากด่านศุลกากรแม่สาย ด่านศุลกากรเชียงแสน ด่านศุลกากรเชียงของ และด่านศุลกากรทุ่งช้าง, ๒๕๖๔

ภาพที่ ๑๓ การคาดการณ์มูลค่าการค้าผ่านแดนของกลุ่มภาคเหนือตอนบน ๒

หน่วย : ล้านบาท

ที่มา คำนวณจากกองความร่วมมือการค้าและการลงทุน, ๒๕๖๔

๑.๔) สินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

จากตารางที่ ๑๘ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) จำนวน ๑๐,๘๐๗,๕๒๗,๖๑๙ บาท โดย จังหวัดเชียงราย มีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) มากที่สุด จำนวน ๕,๒๔๙,๗๐๗,๐๐๒ บาท รองลงมาเป็นจังหวัดพะเยา จำนวน ๒,๓๙๒,๖๓๖,๘๖๘ บาท จังหวัดน่าน จำนวน ๑,๖๖๗,๗๗๖,๑๔๗ บาท และจังหวัดแพร่ จำนวน ๑,๔๙๗,๔๐๗,๖๐๒ บาท

ตารางที่ ๑๖ รายรับจากการจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ของกลุ่มจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔

หน่วย : บาท

จังหวัด	รายได้จากการจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)					
	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔
เชียงราย	๒,๖๑๕,๓๕๓,๕๗๔	๒,๙๗๙,๓๔๐,๔๖๓	๓,๖๗๒,๓๖๓,๔๗๐	๔,๓๔๖,๘๒๘,๔๕๒	๔,๗๓๒,๘๖๙,๖๖๗	๕,๒๔๙,๗๐๗,๐๐๒
พะเยา	๑,๑๑๘,๓๒๕,๗๗๘	๑,๓๗๓,๓๒๓,๔๗๐	๑,๖๖๓,๔๔๕,๕๔๐	๑,๙๔๑,๒๕๖,๐๑๔	๒,๑๐๐,๗๗๗,๕๘๖	๒,๓๙๒,๖๓๖,๘๖๘
แพร่	๖๑๔,๔๘๐,๖๓๘	๗๙๘,๘๗๗,๑๘๕	๑,๐๐๒,๙๒๑,๓๐๗	๑,๓๓๓,๐๑๗,๑๕๐	๑,๓๗๕,๒๒๒,๘๓๓	๑,๔๙๗,๔๐๗,๖๐๒
น่าน	๘๔๕,๖๕๔,๒๒๒	๙๙๘,๓๐๐,๗๒๒	๑,๒๕๘,๔๙๖,๕๕๘	๑,๓๘๒,๙๕๗,๕๔๖	๑,๕๐๗,๘๖๙,๓๐๕	๑,๖๖๗,๗๗๖,๑๔๗
กลุ่มฯ	๕,๑๙๓,๘๑๔,๒๑๒	๖,๑๔๙,๘๔๑,๘๔๐	๗,๕๙๗,๒๒๖,๘๗๕	๙,๐๐๔,๐๕๙,๑๖๒	๙,๗๑๖,๗๓๙,๓๙๑	๑๐,๘๐๗,๕๒๗,๖๑๙
อัตราการเจริญเติบโตของ OTOP	๒๔.๗	๑๘.๔	๒๓.๕	๑๘.๕	๗.๙	๑๑.๒๒

ที่มา : กรมพัฒนาชุมชน, กระทรวงมหาดไทย, ๒๕๖๕

เมื่อพิจารณาจากข้อมูลกรมการพัฒนาชุมชนแสดงให้เห็นว่าจำนวนผู้ผลิตและผู้ประกอบการ OTOP ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีจำนวนทั้งสิ้น ๔,๙๕๕ ราย มีผลิตภัณฑ์ทั้งสิ้น ๙,๙๓๖ ผลิตภัณฑ์ โดยประเภทผลิตภัณฑ์ที่มากที่สุดได้แก่ อาหาร เท่ากับ ๓,๑๔๕ ผลิตภัณฑ์ ถัดมาคือ ของใช้ ฯ จำนวน ๒,๘๑๕ ผลิตภัณฑ์ และ ผ้าและเครื่องแต่งกาย จำนวน ๑,๘๗๖ ผลิตภัณฑ์ ทั้งนี้การเจริญเติบโตของสินค้า OTOP ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องสะท้อนให้เห็นสินค้า OTOP ยังคงเป็นต้องการของตลาดและสามารถขยายตลาดไปได้อีก และจากการประเมินคุณภาพของสินค้า OTOP ที่มีคุณภาพของกลุ่มจังหวัดเป็นสินค้าประเภท เครื่องดื่ม อาหารสด และเครื่องสำอาง ทั้งนี้ในแต่ละจังหวัดมีสินค้า OTOP มีจุดเด่นด้านคุณภาพที่แตกต่างกันไป ดังนี้

- จังหวัดเชียงราย สินค้า OTOP ที่มีคุณภาพ ประกอบด้วย ชา กาแฟ สบู่ แชมพู โลชั่น สมุนไพร น้ำผลไม้ น้ำสมุนไพร และสับปะรดภูแล
- จังหวัดพะเยา สินค้า OTOP ที่มีคุณภาพ ประกอบด้วย ไวน์ลำไย กระเจี๊ยบ ลิ้นจี่ กำไลเงิน แหวน เงินฝังพลอย สร้อยคอ ต่างหู ผ้าพันคอ ครีมมะขามพะเยา และปลาส้ม
- จังหวัดแพร่ สินค้า OTOP ที่มีคุณภาพ ประกอบด้วย แหวนทับทิม ผ้าทอ ผ้าด้นมือ เสื้อผ้าสำเร็จรูปสตรี ผ้าซิ่น เสื้อม่อฮ่อม และผ้าทอพื้นเมือง
- จังหวัดน่าน สินค้า OTOP ที่มีคุณภาพ ประกอบด้วย ชุดเครื่องประดับเงินแท้ สบู่สมุนไพร แชมพูสมุนไพร ชุดรับแขกหวาย เก้าอี้หวาย และผ้าทอลายน้ำไหล

แต่อย่างไรก็ตามผู้ประกอบการต้องมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่องให้ตรงกับความต้องการของตลาด พัฒนาทักษะฝีมือและทักษะการผลิตของผู้ประกอบการ ควรสร้างแบรนด์เพื่อเพิ่มคุณค่าและมูลค่าผลิตภัณฑ์ ควรเสริมสร้างเครือข่ายผู้ประกอบการและขยายตลาด ตลอดจนส่งเสริมการวิจัยตลาดผลิตภัณฑ์ OTOP สำหรับในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ภาคธุรกิจมีความจำเป็นต้องปรับตัว ดังนั้น ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP จึงควรมีการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก (local economy) พัฒนาศักยภาพกลุ่มอาชีพ OTOP ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งทุนชุมชนและช่องทางการตลาดให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ ในระดับพื้นที่และชุมชน เสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งอย่างสมดุล ด้วยองค์ความรู้ เทคโนโลยี และภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยกลไกประชารัฐ ตลอดจนมีการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน (future growth) ของผู้ประกอบการ OTOP ที่มีศักยภาพ และความพร้อมในการส่งเสริมช่องทางการตลาดที่หลากหลาย เช่น OTOP trader , digital marketing ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ “ปรับตัว เปลี่ยนแปลงเพื่อเปลี่ยนผ่านสู่ความยั่งยืน”

สำหรับการสร้างตลาดและขยายตลาดของสินค้าในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ควรที่จะขยายตลาดในต่างประเทศและกลุ่มประเทศ GMS

- ตลาดในประเทศไทย เป็นกลุ่มผู้บริโภคที่กำลังซื้อสูง เน้นเพื่อสุขภาพ สะดวก รวดเร็ว สินค้าที่สามารถทำตลาดได้ ได้แก่ อาหารเพื่อสุขภาพพร้อมทาน ชา กาแฟ สมุนไพร ธัญพืช และอาหารเสริม เพื่อป้องกันโรคภัย อีกทั้งในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ มีการรณรงค์การสวมใส่ผ้าไทยของหน่วยงานราชการ ส่งผลให้เป็นโอกาสสำหรับผลิตภัณฑ์ OTOP ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย

- ตลาดในสาธารณรัฐประชาชนจีน (รวมถึงมณฑลยูนนาน และเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง) เป็นกลุ่มฐานะดีขึ้น ต้องการตกแต่งบ้านให้น่าอยู่ขึ้น และสามารถซื้ออาหารและเครื่องดื่มที่มีราคาแพง สินค้าที่สามารถทำตลาดได้ ได้แก่ เฟอร์นิเจอร์ เพื่อใช้ตกแต่งบ้าน และอาหารและเครื่องดื่มที่มีราคาสูง ได้แก่ พวกผลไม้อบแห้ง น้ำผลไม้ และกาแฟ ทั้งนี้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) สินค้าที่มีความสำคัญในตลาดคือ ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดและผลิตภัณฑ์สุขภาพ

- ตลาดในประเทศเมียนมาร์ ส่วนใหญ่ประชาชนมีรายได้ มีต้องการสินค้าขั้นพื้นฐาน แต่ความเมืองกำลังขยาย ทำให้ภาคก่อสร้างกำลังเติบโต ดังนั้นสินค้าที่คาดว่าจะทำตลาดได้ ได้แก่ สินค้าพื้นฐาน ประเภทยารักษาโรค เวชภัณฑ์ สบู่ ยาสระผม และสินค้าประเภทเฟอร์นิเจอร์ เพื่อรองรับการเจริญเติบโตของภาคก่อสร้าง

- ตลาดใน สปป.ลาว เป็นตลาดที่มีโครงสร้างพื้นฐานและไฟฟ้าขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และมีคนจีนย้ายเข้ามาอยู่อาศัยอยู่มากทำให้ต้องการสินค้าอุปโภคบริโภค ดังนั้นสินค้าที่คาดว่าจะทำตลาดได้ ได้แก่ เฟอร์นิเจอร์รูปแบบทันสมัย อาหารและเครื่องดื่ม เสื้อผ้าและของใช้ในชีวิตประจำวัน

- ตลาดในประเทศเวียดนาม เป็นกลุ่มผู้บริโภคที่เป็นคนชนชั้นกลาง ใช้จ่ายกับสินค้าที่ดีเพื่อสุขภาพ แต่ยังต้องการสินค้าพื้นฐานและชอบความสะดวกสบายผ่านการซื้อของออนไลน์ ดังนั้น สินค้าที่คาดว่าจะทำตลาดได้ ได้แก่ เครื่องดื่มบำรุงความงามและสมอง ผลิตภัณฑ์ความสวยความงามและเฟอร์นิเจอร์

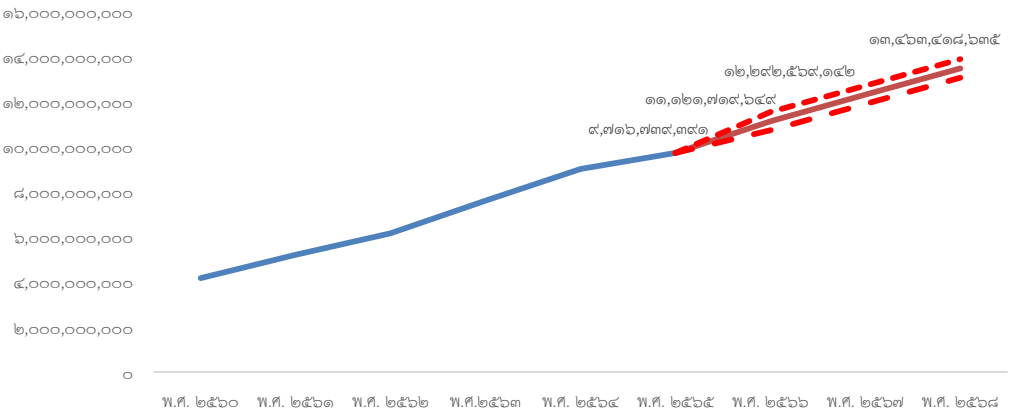
ตารางที่ ๑๗ ข้อมูลการลงทะเบียนโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ OTOP พ.ศ. ๒๕๖๔ สะสม (๒๕๕๗ - ๒๕๖๔)

จังหวัด	จำนวนผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP	จำนวนผลิตภัณฑ์	กลุ่ม	เจ้าของคนเดียว	SME	อาหาร	เครื่องดื่ม	ผ้าและเครื่องแต่งกาย	ของใช้ฯ	สมุนไพรฯ
เชียงราย	๒,๒๓๐	๔,๒๑๗	๑,๒๓๐	๙๕๙	๔๑	๑,๔๔๓	๕๐๓	๕๘๘	๑,๑๒๗	๕๕๖
น่าน	๘๖๙	๒,๐๓๔	๕๐๙	๓๕๑	๙	๕๙๖	๑๓๖	๕๗๖	๔๖๓	๒๖๒
พะเยา	๙๑๐	๑,๘๖๕	๕๓๐	๓๗๒	๘	๖๑๐	๘๖	๓๓๕	๖๑๖	๒๑๘
แพร่	๙๔๖	๑,๘๒๐	๔๐๖	๕๓๑	๙	๔๙๖	๒๐๒	๓๗๗	๖๐๙	๑๓๕
กลุ่มฯ	**๔,๙๕๕**	**๙,๙๓๖**	**๒,๖๗๕**	**๒,๒๑๓**	**๖๗**	**๓,๑๔๕**	**๙๒๗**	**๑,๘๗๖**	**๒,๘๑๕**	**๑,๑๗๑**
รวมทั้งประเทศ	**๙๐,๒๘๙**	**๑๙๘,๙๘๘**	**๕๐,๐๓๑**	**๓๘,๙๐๒**	**๑,๓๕๖**	**๗๔,๗๗๔**	**๙,๘๑๑**	**๓๘,๓๐๔**	**๕๑,๑๒๖**	**๒๔,๙๗๓**

ที่มา : กรมพัฒนาชุมชน, กระทรวงมหาดไทย, ๒๕๖๔

แนวโน้มของรายรับสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ยังเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากนโยบายการส่งเสริมเศรษฐกิจฐากราก ดังนั้นการพัฒนา OTOP จึงมีการส่งเสริมผู้ผลิตและผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่อง แต่อย่างไรก็ตามเมื่อเทียบกับสัดส่วนของรายรับของ OTOP เมื่อเทียบกับมูลค่าการค้าชายแดน คิดเป็นร้อยละ ๑๓ ของมูลค่าการค้าชายแดน ซึ่งถือเป็นสัดส่วนไม่มากนั้น แต่สามารถกระจายไปสู่ท้องถิ่นได้มากกว่า ดังนั้นการพัฒนาและยกระดับสินค้า OTOP ของกลุ่มฯ ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคในกลุ่ม GMS ซึ่งจะทำให้สามารถเพิ่มยอดขายให้กับสินค้า OTOP ได้อีกด้วย ดังนั้นในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ควรมีการปรับตัวกลยุทธ์ในการพัฒนาสินค้า OTOP โดยยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ให้เป็นสินค้าพรีเมียม โดยมีการพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เน้นตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค แต่ยังคงอัตลักษณ์ของแต่ละชุมชน เพื่อเป็นของฝาก ของที่ระลึก อีกทั้งสามารถส่งออกไปยังต่างประเทศได้ ตลอดจนส่งเสริมการทำการตลาดแบบออนไลน์เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงสินค้า OTOP ได้ง่ายยิ่งขึ้น

ภาพที่ ๑๔ การพยากรณ์รายรับของสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

ที่มา คำนวณจากข้อมูลกรมพัฒนาชุมชน, กระทรวงมหาดไทย, ๒๕๖๔

๑.๕) ด้านอุตสาหกรรม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีจำนวนโรงงาน จำนวน ๗๓ โรงงาน ลดลงจากปีที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๑๑ โดยมีจังหวัดเชียงราย มีจำนวนโรงงานมากที่สุด จำนวน ๓๗ โรงงาน รองลงมาเป็นจังหวัดพะเยา จำนวน ๑๗ โรงงาน และกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีเงินลงทุน จำนวน ๑,๕๒๔ ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๘๔ โดยมีจังหวัดเชียงรายมีเงินลงทุนมากที่สุด จำนวน ๑,๐๑๖ ล้านบาท รองลงมาเป็นจังหวัดพะเยา จำนวน ๓๐๒ ล้านบาท

ตารางที่ ๑๘ โรงงานอุตสาหกรรมที่จดทะเบียนกับกระทรวงอุตสาหกรรม และได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓

จังหวัด	รายการ	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
เชียงราย	จำนวนโรงงาน (โรงงาน)	๔๔	๕๓	๓๗
	เงินทุน (ล้านบาท)	๑,๑๗๗	๒,๕๗๖	๑,๐๑๖
	คนงานรวม (คน)	๕๑๖	๙๓๒	๓๙๐
	คนงานชาย	๓๗๐	๕๔๕	๒๗๕
	คนงานหญิง	๑๔๖	๓๘๗	๑๑๕
พะเยา	จำนวนโรงงาน (โรงงาน)	๑๕	๑๙	๑๗
	เงินทุน (ล้านบาท)	๓๔๑	๑๘๖	๓๐๒
	คนงานรวม (คน)	๗๙	๑๐๙	๑๖๑
	คนงานชาย	๗๗	๙๘	๑๒๙
	คนงานหญิง	๒	๑๑	๓๒
แพร่	จำนวนโรงงาน (โรงงาน)	๑๐๐	๕๒	๑๔
	เงินทุน (ล้านบาท)	๔๕๑	๙๙๕	๗๗
	คนงานรวม (คน)	๕๘๕	๑,๔๑๖	๑๖๗
	คนงานชาย	๔๕๘	๗๔๔	๑๐๗
	คนงานหญิง	๑๒๗	๖๗๒	๖๐
น่าน	จำนวนโรงงาน (โรงงาน)	๑๗	๙	๕
	เงินทุน (ล้านบาท)	๑๑๘	๓๘	๑๒๙
	คนงานรวม (คน)	๑๔๘	๕๙	๘๐
	คนงานชาย	๑๒๐	๔๐	๖๐
	คนงานหญิง	๒๘	๑๙	๒๐
กลุ่มจังหวัด ฯ	จำนวนโรงงาน (โรงงาน)	**๑๗๖**	**๑๓๓**	**๗๓**
	เงินทุน (ล้านบาท)	**๒,๐๘๗**	**๓,๗๙๕**	**๑,๕๒๔**
	คนงานรวม (คน)	**๑,๓๒๘**	**๒,๕๑๖**	**๗๙๘**
	คนงานชาย	**๑,๐๒๕**	**๑,๔๒๗**	**๕๗๑**
	คนงานหญิง	**๓๐๓**	**๑๐๘๙**	**๒๒๗**

ที่มา สำนักงานสถิติแห่งชาติ

๑.๖) ด้านการเกษตร

(๑) จำนวนเกษตรกรจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

จำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๓ พบว่าจำนวนครัวเรือนที่มาขึ้นทะเบียนเป็นเกษตรกรมีจำนวนอย่างต่อเนื่อง โดยในปี ๒๕๖๓ มีจำนวนครัวเรือนเกษตรรวมอยู่ที่ ๔๐๖,๙๑๖ ครัวเรือน เมื่อจำแนกรายจังหวัด พบว่าจังหวัดที่มีการขึ้นทะเบียนเกษตรกรมากที่สุดคือจังหวัดเชียงราย จำนวน ๑๗๓,๙๒๗ คน รองลงมาคือ จังหวัดน่าน จำนวน ๘๘,๒๔๑ คน จังหวัดพะเยาจำนวน ๗๙,๗๑๗ คน และจังหวัดที่มีการขึ้นทะเบียนเกษตรกรน้อยที่สุดคือจังหวัดแพร่ จำนวน ๖๕,๐๓๑ คน ตามลำดับ และเมื่อวิเคราะห์สัดส่วนของจำนวนครัวเรือนที่ขึ้นทะเบียนของประชากรของแต่ละจังหวัดสอดคล้องกับจำนวนครัวเรือนและขนาดของพื้นที่ ทั้งนี้จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่มากที่สุด และมีจำนวนครัวเรือนมากที่สุด จึงทำให้จำนวนจำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรมากที่สุด

ตารางที่ ๑๙ จำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๒

จำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
เชียงราย	๑๔๐,๓๘๗	๑๕๒,๗๕๔	๑๖๑,๕๒๖	๑๖๗,๙๐๓	๑๗๕,๗๙๓	๑๗๓,๙๒๗
พะเยา	๗๒,๕๖๒	๗๖,๐๓๕	๗๘,๙๑๒	๘๐,๙๙๗	๘๓,๐๗๘	๗๙,๗๑๗
แพร่	๗๐,๗๔๐	๗๐,๑๑๕	๗๑,๘๔๘	๗๓,๒๙๒	๗๒,๘๓๘	๖๕,๐๓๑
น่าน	๘๑,๐๗๘	๘๔,๘๘๓	๘๖,๘๔๗	๘๘,๒๘๐	๙๐,๑๐๓	๘๘,๒๔๑
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	๓๖๔,๗๖๗	๓๘๓,๗๘๗	๓๙๙,๑๓๓	๔๑๐,๔๗๒	๔๒๑,๘๑๒	๔๐๖,๙๑๖

ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(๒) Smart Farmer และ Young Smart Farmer

หากพิจารณาจำนวน Smart Farmer, Young Smart Farmer ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ พบว่า ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ มีจำนวน Smart Farmer ทั้งสิ้น ๓,๒๘๔ คน หากพิจารณารายจังหวัดพบว่า พบว่า จังหวัดเชียงรายมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer, Young Smart Farmer มากที่สุด จำนวน ๑,๔๐๔ คน รองลงมาจังหวัดน่านมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer, Young Smart Farmer จำนวน ๗๐๑ คน และ จังหวัดพะเยาเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer, Young Smart Farmer จำนวน ๖๕๒ คน ตามลำดับ

เมื่อวิเคราะห์จากสถานการณ์จำนวน Smart Farmer, Young Smart Farmer พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ พบว่า จำนวนเกษตรกร Smart Farmer, Young Smart Farmer จำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะปี พ.ศ. ๒๕๖๑ เนื่องจากมีนโยบายการพัฒนา Smart Farmer, Young Smart Farmer ๔.๐ ของรัฐบาล ซึ่งมีเป้าหมายในพัฒนาเกษตรกรทั่วประเทศเป็น Smart Farmer โดยมี Smart Officer เป็นเพื่อนคู่คิด มุ่งยกระดับมาตรฐานให้เป็นเกษตรกรคุณภาพที่สามารถปรับเปลี่ยนตนเองและประกอบกับด้วยกระแสการดูแลสุขภาพ และเน้นการใช้ชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เหล่านี้ทำให้ความนิยมบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัย และสินค้าออร์แกนิก (Organic) มากขึ้น เป็นผลให้เกษตรกรมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนตัวเอง ดังนั้นจากปัจจัยที่สนับสนุนดังกล่าวส่งผลให้จำนวนเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer, Young Smart Farmer เพิ่มขึ้น

ตารางที่ ๒๐ ข้อมูล Smart Farmer, Young Smart Farmer พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒

จังหวัด	ประเภท	จำนวน (ราย)			รวม (ราย)
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	
เชียงราย	Smart Farmer	๑๘๐	๗๕๔	๓๖๐	๑,๒๙๔
	Young Smart Farmer	๓๕	๓๕	๔๐	๑๑๐
	รวม	**๒๑๕**	**๗๘๙**	**๔๐๐**	**๑,๔๐๔**
พะเยา	Smart Farmer	๑๘๐	๑๘๐	๑๘๐	๕๔๐
	Young Smart Farmer	๔๐	๔๐	๓๒	๑๑๒
	รวม	**๒๒๐**	**๒๒๐**	**๒๑๒**	**๖๕๒**
แพร่	Smart Farmer	๑๐๒	๑๙๕	๒๓๐	๕๒๗
	Young Smart Farmer				
	รวม	**๑๐๒**	**๑๙๕**	**๒๓๐**	**๕๒๗**

จังหวัด	ประเภท	จำนวน (ราย)			รวม (ราย)
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	
น่าน	Smart Farmer	๑๕๐	๑๓๕	๓๑๐	๕๙๕
	Young Smart Farmer	๓๐	๓๕	๔๑	๑๐๖
	รวม	**๑๘๐**	**๑๗๐**	**๓๕๑**	**๗๐๑**
กลุ่มฯ		**๗๑๗**	**๑,๓๗๔**	**๑,๑๙๓**	**๓,๒๘๔**

ที่มา: สถิติเกษตรและประมง สำนักงานสถิติแห่งชาติ

(๓) สถิติการใช้ที่ดิน

การใช้ที่ดินในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ พบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จากพื้นที่ทั้งหมด ๒๒,๖๙๐,๕๐๗ ไร่ แบ่งออกเป็น พื้นที่ป่าไม้ จำนวน ๑๒,๑๑๓,๕๔๑ ไร่ เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร จำนวน ๖,๗๗๕,๔๑๔ ไร่ และเป็นพื้นที่นอกภาคเกษตร จำนวน ๑๕,๙๑๕,๐๙๑ ไร่ หากจำแนกพื้นที่ถือครองทางการเกษตร ในปีพ.ศ. ๒๕๖๓ พบว่าส่วนใหญ่เป็นพื้นที่นา จำนวน ๒,๗๕๐,๗๘๑ ไร่ ถัดมาเป็นพื้นที่พืชไร่ จำนวน ๒,๐๔๖,๓๖๒ ไร่ และเป็นพื้นที่ปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้น จำนวน ๑,๔๗๕,๖๒๙ ไร่ ตามลำดับ

จากการวิเคราะห์สถิติการใช้ที่ดิน พบว่า ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ใช้ที่ดินในการทำนามากที่สุดเนื่องด้วยสภาพอากาศและลักษณะภูมิศาสตร์ที่เหมาะแก่การทำนา ประกอบกับการทำนาเป็นวิถีชีวิตมาแต่เดิมจึงทำให้เกษตรกรนิยมใช้พื้นที่ในการปลูกข้าวมากกว่าการใช้ประโยชน์ในการทำอย่างอื่น

ตารางที่ ๒๑ สถิติการใช้ที่ดินของกลุ่มภาคเหนือตอนบน ๒ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓

จังหวัด	ประเภทเนื้อที่	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
เชียงราย	เนื้อที่ทั้งหมด	๗,๒๙๘,๙๘๑	๗,๒๙๘,๙๘๑	๗,๑๘๙,๓๑๑
	เนื้อที่ป่าไม้	๒,๘๗๖,๐๔๓	๒,๘๖๕,๔๖๔	๒,๘๕๕,๐๗๐
	เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร	๓,๐๑๘,๐๑๒	๓,๐๑๗,๖๖๙	๒,๙๙๕,๗๙๑
	นาข้าว	๑,๓๘๑,๔๘๕	๑,๓๘๐,๙๐๒	๑,๓๘๑,๑๐๐
	พืชไร่	๖๑๖,๓๔๑	๖๑๖,๘๓๕	๖๑๖,๔๕๗
	สวนไม้ผลและไม้ยืนต้น	๗๓๗,๖๘๖	๗๓๗,๕๒๐	๗๓๗,๗๒๕
	สวนผักและไม้ดอก	๖๐,๔๐๓	๖๐,๔๐๘	๖๐,๓๖๔
	เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรอื่นๆ	๒๒๒,๐๙๗	๒๒๒,๐๐๔	๒๐๐,๑๔๕
	เนื้อที่ใช้ประโยชน์นอกการเกษตร	๑,๔๐๔,๙๒๖	๑,๔๑๕,๘๔๘	๔,๑๙๓,๕๑๙
พะเยา	เนื้อที่ทั้งหมด	๓,๙๕๙,๔๑๒	๓,๙๕๙,๔๑๒	๓,๘๖๘,๒๔๘
	เนื้อที่ป่าไม้	๑,๙๙๒,๒๑๐	๑,๙๘๘,๗๔๗	๑,๙๙๐,๑๔๗
	เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร	๑,๕๐๓,๙๒๖	๑,๕๐๓,๖๓๕	๑,๔๙๕,๙๕๓
	นาข้าว	๗๓๐,๒๙๗	๗๒๙,๙๑๐	๗๓๐,๑๕๒
	พืชไร่	๓๐๗,๕๒๕	๓๐๗,๓๘๙	๓๐๗,๒๘๖
	สวนไม้ผลและไม้ยืนต้น	๓๖๑,๕๕๐	๓๖๑,๘๔๐	๓๖๑,๖๕๐
	สวนผักและไม้ดอก	๒๕,๕๑๖	๒๕,๔๙๖	๒๕,๕๐๙
	เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรอื่นๆ	๗๙,๐๓๘	๗๙,๐๐๐	๗๑,๓๕๗
	เนื้อที่ใช้ประโยชน์นอกการเกษตร	๔๖๓,๒๗๖	๔๖๗,๐๓๐	๒,๓๗๒,๒๙๕
แพร่	เนื้อที่ทั้งหมด	๔,๐๘๖,๖๒๔	๔,๐๘๖,๖๒๔	๔,๐๕๑,๙๑๓
	เนื้อที่ป่าไม้	๒,๖๒๓,๙๑๐	๒,๖๒๗,๔๐๑	๒,๖๒๗,๕๗๗
	เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร	๗๙๖,๙๖๔	๗๙๗,๗๕๐	๗๙๑,๙๓๑
	นาข้าว	๓๒๓,๔๕๔	๓๒๓,๖๐๔	๓๒๓,๕๐๘
	พืชไร่	๓๓๖,๗๕๙	๓๓๗,๐๑๓	๓๓๖,๘๙๒
	สวนไม้ผลและไม้ยืนต้น	๗๓,๗๖๖	๗๔,๑๔๗	๗๔,๑๐๘
	สวนผักและไม้ดอก	๖,๒๐๕	๖,๒๒๕	๖,๒๕๘
	เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรอื่นๆ	๕๖,๗๘๐	๕๖,๗๖๑	๕๑,๑๖๕
	เนื้อที่ใช้ประโยชน์นอกการเกษตร	๖๖๕,๗๕๐	๖๖๑,๔๗๓	๓,๒๕๙,๙๘๑

จังหวัด	ประเภทเนื้อที่	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
น่าน	เนื้อที่ทั้งหมด	๗,๑๗๐,๐๔๕	๗,๑๗๐,๐๔๕	๗,๕๘๑,๐๓๕
	เนื้อที่ป่าไม้	๔,๖๔๙,๑๔๔	๔,๖๔๗,๖๖๘	๔,๖๔๐,๗๔๗
	เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร	๑,๔๑๔,๖๐๖	๑,๔๑๔,๔๒๓	๑,๔๙๑,๗๓๙
	นาข้าว	๒๓๗,๔๒๓	๒๓๗,๔๓๔	๓๑๖,๐๒๑
	พืชไร่	๗๘๕,๘๒๘	๗๘๕,๖๔๙	๗๘๕,๗๒๗
	สวนไม้ผลและไม้ยืนต้น	๒๘๕,๔๒๒	๒๘๕,๔๕๘	๓๗๖,๒๕๔
	สวนผักและไม้ดอก	๓,๘๔๐	๓,๘๓๗	๗,๖๙๔
	เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรอื่นๆ	๑๐๒,๐๙๓	๑๐๒,๐๔๕	๖,๐๔๒
	เนื้อที่ใช้ประโยชน์นอกการเกษตร	๑,๑๐๖,๒๙๕	๑,๑๐๗,๙๕๔	๖,๐๘๙,๒๙๖
กลุ่มจังหวัดฯ	**เนื้อที่ทั้งหมด**	**๒๒,๕๑๕,๐๖๒**	**๒๒,๕๑๕,๐๖๒**	**๒๒,๖๙๐,๕๐๗**
	เนื้อที่ป่าไม้	**๑๒,๑๔๑,๓๐๗**	**๑๒,๑๒๙,๒๘๐**	**๑๒,๑๑๓,๕๔๑**
	เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร	**๖,๗๓๓,๕๐๘**	**๖,๗๓๓,๔๗๗**	**๖,๗๗๕,๔๑๔**
	นาข้าว	**๒,๖๗๒,๖๕๙**	**๒,๖๗๑,๘๕๐**	**๒,๗๕๐,๗๘๑**
	พืชไร่	**๒,๐๔๖,๔๕๓**	**๒,๐๔๖,๘๘๖**	**๒,๐๔๖,๓๖๒**
	สวนไม้ผลและไม้ยืนต้น	**๑,๓๘๔,๖๕๘**	**๑,๓๘๔,๘๑๘**	**๑,๔๗๕,๖๒๙**
	สวนผักและไม้ดอก	**๙๕,๙๖๔**	**๙๕,๙๖๖**	**๙๙,๘๒๕**
	เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรอื่นๆ	**๔๖๐,๐๐๘**	**๔๕๙,๘๑๐**	**๓๒๘,๗๐๙**
	เนื้อที่ใช้ประโยชน์นอกการเกษตร	**๓,๖๔๐,๒๔๗**	**๓,๖๕๒,๓๐๕**	**๑๕,๙๑๕,๐๙๑**

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

(๔) ผลผลิตทางเกษตรที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

(๔.๑) ข้าวนาปี

จากตารางที่ ๒๒ ในปี พ.ศ.๒๕๖๓ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีเนื้อที่เพาะปลูกข้าวนาปี อยู่ที่ ๒,๖๑๘,๘๔๔ ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว ๒,๖๐๑,๒๖๖ ไร่ ผลผลิต ๑,๓๘๘,๐๓๙ ตัน โดยมีอัตราการเพิ่มผลผลิตจาก พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓ คิดเป็นร้อยละ ๒.๙๗ เมื่อพิจารณารายจังหวัดพบว่า จังหวัดเชียงรายมีผลผลิตข้าวนาปีมากที่สุดมีผลผลิต ๗๓๖,๔๙๑ ตัน รองลงมาจังหวัดพะเยามีผลผลิต ๓๐๘,๓๒๑ ตัน จังหวัดแพร่มีผลผลิต ๑๗๕,๕๓๑ ตัน และจังหวัดน่านมีผลผลิตข้าวนาปีน้อยที่สุดจำนวน ๑๖๗,๖๙๖ ตัน ตามลำดับ

เมื่อวิเคราะห์ทางสถิติข้อมูลการปลูกข้าวนาปี ปี พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๓ พบแนวโน้มการปลูกข้าวเพิ่มขึ้นและผลผลิตเพิ่มขึ้นทุกปีตามลำดับ เนื่องจากปริมาณน้ำฝนและสภาพภูมิอากาศเอื้ออำนวยในช่วงเพาะปลูกเทียบกับปีก่อนที่เกิดภาวะแล้งเนื่องจากปริมาณน้ำ ที่เพียงพอต่อการเพาะปลูกและราคาข้าวมีแนวโน้มสูงขึ้น จึงส่งผลให้เกษตรกรขยายการเพาะปลูก อีกทั้งมีปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยีการผลิตที่ดีขึ้นทำให้ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นตามลำดับ

ตารางที่ ๒๒ ข้อมูลการปลูกข้าวนาปี ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๓

จังหวัด	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)				เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)				ผลผลิต (ตัน)			
	พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
เชียงราย	๑,๒๒๔,๘๑๘	๑,๒๔๙,๒๔๖	๑,๓๓๕,๓๓๕	๖.๘๙	๑,๑๙๗,๕๖๐	๑,๒๓๒,๑๔๖	๑,๓๒๕,๐๖๗	๗.๕๔	๖๙๑,๔๔๓	๗๑๔,๑๑๔	๗๓๖,๔๙๑	๓.๑๓
พะเยา	๖๒๕,๖๗๐	๖๒๐,๔๑๑	๖๔๗,๗๘๖	๔.๔๑	๖๑๓,๘๗๘	๖๑๔,๓๑๓	๖๔๕,๗๔๘	๕.๑๑	๓๑๔,๒๔๐	๓๒๒,๙๙๒	๓๐๘,๓๒๑	-๔.๕๔
แพร่	๒๙๕,๔๐๔	๒๙๗,๙๔๗	๓๐๖,๐๙๕	๒.๗๓	๒๙๔,๑๘๗	๒๙๖,๙๔๖	๓๐๔,๔๖๖	๒.๕๓	๑๖๙,๕๐๑	๑๖๙,๘๒๔	๑๗๕,๕๓๑	๓.๓๖
น่าน	๒๖๙,๒๑๗	๒๗๖,๓๐๑	๓๒๙,๖๒๘	๑๙.๓๐	๒๖๓,๑๔๐	๒๗๒,๕๒๓	๓๒๕,๙๘๕	๑๙.๖๑	๑๓๖,๔๔๐	๑๔๑,๐๔๙	๑๖๗,๖๙๖	๑๘.๘๙
รวม	๒,๔๑๕,๑๐๙	๒,๔๔๓,๙๐๕	๒,๖๑๘,๘๔๔	๗.๑๕	๒,๓๖๘,๗๖๕	๒,๔๑๕,๙๒๘	๒,๖๐๑,๒๖๖	๗.๖๗	๑,๓๑๑,๖๒๔	๑,๓๔๗,๙๗๙	๑,๓๘๘,๐๓๙	๒.๙๗

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

(๔.๒) ข้าวนาปรัง

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีเนื้อที่เพาะปลูกข้าวนาปรัง จำนวน ๓๙๖,๗๕๕ ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว จำนวน ๓๙๕,๐๕๕ ไร่ ผลผลิต จำนวน ๒๕๑,๗๗๖ ตัน โดยมีอัตราการลดของผลผลิตจาก พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔ คิดเป็นร้อยละ ๒.๐๕ เมื่อพิจารณารายจังหวัดพบว่า จังหวัดเชียงรายมีผลผลิตข้าวนาปรังมากที่สุดมีผลผลิต ๑๙๙,๐๐๑ ตัน รองลงมาจังหวัดพะเยามีผลผลิต ๒๐,๑๓๔ ตัน จังหวัดแพร่มีผลผลิต ๒๔,๐๒๐ ตัน และจังหวัดน่าน มีผลผลิตข้าวนาปรังน้อยที่สุดจำนวน ๘,๖๒๑ ตัน

ตารางที่ ๒๓ ข้อมูลการปลูกข้าวนาปรัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๔

จังหวัด	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)				เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)				ผลผลิต (ตัน)			
	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
เชียงราย	๔๕๔,๑๘๗	๓๔๐,๕๐๕	๓๐๙,๓๑๒	- ๙.๑๖	๔๓๒,๓๒๕	๓๒๗,๒๒๒	๓๐๗,๘๔๐	- ๕.๙๒	๒๙๖,๙๗๐	๒๐๗,๔๓๓	๑๙๙,๐๐๑	- ๔.๐๖
พะเยา	๗๓,๒๙๘	๓๖,๗๓๕	๓๐,๗๐๔	- ๑๖.๔๒	๗๒,๖๖๗	๓๖,๐๓๗	๓๐,๖๕๘	- ๑๔.๙๓	๔๖,๒๓๕	๒๓,๒๐๗	๒๐,๑๓๔	- ๑๓.๒๔
แพร่	๓๖,๕๘๖	๓๕,๗๑๕	๔๑,๓๑๒	๑๕.๖๗	๓๖,๔๓๕	๓๔,๙๘๗	๔๑,๑๗๔	๑๗.๖๘	๒๒,๔๕๗	๑๙,๔๑๓	๒๔,๐๒๐	๒๓.๗๓
น่าน	๗,๒๓๒	๑๒,๓๖๕	๑๕,๔๒๗	๒๔.๗๖	๗,๒๑๙	๑๒,๓๒๕	๑๕,๓๘๓	๒๔.๘๑	๔,๒๐๒	๖,๙๘๖	๘,๖๒๑	๒๓.๔๐
รวม	๕๗๑,๓๐๓	๔๒๕,๓๒๐	๓๙๖,๗๕๕	- ๖.๗๒	๕๔๘,๖๔๖	๔๑๐,๕๗๑	๓๙๕,๐๕๕	- ๓.๗๘	๓๖๙,๘๖๔	๒๕๗,๐๓๙	๒๕๑,๗๗๖	- ๒.๐๕

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ๒๕๖๔

(๔.๓) ลำไย

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีเนื้อที่ปลูกลำไย รวมทั้งสิ้น ๔๑๒,๐๕๘ ไร่ มีเนื้อที่ให้ผล รวม ๓๘๘,๔๔๗ ไร่ ผลผลิต รวม ๔๑๙ กิโลกรัมต่อไร่ อัตราเพิ่มของผลผลิตจาก พ.ศ. ๒๕๖๔ เมื่อเทียบกับปีพ.ศ. ๒๕๖๓ คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๘๑ เมื่อพิจารณารายจังหวัดพบว่า จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดที่มีผลผลิตมากที่สุดจำนวน ๑๐๘,๕๙๘ ตัน รองลงมาคือจังหวัดพะเยา มีผลผลิต ๔๐,๖๐๕ ตัน และจังหวัดน่าน มีผลผลิต ๒๘,๔๖๔ ตัน และจังหวัดแพร่ มีผลผลิต ๑,๔๐๗ ตัน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาสถิติข้อมูลการปลูกลำไย ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔ มีเนื้อที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้นส่งผลให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นตามสัดส่วนพื้นที่เพาะปลูก และมีผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ในปีพ.ศ. ๒๕๖๓ ผลผลิตลดลง เนื่องจากประสบปัญหาภัยแล้ง แต่ในปีพ.ศ. ๒๕๖๔ มีผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นเพราะปริมาณน้ำฝนเพียงพอ อย่างไรก็ตามมีการขยายการปลูกลำไยเพิ่มมากขึ้นตามความต้องการของผู้บริโภคจากประเทศจีนที่มีความต้องการลำไยอบแห้งเพิ่มขึ้น

ตารางที่ ๒๔ ข้อมูลการปลูกลำไย ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๔

จังหวัด	เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)				เนื้อที่ให้ผล (ไร่)				ผลผลิต (ตัน)			
	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
เชียงราย	๑๓๙,๗๗๑	๒๔๖,๑๓๕	๒๔๕,๘๕๓	๐.๑๑	๑๓๗,๒๒๑	๒๑๙,๑๓๗	๒๓๖,๒๓๙	๕๙.๗๐	๕๘,๓๖๔	๙๕,๔๒๘	๑๐๘,๕๙๘	๑๓.๘๐
พะเยา	๖๐,๗๘๒	๙๖,๗๘๐	๙๗,๘๒๓	๑.๐๘	๕๖,๘๘๘	๗๙,๗๓๗	๘๕,๓๐๓	๔๐.๑๖	๒๑,๐๒๑	๓๑,๗๑๖	๔๐,๖๐๕	๒๘.๐๓
แพร่	๔,๕๕๐	๓,๖๒๖	๓,๗๓๖	๓.๐๓	๔,๓๔๘	๓,๔๗๒	๓,๖๖๗	-๒๐.๑๕	๙๓๖	๑,๕๖๓	๑,๔๐๗	- ๙.๙๘
น่าน	๓๘,๖๗๔	๖๔,๔๐๗	๖๔,๖๔๖	๐.๓๗	๓๕,๖๖๐	๕๗,๑๑๙	๖๓,๒๓๘	๖๐.๑๘	๑๘,๙๐๙	๒๒,๐๑๖	๒๘,๔๖๔	๒๙.๒๙
รวม	**๒๔๓,๗๗๗**	**๔๑๐,๙๔๘**	**๔๑๒,๐๕๘**	๐.๒๗	**๒๓๔,๑๑๗**	**๓๕๙,๔๖๕**	**๓๘๘,๔๔๗**	๕๓.๕๔	**๙๙,๒๓๐**	**๑๕๐,๗๒๓**	**๑๗๙,๐๗๔**	๑๘.๘๑

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ๒๕๖๔

(๔.๔) ยางพารา

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีเนื้อที่เพาะปลูกยางพารา จำนวน ๘๖๔,๔๙๒ ไร่ มีเนื้อที่เก็บเกี่ยว จำนวน ๗๐๘,๙๕๙ ไร่ และมีผลผลิต จำนวน ๑๓๗,๖๙๔ ตัน เมื่อพิจารณารายจังหวัดพบว่า จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดที่เนื้อที่เก็บเกี่ยวยางพารามากที่สุด ๒๙๙,๓๐๐ ไร่ รองลงมาคือจังหวัดน่าน ๒๔๑,๐๕๙ ไร่ จังหวัดพะเยา ๑๔๗,๒๑๓ ไร่ และจังหวัดแพร่มีผลผลิตน้อยที่สุด ๒๑,๓๘๗ ไร่ ตามลำดับ

ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าผลผลิตยางพาราที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นช่วงเวลาที่ต้นยางพาราครบอายุพร้อมที่จะทำการกรีดยาง และประกอบกับภาครัฐให้การส่งเสริมปลูกยางพารา จึงทำให้มีการขยายพื้นที่ปลูก จึงส่งผลให้ผลผลิตของยางพาราเพิ่มขึ้น

ตารางที่ ๒๕ ข้อมูลการปลูกยางพารา ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๓

จังหวัด	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)			เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)		
	พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓
เชียงราย	๒๙๙,๕๒๒	๓๗๖,๗๗๓	๓๗๗,๒๖๘	๒๖๙,๗๖๖	๒๗๖,๘๖๔	๒๙๙,๓๐๐	๕๘,๘๐๙	๕๗,๖๖๐	๖๒,๐๘๗
พะเยา	๑๖๑,๓๗๖	๑๕๕,๐๒๘	๑๕๓,๘๕๕	๑๔๗,๘๖๓	๑๔๖,๖๖๔	๑๔๗,๒๑๓	๓๑,๐๕๑	๒๙,๓๘๖	๓๐,๙๓๗
แพร่	๓๒,๓๙๕	๓๑,๐๕๑	๓๑,๐๕๕	๑๙,๒๘๔	๑๙,๐๓๖	๒๑,๓๘๗	๒,๙๓๑	๒,๙๔๖	๓,๖๕๖
น่าน	๒๖๓,๐๐๖	๓๐๒,๒๐๓	๓๐๒,๓๑๔	๑๘๖,๓๐๐	๒๒๗,๘๑๕	๒๔๑,๐๕๙	๓๑,๑๑๒	๓๕,๙๐๘	๔๑,๐๑๔
รวม	**๗๕๖,๒๙๙**	**๘๖๕,๐๕๕**	**๘๖๔,๔๙๒**	**๖๒๓,๒๑๓**	**๖๗๐,๓๗๙**	**๗๐๘,๙๕๙**	**๑๒๓,๙๐๓**	**๑๒๕,๙๐๐**	**๑๓๗,๖๙๔**

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

(๔.๕) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีเนื้อที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๒,๖๗๙,๙๘๕ ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว จำนวน ๒,๖๕๒,๗๒๙ ไร่ และผลผลิต ๑,๘๒๙,๘๒๓ ตัน เมื่อพิจารณารายจังหวัดพบว่าจังหวัดที่มีผลผลิตเยอะที่สุดคือจังหวัดน่านมีผลผลิต จำนวน ๘๒๑,๒๐๐ ตัน รองลงมาจังหวัดเชียงรายมีผลผลิต จำนวน ๔๒๑,๕๗๐ ตัน จังหวัดแพร่มีผลผลิต จำนวน ๓๗๒,๗๐๑ ตัน และจังหวัดพะเยามีผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์น้อยที่สุด จำนวน ๒๑๔,๓๕๒ ตัน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาแนวโน้มการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีเนื้อที่เก็บเกี่ยวและผลผลิตลดลง เนื่องจากได้รับความเสียหายจากภัยแล้งในช่วงเพาะปลูกส่งผลให้ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ลดลง นอกจากนี้ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ได้รับความเสียหายจากการระบาดของหนอนกระทู้ จึงส่งผลทำให้ผลผลิตลดลง

ตารางที่ ๒๖ ข้อมูลการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๓

จังหวัด	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)			เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)		
	พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓
เชียงราย	๗๗๓,๙๐๘	๖๖๓,๕๖๖	๕๙๐,๕๖๔	๗๕๘,๘๔๐	๖๕๔,๒๓๘	๕๘๔,๖๒๒	๕๖๕,๐๗๐	๔๔๖,๔๖๐	๔๒๑,๕๗๐
พะเยา	๓๙๔,๒๐๘	๓๑๑,๕๒๒	๓๑๐,๒๒๓	๓๙๓,๑๒๐	๒๘๖,๘๘๖	๓๐๕,๕๔๒	๒๙๒,๒๙๖	๒๐๐,๔๕๒	๒๑๔,๓๕๒
แพร่	๕๙๑,๙๓๘	๕๑๘,๖๖๒	๕๔๔,๑๕๘	๕๘๖,๒๓๖	๕๑๐,๑๑๘	๕๓๘,๐๔๕	๔๑๔,๕๓๒	๓๔๔,๑๔๒	๓๗๒,๗๐๑
น่าน	๑,๓๕๘,๓๙๒	๑,๓๒๗,๓๔๒	๑,๒๓๕,๐๔๐	๑,๓๕๗,๙๔๘	๑,๒๕๖,๖๔๔	๑,๒๒๔,๕๒๐	๙๒๓,๗๐๖	๘๑๗,๑๕๔	๘๒๑,๒๐๐
รวม	**๓,๑๑๘,๔๔๖**	**๒,๘๒๑,๐๙๒**	**๒,๖๗๙,๙๘๕**	**๓,๐๙๖,๑๔๔**	**๒,๗๐๗,๘๘๖**	**๒,๖๕๒,๗๒๙**	**๒,๑๙๕,๖๐๔**	**๑,๘๐๘,๒๐๘**	**๑,๘๒๙,๘๒๓**

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

(๔.๖) ลิ้นจี่

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีเนื้อที่เก็บเกี่ยวลิ้นจี่ ๔๑,๙๐๓ ไร่ มีผลผลิต ๑๑,๑๐๙ ตัน และมีผลผลิตต่อเนื้อที่เก็บเกี่ยว ๑,๐๔๐ กิโลกรัม ผลผลิตเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีอัตราการเพิ่มขึ้นของผลผลิต คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๐๖ เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เมื่อพิจารณารายจังหวัดพบว่า จังหวัดพะเยา เป็นจังหวัดที่มีผลผลิตมากที่สุด มีผลผลิตจำนวน ๔,๐๕๕ ตัน โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งจังหวัดเชียงรายมีผลผลิต จำนวน ๓,๒๐๕ ตัน จังหวัดน่านมีผลผลิตจำนวน ๓,๗๖๗ ตัน และจังหวัดแพร่เป็นจังหวัดที่ผลผลิตน้อยที่สุดจำนวน ๘๒ ตัน ตามลำดับ

จากสถานการณ์แนวโน้มการปลูกลิ้นจี่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีผลผลิตลดลงเนื่องจากเกิดภาวะฝนแล้ง ส่งผลให้เกิดการขาดแคลนน้ำ ส่งผลให้ผลผลิตที่ออกมาไม่มีคุณภาพ ไม่สามารถทำการส่งออกได้ ซึ่งปัญหาดังกล่าวเกษตรกรประสบปัญหาทั้งในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ และ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จึงทำให้ผลผลิตลิ้นจี่ลดลงเป็นอย่างมาก อีกทั้งสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ส่งผลให้สินค้าไม่สามารถส่งออกได้ ดังนั้นอาจจะส่งผลให้เกษตรกรมีการตัดสินใจปรับเปลี่ยนไปปลูกไม้ผลอื่นได้ในอนาคต

ตารางที่ ๒๗ ข้อมูลการปลูกลิ้นจี่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๔

จังหวัด	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)				ผลผลิต (ตัน)				ผลผลิตต่อเนื้อที่เก็บเกี่ยว (กก.)			
	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
เชียงราย	๑๓,๖๐๐	๑๓,๓๖๙	๑๓,๑๕๗	- ๑.๕๙	๒,๔๙๒	๓,๒๖๑	๓,๒๐๕	- ๑.๗๒	๑๘๓	๒๔๔	๒๔๔	๐
พะเยา	๑๒,๐๘๗	๑๑,๗๑๔	๑๑,๓๙๖	- ๒.๗๑	๔,๒๗๓	๓,๓๗๘	๔,๐๕๕	๒๐.๐๔	๓๕๔	๒๘๘	๓๕๖	๒๓.๖๑
แพร่	๓๙๑	๓๙๑	๓๗๖	- ๓.๘๓	๙๑	๘๐	๘๒	๒.๕	๒๓๓	๒๐๖	๒๑๘	๕.๘๓
น่าน	๑๘,๓๗๘	๑๗,๒๑๐	๑๖,๙๗๔	- ๑.๓๘	๓,๖๕๐	๒,๗๗๑	๓,๗๖๗	๓๕.๙๔	๑๙๙	๑๖๑	๒๒๒	๓๗.๘๘
รวม	**๔๔,๔๕๖**	**๔๒,๖๘๔**	**๔๑,๙๐๓**	- ๑.๘๓	**๑๐,๕๐๖**	**๙,๔๙๐**	**๑๑,๑๐๙**	๑๗.๐๖	**๙๖๙**	**๘๙๙**	**๑,๐๔๐**	๑๕.๖๘

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

(๔.๗) กาแฟ

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีเนื้อที่เก็บเกี่ยวปลูกกาแฟ ๕๕,๑๔๙ ไร่ มีผลผลิต ๓,๔๕๔ ตัน และมีผลผลิตต่อเนื้อที่เก็บเกี่ยว ๒๔๙ กิโลกรัม เมื่อพิจารณารายจังหวัดพบว่า จังหวัดเชียงราย เป็นจังหวัดที่มีผลผลิตกาแฟมากที่สุด โดยมีผลผลิต จำนวน ๒,๕๗๙ ตัน รองลงมาจังหวัดน่านมีผลผลิต ๖๔๖ ตัน จังหวัดพะเยามีผลผลิต ๑๑๕ ตัน และจังหวัดแพร่ มีผลผลิต ๑๑๔ ตัน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณา ข้อมูลการปลูกกาแฟใน ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔ จะเห็นว่าพื้นที่ปลูกกาแฟ และผลผลิตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สำหรับปริมาณยอดขายกาแฟในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) พบว่าปริมาณความต้องการกาแฟเพิ่มขึ้นทั้งในประเทศและต่างประเทศโดยเฉพาะกาแฟสำเร็จรูป (๓ in ๑) มีความต้องการจากต่างประเทศเพิ่มขึ้น เนื่องจากหลายประเทศมีการผลิตกาแฟสำเร็จรูปลดลง ในขณะที่การบริโภคในประเทศจากสถานการณ์ Covid - ๑๙ ส่งผลให้ผู้บริโภคดื่มกาแฟที่บ้านมากขึ้นจึงทำให้ปริมาณการสั่งซื้อ กาแฟคั่วบด กาแฟแคปซูล และอุปกรณ์ชงกาแฟ มียอดจำหน่ายเพิ่มขึ้น ดังนั้นจากโอกาสทางธุรกิจที่เกิดขึ้นเกษตรกรและผู้ผลิต ควรรักษาคุณภาพและมาตรฐานของกาแฟ ตั้งแต่ขั้นตอนการปลูก การเก็บ การคั่ว และการแปรรูป เพื่อทำให้กาแฟไทยมีความน่าเชื่อถือและได้รับความไว้วางใจจากผู้บริโภค

ตารางที่ ๒๘ ข้อมูลการปลูกกาแฟ ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๔

จังหวัด	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)			ผลผลิตต่อเนื้อที่เก็บเกี่ยว (กก.)		
	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔
เชียงราย	๓๘,๒๒๙	๓๗,๗๑๐	๔๑,๒๙๘	๓,๔๐๒	๕,๐๗๖	๒,๕๗๙	๘๙	๑๓๕	๖๒
พะเยา	๑,๓๒๐	๑,๗๖๖	๑,๙๓๓	๙๙	๑๑๘	๑๑๕	๗๕	๖๗	๕๙
แพร่	๑,๖๐๐	๑,๗๔๓	๑,๗๘๕	๑๓๘	๖๘	๑๑๔	๘๖	๓๙	๖๔
น่าน	๘,๑๓๕	๙,๓๖๘	๑๐,๑๓๓	๕๘๖	๕๖๑	๖๔๖	๗๒	๖๐	๖๔
รวม	**๔๙,๒๘๔**	**๕๐,๕๘๗**	**๕๕,๑๔๙**	**๔,๒๒๕**	**๕,๘๒๓**	**๓,๔๕๔**	**๓๒๒**	**๓๐๑**	**๒๔๙**

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

(๔.๘) โคเนื้อ

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีจำนวนโคเนื้อจำนวน ๑๘๘,๗๙๒ ตัว และมีเกษตรกรที่เลี้ยงโคเนื้อ จำนวน ๒๓,๒๓๘ ราย เมื่อพิจารณารายจังหวัดพบว่าจังหวัดน่านมีจำนวนโคเนื้อมากที่สุด จำนวน ๕๖,๓๖๐ ตัว รองลงมาจังหวัดพะเยา จำนวน ๕๑,๖๕๐ จังหวัดเชียงราย จำนวน ๔๓,๖๔๐ตัว และจังหวัดแพร่ จำนวน ๓๗,๑๔๒ ตัว ตามลำดับ

จากข้อมูลการเพิ่มขึ้นจำนวนโคเนื้อที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี เนื่องด้วยมีความต้องการโคเนื้อเพิ่มขึ้น และความต้องการของตลาด ซึ่งสอดคล้องจากการติดตามสถานการณ์ด้านปศุสัตว์ของ สศก. พบว่า แม้การผลิตโคเนื้อ และเนื้อโคคุณภาพ จะเพิ่มขึ้น แต่ยังคงไม่เพียงพอกับความต้องการบริโภคภายในประเทศ ส่งผลให้ไทยต้องมีการนำเข้าเนื้อโคคุณภาพจากต่างประเทศโดยเฉพาะออสเตรเลีย นอกจากนั้นการเพิ่มขึ้นของจำนวนโคเนื้อยังสืบเนื่องมาจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมปศุสัตว์ ได้มีโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อหลายโครงการ เช่น โครงการโคบาลบูรพา โครงการโคเนื้อสร้างอาชีพ เป็นต้น เพื่อเพิ่มผลผลิตโคเนื้อเข้าสู่ตลาด

ตารางที่ ๒๙ ข้อมูลโคเนื้อ ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๔

จังหวัด	จำนวนโคเนื้อ (ตัว)				เกษตรกรที่เลี้ยงโคเนื้อ (ราย)			
	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
เชียงราย	๓๖,๒๕๙	๓๗,๘๕๗	๔๓,๖๔๐	๑๓.๒๕	๔,๕๐๑	๔,๕๗๗	๕,๖๗๑	๒๓.๙๐
พะเยา	๔๐,๑๔๖	๔๑,๔๒๔	๕๑,๖๕๐	๒๔.๖๙	๔,๑๘๕	๔,๓๒๕	๕,๕๑๙	๒๑.๖๓
แพร่	๒๔,๒๔๘	๒๗,๖๐๙	๓๗,๑๔๒	๓๔.๕๓	๒,๑๒๐	๒,๒๒๘	๓,๒๒๒	๔๔.๖๑
น่าน	๔๘,๐๒๖	๔๗,๐๑๖	๕๖,๓๖๐	๑๙.๘๗	๗,๖๘๕	๗,๕๙๗	๘,๘๒๖	๑๓.๙๒
รวม	**๑๔๘,๖๗๙**	**๑๕๓,๙๐๖**	**๑๘๘,๗๙๒**	**๒๒.๖๗**	**๑๘,๔๙๑**	**๑๘,๗๒๗**	**๒๓,๒๓๘**	**๒๔.๐๙**

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์เขต ๖

(๔.๙) กระบือ

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีสถิติเกษตรกรที่เลี้ยงกระบือจำนวน ๕,๓๐๗ ราย มีจำนวนกระบือจำนวน ๔๒,๖๗๒ ตัว เมื่อพิจารณารายจังหวัดพบว่าจังหวัดเชียงรายมีเกษตรกรที่เลี้ยงกระบือสูงสุด จำนวน ๑,๘๒๘ ราย มีกระบือจำนวน ๑๕,๔๑๖ ตัว รองลงมาคือจังหวัดน่านมีเกษตรกรที่เลี้ยงกระบือ จำนวน ๑,๗๗๐ ราย มีกระบือจำนวน ๑๐,๖๒๔ ตัว และจังหวัดแพร่มีเกษตรกรที่เลี้ยงกระบือจำนวน ๙๒๕ ราย มีกระบือจำนวน ๙,๗๐๓ ตัว ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๐ ข้อมูลกระบือ ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๔

จังหวัด	จำนวนตัว (ตัว)			เกษตรกรที่เลี้ยงกระบือ (ราย)		
	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔
เชียงราย	๑๔,๓๖๑	๑๓,๗๔๓	๑๕,๔๑๖	๑,๖๙๘	๑,๖๔๖	๑,๘๒๘
พะเยา	๖,๗๘๑	๖,๖๙๘	๖,๙๒๔	๖๘๐	๖๙๕	๗๘๔
แพร่	๖,๐๕๑	๖,๖๑๙	๙,๗๐๓	๕๑๕	๕๓๑	๙๒๕
น่าน	๑๑,๐๙๓	๑๐,๗๐๐	๑๐,๖๒๔	๑,๘๗๔	๑,๗๙๒	๑,๗๗๐
รวม	**๓๘,๒๘๖**	**๓๗,๗๖๐**	**๔๒,๖๗๒**	**๔,๗๖๗**	**๔,๖๖๔**	**๕,๓๐๗**

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์เขต ๖

(๔.๑๐) แพะ

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีเกษตรกรเลี้ยงแพะเนื้อและแพะนม จำนวน ๖๒๐ ราย มีจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๖๓ คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๙๔ เมื่อพิจารณารายจังหวัดพบว่าจังหวัดน่านมีเกษตรกรที่เลี้ยงแพะมากที่สุดจำนวน ๒๘๕ ราย รองลงมาจังหวัดเชียงราย มีเกษตรกรที่เลี้ยงแพะจำนวน ๒๑๐ ราย จังหวัดพะเยามีเกษตรกรที่เลี้ยงแพะจำนวน ๗๓ ราย และ จังหวัดแพร่มีเกษตรกรที่เลี้ยงแพะ จำนวน ๕๒ ราย ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจากปีที่ผ่านมาพบว่า จำนวนแพะมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นอันเนื่องมาจากจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับความต้องการของตลาดที่มีความต้องการแพะมากขึ้น จึงส่งผลให้จำนวนแพะมากขึ้นตามลำดับ

ตารางที่ ๓๑ ข้อมูลแพะ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๔

จังหวัด	แพะเนื้อ						แพะนม						รวม			
	เพศผู้ (ตัว)		เพศเมีย (ตัว)		เกษตรกร (ราย)		เพศผู้ (ตัว)		เพศเมีย (ตัว)		เกษตรกร (ราย)		จำนวน (ตัว)		เกษตรกร (ราย)	
	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔
เชียงราย	๕๐๖	๑,๐๓๙	๑,๔๖๐	๒,๕๗๙	๑๐๙	๑๙๘	๒๑	๑๗	๓๘	๒๓๗	๖	๑๒	๒,๐๒๕	๓,๘๗๒	๑๑๕	๒๑๐
พะเยา	๑๘๒	๒๙๘	๓๖๐	๙๐๒	๓๓	๖๘	๖	๗	๑๗	๒๓	๒	๕	๕๖๕	๑,๒๔๓	๓๕	๗๓
แพร่	๑๕๑	๓๕๒	๔๙๖	๙๓๓	๑๖	๕๑	-	๑๕	-	๒๘	-	๑	-	๑,๓๒๘	-	๕๒
น่าน	๕๙๐	๗๗๙	๑,๐๗๓	๑,๙๕๙	๒๑๕	๒๘๐	๓	๗	๖	๑๖	๒	๕	๑,๖๗๒	๒,๗๖๑	๒๑๗	๒๘๕
รวม	**๑,๔๒๙**	**๒,๔๖๘**	**๓,๓๘๙**	**๖,๓๗๓**	**๓๗๓**	**๕๙๗**	**๓๐**	**๔๖**	**๖๑**	**๓๐๔**	**๑๐**	**๒๓**	**๔,๒๖๒**	**๙,๒๐๔**	**๓๖๗**	**๖๒๐**

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์เขต ๖

(๔.๑๑) สุกร

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีจำนวนเกษตรกรเลี้ยงสุกร จำนวน ๑๒,๙๐๑ ราย และมีสุกร จำนวน ๒๕๒,๖๓๐ ตัว โดยมีจังหวัดพะเยามีเกษตรกรเลี้ยงสุกรมากที่สุด จำนวน ๖,๕๐๗ ราย รองลงมาเป็นจังหวัดน่าน มีเกษตรกรจำนวน ๔,๐๒๒ ราย จังหวัดเชียงราย จำนวน ๑,๓๔๓ ราย และจังหวัดแพร่มีเกษตรกร ๑,๐๒๙ ราย ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๒ ข้อมูลสุกร ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๔

จังหวัด	สุกร (ตัว)					
	พ.ศ.๒๕๖๒		**พ.ศ.๒๕๖๓**		**พ.ศ.๒๕๖๔**	
	จำนวน (ตัว)	**เกษตรกร (ราย)**	**จำนวน (ตัว)**	**เกษตรกร (ราย)**	**จำนวน (ตัว)**	**เกษตรกร (ราย)**
เชียงราย	๑๔๓,๖๔๑	๖,๙๗๓	๑๒๕,๘๐๖	๕,๐๐๖	๙๘,๗๖๐	๑,๓๔๓
พะเยา	๓๔,๗๖๒	๒,๑๘๓	๓๐,๕๓๐	๑,๙๒๑	๑๘,๕๓๒	๖,๕๐๗
แพร่	๖๕,๗๒๖	๑,๔๖๔	๗๔,๔๔๙	๑,๕๖๑	๕๑,๙๓๘	๑,๐๒๙
น่าน	๖๗,๑๕๔	๖,๗๙๓	๖๕,๒๔๒	๕,๑๖๙	๘๓,๔๐๐	๔,๐๒๒
กลุ่มฯ	**๓๑๑,๒๘๓**	**๑๗,๔๑๓**	**๒๙๖,๐๒๗**	**๑๓,๖๕๗**	**๒๕๒,๖๓๐**	**๑๒,๙๐๑**

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์เขต ๖

(๔.๑๒) ไก่เนื้อพันธุ์

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีเกษตรกรเลี้ยงไก่เนื้อพันธุ์ จำนวน ๖๖๒ ราย โดยจังหวัดเชียงรายมีเกษตรกรเลี้ยงไก่เนื้อพันธุ์มากที่สุด จำนวน ๒๔๕ ราย จังหวัดพะเยามีเกษตรกรเลี้ยงไก่เนื้อพันธุ์ จำนวน ๑๔๖ ราย จังหวัดแพร่มีเกษตรกรเลี้ยงไก่เนื้อพันธุ์ จำนวน ๑๓๙ ราย ส่วนจังหวัดน่านมีเกษตรกรเลี้ยงไก่เนื้อพันธุ์จำนวนน้อยที่สุดคือ ๑๓๒ ราย ตามลำดับ

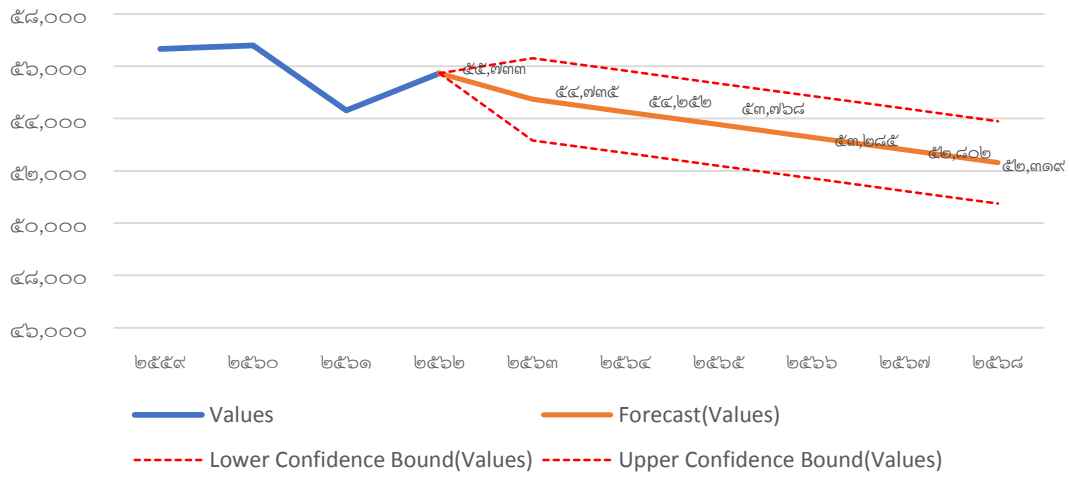
ตารางที่ ๓๓ ข้อมูลไก่เนื้อพันธุ์ ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๔

จังหวัด	ไก่เนื้อพันธุ์(ตัว)					
	พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔	
	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)
เชียงราย	๔๐๘,๖๘๘	๑๓๗	๓๗๐,๔๔๓	๑๒๖	๔๑๕,๘๒๙	๒๔๕
พะเยา	๑๒๒,๐๔๘	๕๔	๗๔,๒๖๙	๑๓๒	๑๒๑,๖๒๑	๑๔๖
แพร่	๑๒๓,๙๖๘	๑๑๐	๑๓๗,๗๔๗	๑๒๔	๘๖,๑๙๘	๑๓๙
น่าน	๖๐,๘๖๗	๑๒๒	๕๓,๑๒๑	๑๑๔	๕๒,๓๘๑	๑๓๒
กลุ่มฯ	**๗๑๕,๕๗๑**	**๔๒๓**	**๖๓๕,๕๘๐**	**๔๙๖**	**๖๗๖,๐๒๙**	**๖๖๒**

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การคาดการณ์มูลค่าผลผลิตด้านการเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ พบว่า มีแนวโน้มลดลง แต่สัดส่วนของครัวเรือนเกษตรกรมีมากเกือบร้อยละ ๕๐ ของครัวเรือนทั้งหมด ดังนั้น เกษตรกรมีความจำเป็นต้องปรับตัวโดยปรับเปลี่ยนตนเองให้เป็น Smart Farmer และใช้นวัตกรรมเข้าไปใช้ในการผลิตเพื่อทำให้ผลผลิตมีมูลค่าสูงขึ้น ทั้งนี้ควรพัฒนาเพิ่มศักยภาพและต่อยอดในเชิงธุรกิจเกษตร ให้เป็นผู้ประกอบการเกษตรรุ่นใหม่ หรือไม่เช่นนั้นเกษตรกรอาจจะปรับเปลี่ยนตัวเองโดยหาอาชีพเสริมเพื่อรองรับรายได้จากภาคเกษตรที่อาจจะลดลงในอนาคต

ภาพที่ ๑๕ การพยากรณ์มูลค่าผลผลิตด้านการเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

ที่มา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๔

(๔.๑๓) สมุนไพร

สำหรับข้อมูลเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอน ๒ พบว่า จำนวนเกษตรกรผู้ปลูกและผู้แปรรูปสมุนไพรในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีจำนวนน้อย แต่อย่างไรก็ตาม การปลูกสมุนไพร เป็นอาชีพที่น่าสนับสนุน เนื่องจากอาชีพที่รองรับเศรษฐกิจมูลค่าสูง ตลอดจนสอดคล้องกับบริบทของจังหวัดและสถานการณ์ที่กำลังเผชิญ ดังนั้น การสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกสมุนไพร จะช่วยให้เกษตรกรมีรายได้เสริมจากรายได้หลักที่ทำการเกษตรอีกด้วย

ตารางที่ ๓๔ ข้อมูลเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพร ปีพ.ศ. ๒๕๖๔

จังหวัด	จำนวนกลุ่ม	ครัวเรือนเกษตรกร	เกษตรกร	ลักษณะของสมุนไพรที่ปลูกและแปรรูป	
เชียงราย	๖๔		๙๘๖	แชมพูสมุนไพร, ขมิ้นชัน,ว่านหางจระเข้, ว่านชักมดลูกสบู่เจลสมุนไพร จุนสินทรีย์เช็ดหน้า ครีมมะขามป้อม สมุนไพรอบแห้ง ลูกประคบ น้ำมันไพร สเปรย์ไล่ยุง ผลิตยาสมุนไพร สมุนไพรอบแห้ง จาก ดอกเก๊กฮวย,คาโมมายล์ ,หญ้าหวาน ธูปหอม น้ำดื่มสมุนไพร ยาหม่อง ยาดม ชาน้ำมันมัลเบอรี่ แยมมัลเบอรี่	อ.เมืองเชียงราย อ.เชียงแสน อ.แม่ลาว อ.แม่สรวย อ.เวียงแก่น อ.พญาเม็งราย อ.เชียงของ อ.พาน อ.ดอยหลวง อ.เวียงป่าเป้า อ.ขุนตาล อ.แม่สาย อ.เทิง อ.เวียงชัย อ.แม่จัน อ.แม่ฟ้าหลวง
พะเยา			๖๔	ผิวมะกรูด ขมิ้นชัน ไพล ใบส้มป่อย รางจืด หญ้าดอกขาว ชุมเห็ดเทศ ใบมะขาม ตะไคร้ เพชรสังฆาต ผิวมะกรูด พญายอ ฟ้าทะลายโจร บอระเพ็ด ขิง หญ้าดอกขาว	อ.แม่ใจ อ.เมือง อ.ดอกคำใต้ อ.จุน อ.เชียงคำ อ.ภูซาง อ.ภูกามยาว
แพร่			๑๐๐	พืชสมุนไพร ลูกประคบ ถั่วสมุนไพร ข้าวเกรียบสมุนไพร กล้วยหลอดสมุนไพร ข้าวแคบสมุนไพร สบู่น้ำส้มป่อย น้ำผึ้ง	อ.ร้องกวาง อ.ลอง อ.เด่นชัย อ.เมืองแพร่ อ.สูงเม่น อ.หนองม่วงไข่ อ.วังชิ้น
น่าน		๒๖๔		เน้นสมุนไพรมะแขว่น ขมิ้นชัน อัญชัญ ไพล	เมืองน่าน ท่าวังผา เวียงสา นาหมื่นบ่อเกลือ สองแคว
กลุ่มฯ	**๖๔**	**๒๖๔**	**๑,๑๕๐**		

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเชียงราย

สำหรับผลกระทบของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ สถานการณ์ในขณะนี้มีการควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) รวมถึงอัตราการฉีดวัคซีนในประเทศและหลายประเทศมีความคืบหน้ามาก ส่งผลให้การฟื้นตัวของเศรษฐกิจมีแนวโน้มดีขึ้น ซึ่งสถานการณ์ด้านการเกษตรของประเทศไทยคาดว่าจะมีทิศทางที่ดีขึ้น ตลอดจนสภาพอากาศที่เอื้ออำนวยต่อการทำการเกษตรมากขึ้นเนื่องจากปรากฏการณ์ลานีญา (La Nina) ที่ส่งผลให้ปริมาณน้ำฝนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นผลดีต่อการปลูกพืชในช่วงฤดูกาลผลิต สินค้าเกษตรสำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ทั้งในส่วนของการบริโภคในประเทศและส่งออกสู่ต่างประเทศ ดังนี้

๑. เนื้อสัตว์ สุกร และไก่ เนื่องจากเป็นเนื้อสัตว์เพื่อการบริโภค มีมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ เช่น โครงการคนละครึ่ง เราชนะ ม.๓๓ บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ซึ่งมีส่วนสนับสนุนให้เกิดการบริโภคในประเทศ และนอกจากนี้ยังมีการขยายตัวของการส่งออกลูกสุกรไปยังประเทศเพื่อนบ้านเพื่อทดแทนสุกรที่ได้รับผลกระทบจากโรคอหิวาต์สุกร (African Swine Fever) และการส่งออกเนื้อแปรรูปไปยังประเทศฮ่องกง และจีนที่เติบโตขึ้น จะเป็นปัจจัยสนับสนุนต่อเนื่องให้ผลิตเพิ่มขึ้น

๒. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เมื่อปริมาณความต้องการบริโภคเนื้อสัตว์ที่เพิ่มขึ้นจากภายในประเทศและส่งออกย่อมส่งผลความต้องการใช้เพื่อผลิตอาหารสัตว์ ทำให้ผลผลิตมีแนวโน้มปรับการผลิตให้เพิ่มขึ้นกับความต้องการและราคาที่สูงขึ้น

๓. ยางพารา แนวโน้มราคาเพิ่มขึ้นจากความต้องการใช้ยางพาราจากทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ยางเพื่อผลิตถุงมือทางการแพทย์จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ที่ยังมีอยู่อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ความต้องการยางพารามากขึ้น ซึ่ง ส่วนหนึ่งเกิดจากการบรรลุข้อตกลงระหว่างอาเซียนกับจีนในการกำหนดกฎถิ่นกำเนิดสินค้าใหม่ภายใต้ความตกลงการค้าเสรี (FTA) อาเซียน-จีน ซึ่งไทยสามารถส่งออกไปได้เป็นหนึ่งใน ๕ ลำดับแรกของโลก

๔. ข้าวนาปีและข้าวนาปรัง มีผลต่อการบริโภคในประเทศและการส่งออก เนื่องจากเกษตรกรได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐ เช่น โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว มาตรการด้านเงินสนับสนุนค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตที่กำหนดไว้ ๕๐๐ บาทต่อไร่ ตลอดจนสภาพอากาศและปริมาณน้ำฝนที่ดีขึ้น ส่งผลให้ข้าวนาปีและข้าวนาปรังน่าจะมีผลผลิตเพิ่มสูงขึ้น

๕. มันสำปะหลัง มีแนวโน้มราคาเพิ่มขึ้น จากความต้องการนำเข้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังที่เพิ่มขึ้นของประเทศจีน เพื่อนำไปใช้ผลิตเอทานอลทดแทนข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่ราคาสูง อีกทั้งเป็นสินค้าที่ต้องการในประเทศจีนตอนใต้อีกด้วย

๖. กาแฟและชา เป็นสินค้าเกษตรที่มีความต้องการทั้งในประเทศและส่งออกต่างประเทศ ซึ่งในส่วนของการบริโภคในประเทศเองก็เป็นที่ต้องการมากขึ้น พื้นที่สำคัญอยู่ที่จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน แพร่ และแม่ฮ่องสอน สำหรับทิศทางของการผลิตเมล็ดกาแฟยังควรที่จะได้รับการส่งเสริมให้ผลิตเพิ่มมากขึ้น และสามารถที่จะพัฒนาคู่กับสินค้าเกษตรคือ **ชา** สำหรับปัจจัยสนับสนุนจากการระบาดของไวรัสโควิด-๑๙ ที่ทำให้คนเข้าร้านกาแฟน้อยลง หันมาซื้อกาแฟพร้อมดื่มตามซูเปอร์มาร์เก็ตมา กขึ้น หรือกาแฟคั่วบด และอุปกรณ์การบริโภคกาแฟภายในบ้านก็เพิ่มขึ้นตามไปด้วย นอกจากนี้สามารถส่งเสริมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวเป็นการสร้างศักยภาพทางการท่องเที่ยวให้เป็น **การท่องเที่ยวเชิงเกษตร** (Agro-tourism) ที่เริ่มเป็นที่นิยมมากขึ้นในช่วงที่ผ่านมา โดยควรผลักดันให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ รวมทั้งการเก็บเกี่ยว การแปรรูป และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรชาวไร่กาแฟ ซึ่งจะเป็นอีกช่องทางที่เพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรและชุมชน

๒) ด้านสังคมและความมั่นคง

๒.๑) ด้านประชากรและแรงงาน

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ พบว่า จังหวัดที่มีจำนวนประชากรอายุ ๑๕ ปี ขึ้นไป มากที่สุด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย ถัดมาคือจังหวัดแพร่ น่าน และพะเยา เมื่อพิจารณากำลังแรงงาน พบว่า จังหวัดเชียงราย พะเยา มีแนวโน้มที่กำลังแรงงานลดลง ในขณะที่จังหวัดแพร่ และน่านยังคงมีกำลังแรงงานเพิ่มขึ้น ทั้งนี้จังหวัดมีผู้อยู่ในกำลังแรงงานมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย จำนวน ๕๙๒,๙๔๖ คน ถัดมาคือจังหวัดน่าน จำนวน ๒๔๔,๔๗๐ คน และจังหวัดแพร่ จำนวน ๒๓๙,๙๕๖ คน และที่มีผู้อยู่ในกำลังแรงงานน้อยที่สุดคือจังหวัดพะเยา จำนวน ๒๑๖,๒๑๗ คน

ตารางที่ ๓๕ จำนวนประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป จำแนกตามสถานภาพแรงงาน กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

จังหวัด	สถานภาพแรงงาน	กำลังคน	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓
เชียงราย	อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป		๙๕๖,๐๘๑	๙๕๕,๑๙๖	๙๕๓,๘๑๔	๙๕๒,๑๔๗
	กำลังแรงงานรวม	กำลังแรงงานปัจจุบัน				
		- ผู้มีงานทำ	๖๓๓,๒๖๑	๖๓๓,๓๒๐	๖๑๑,๒๐๓	๕๘๕,๗๗๐
		- ผู้ว่างงาน	๓,๘๓๑	๓,๒๕๐	๒,๒๙๗	๖,๓๗๓
		กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	๒,๓๕๙	๒๑๔	๑,๕๑๘	๘๐๓
		รวม	๖๓๙,๔๕๑	๖๓๖,๗๘๔	๖๑๕,๐๑๘	๕๙๒,๙๔๖
	ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	ทำงานบ้าน	๙๒,๗๖๐	๘๖,๕๗๒	๘๘,๑๘๐	๑๐๖,๐๒๕
		เรียนหนังสือ	๗๗,๘๑๔	๗๓,๗๕๔	๘๕,๓๓๐	๙๐,๗๙๘
		อื่นๆ	๑๔๖,๐๕๖	๑๕๘,๐๘๖	๑๖๕,๒๘๖	๑๖๒,๓๗๘
		รวม	๓๑๖,๖๓๐	๓๑๘,๔๑๒	๓๓๘,๗๙๖	๓๕๙,๒๐๑
พะเยา	อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป		๓๔๗,๙๕๓	๓๔๗,๕๗๗	๓๔๗,๐๐๒	๓๔๖,๓๓๐
	กำลังแรงงานรวม	กำลังแรงงานปัจจุบัน				
		- ผู้มีงานทำ	๒๑๐,๑๕๘	๒๒๕,๔๔๙	๒๒๐,๔๔๗	๒๐๖,๕๙๙
		- ผู้ว่างงาน	๑,๖๐๔	๑,๔๐๕	๑,๒๙๖	๒,๗๐๐
		กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	๔,๙๘๕	๑,๒๐๙	๗๕๘	๖,๙๑๘
		รวม	๒๑๖,๗๔๗	๒๒๘,๐๖๓	๒๒๑,๗๔๓	๒๑๖,๒๑๗
	ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	ทำงานบ้าน	๔๗,๖๒๗	๓๓,๕๒๓	๓๕,๐๕๖	๓๔,๕๓๔
		เรียนหนังสือ	๒๔,๑๑๐	๒๘,๘๘๑	๒๙,๔๓๐	๒๘,๒๒๔
		อื่นๆ	๕๙,๔๖๙	๕๗,๑๑๐	๖๐,๐๑๕	๖๗,๓๕๔
		รวม	๑๓๑,๒๐๖	๑๑๙,๕๑๔	๑๒๔,๕๐๐	๑๓๐,๑๑๓

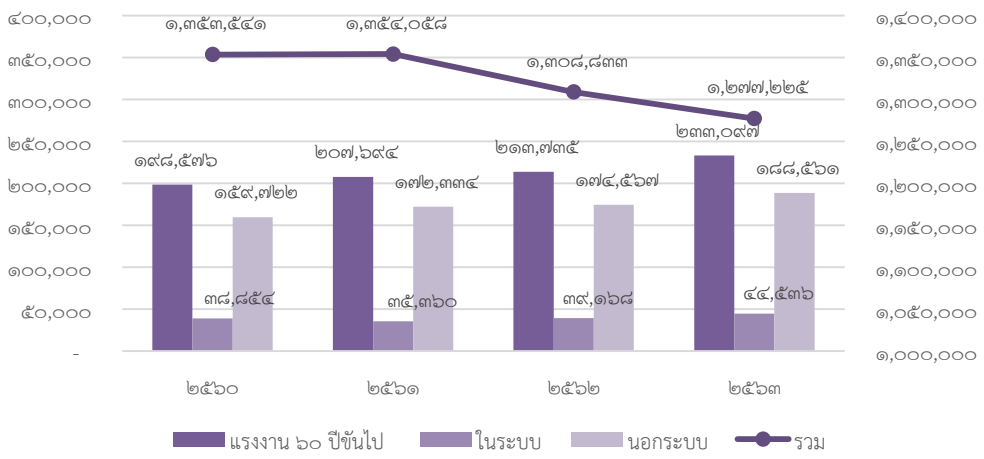
จังหวัด	สถานภาพแรงงาน	กำลังคน	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓
แพร่	อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป		๓๖๑,๙๒๔	๓๖๒,๖๖๔	๓๖๒,๘๗๗	๓๖๒,๙๘๙
	กำลังแรงงานรวม	กำลังแรงงานปัจจุบัน - ผู้มีงานทำ - ผู้ว่างงาน	 ๒๓๕,๗๔๖ ๘๗๙	 ๒๓๐,๗๓๖ ๒,๔๘๘	 ๒๒๘,๕๒๘ ๒,๓๔๖	 ๒๓๐,๓๓๔ ๒,๔๑๒
		กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	๖,๑๘๖	๕,๑๐๙	๕,๗๖๗	๗,๒๑๑
		รวม	๒๔๒,๘๑๑	๒๓๘,๓๓๔	๒๓๐,๘๗๔	๒๓๙,๙๕๖
	ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	ทำงานบ้าน	๓๕,๕๔๗	๓๔,๖๔๑	๓๔,๒๐๑	๓๓,๓๕๘
		เรียนหนังสือ	๒๗,๕๘๓	๒๗,๓๓๗	๒๗,๒๗๙	๒๖,๔๓๙
		อื่นๆ	๕๕,๙๘๓	๖๒,๓๕๓	๖๔,๗๕๕	๖๓,๒๓๕
		รวม	๑๑๙,๑๑๓	๑๒๔,๓๓๐	๑๒๖,๒๓๖	๑๒๓,๐๓๓
น่าน	อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป		๓๖๒,๓๓๖	๓๖๒,๓๒๙	๓๖๒,๐๒๗	๓๖๑,๖๙๔
	กำลังแรงงานรวม	กำลังแรงงานปัจจุบัน - ผู้มีงานทำ - ผู้ว่างงาน	 ๒๔๕,๙๕๙ ๒,๔๙๒	 ๒๓๘,๙๗๗ ๒,๐๑๘	 ๒๓๕,๓๓๕ ๒,๕๐๓	 ๒๔๑,๗๙๑ ๑,๐๘๐
		กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	๔,๕๖๒	๑,๗๔๖	๑,๐๗๖	๑,๕๙๙
		รวม	๒๕๓,๐๑๓	๒๔๒,๗๔๑	๒๓๗,๘๓๘	๒๔๔,๔๗๐
	ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	ทำงานบ้าน	๓๕,๑๔๙	๓๕,๙๓๙	๓๗,๑๖๑	๓๖,๕๑๑
		เรียนหนังสือ	๒๙,๗๗๑	๓๐,๒๒๔	๒๘,๒๐๔	๒๕,๘๒๓
		อื่นๆ	๔๔,๔๐๓	๕๓,๔๒๕	๕๗,๗๔๘	๕๔,๘๘๙
		รวม	๑๐๙,๓๒๓	๑๑๙,๕๘๙	๑๒๓,๑๑๓	๑๑๗,๒๒๓

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สถิติแรงงาน สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, ๒๕๖๒

๒.๒) สัดส่วนของแรงงานผู้สูงอายุ

ในปีพ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวนแรงงานสูงอายุ จำนวน ๒๓๓,๐๙๗ คน จำแนกเป็น แรงงานในระบบ จำนวน ๔๔,๕๓๖ คน และแรงงานนอกระบบ จำนวน ๑๘๘,๕๖๑ คน เมื่อพิจารณาสัดส่วนของแรงงาน พบว่า สัดส่วนแรงงานสูงอายุในระบบ คิดเป็นร้อยละ ๒๐ และแรงงานสูงอายุนอกระบบ คิดเป็นร้อยละ ๘๐ ของจำนวนผู้มีงานทำทั้งหมด จากข้อมูลดังกล่าวสอดคล้องกับบริบทของสังคมสูงวัยในปัจจุบันซึ่งจำนวนประชากรสูงอายุเพิ่มขึ้น แต่เป็นที่สังเกตว่าสัดส่วนของแรงงานสูงอายุนอกระบบ จะเป็นกลุ่มแรงงานที่ได้รับผลกระทบเป็นอย่างมากในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ที่อาจจะเข้าถึงมาตรการการช่วยเหลือต่าง ๆ ซึ่งดำเนินการผ่านโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน ได้ลำบากกว่าแรงงานที่อยู่ในวัยทำงาน เนื่องจากความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยีมีน้อยกว่ากลุ่มแรงงานวัยทำงาน อีกทั้ง ความสามารถในการปรับตัวและเปลี่ยนงานใหม่ทำได้น้อยกว่ากลุ่มแรงงานวัยทำงาน ดังนั้นกลุ่มแรงงานผู้สูงอายุนอกระบบจึงเป็นแรงงานอีกกลุ่มที่มีความจำเป็นต้องดูแลเป็นพิเศษ

ภาพที่ ๑๖ แรงงานผู้สูงอายุในและนอกระบบของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

ที่มา การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สถิติแรงงาน สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, ๒๕๖๔

๒.๓) ด้านอุบัติเหตุ

สำหรับข้อมูลอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในกลุ่มภาคเหนือตอนบน ๒ พบว่าแนวโน้มจำนวนอุบัติเหตุบนท้องถนนมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดย ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีจำนวนอุบัติเหตุบนท้องถนน รวมทั้งสิ้น ๖๘.๕๖ ครั้งต่อประชากรแสนคน ลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีจำนวนอุบัติเหตุ ๗๓.๓๖ ครั้งต่อประชากรแสนคน ทั้งนี้เนื่องจากการปรับปรุงเส้นทางคมนาคมอย่างต่อในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ส่งผลให้จำนวนอุบัติเหตุบนท้องถนนร้อยละ โดยพิจารณารายจังหวัด พบว่าจังหวัดน่าน มีจำนวนอุบัติเหตุบนท้องถนนเพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีจำนวนอุบัติเหตุบนท้องถนน ๘๒.๖๕ ครั้ง ต่อประชากรแสนคนถัดมาเป็นจังหวัดแพร่ พะเยา และเชียงราย

ตารางที่ ๓๗ จำนวนอุบัติเหตุบนท้องถนนของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (ต่อประชากรแสนคน) ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๓

จังหวัด	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓
เชียงราย	๑๓๗.๑๗	๕๒.๐๘	๑๑๕.๑	๙๐.๙๔	๖๓.๓๑	๔๖.๑๘
พะเยา	๙๗.๑๗	๕๑.๙๖	๙๙.๙๘	๘๔.๘	๑๑๑.๖๑	๖๓.๗๖
แพร่	๒๔๙.๑๕	๙๑.๕๙	๑๗๒.๗๑	๑๔๒.๘๙	๔๒.๐๗	๘๑.๖๓
น่าน	๑๓๑.๕๙	๓๖.๒๖	๘๓.๙๙	๖๘.๐๖	๗๖.๔๓	๘๒.๖๕
กลุ่มจังหวัดเฉลี่ย	**๑๕๓.๗๗**	**๕๗.๙๗**	**๑๑๗.๙๕**	**๙๖.๖๗**	**๗๓.๓๖**	**๖๘.๕๖**

ที่มา : สำนักอำนวยความปลอดภัยและกรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม

๒.๕) ด้านสุขภาพ

ข้อมูลในส่วนนี้เน้นข้อมูลทางกายภาพเพื่อส่งเสริมด้านสุขภาพของประชาชนและนักท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ได้แก่ ข้อมูลการจัดการด้านสาธารณสุขพื้นฐานของกลุ่มจังหวัด และข้อมูลแหล่งน้ำพุร้อน ซึ่งเป็นตัวแทนสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งเสริมและสนับสนุนการดูแลสุขภาพ

(๑) การจัดบริการสาธารณสุขในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

เมื่อพิจารณาภาพรวมสถานพยาบาลในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ รวมทั้งสิ้นจำนวน ๑,๓๖๖ แห่ง ครอบคลุมทุกพื้นที่อำเภอ โดยจังหวัดที่มีสถานพยาบาลมากที่สุดได้แก่ จังหวัดเชียงราย จำนวน ๗๘๗ แห่ง ถัดมาเป็นจังหวัดน่าน จำนวน ๒๒๖ แห่ง ลำดับที่สาม คือ จำนวนพะเยา จำนวน ๒๒๔ แห่ง และสุดท้ายจังหวัด จำนวน ๑๒๙ แห่ง ทั้งนี้ในส่วนของจังหวัดแพร่ ยังไม่มีข้อมูลในส่วนการบริการของโรงพยาบาลเอกชนและคลินิกทุกประเภท

ตารางที่ ๓๘ ภาพรวมของสถานพยาบาลในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

จังหวัด	สถานพยาบาล
เชียงราย	๗๘๗
พะเยา	๒๒๔
แพร่	๑๒๙
น่าน	๒๒๖
รวม	**๑,๓๖๖**

ที่มา กระทรวงสาธารณสุข, ๒๕๖๔

หากจำแนกการจัดบริการสาธารณสุขในพื้นที่จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑.๑) การจัดบริการสาธารณสุขในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

จากข้อมูลและสถานการณ์สถานพยาบาล จำแนกตามประเภท เป็นรายอำเภอ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ พบว่าจังหวัดเชียงรายมีสถานพยาบาลทั้งสิ้น จำนวน ๗๘๗ แห่ง ประกอบด้วย โรงพยาบาลรัฐบาล จำนวน ๒๑ แห่ง โรงพยาบาลเอกชน จำนวน ๕ แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน ๒๑๔ แห่ง และ คลินิกทุกประเภท จำนวน ๕๔๗ แห่ง

ตารางที่ ๓๙ สถานพยาบาล จำแนกตามประเภท เป็นรายอำเภอ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓

ที่	อำเภอ	โรงพยาบาลรัฐบาล	โรงพยาบาลเอกชน	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	คลินิกทุกประเภท
๑	เมืองเชียงราย	๔	๓	๓๐	๒๓๒
๒	เวียงชัย	๑	๐	๙	๑๕
๓	เชียงของ	๑	๐	๑๗	๒๕
๔	เทิง	๑	๐	๑๖	๑๓
๕	พาน	๑	๐	๒๐	๒๔
๖	ป่าแดด	๑	๐	๖	๑๐
๗	แม่จัน	๑	๐	๑๕	๔๒
๘	เชียงแสน	๑	๐	๑๓	๒๕
๙	แม่สาย	๑	๑	๑๑	๖๗
๑๐	แม่สรวย	๑	๐	๑๒	๒๓
๑๑	เวียงป่าเป้า	๑	๐	๑๐	๒๒
๑๒	พญาเม็งราย	๑	๐	๘	๘
๑๓	เวียงแก่น	๑	๐	๙	๓
๑๔	ขุนตาล	๑	๐	๖	๗
๑๕	แม่ฟ้าหลวง	๑	๐	๑๓	๗
๑๖	แม่ลาว	๑	๐	๙	๙
๑๗	เวียงเชียงรุ้ง	๑	๐	๖	๗
๑๘	ดอยหลวง	๑	๐	๔	๘
รวม		๒๑	๕	๒๑๔	๕๔๗

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย รายงานสถิติจังหวัดเชียงราย

(๑.๒) การจัดบริการสาธารณสุขในพื้นที่จังหวัดพะเยา

จากข้อมูลและสถานการณ์สถานพยาบาล จำแนกตามประเภท เป็นรายอำเภอ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ พบว่าจังหวัดพะเยามีสถานพยาบาลทั้งสิ้น จำนวน ๒๒๔ แห่ง ประกอบด้วย โรงพยาบาลรัฐบาล จำนวน ๙ แห่ง โรงพยาบาลเอกชน จำนวน ๑ แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน ๙๔ แห่ง และ คลินิกทุกประเภท จำนวน ๑๒๐ แห่ง

ตารางที่ ๔๐ สถานพยาบาล จำแนกตามประเภท เป็นรายอำเภอ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓

ที่	อำเภอ	โรงพยาบาลรัฐบาล	โรงพยาบาลเอกชน	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	คลินิกทุกประเภท
๑	เมืองพะเยา	๑	๑	๑๕	๖๘
๒	จุน	๑	๐	๙	๕
๓	เชียงคำ	๑	๐	๑๗	๒๖
๔	เชียงม่วน	๑	๐	๕	-
๕	ดอกคำใต้	๑	๐	๑๕	๖
๖	ปง	๑	๐	๑๒	๕
๗	แม่ใจ	๑	๐	๙	๔
๘	ภูซาง	๑	๐	๗	๕
๙	ภูกามยาว	๑	๐	๕	๑
รวม		๙	๑	๙๔	๑๒๐

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย รายงานสถิติจังหวัดพะเยา

(๑.๓) การจัดบริการสาธารณสุขในพื้นที่จังหวัดแพร่

จากข้อมูลและสถานการณ์สถานพยาบาล จำแนกตามประเภท เป็นรายอำเภอ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ พบว่าจังหวัดแพร่มีสถานพยาบาลทั้งสิ้น จำนวน ๑๑๙ แห่ง สถานบริการสาธารณสุขภาครัฐของจังหวัดแพร่ ประกอบด้วย โรงพยาบาลทั่วไป จำนวน ๑ แห่ง, โรงพยาบาลชุมชน จำนวน ๒ แห่ง, โรงพยาบาลชุมชน จำนวน ๕ แห่ง, โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) จำนวน ๑๑๙ แห่ง และสถานบริการสาธารณสุขชุมชน จำนวน ๒ แห่ง

ตารางที่ ๔๑ แสดงจำนวนโรงพยาบาล/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชนและสถานบริการสาธารณสุขชุมชนรายอำเภอ จังหวัดแพร่ พ.ศ. ๒๕๖๓

ที่	อำเภอ	โรงพยาบาลรัฐบาล	โรงพยาบาลชุมชน	โรงพยาบาลเอกชน	สถานพยาบาล (คลินิก)	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	สถานบริการสาธารณสุขชุมชน
๑	เมืองแพร่	๑	-	๒	๙๖	๒๗	-
๒	ร้องกวาง	-	๑	-	๖	๑๖	๑
๓	ลอง	-	๑	-	๑๒	๑๔	-
๔	สูงเม่น	-	๑	-	๒๕	๑๖	-
๕	เด่นชัย	-	๑	-	๕	๘	-
๖	สอง	-	๑	-	๒๑	๑๕	๑
๗	วังชิ้น	-	๑	-	๖	๑๗	-
๘	หนองม่วงไข่	-	๑	-	๔	๖	-
	รวม	**๑**	**๗**	**๒**	**๑๗๕**	**๑๑๙**	**๒**

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแพร่

(๑.๔) การจัดบริการสาธารณสุขในพื้นที่จังหวัดน่าน

จากข้อมูลและสถานการณ์สถานพยาบาล จำแนกตามประเภท เป็นรายอำเภอ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ พบว่าจังหวัดน่าน มีสถานพยาบาลทั้งสิ้น จำนวน ๒๒๖ แห่ง ประกอบด้วย โรงพยาบาลรัฐบาล จำนวน ๑๖ แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน ๙๔ แห่ง และ คลินิกทุกประเภท จำนวน ๑๑๖ แห่ง

ตารางที่ ๔๒ สถานพยาบาล จำแนกตามประเภท เป็นรายอำเภอ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓

ที่	อำเภอ	โรงพยาบาลรัฐบาล	โรงพยาบาลเอกชน	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	คลินิกทุกประเภท
๑	เมืองน่าน	๑	๐	๑๗	๔๒
๒	แม่จริม	๑	๐	๘	๐
๓	บ้านหลวง	๑	๐	๔	๒
๔	นาน้อย	๑	๐	๙	๕
๕	ปัว	๑	๐	๑๓	๑๑
๖	ท่าวังผา	๑	๐	๑๖	๑๒
๗	เวียงสา	๑	๐	๒๖	๑๖
๘	ทุ่งช้าง	๑	๐	๗	๑
๙	เชียงกลาง	๑	๐	๙	๔
๑๐	นาหมื่น	๑	๐	๕	๕
๑๑	สันติสุข	๑	๐	๔	๒
๑๒	บ่อเกลือ	๑	๐	๗	๑
๑๓	สองแคว	๑	๐	๖	๒
๑๔	ภูเพียง	๒	๐	๑๐	๑๓
๑๕	เฉลิมพระเกียรติ	๑	๐	๖	๐
รวม		๑๖	๐	๙๔	๑๑๖

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย รายงานสถิติจังหวัดน่าน

(๒) สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมสุขภาพ

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีพื้นที่เอื้อต่อการส่งเสริมและการดูแลสุขภาพ โดยมีแหล่งน้ำพุร้อนทางธรรมชาติ ซึ่งจะสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมสุขภาพที่เอื้อกับคนในกลุ่มภาคเหนือตอนบน ๒ และยังสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพได้อีกด้วย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(๒.๑) บ่อน้ำร้อนห้วยหมากเลี่ยม

บ่อน้ำร้อนห้วยหมากเลี่ยมตั้งอยู่ที่ละติจูด ๑๙.๙๖๓๐๔๖ และลองจิจูด ๙๙.๖๘๐๐๑๑ ในเขตอุทยานแห่งชาติลำน้ำกกทำให้บริเวณบ่อน้ำร้อนยังคงสภาพธรรมชาติ น้ำที่ล้นจากบ่อน้ำร้อนจะไหลลงแม่น้ำกกทางด้านทิศใต้ ส่วนทางเข้าบ่อน้ำร้อนห้วยหมากเลี่ยมเป็นถนนลาดยาง ๒ เลน และค่อนข้างแคบ

ภาพที่ ๑๗ สภาพแวดล้อมโดยรอบบ่อน้ำร้อนห้วยหมากเลี่ยม

ศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว

มีธรรมชาติยังคงสภาพเดิมและสวยงามมาก มีทางเข้าถึงได้สะดวกด้วยรถยนต์ ไม่มีการบุกรุกในพื้นที่เพื่อทำกิจกรรมและสิ่งก่อสร้าง การใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณบ่อน้ำร้อนยังคงสภาพธรรมชาติเดิมไว้ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมีรูปร่างและสีที่กลมกลืนกับสภาพแวดล้อมและความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และมีความสวยงามมาก

ตารางที่ ๔๓ คะแนนการประเมินศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของบ่อน้ำร้อนห้วยหมากเลี่ยม

แหล่งน้ำพุร้อน	ดัชนี/ตัวชี้วัด	คะแนน
บ่อน้ำร้อนห้วยหมากเลี่ยม	สภาพความสมบูรณ์ของธรรมชาติบริเวณโดยรอบ	๕
	การเข้าถึงแหล่งน้ำพุร้อนธรรมชาติ	๔
	การบุกรุกในพื้นที่บริเวณแหล่งน้ำพุร้อนธรรมชาติเพื่อทำกิจกรรมและสิ่งก่อสร้าง	๕
	การดัดแปลงบริเวณน้ำพุร้อน	๕
	ความกลมกลืนของสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นกับสภาพแวดล้อมและความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น	๕
คะแนนเฉลี่ย		๔.๘

ที่มา สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย , ๒๕๖๓

(๒.๒) บ่อน้ำร้อนผาเสริฐ

บ่อน้ำร้อนผาเสริฐตั้งอยู่ที่ละติจูด ๑๙.๙๕๗๕๓๖ และลองจิจูด ๙๙.๖๙๑๑๖๑ ทิศตะวันออกติดลำห้วยที่ไหลลงแม่น้ำกก ทิศใต้และทิศตะวันตกติดอุทยานแห่งชาติลำน้ำกก ทิศเหนือติดถนน (เชียงราย-บ้านผาเสริฐ) ซึ่งเป็นถนนลาดยาง ๒ เลน และค่อนข้างแคบ

ภาพที่ ๑๘ สภาพแวดล้อมโดยรอบบ่อน้ำร้อนผาเสริฐ

ศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว

มีธรรมชาติยังคงสภาพเดิม มีทางเข้าถึงได้สะดวกด้วยรถยนต์นั่ง มีการบุกรุกเข้าไปใช้ประโยชน์หลายอย่างแต่น้ำพุร้อนยังคงมีความเป็นธรรมชาติ บริเวณน้ำพุร้อนมีการดัดแปลงเล็กน้อยแต่มีความพยายามในการรักษาธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมีรูปร่างและสีที่กลมกลืนกับสภาพแวดล้อมและความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

ตารางที่ ๔๔ คะแนนการประเมินศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของบ่อน้ำร้อนผาเสริฐ

แหล่งน้ำพุร้อน	ดัชนี/ตัวชี้วัด	คะแนน
บ่อน้ำร้อนผาเสริฐ	สภาพความสมบูรณ์ของธรรมชาติบริเวณโดยรอบ	๔
	การเข้าถึงแหล่งน้ำพุร้อนธรรมชาติ	๔
	การบุกรุกในพื้นที่บริเวณแหล่งน้ำพุร้อนธรรมชาติเพื่อทำกิจกรรมและสิ่งก่อสร้าง	๓
	การดัดแปลงบริเวณน้ำพุร้อน	๓
	ความกลมกลืนของสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นกับสภาพแวดล้อมและความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น	๔
คะแนนเฉลี่ย		๓.๖

ที่มา สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย , ๒๕๖๓

(๒.๓) น้ำพุร้อนป่าตึง

น้ำพุร้อนป่าตึงตั้งอยู่ที่ละติจูด ๒๐.๑๑๘๒๑๘ และลองจิจูด ๙๙.๗๙๘๗๕๔ ทิศตะวันออกและทิศใต้ติดคลองแม่จัน ทิศเหนือและทิศตะวันตกติดทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๘๙ (แม่จัน-ฝาง)

ภาพที่ ๑๙ สภาพแวดล้อมโดยรอบน้ำพุร้อนป่าตึง: ก) พื้นที่โดยรอบรัศมี ๕๐๐ เมตร (ดัดแปลงจาก Google Inc, ๒๐๑๗) ; ข) พื้นที่ภายในน้ำพุร้อนป่าตึง

ศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว

มีธรรมชาติยังคงสภาพเดิม มีทางเข้าถึงได้สะดวกด้วยรถขนาดใหญ่ ได้แก่ รถโดยสารและรถทัศนาจร มีการบุกรุกเข้าไปใช้ประโยชน์หลายอย่างแต่น้ำพุร้อนยังคงมีความเป็นธรรมชาติ บริเวณน้ำพุร้อนมีการดัดแปลงเล็กน้อยแต่มีความพยายามในการรักษาธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมีรูปร่างและสีที่กลมกลืนกับสภาพแวดล้อมและความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

ตารางที่ ๔๕ คะแนนการประเมินศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของน้ำพุร้อนป่าตึง

แหล่งน้ำพุร้อน	ดัชนี/ตัวชี้วัด	คะแนน
น้ำพุร้อนป่าตึง	สภาพความสมบูรณ์ของธรรมชาติบริเวณโดยรอบ	๔
	การเข้าถึงแหล่งน้ำพุร้อนธรรมชาติ	๕
	การบุกรุกในพื้นที่บริเวณแหล่งน้ำพุร้อนธรรมชาติเพื่อทำกิจกรรมและสิ่งก่อสร้าง	๓
	การดัดแปลงบริเวณน้ำพุร้อน	๓
	ความกลมกลืนของสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นกับสภาพแวดล้อมและความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น	๔
คะแนนเฉลี่ย		๓.๘

ที่มา สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย , ๒๕๖๓

(๒.๔) น้ำพุร้อนโป่งพระบาท

น้ำพุร้อนโป่งพระบาทตั้งอยู่ที่ละติจูด ๑๙.๙๗๗๖๕๔ และลองจิจูด ๙๙.๘๓๒๕๔๕ ทิศเหนือติดนาข้าว ทิศตะวันตกติดเทศบาลตำบลบ้านดู่ ทิศใต้ติดถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ๒ เลน ซึ่งถนนเส้นนี้สามารถไปวัดห้วยปลากั้งได้ ทิศตะวันออกติดถนนสาย ๑๕๑๑ และทิศตะวันตกติดเทศบาลตำบลบ้านดู่

ภาพที่ ๒๐ สภาพแวดล้อมโดยรอบน้ำพุร้อนโป่งพระบาท : ก) พื้นที่โดยรอบรัศมี ๕๐๐ เมตร (ดัดแปลงจาก Google Inc, ๒๐๑๗) ; ข) พื้นที่ภายในน้ำพุร้อนโป่งพระบาท

ศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว

มีธรรมชาติยังคงสภาพเดิม มีทางเข้าถึงได้สะดวกด้วยรถขนาดใหญ่ ได้แก่ รถโดยสารและรถทัศนาจร มีการบุกรุกเข้าไปใช้ประโยชน์หลายอย่างแต่น้ำพุร้อนยังคงมีความเป็นธรรมชาติ บริเวณน้ำพุร้อนถูกก่อสร้างและดัดแปลงมากจนไม่เหลือลักษณะธรรมชาติเดิม และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมีรูปร่างและสีที่ไม่กลมกลืนกับสภาพแวดล้อมและความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่มีความสวยงาม

ตารางที่ ๔๖ คะแนนการประเมินศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของน้ำพุร้อนโป่งพระบาท

แหล่งน้ำพุร้อน	ดัชนี/ตัวชี้วัด	คะแนน
น้ำพุร้อน โป่งพระบาท	สภาพความสมบูรณ์ของธรรมชาติบริเวณโดยรอบ	๔
	การเข้าถึงแหล่งน้ำพุร้อนธรรมชาติ	๕
	การบุกรุกในพื้นที่บริเวณแหล่งน้ำพุร้อนธรรมชาติเพื่อทำกิจกรรมและสิ่งก่อสร้าง	๓
	การดัดแปลงบริเวณน้ำพุร้อน	๑
	ความกลมกลืนของสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นกับสภาพแวดล้อมและความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น	๓
คะแนนเฉลี่ย		๓.๒

ที่มา สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย , ๒๕๖๓

(๒.๕) บ่อน้ำร้อนโป่งปูเฟือง

บ่อน้ำร้อนโป่งปูเฟืองตั้งอยู่ที่ละติจูด ๑๙.๗๑๗๔๓๖ และลองจิจูด ๙๙.๕๗๘๐๔๗ ทิศใต้ติดสวนล้านนาออนเซ็น ทิศเหนือและทิศตะวันออกติดภูเขา ทิศตะวันตกเป็นทางดินเข้าพื้นที่ระยะทางประมาณ ๕๐ เมตร ส่วนทางเข้าหลักเป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ๑ เลน เชื่อมต่อกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๑๘ (สายเชียงใหม่-เชียงราย) และถนนเป็นทางลูกรังก่อนถึงบ่อน้ำร้อนโป่งปูเฟืองประมาณ ๕๐๐ เมตร

ภาพที่ ๒๑ สภาพแวดล้อมโดยรอบบ่อน้ำร้อนโป่งปูเฟือง

ศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว

มีธรรมชาติยังคงสภาพเดิม มีทางเข้าถึงได้สะดวกด้วยรถยนต์นั่ง มีการบุกรุกเล็กน้อยเพื่อเข้าไปใช้ประโยชน์ บริเวณน้ำพุร้อนมีการดัดแปลงเล็กน้อยแต่ยังคงสภาพธรรมชาติเดิม และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมีรูปร่างและสีที่กลมกลืนกับสภาพแวดล้อมและความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และมีความสวยงามมาก

ตารางที่ ๔๗ คะแนนการประเมินศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของบ่อน้ำร้อนโป่งปูเฟือง

แหล่งน้ำพุร้อน	ดัชนี/ตัวชี้วัด	คะแนน
บ่อน้ำร้อน โป่งปูเฟือง	สภาพความสมบูรณ์ของธรรมชาติบริเวณโดยรอบ	๔
	การเข้าถึงแหล่งน้ำพุร้อนธรรมชาติ	๔
	การบุกรุกในพื้นที่บริเวณแหล่งน้ำพุร้อนธรรมชาติเพื่อทำกิจกรรมและสิ่งก่อสร้าง	๔
	การดัดแปลงบริเวณน้ำพุร้อน	๔
	ความกลมกลืนของสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นกับสภาพแวดล้อมและความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น	๕
คะแนนเฉลี่ย		๓.๘

ที่มา สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย , ๒๕๖๓

(๒.๖) บ่อน้ำร้อนทุ่งเทวี

บ่อน้ำร้อนทุ่งเทวีตั้งอยู่ที่ละติจูด ๑๙.๓๑๙๔๓๕ และลองจิจูด ๙๙.๔๙๗๕๔๐ ตอนนี้บ่อน้ำร้อนทุ่งเทวีกำลังปรับปรุง และเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งขยายถนนคอนกรีตเสริมเหล็กให้กว้างขึ้น ทางทิศใต้ซึ่งเป็นทางเข้าของบ่อน้ำร้อนทุ่งเทวี ส่วนทิศเหนือ ทิศตะวันออก และทิศตะวันตกติดนาข้าว

ภาพที่ ๒๒ สภาพแวดล้อมโดยรอบบ่อน้ำร้อนทุ่งเทวี

ศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว

มีธรรมชาติยังคงสภาพเดิม มีทางเข้าถึงได้สะดวกด้วยรถยนต์ มีการบุกรุกเข้าไปใช้ประโยชน์หลายอย่างแต่น้ำพุร้อนยังคงมีความเป็นธรรมชาติ บริเวณน้ำพุร้อนถูกก่อสร้างและดัดแปลงมากจนไม่เหลือลักษณะธรรมชาติเดิม และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมีรูปร่างและสีที่กลมกลืนกับสภาพแวดล้อมและความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

ตารางที่ ๔๘ คะแนนการประเมินศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของบ่อน้ำร้อนทุ่งเทวี

แหล่งน้ำพุร้อน	ดัชนี/ตัวชี้วัด	คะแนน
บ่อน้ำร้อนทุ่งเทวี	สภาพความสมบูรณ์ของธรรมชาติบริเวณโดยรอบ	๔
	การเข้าถึงแหล่งน้ำพุร้อนธรรมชาติ	๔
	การบุกรุกในพื้นที่บริเวณแหล่งน้ำพุร้อนธรรมชาติเพื่อทำกิจกรรมและสิ่งก่อสร้าง	๓
	การดัดแปลงบริเวณน้ำพุร้อน	๑
	ความกลมกลืนของสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นกับสภาพแวดล้อมและความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น	๔
คะแนนเฉลี่ย		๓.๒

ที่มา สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย , ๒๕๖๓

(๒.๗) บ่อน้ำร้อนแม่ขะจาน

บ่อน้ำร้อนแม่ขะจาน (บ่อเก่าซึ่งเป็นของกรมเจ้าท่า) ตั้งอยู่ที่ละติจูด ๑๙.๑๑๔๖๐๑ และลองจิจูด ๙๙.๔๖๒๓๙๓ ทิศตะวันตกอยู่กับพื้นที่ของเอกชนที่ขุดบ่อน้ำร้อนและสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกขึ้นมาใหม่ ซึ่งอยู่ติดทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๑๘ (สายเชียงใหม่-เชียงราย) ส่งผลให้บ่อเก่าประชาชนมาใช้สำหรับต้มหน่อไม้เท่านั้น ส่วนทิศเหนือ ทิศใต้ และทิศตะวันออกติดพื้นที่รกร้างและแม่น้ำลาว

ภาพที่ ๒๓ สภาพแวดล้อมโดยรอบบ่อน้ำร้อนแม่ขะจาน

ศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว

มีธรรมชาติยังคงสภาพเดิม มีทางเข้าถึงได้แต่ไม่สะดวก มีการบุกรุกเล็กน้อยเพื่อเข้าไปใช้ประโยชน์ บริเวณน้ำพุร้อนมีการดัดแปลงเล็กน้อยแต่ยังคงสภาพธรรมชาติเดิม และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมีรูปร่างและสีที่กลมกลืนกับสภาพแวดล้อมและความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

ตารางที่ ๔๙ คะแนนการประเมินศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของบ่อน้ำร้อนแม่ขะจาน

แหล่งน้ำพุร้อน	ดัชนี/ตัวชี้วัด	คะแนน
บ่อน้ำร้อนแม่ขจาน	สภาพความสมบูรณ์ของธรรมชาติบริเวณโดยรอบ	๔
	การเข้าถึงแหล่งน้ำพุร้อนธรรมชาติ	๑
	การบุกรุกในพื้นที่บริเวณแหล่งน้ำพุร้อนธรรมชาติเพื่อทำกิจกรรมและสิ่งก่อสร้าง	๔
	การดัดแปลงบริเวณน้ำพุร้อน	๔
	ความกลมกลืนของสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นกับสภาพแวดล้อมและความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น	๔
คะแนนเฉลี่ย		๓.๔

ที่มา สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย , ๒๕๖๓

(๒.๘) บ่อน้ำร้อนห้วยทรายขาว

บ่อน้ำร้อนห้วยทรายขาวตั้งอยู่ที่ละติจูด ๑๙.๙๗๗๖๕๔ และลองจิจูด ๙๙.๘๓๒๕๔๕ ทิศตะวันตกติดถนนพหลโยธิน (สายพะเยา-เชียงราย) ส่วนทิศเหนือ ทิศตะวันออก และทิศใต้ติดภูเขาที่มีป่าไม้ขึ้นหนาแน่น น้ำจากบ่อน้ำร้อนจะไหลลงสู่ลำห้วยทางด้านทิศใต้

ภาพที่ ๒๔ สภาพแวดล้อมโดยรอบบ่อน้ำร้อนห้วยทรายขาว : พื้นที่ภายในบ่อน้ำพุร้อน

ศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว

มีธรรมชาติยังคงสภาพเดิมและสวยงามมาก มีทางเข้าถึงได้สะดวกด้วยรถขนาดใหญ่ ได้แก่ รถโดยสารและรถทัศนาจร มีการบุกรุกเล็กน้อยเพื่อเข้าไปใช้ประโยชน์ บริเวณน้ำพุร้อนมีการดัดแปลงเล็กน้อยแต่ยังคงสภาพธรรมชาติเดิม และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมีรูปร่างและสีที่กลมกลืนกับสภาพแวดล้อมและความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

ตารางที่ ๕๐ คะแนนการประเมินศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของบ่อน้ำร้อนห้วยทรายขาว

แหล่งน้ำพุร้อน	ดัชนี/ตัวชี้วัด	คะแนน
บ่อน้ำร้อนห้วยทรายขาว	สภาพความสมบูรณ์ของธรรมชาติบริเวณโดยรอบ	๕
	การเข้าถึงแหล่งน้ำพุร้อนธรรมชาติ	๕
	การบุกรุกในพื้นที่บริเวณแหล่งน้ำพุร้อนธรรมชาติเพื่อทำกิจกรรมและสิ่งก่อสร้าง	๔
	การดัดแปลงบริเวณน้ำพุร้อน	๔
	ความกลมกลืนของสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นกับสภาพแวดล้อมและความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น	๔
คะแนนเฉลี่ย		๔.๔

ที่มา สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย , ๒๕๖๓

(๒.๙) บ่อน้ำร้อนสามสี

บ่อน้ำร้อนสามสีตั้งอยู่ที่ละติจูด ๑๙.๖๓๗๐๓๖ และลองจิจูด ๙๙.๔๖๐๓๐๓ บ่อน้ำร้อนสามสีถูกล้อมรอบด้วยนาข้าว เส้นทางเข้าไปที่บ่อน้ำร้อนสามสีเป็นถนนลาดยาง ๒ เลน ค่อนข้างแคบ และมีโค้งมาก รวมทั้งต้องผ่านเขตชุมชน บ่อน้ำร้อนสามสีห่างจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๑๘ ถึง ๖ กิโลเมตร และห่างจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๙ (สายแม่สรวย - ฝาง) ๒ กิโลเมตร

ภาพที่ ๒๕ สภาพแวดล้อมโดยรอบบ่อน้ำร้อนสามสี

ศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว

มีธรรมชาติยังคงสภาพเดิมและสวยงามมาก มีทางเข้าถึงได้สะดวกด้วยรถยนต์นั่ง ไม่มีการบุกรุกในพื้นที่เพื่อทำกิจกรรมและสิ่งก่อสร้าง การใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณบ่อน้ำร้อนยังคงสภาพธรรมชาติเดิมไว้ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมีรูปร่างและสีที่กลมกลืนกับสภาพแวดล้อมและความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และมีความสวยงามมาก

ตารางที่ ๕๑ คะแนนการประเมินศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของบ่อน้ำร้อนสามสี

แหล่งน้ำพุร้อน	ดัชนี/ตัวชี้วัด	คะแนน
บ่อน้ำร้อนสามสี	สภาพความสมบูรณ์ของธรรมชาติบริเวณโดยรอบ	๕
	การเข้าถึงแหล่งน้ำพุร้อนธรรมชาติ	๔
	การบุกรุกในพื้นที่บริเวณแหล่งน้ำพุร้อนธรรมชาติเพื่อทำกิจกรรมและสิ่งก่อสร้าง	๕
	การดัดแปลงบริเวณน้ำพุร้อน	๕
	ความกลมกลืนของสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นกับสภาพแวดล้อมและความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น	๕
คะแนนเฉลี่ย		๔.๘

ที่มา สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย , ๒๕๖๓

(๒.๑๐) บ่อน้ำร้อนโป่งมุ่น

บ่อน้ำร้อนโป่งมุ่นตั้งอยู่ที่ละติจูด ๒๐.๐๐๓๓๘๗ และลองจิจูด ๑๐๐.๒๔๓๕๔๔๔ ทิศเหนือทิศใต้ และทิศตะวันตกติดกับพื้นที่รกร้าง และทิศตะวันออกติดกับพุทธสถานโป่งมุ่น ทางเข้าบ่อน้ำร้อนโป่งมุ่นเป็นทางลูกรังซึ่งแยกออกมาจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๑๗๔ ซึ่งเป็นถนนลาดยาง ๒ เลน

ภาพที่ ๒๖ สภาพแวดล้อมโดยรอบบ่อน้ำร้อนโป่งมุ่น

ศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว

มีธรรมชาติยังคงสภาพเดิมและสวยงามมาก มีทางเข้าถึงได้สะดวกด้วยรถยนต์นั่ง มีการบุกรุกเล็กน้อยเพื่อเข้าไปใช้ประโยชน์ การใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณบ่อน้ำร้อนมีการดัดแปลงเล็กน้อยแต่ยังคงสภาพธรรมชาติเดิม และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมีรูปร่างและสีที่กลมกลืนกับสภาพแวดล้อมและความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

ตารางที่ ๕๒ คะแนนการประเมินศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของบ่อน้ำร้อนโป่งมุ่น

แหล่งน้ำพุร้อน	ดัชนี/ตัวชี้วัด	คะแนน
บ่อน้ำร้อนโป่งมุ่น	สภาพความสมบูรณ์ของธรรมชาติบริเวณโดยรอบ	๕
	การเข้าถึงแหล่งน้ำพุร้อนธรรมชาติ	๔
	การบุกรุกในพื้นที่บริเวณแหล่งน้ำพุร้อนธรรมชาติเพื่อทำกิจกรรมและสิ่งก่อสร้าง	๔
	การดัดแปลงบริเวณน้ำพุร้อน	๔
	ความกลมกลืนของสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นกับสภาพแวดล้อมและความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น	๔
คะแนนเฉลี่ย		๔.๒

ที่มา สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย , ๒๕๖๓

๓) การวิเคราะห์ศักยภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓.๑) ทรัพยากรป่าไม้

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีเนื้อที่รวม ๒๒,๖๙๐,๕๐๕๖.๖๘ ตารางกิโลเมตร ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีเนื้อที่ป่า ๑๒,๐๙๒,๔๘๗.๑๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๓๐ ของพื้นที่จังหวัดทั้งหมด โดยมีพื้นที่จังหวัดแพร่เป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้มากที่สุด คือ ร้อยละ ๖๔.๗๗ ของพื้นที่จังหวัดทั้งหมด ถัดมาเป็นจังหวัดน่าน สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ ร้อยละ ๖๑.๑๒ จังหวัดพะเยา สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ ร้อยละ ๕๑.๔๒ และจังหวัดเชียงราย สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้น้อยที่สุด ร้อยละ ๓๙.๕๘ ของพื้นที่จังหวัดทั้งหมด ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบพื้นที่ป่าไม้ในช่วงเวลา ๓ ปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มค่อนข้างจะคงที่อยู่ที่ร้อยละ ๕๓.๓๐ เนื่องจากนโยบายการอนุรักษ์พื้นที่ป่าที่รัฐบาลให้ความสำคัญ และกรมอุทยานแห่งชาติฯ ตั้งเป้าหมายในการเพิ่มพื้นที่ป่าอนุรักษ์ให้ได้ร้อยละ ๒๕% ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ทั้งนี้การดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันจนกระทั่งสามารถประกาศพื้นที่ป่าอนุรักษ์เพิ่มขึ้นแล้วจำนวน ๒๗ แห่ง มีเนื้อที่รวมกัน ๒,๑๖๗,๖๗๗ ไร่ ใน ๒๗ พื้นที่ ทั้งนี้เพื่อสร้างความสมดุลและยั่งยืนให้กับทรัพยากรป่าไม้ของประเทศ

ตารางที่ ๕๓ แสดงเนื้อที่ป่าไม้ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

จังหวัด	พื้นที่จังหวัด (ตร.กม.)	พ.ศ. ๒๕๖๑		พ.ศ. ๒๕๖๒		พ.ศ. ๒๕๖๓		พ.ศ. ๒๕๖๔	
		เนื้อที่ป่า (ตร.กม.)	ร้อยละของพื้นที่จังหวัด	เนื้อที่ป่า (ตร.กม.)	ร้อยละของพื้นที่จังหวัด	เนื้อที่ป่า (ตร.กม.)	ร้อยละของพื้นที่จังหวัด	เนื้อที่ป่า (ตร.กม.)	ร้อยละของพื้นที่จังหวัด
เชียงราย	๗,๑๘๙.๓๑๐.๕๘	๒,๘๗๖.๐๔๓.๒๓	๔๐.๐๐	๒,๘๖๕.๔๖๔.๑๓	๓๙.๘๖	๒,๘๕๕.๐๖๙.๖๔	๓๙.๗๑	๒,๘๔๕.๓๑๒.๒๔	๓๙.๕๘
พะเยา	๓,๘๖๘,๒๔๘.๔๔	๑,๙๙๒,๒๐๙.๙๓	๕๑.๕๐	๑,๙๘๘,๗๔๖.๕๔	๕๑.๔๑	๑,๙๙๐,๑๔๖.๕๗	๕๑.๔๕	๑,๙๘๙,๑๑๖.๗๕	๕๑.๔๒
แพร่	๔,๐๕๑,๙๑๒.๖๔	๒,๖๒๓,๙๐๙.๗๓	๖๔.๗๖	๒,๖๒๗,๔๐๑.๔๗	๖๔.๘๔	๒,๖๒๗,๕๗๗.๑๗	๖๔.๘๕	๒,๖๒๔,๓๔๒.๒๒	๖๔.๗๗
น่าน	๗,๕๘๑,๐๓๕.๐๒	๔,๖๔๙,๑๔๓.๖๓	๖๑.๓๓	๔,๖๔๗,๖๖๗.๖๐	๖๑.๓๑	๔,๖๔๐,๗๔๗.๒๒	๖๑.๒๒	๔,๖๓๓,๗๑๕.๙๕	๖๑.๑๒
รวม	**๒๒,๖๙๐,๕๐๖.๖๘**	**๑๒,๑๔๑,๓๐๖.๕๒**	**๕๓.๕๐**	**๑๒,๑๒๙,๒๗๙.๗๔**	**๕๓.๔๖**	**๑๒,๑๑๓,๕๔๐.๖๐**	**๕๓.๔๐**	**๑๒,๐๙๒,๔๘๗.๑๖**	**๕๓.๓๐**

ที่มา : กรมป่าไม้

*หมายเหตุ : สำนักจัดการที่ดินป่าไม้ กรมป่าไม้

จากการสำรวจพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีพื้นที่ทั้งหมด ๑๖,๓๙๑,๐๔๕.๘๗ ไร่ เนื้อที่รวม ๒๖,๒๒๔.๔๒ ตารางกิโลเมตร จังหวัดที่มีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติมากที่สุด คือ จังหวัดน่านมีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติทั้งหมด ๖,๔๙๗,๘๙๑.๖๒ ไร่ รองลงมาจังหวัดเชียงรายมีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติทั้งหมด ๔,๔๘๕,๙๖๖.๒๕ ไร่ จังหวัดแพร่ มีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติทั้งหมด ๒,๙๔๕,๗๑๓ ไร่ และจังหวัดพะเยา มีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ทั้งหมด ๒,๔๖๑,๔๗๕ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๕๔ พื้นที่ป่าสงวนจังหวัดเชียงราย พ.ศ. ๒๕๖๒

จังหวัด	ที่	ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ	พื้นที่ (ตร.กม.)	พื้นที่ (ไร่)
เชียงราย	๑	ป่าขุนห้วยงิ้ว ป่าเชียงเคี่ยน และป่าขุนห้วยโป่ง ต.ยางฮอม ป่าตาล แม่เปา งิ้ว ปล้อง เชียงเคี่ยน อ.เทิง จ.เชียงราย	๔๗๘.๑๒	๒๙๘,๘๒๘.๐๐
	๒	ป่าดอยขมิ้น และป่าน้ำแหย่ง ต.เวียง สถาน อ.เชียงของ จ.เชียงราย	๑๖.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐
	๓	ป่าดอยถ้ำผาตอง ป่าดอยสันป่าก่อย และป่าน้ำแม่งาม ต.แม่ข้าวต้ม บ้านดู่ นางแล อ.เมือง จ.เชียงราย	๙๓.๗๕	๕๘,๕๙๓.๐๐
	๔	ป่าดอยทาและป่าดอยบ่อส้ม ต.เวียง อ.เทิง จ.เชียงราย	๓๒.๐๐	๒๐,๐๐๐.๐๐
	๕	ป่าดอยนางนอน ต.แม่สาย โป่งผา ห้วยไคร้ อ.แม่สาย จ.เชียงราย	๖๑.๕๖	๓๘,๔๗๕.๐๐
	๖	ป่าดอยนางแล ป่าดอยยาวและป่าดอยพระบาท ต.นางแล บ้านดู่ อ.เมือง จ.เชียงราย	๖๑.๕๖	๓๘,๔๗๕.๐๐
	๗	ป่าดอยบ่อ ต.ป่าตึง แม่ยาว บ้านดู่ อ.แม่จัน เมือง จ.เชียงราย	๒๓๘.๗๐	๑๔๙,๑๘๕.๐๐
	๘	ป่าดอยปุย ต.ป่าก่อดำ บัวสลี สันทราย ดงมะดะ ห้วยสัก อ.เมือง จ.เชียงราย	๙๕.๘๖	๕๙,๙๑๒.๐๐
	๙	ป่าดอยม่อนปู่เมา และป่าดอยม่อนหินขาว ต.งิ้ว เวียง อ.เทิง จ.เชียงราย	๔.๓๒	๒,๗๐๐.๐๐
	๑๐	ป่าดอยหลวง ป่าน้ำยาว และป่าน้ำช้อ ต.สถาน ห้วยช้อ อ.เชียงของ จ.เชียงราย	๒๑๒.๕๐	๑๓๒,๘๑๒.๐๐
	๑๑	ป่าน้ำมะและป่าสบรวก ต.ป่าสัก เวียง อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	๑๙.๒๔	๑๒,๐๒๘.๐๐
	๑๒	ป่าน้ำม้าและป่าน้ำช้าง ต.เวียง สถาน ศรีดอยชัย อ.เชียงของ จ.เชียงราย	๘๗.๑๒	๕๔,๔๕๓.๐๐

จังหวัด	ที่	ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ	พื้นที่ (ตร.กม.)	พื้นที่ (ไร่)
	๑๓	ป่าน้ำแม่คำ ป่าน้ำแม่สลอง และป่าน้ำแม่จันฝั่งซ้าย ต.แม่คำ ป่าซาง ป่าตึง อ.แม่จัน จ.เชียงราย	๕๖๖.๐๐	๓๕๓,๗๕๐.๐๐
	๑๔	ป่าน้ำหงาวฝั่งซ้าย ต.ตับเต่า หงาว อ.เทิง จ.เชียงราย	๑๗๐.๐๐	๑๐๖,๒๕๐.๐๐
	๑๕	ป่าโป่งสลี ต.สันทราย อ.เมือง จ.เชียงราย	๑.๐๗	๖๖๘.๗๕
	๑๖	ป่าแม่ข้าวต้มและป่าห้วยลึก ต.แม่จัน บ้านดู่ แม่ข้าวต้ม อ.แม่จัน อ.เมือง จ.เชียงราย	๒๔.๕๘	๑๕,๓๖๒.๕๐
	๑๗	ป่าแม่โขงฝั่งขวา ต.เวียง อ.เชียงของ จ.เชียงราย	๑๖๑.๒๐	๑๐๐,๗๕๐.๐๐
	๑๘	ป่าแม่ปืม และป่าแม่พุง ต.หัวง้ม แม่เย็น ป่าแดด แม่ใจ ป่าแฝก อ.พาน แม่ใจ จ.เชียงราย	๒๗๐.๕๔	๑๖๙,๐๘๗.๐๐
	๑๙	ป่าแม่ปูนน้อย ป่าแม่ปูนหลวง และป่าห้วยโป่งเหม็น ต.สันสลี เวียง บ้านโป่ง ป่างิ้ว หัวฝาย แม่เจดีย์ อ.เวียงป่าเป้า จ.เชียงราย	๖๓๘.๐๐	๓๙๘,๗๕๐.๐๐
	๒๐	ป่าแม่ลอยไร่ ป่าสักลอและป่าน้ำพุง ต.เชียงเคี่ยน แม่ลอย ป่าแงะ ป่าแดด สันมะค่า อ.เทิง กิ่ง อ ป่าแดด พาน จุน จ.เชียงราย	๑๕๐.๐๐	๙๓,๗๕๐.๐๐
	๒๑	ป่าแม่ลาวฝั่งขวา ต.สันสลี เวียง บ้านโป่ง ป่างิ้ว หัวฝาย แม่เจดีย์ อ.เวียงป่าเป้า จ.เชียงราย	๑๙๙.๐๐	๑๒๔,๓๗๕.๐๐
	๒๒	ป่าแม่ลาวฝั่งขวา ต.แม่สรวย แม่พริก ศรีถ้อย ท่าก๊อ อ.แม่สรวย จ.เชียงราย	๒๗๑.๑๐	๑๖๙,๔๓๗.๐๐
	๒๓	ป่าแม่ลาวฝั่งขวา ป่าแม่ส้าน และป่าแม่ใจ ต.แม่คาวโตน ป่าหุ่ง สันกลาง เมืองพาน แม่เย็น ศรีถ้อย อ.พาน แม่ใจ จ.เชียงราย	๒๗๓.๐๐	๑๗๐,๖๒๕.๐๐
	๒๔	ป่าแม่ลาวฝั่งซ้าย ต.แม่สรวย ป่าแดด ศรีถ้อย ท่าก้อ อ.แม่สรวย จ.เชียงราย	๑,๑๓๗.๕๐	๗๑๐,๙๓๗.๐๐
	๒๕	ป่าแม่ลาวฝั่งซ้าย และป่าแม่กกฝั่งขวา ต.แม่ยาว ห้วยชมภู แม่กรณ์ บัวสลี ดงมะดะ อ.เมือง จ.เชียงราย	๓๒๕.๐๐	๒๐๓,๑๒๕.๐๐
	๒๖	ป่าแม่อิงฝั่งขวา และป่าแม่งาว ต.สถาน ม่วงยาง ครึ่ง ปอ บุญเรือง อ.เชียงของ จ.เชียงราย	๕๖๗.๓๐	๓๕๔,๕๖๓.๐๐
	๒๗	ป่าสบกกฝั่งขวา ต.บ้านแซว ปงน้อย อ.เชียงแสน แม่จัน จ.เชียงราย	๔๒๕.๑๖	๒๖๕,๗๒๕.๐๐
	๒๘	ป่าห้วยต้นยาง และป่าห้วยแม่แก้ว ต.เจริญเมือง แม่อ้อ อ.พาน จ.เชียงราย	๘๐.๐๐	๕๐,๐๐๐.๐๐
	๒๙	ป่าห้วยป่าแดง ป่าห้วยป่าตาล และป่าห้วยไคร้ ต.ยางฮอม ป่าตาล ต้า ตับเต่า เวียง หงาว อ.เทิง จ.เชียงราย	๒๑๑.๓๖	๑๓๒,๑๐๐.๐๐
	๓๐	ป่าห้วยสักและป่าแม่กกฝั่งขวา ต.ป่าซาง ดงมหาวัน ทุ่งกอ เวียงชัย ดอนศิลา ผางาม ห้วย อ. เวียงชัย เมือง จ.เชียงราย	๓๐๖.๐๐	๑๙๑,๒๕๐.๐๐
รวมทั้งหมด			๗,๑๗๗.๕๔	๔,๔๘๕,๙๖๖.๒๕

จังหวัด	ที่	ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ	พื้นที่ (ตร.กม.)	พื้นที่ (ไร่)
พะเยา	๑	ป่าดอยบ่อส้ม และป่าดอยโป่งนก ต.เชียงแรง น้ำแวน อ.เชียงคำ จ.พะเยา	๔๕.๐๐	๒๘,๑๒๕.๐๐
	๒	ป่าน้ำน้ำเปื่อย ป่าน้ำหย่วน และป่าน้ำลาว ต.ภูซาง ทุ่งกล้วย ร่มเย็น เวียง แม่ลาว ฝายกวาง อ.เชียงคำ จ.พะเยา	๕๑๗.๐๙	๓๒๓,๑๘๑.๐๐
	๓	ป่าน้ำแม่ปืม และป่าดงประดู่ ต.แม่ใจ แม่ปืม อ.แม่ใจ พะเยา จ.พะเยา	๔๙.๖๐	๓๑,๐๐๐.๐๐
	๔	ป่าน้ำแวนและป่าห้วยไคร้ ต.น้ำแวน ฝายกวาง เวียง ลอ อ.เชียงคำ จุน จ.พะเยา	๑๓๘.๐๐	๘๖,๒๕๐.๐๐
	๕	ป่าแม่จุน ต.จุน อ.เชียงคำ จ.พะเยา จ.พะเยา	๑๖๖.๕๐	๑๐๔,๐๖๒.๕๐
	๖	ป่าแม่ต๋ำ ต.จำป่าหวาย อ.พะเยา จ.พะเยา	๒๖๑.๘๐	๑๖๓,๖๒๕.๐๐
	๗	ป่าแม่ต้ำ และป่าแม่นาเรือ ต.บ้านใหม่ บ้านต้ำ บ้านต๋อม บ้านตุ่น แม่นาเรือ อ.พะเยา จ.พะเยา	๒๓๗.๓๕	๑๔๘,๔๐๗.๐๐
	๘	ป่าแม่ยม ต.ปง ควน งิม ออย ผาช้างน้อย สระ เชียงม่วน บ้านมาง อ.ปง เชียงม่วน จ.พะเยา	๒,๐๖๔.๓๒	๑,๒๙๐,๒๐๐.๐๐
	๙	ป่าแม่ร่องขุย ต.จำป่าหวาย ปิน อ.พะเยา จ.พะเยา	๑๒๔.๓๐	๗๗,๖๘๗.๕๐
	๑๐	ป่าแม่ฮ่องป๋อ ป่าห้วยแก้ว และป่าแม่อิงฝั่งซ้าย ต.ดงเจน ห้วยแก้ว ท่าวังทอง อ.เมือง จ.พะเยา	๑๒๐.๗๒	๗๕,๔๕๐.๐๐
	๑๑	ป่าห้วยดอกเข็ม และป่าแม่อิงฝั่งขวา ต.ห้วยลาน ดอกคำใต้ ปิน อ.พะเยา จ.พะเยา	๑๕๘.๐๐	๙๘,๗๕๐.๐๐
	๑๒	ป่าห้วยบงและป่าห้วยเคียน ต.แม่ปืม บ้านต้ำ บ้านต๋อม อ.พะเยา จ.พะเยา	๕๕.๕๘	๓๔,๗๓๗.๐๐
รวมทั้งหมด			๓,๙๓๘.๑๘	๒,๔๖๑,๔๗๕
แพร่	๑	ป่าบ่อแก้ว ป่าแม่สูง และป่าแม่สิน ต.เด่นชัย นาพูน อ.เด่นชัย วังชิ้น จ.แพร่	๒๒๐.๐๐	๑๓๗,๕๐๐.๐๐
	๒	ป่าแม่ก๋อนและป่าแม่สาย ต.บ้านกวาง บ้านเหล่า หัวฝาย ป่าแดง อ.สูงเม่น เมือง จ.แพร่	๒๙๐.๐๐	๑๘๑,๒๕๐.๐๐
	๓	ป่าแม่เกิ๋ง ต.แม่ป้าก แม่พุง อ.วังชิ้น จ.แพร่	๑๖๓.๖๔	๑๐๒,๒๗๕.๐๐
	๔	ป่าแม่เข็ก ต.หัวฝาย อ.สูงเม่น จ.แพร่	๕๖.๐๐	๓๕,๐๐๐.๐๐
	๕	ป่าแม่คำมี ต.ไผ่โทน ร้องเข็ม ร้องกวาง อ.ร้องกวาง จ.แพร่	๓๓๖.๐๐	๒๑๐,๐๐๐.๐๐
	๖	ป่าแม่แคม ต.บ้านถิ่น สวนเขื่อน อ.เมือง จ.แพร่	๑๑๘.๐๐	๗๓,๗๕๐.๐๐
	๗	ป่าแม่จ๊ะฝั่งซ้าย ต.แม่จ๊ะ อ.เด่นชัย จ.แพร่	๒๗.๐๐	๑๖,๘๗๕.๐๐
	๘	ป่าแม่จ๊ะและป่าแม่มาน ต.แม่จ๊ะ หัวฝาย อ.สูงเม่น จ.แพร่	๖๕.๐๐	๔๐,๖๒๕.๐๐
	๙	ป่าแม่ต้าตอนขุน ต.เวียงต้า อ.ลอง จ.แพร่	๒๔๔.๔๔	๑๕๒,๗๗๕.๐๐
	๑๐	ป่าแม่ต้าฝั่งขวาตอนใต้ ต.ต้าผามอก อ.ลอง จ.แพร่	๑๐๐.๐๐	๖๒,๕๐๐.๐๐
	๑๑	ป่าแม่ต้าฝั่งซ้าย ต.ต้าผามอก บ้านปิน อ.ลอง จ.แพร่	๑๖๗.๙๕	๑๐๔,๙๖๘.๐๐

จังหวัด	ที่	ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ	พื้นที่ (ตร.กม.)	พื้นที่ (ไร่)
	๑๒	ป่าแม่เต๊ก ป่าแม่ถาง และป่าแม่กำปอง ต.น้ำเลา บ้านเวียง ห้วยม้า น้ำชำ บ้านถิ่น อ.ร้องกวาง เมือง จ.แพร่	๒๖๐.๐๐	๑๖๒,๕๐๐.๐๐
	๑๓	ป่าแม่ปงและป่าแม่ลอง ต.หัวทุ่ง ทุ่งแล้ง อ.ลอง จ.แพร่	๓๐.๕๖	๑๙,๑๐๐.๐๐
	๑๔	ป่าแม่ปาน ต.เด่นชัย อ.เด่นชัย จ.แพร่	๖๑.๐๐	๓๘,๑๒๕.๐๐
	๑๕	ป่าแม่ปุงและป่าแม่เป้า ต.สะเอียบ เตาปูน อ.สอง จ.แพร่	๒๒๐.๐๐	๑๓๗,๕๐๐.๐๐
	๑๖	ป่าแม่พวก ต.เด่นชัย แม่จั๊วะ อ.เด่นชัย จ.แพร่	๑๗๒.๙๐	๑๐๘,๐๖๒.๐๐
	๑๗	ป่าแม่ยมตะวันตก ต.เตาปูน บ้านกลาง ห้วยหม้าย วังหลวง อ.สอง จ.แพร่	๓๙๓.๐๐	๒๔๕,๖๒๕.๐๐
	๑๘	ป่าแม่ยมฝั่งตะวันออก ต.แม่ป้าก วังชิ้น นาพูน อ.วังชิ้น จ.แพร่	๒๘๕.๕๘	๑๗๘,๔๘๙.๐๐
	๑๙	ป่าแม่ยาง ต.แม่ยางฮ่อ ร้องกวาง อ.ร้องกวาง จ.แพร่	๙๕.๕๘	๕๙,๗๓๗.๐๐
	๒๐	ป่าแม่แย้ และป่าแม่สาง ต.เวียงทอง ร่องกาด สบสาย บ้านปง เด่นชัย อ.สูงเม่น เด่นชัย จ.แพร่	๑๒๗.๕๐	๗๙,๖๘๗.๐๐
	๒๑	ป่าแม่ลานและป่าแม่กาง ต.บ้านปิน ห้วยอ้อ อ.ลอง จ.แพร่	๑๘๖.๐๐	๑๑๖,๒๕๐.๐๐
	๒๒	ป่าแม่ลู่และป่าแม่แป๋น ต.บ้านเป๋น ห้วยอ้อ ทุ่งแล้ง ปากกาง อ.ลอง จ.แพร่	๑๓๕.๐๐	๘๔,๓๗๕.๐๐
	๒๓	ป่าแม่สรอย ต.สรอย แม่พุง วังชิ้น อ.วังชิ้น จ.แพร่	๒๕๗.๐๐	๑๖๐,๖๒๕.๐๐
	๒๔	ป่าแม่สอง ต.สะเอียบ เตาปูน บ้านกลาง อ.สอง จ.แพร่	๕๗๕.๓๕	๓๕๙,๕๙๓.๐๐
	๒๕	ป่าแม่แฮด ต.น้ำรัด อ.สอง จ.แพร่	๑๙.๑๘	๑๑,๙๙๐.๐๐
	๒๖	ป่าห้วยเบี้ยและป่าห้วยบ่อทอง ต.วังหงส์ ท่าข้าม วังพง ป่าแมด อ.เมือง จ.แพร่	๗๙.๒๐	๔๙,๕๐๐.๐๐
	๒๗	ป่าห้วยป้อม ต.บ้านหนุน หัวเมือง บ้านกลาง อ.สอง จ.แพร่	๒๗.๒๖	๑๗,๐๓๗.๐๐
รวมทั้งหมด			๔,๗๑๓.๑๔	๒,๙๔๕,๗๑๓
น่าน	๑	ป่าเขาน้อย ต.ดู่ใต้ ไชยสถาน อ.เมือง จ.น่าน	๑.๘๐	๑,๑๒๕.๐๐
	๒	ป่าดอยภูคาและป่าผาแดง ต.ปอน ต.งอบ ต.ทุ่งช้าง ต.บ่อเกลือเหนือ ต.ศิลาแดง ต.สถาน ต.ปัง ต.ภู อ.ทุ่งช้าง อ.ปัง อ.เชียงกลาง อ.ท่าวังผา จ.น่าน	๒,๕๐๔.๕๐	๑,๕๖๕,๓๑๒.๐๐
	๓	ป่าถ้ำผาตูบ ต.ผาสิงห์ บ่อ อ.เมือง จ.น่าน	๑๙.๐๐	๑๑,๘๗๕.๐๐
	๔	ป่านาซาว ต.ดู่ใต้ นาซาว สวก อ.เมือง จ.น่าน	๖๑.๗๕	๓๘,๕๙๓.๐๐
	๕	ป่านาซาวฝั่งซ้าย ต. อ.เมือง จ.น่าน	๑๑๓.๐๐	๗๐,๖๒๕.๐๐
	๖	ป่าน้ำยาว และป่าน้ำสวด ต.ปอน งอน ทุ่งช้าง ชนแดน ยอด นาไร่หลวง พระพุทธบาท อ.ทุ่งช้าง ท่าวังผา บัว เมือง กิ่ง อ.บ้านหลวง จ.น่าน	๒,๓๖๔.๐๐	๑,๔๗๗,๕๐๐.๐๐
	๗	ป่าน้ำว้าและป่าแม่จริม ต.พงษ์ แม่จริม หนองแดง น้ำพาง อ.กิ่ง อ สันติสุข อ.เมือง แม่จริม จ.น่าน	๗๔๔.๖๐	๔๖๕,๓๗๕.๐๐
	๘	ป่าน้ำว้าและป่าห้วยสาลี่ ต.นาเหลือง ตากชุม ไหล่น่าน ส้านนา หนองใหม่ อ.สา จ.น่าน	๖๘๗.๕๐	๔๒๙,๖๘๘.๐๐

จังหวัด	ที่	ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ	พื้นที่ (ตร.กม.)	พื้นที่ (ไร่)
	๙	ป่าน้ำสา และป่าแม่สาครฝั่งซ้าย ต.ยาบหัวนา ปงสนุก อ่ายนาไลย อ.สา จ.น่าน	๑๙๒.๐๐	๑๒๐,๐๐๐.๐๐
	๑๐	ป่าน้ำสาฝั่งขวาตอนขุน ต.ยาบหัวนา อ.เวียงสา จ.น่าน	๑๙๗.๒๙	๑๒๓,๓๐๘.๐๐
	๑๑	ป่าฝั่งขวาแม่น้ำน่าน ตอนใต้ ต.ส้าน ศรีสะเกษ สันทะ เชียงของ สถาน เมืองลี บ่อแก้ว อ.เวียงสา กิ่งอ.นาหมื่น นาน้อย จ.น่าน	๑,๖๑๕.๓๗	๑,๐๐๙,๖๐๙.๐๐
	๑๒	ป่าแม่น้ำน่านฝั่งตะวันออกตอนใต้ ต.ผาสิงห์ ต.เมืองจัง ต.ฝายแก้ว ต.น้ำแก่น ต.ป่าแลวหลวง ต.ดู พงษ์ อ.แม่จริม กิ่งอ.สันติสุข จ.น่าน	๙๓๒.๓๐	๕๘๒,๖๘๘.๐๐
	๑๓	ป่าแม่สาครฝั่งขวา ต.อ่ายนาไลย ส้าน อ.สา จ.น่าน	๗๘.๔๒	๔๙,๐๑๕.๖๒
	๑๔	ป่าสาลึก ต.ส้าน อ่ายนาใลย น้ำตก ศรีสะเกษ อ.สา นาน้อย จ.น่าน	๑๐๑.๒๖	๖๓,๒๘๕.๐๐
	๑๕	ป่าห้วยงวงและป่าห้วยสาลี่ ต.ศรีสะเกษ เชียงของ สถาน บ่อแก้ว นาทะนุ อ.นาน้อย กิ่ง อ นาหมื่น จ.น่าน	๕๗๗.๐๐	๓๖๐,๖๒๕.๐๐
	๑๖	ป่าห้วยแม่ขะนิง ต.ยาบหัวนา น้ำปั้ว ปงสนุก อ.สา จ.น่าน	๒๐๕.๗๗	๑๒๘,๖๐๘.๐๐
รวมทั้งหมด			**๑๐,๓๙๕.๕๖**	**๖,๔๙๗,๘๙๑.๖๒**

ที่มา : กรมป่าไม้

๓.๒) ทรัพยากรดิน

ภาคเหนือเป็นภาคที่มีลักษณะภูมิประเทศเต็มไปด้วยเทือกเขาและหุบเขา จึงทำให้เกิดดินประเภทต่าง ๆ ที่พบตามแถบภูเขา ที่สูงที่ผุพังจากหินต่าง ๆ หลายชนิด ดินมีลักษณะตื้นบางตามที่ลาดชันและเต็มไปด้วยกรวดหิน พอที่จะมีป่าไม้ปกคลุมและทำการเพาะปลูกแบบทำไร่เลื่อนลอยได้ ส่วนในบริเวณหุบเขาหรือแอ่งแผ่นดิน ซึ่งเป็นที่ราบที่มีระดับต่าง ๆ กัน จะมีเนื้อดินหนาสมบูรณ์กว่า เพราะน้ำพาตะกอนจากไหล่เขามาทับถม อย่างไรก็ตามลักษณะภูมิประเทศที่แตกต่างกันนี้ อาจแบ่งกลุ่ม ของดิน และประโยชน์ที่ได้จากดิน ทรัพยากรดินของกลุ่มจังหวัดฯ เสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่อง เป็นผลมาจากภัยธรรมชาติ และการใช้ที่ดินไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ทำให้เกิดปัญหาการชะล้างพังทลายของดินสูง มีปัญหาดินขาดอินทรีย์วัตถุ ปัญหาดินเป็นกรด เป็นต้น โดยแต่ละจังหวัดมีลักษณะการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรดินและสภาพปัญหา ดังนี้

<u>จังหวัดเชียงราย</u>

ทรัพยากรดินเป็นปัจจัยหลักและทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ แต่ในปัจจุบันมีความเสื่อมโทรม เนื่องจากการใช้ที่ดินผิดประเภทเกิดการพังทลายของดินและการสูญเสียหน้าดิน การปล่อยที่ดินรกร้างว่างเปล่าและการใช้สารเคมีในการเกษตรเป็นเวลานาน อย่างไรก็ตามที่ผ่านมา จังหวัดได้ดำเนินกิจกรรมหลากหลาย อาทิ การปรับปรุงดิน การปลูกพืชแบบผสมผสาน การส่งเสริมการใช้สารชีวภาพและแนะนำขั้นตอน/วิธีการใช้อย่างถูกต้อง ดังนี้

๑. การใช้ที่ดินผิดประเภท เนื่องจากการขยายตัวของชุมชนเมืองและการเพิ่มขึ้นของประชากรอย่างรวดเร็วทำให้มีการนำพื้นที่ที่มีศักยภาพทางการเกษตรมาใช้เป็นพื้นที่อยู่อาศัย และพื้นที่อุตสาหกรรมมากยิ่งขึ้น

๒. การพังทลายของดินและการสูญเสียหน้าดิน เนื่องจาก

- เกิดจากการประกอบกิจกรรมของมนุษย์ ได้แก่ การทำเกษตรกรรม การตัดถนน และการสร้างเขื่อน

- เกิดจากพื้นที่ป่าถูกทำลายโดยมนุษย์ ทำให้หน้าดินเปิด และถูกกัดเซาะโดยน้ำฝนหรือน้ำหลากได้ง่าย
- จากธรรมชาติ การกัดเซาะของกระแสน้ำและลม รวมทั้งแรงโน้มถ่วงของโลก

๓. การปล่อยที่ดินรกร้างว่างเปล่า ทำให้ดินขาดความอุดมสมบูรณ์

๔. การใช้สารเคมีในการทำการเกษตรทำให้มีสารพิษตกค้างในดิน เช่น ปุ๋ย ยากำจัดศัตรูพืช

<u>จังหวัดพะเยา</u>

ทรัพยากรดินและที่ดิน โดยรวมประสบปัญหาความเสื่อมโทรมของดิน อันเนื่องมาจากปรากฏการณ์ธรรมชาติ คือ ลม ฝน อุณหภูมิ หรือสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลง รวมทั้งเป็นผลจากกิจกรรมของมนุษย์ที่ตัดไม้ทำลายป่าและเปิดป่าเพื่อปลูกพืชเศรษฐกิจ การชะล้างพังทลายของดิน โดยเฉพาะในพื้นที่ดอนที่มีการทำเกษตรกรรมในพื้นที่ลาดชัน การใช้ดินอย่างไม่ถูกต้องหลักวิชาการและขาดการบำรุงรักษานอกจากนี้เป็นการสูญเสียทรัพยากรดินในพื้นที่ป่าซึ่งเป็นการสูญเสียสิทธิในที่ดิน จากของรัฐเป็นของเอกชน ในหลากหลายลักษณะการถือครอง ได้แก่ กลุ่มที่มีสิทธิในการจำหน่ายจ่ายโอน (ยกเว้นกรณีข้อจำกัดห้ามโอน)ได้แก่ โฉนด และ น.ส. ๓ และกลุ่มที่ไม่มีสิทธิในการจำหน่ายจ่ายโอน (ยกเว้นทางมรดก) ได้แก่ น.ค.๓ , กสน.๕ , ส.ท.ก.๑, ๒ และ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑

<u>จังหวัดแพร่</u>

จากการศึกษาทางธรณีวิทยาควบคู่ไปกับการสำรวจดินจังหวัดแพร่ พอแบ่งแยกวัตถุต้นกำเนิดดินออกเป็น ๕ ประเภทใหญ่ๆ คือ

๑. ดินที่เกิดจากการทับถมของตะกอนที่มีอายุน้อย (Recent Alluvium) ดินพวกนี้เกิดจากการที่แม่น้ำลำธารพัดพาตะกอนมาทับถมกันบริเวณ ๒ ฝั่งลำน้ำ ดินที่เกิดขึ้นจะมีเนื้อดินเป็นดินร่วน มีอายุในการพัฒนาชั้นดินน้อย เป็นดินลึกและมีการทับถมของชั้นดินที่มีเนื้อแตกต่างกันเป็นช่วง ๆ ซึ่งแสดงถึงการทับถมของตะกอนลำน้ำในช่วงเวลาต่าง ๆ กัน ดินที่เกิดจากตะกอนลำน้ำประเภทนี้จะพบในบริเวณที่ราบน้ำท่วมถึง(flood plain) ทั้งที่เป็นสันริมฝั่งแม่น้ำและที่ราบลุ่ม (River basin) ซึ่งอยู่ถัดออกไป มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ดินบนสันดินริมน้ำส่วนใหญ่ใช้ปลูกไม้ผล ยาสูบ และพืชผักต่าง ๆ ส่วนดินบริเวณพื้นที่ราบใช้ทำนา

๒. ดินที่เกิดจากการทับถมของตะกอนลำน้ำที่มีอายุค่อนข้างน้อย (Semi-recent Alluvium) ตะกอนลำน้ำเหล่านี้เป็นตะกอนที่เนื้อละเอียด หรือเป็นพวกดินเหนียวจะพบในระดับที่สูงกว่าบริเวณที่พบดินที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ บริเวณเหล่านี้ตามปกติไม่มีตะกอนใหม่ๆ มาทับถมคงสภาพเช่นนี้มาช้านานแล้ว ดังนั้น ลักษณะหน้าตัดของดินจึงพัฒนาดีกว่าดินที่พบในสภาพน้ำท่วม

๓. ดินบนสันดินริมน้ำเก่า (Old levees) ดินเหล่านี้พบแถบบริเวณที่เคยเป็นชั้นดินริมน้ำมาก่อน แต่ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนทิศทางของลำน้ำ หรือลำห้วยเหล่านั้น ทำให้ดินไม่ถูกน้ำท่วม หรือหากถูกน้ำท่วมนานๆ ครั้ง

๔. ดินที่เกิดจากการทับถมของตะกอนลำน้ำเก่า (Old alluvium) ดินเหล่าน้ำจะพบบริเวณลานตะพักลุ่มน้ำเก่าหรือที่มีอายุมาก และบริเวณเนินตะกอนรูปพัด ซึ่งมีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นและมักเป็นที่ดอนเนื่องจากดินบริเวณนี้เกิดจากตะกอนลำน้ำที่ทับถมกันมานานแล้ว ดังนั้น จึงมีอายุมากพอที่จะพัฒนาชั้นดินที่สังเกตเห็นได้ชัด เช่นถือว่าเป็นดินเก่า ลักษณะของเนื้อดินส่วนใหญ่เป็นเนื้อดินค่อนข้างหยาบถึงละเอียดปานกลาง และในบางแห่งจะพบว่ามีหินกลมปะปนอยู่กับเนื้อดิน

๕. ดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินหลายชนิด (Various sources) ทำให้เกิดสภาพพื้นที่ต่าง ๆ ซึ่งไม่อาจจำแนกประเภทของพื้นที่ได้

โดยทั่วไปดินที่สำรวจพบในจังหวัดแพร่นั้น ดินที่ใช้ในการทำนาส่วนใหญ่มีความอุดมสมบูรณ์ในระดับปานกลาง ส่วนดินในบริเวณที่สูงขึ้นไปซึ่งใช้ในการปลูกพืชไร่และบริเวณป่ารวมทั้งบริเวณพื้นที่สูงชันส่วนใหญ่มีความอุดมสมบูรณ์อยู่ในระดับต่ำ ปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องดินนั้น แยกออกเป็นข้อใหญ่ ๆ ดังนี้

ก. ปัญหาเกี่ยวกับความอุดมสมบูรณ์ของดิน

ข. ปัญหาเกี่ยวกับการป้องกันการพังทลายของหน้าดิน

ค. ปัญหาดินตื้น

นอกจากนั้นสภาพทางปฐพีวิทยาที่ประกอบด้วยเทือกเขาสลับซับซ้อน และที่ลาดเชิงเขา จังหวัดแพร่จึงมีความเสี่ยงต่อการเกิดหลุบยุบ สำหรับปัญหาการเกิดดินถล่มในพื้นที่ จากข้อมูลพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยและโคลนถล่มของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต ๘ เขต ๙ และเขต ๑๐ สรุปว่า ลักษณะพื้นที่ในจังหวัดที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัยและโคลนถล่ม มีลักษณะเป็นที่ลุ่มริมลำน้ำมากที่สุด และมีลักษณะเป็นที่ราบแอ่งกระทะน้อยที่สุด ส่วนลักษณะของภัย อาจปรากฏในลักษณะน้ำล้นตลิ่งจะเห็นได้มากที่สุด โดยการเกิดโคลนถล่มมีโอกาสเกิดเพียงเล็กน้อย ๒๒ แห่งเท่านั้น อย่างไรก็ตามข้อมูลดังกล่าวต่างจากรายงานของกรมพัฒนาที่ดิน ซึ่งระบุว่า มีพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก จำนวน ๔ อำเภอ ๗ ตำบล ๑๔ หมู่บ้าน

ทั้งนี้ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย ได้จัดลำดับความรุนแรงของการเกิดดินถล่มในแต่ละพื้นที่ของจังหวัดแพร่ไว้ โดยพบเฉพาะพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดดินถล่มในระดับปานกลางในพื้นที่อำเภอร้องกวาง อำเภอลอง อำเภอสูงเม่น อำเภอเมืองและอำเภอวังชิ้น รวม ๑๕ หมู่บ้าน

<u>จังหวัดน่าน</u>

ทรัพยากรดินในพื้นที่ลุ่มน้ำน่าน ส่วนใหญ่มีปัญหาดังนี้

๑. ปัญหาการใช้ที่ดินไม่เหมาะสม ได้แก่ การใช้ที่ดินไม่สอดคล้องกับสมรรถนะของที่ดิน การใช้ที่ดินผิดประเภทและการใช้ที่ดินไม่ถูกต้องตามหลักการอนุรักษ์

๒. ปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรดินเป็นปัญหาจากการสืบเนื่องจากการใช้ที่ดินอย่างไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสมโดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่มีความลาดชันสูงชะล้างพังทลายทำให้ดินเสื่อมโทรม

๓. ปัญหาการใช้ที่ดินที่มีศักยภาพทางการเกษตรต่ำ

๔. ปัญหาเรื่องกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ได้แก่ ปัญหาการไม่มีเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน และปัญหาการกระจายการถือครองที่ดิน พื้นที่ที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรมีหลายพื้นที่ถูกถือครองโดยไม่มีเอกสารสิทธิ์ที่ถูกต้องตามกฎหมาย จึงไม่มีแรงจูงใจในการบำรุงรักษาที่ดิน

๕. ปัญหามลพิษทางดิน ได้แก่ สารพิษตกค้างจากการใช้ในการเกษตร อุตสาหกรรมและชุมชน

๓.๓) ทรัพยากรน้ำ

เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ของกลุ่มจังหวัดฯ มีภูมิประเทศเป็นภูเขาสูงและป่าไม้ จึงเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารที่สำคัญของประเทศ โดยมีแหล่งน้ำสายหลักที่เป็นแหล่งน้ำจืดของประเทศ ดังนี้

๑. แม่น้ำอิง มีต้นกำเนิดจากดอยหลวง อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา แล้ววกลงใต้ลงกว๊านพะเยา อำเภอเมืองพะเยา แล้ววกขึ้นเหนือ ผ่านอำเภอดอกคำใต้ อำเภอจุน จังหวัดพะเยา ผ่านอำเภอป่าแดด อำเภอเทิง อำเภอขุนตาล อำเภอพญาเม็งราย แล้วลงสู่แม่น้ำโขงที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย มีความยาว ๒๗๐ กิโลเมตร

๒. แม่น้ำกก มีต้นกำเนิดอยู่ที่ภูเขาทางตอนเหนือของเมืองกก รัฐเชียงตุง ประเทศเมียนมาร์ ไหลลงทางใต้เข้าเขตแดนไทยที่ช่องแม่น้ำกก อำเภอแม่อาย จังหวัดเชียงใหม่ ผ่านเชียงรายไปออกแม่น้ำโขง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายในเขตประเทศไทย มีความยาว ๑๑๐ กิโลเมตร

๓. แม่น้ำยม มีต้นกำเนิดบริเวณดอยภูลังกาในเทือกเขาผีปันน้ำตะวันออก เขตอำเภอปง จังหวัดพะเยา ผ่านอำเภอเชียงม่วน อำเภอสอง อำเภอหนองม่วงไข่ อำเภอเมืองแพร่ อำเภอสูงเม่น อำเภอลอง อำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ ผ่านสุโขทัย พิษณุโลก พิจิตร บรรจบกับแม่น้ำน่านที่ตำบลเกยชัย อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ มีความยาวประมาณ ๗๐๐ กิโลเมตร

๔. แม่น้ำน่าน มีต้นกำเนิดอยู่ที่ดอยภูแวในเทือกเขาหลวงพระบาง และที่อำเภอปัว บนเทือกเขาเพชรบูรณ์ จังหวัดน่าน ไหลผ่านอำเภอท่าวังผา อำเภอเมืองน่าน อำเภอเวียงสา อำเภอนาน้อย อำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน อำเภอท่าปลา อำเภอลับแล อำเภอตรอน อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ ผ่านสุโขทัย พิษณุโลก พิจิตร แล้วไปบรรจบกับแม่น้ำปิง ของตำบลปากน้ำโพ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ มีความยาวประมาณ ๗๔๐ กิโลเมตร

นอกจากนั้น ยังมีแหล่งน้ำตามธรรมชาติที่สำคัญคือ กว๊านพะเยา ในเขตอำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา มีความกว้างประมาณ ๔ กิโลเมตร ยาวประมาณ ๗ กิโลเมตร รวมถึง กรมชลประทาน และการไฟฟ้าฝ่ายผลิต ได้สร้างเขื่อน อ่างเก็บน้ำ ฝาย ทำนบ เพื่อเก็บกักน้ำไปใช้ประโยชน์ต่าง ๆ เช่น ใช้ในการเพาะปลูก ผลิตกระแสไฟฟ้าบรรเทาอุทกภัย เก็บน้ำไว้ใช้ฤดูแล้ง และเพื่ออุปโภคบริโภค

พื้นที่ชลประทาน รวมทั้ง ๔ จังหวัดมีพื้นที่ชลประทานทั้งหมด จำนวน ๑,๒๒๘,๗๑๕ ไร่ ได้รับประโยชน์ จำนวน ๑,๑๘๗,๙๕๐ ไร่ โดยจังหวัดที่มีพื้นที่ชลประทานมากที่สุด คือ จังหวัดเชียงรายมีพื้นที่ชลประทานทั้งหมด ๔๖๒,๔๘๕ ไร่ ใช้ประโยชน์ได้ ๔๖๓,๔๓๒ ไร่ รองลงมา คือ จังหวัดแพร่ มีพื้นที่ชลประทาน ๓๕๖,๐๗๐ ไร่ แต่ใช้ประโยชน์ได้เพียง ๑๘๗,๑๐๗ ไร่ จังหวัดพะเยามีพื้นที่ชลประทานอยู่จำนวน ๒๒๘,๓๘๐ ไร่แต่สามารถใช้ประโยชน์ได้ถึง ๓๙๑,๘๑๖ ไร่ และจังหวัดน่าน มีพื้นที่ชลประทานอยู่จำนวน ๑๘๑,๗๘๐ ไร่ สามารถใช้ประโยชน์ได้จำนวน ๑๔๕,๕๙๕ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๕๕ พื้นที่ชลประทาน

จังหวัด	พื้นที่ (ไร่)		ลำดับที่ของพื้นที่ชลประทานทั้งประเทศ	ลำดับที่ของพื้นที่รับประโยชน์ทั้งประเทศ
	ชลประทาน	รับประโยชน์		
เชียงราย	๔๖๒,๔๘๕	๔๖๓,๔๓๒	๒๖	๔
น่าน	๑๘๑,๗๘๐	๑๔๕,๕๙๕	๕๔	๓๑
พะเยา	๒๒๘,๓๘๐	๓๙๑,๘๑๖	๕๐	๗
แพร่	๓๕๖,๐๗๐	๑๘๗,๑๐๗	๓๗	๒๑
รวม	๑,๒๒๘,๗๑๕	๑,๑๘๗,๙๕๐		

ที่มา : สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา, กรมชลประทาน, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จากแผนการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งพบว่า แผนการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งของโครงการชลประทานขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่อื่น ๆ และขนาดกลาง ๔ จังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ มีปริมาณน้ำรวม ๙๖.๒ ล้าน ลบ.ม. พืชที่คาดการณ์ ๑,๐๕๓,๕๒๕ ไร่ โดยจังหวัดที่มีปริมาณน้ำมากที่สุด คือ จังหวัดเชียงรายมีปริมาณน้ำ ๕๕.๓๘ ล้าน ลบ.ม. รองลงมา คือจังหวัดแพร่มีปริมาณน้ำ ๓๔.๗๕ ลบ.ม. และจังหวัดพะเยามีปริมาณน้ำ ๖.๐๗ ลบ.ม. ตามลำดับ

ตารางที่ ๕๖ การบริหารจัดการน้ำกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ พ.ศ. ๒๕๖๔

จังหวัด	ในเขตชลประทาน (ความต้องการฤดูแล้ง) (ล้าน ลบ.ม.)					พื้นที่เกษตรในเขตชลประทาน (ไร่)	นอกเขตชลประทาน (ความต้องการฤดูแล้ง) (ล้าน ลบ.ม.)					พื้นที่เกษตรนอกเขตชลประทาน (ไร่)
	แหล่งน้ำต้นทุน	การเกษตร	อุปโภค - บริโภค	อุตสาหกรรม	นิเวศและอื่นๆ		แหล่งน้ำต้นทุน	การเกษตร	อุปโภค - บริโภค	อุตสาหกรรม	นิเวศและอื่นๆ	
เชียงราย	๙๐.๑๕	๑๒๒.๕๑	๕.๒๒	-	๔.๖๐	๕๔๗,๖๒๓	๑๐๘.๔๕	๒๗๒.๙๑	๑๘.๘๔	๑.๖๒	๑๕.๔๔	๓,๑๙๙,๗๐๗
พะเยา	๔๒.๑๘	-	๑.๘๘	-	๐.๒	๙๐,๓๖๓	๕๖.๓๕	๓๙.๒๖	๒.๘๘	-	๑.๐	๑,๔๑๓,๖๑๘
แพร่	๙๔.๔๔	๖๒	๑.๐๒	-	๐.๘๙	๒๗๐,๕๓๘	๒๘.๒๘	๒๓.๗๑	๗.๑๕	๑.๘๑	๔.๔๖	๔๔๖,๔๗๖
น่าน	๒๓.๗๑	๑๔.๗๑	๐.๐๙	-	๑.๓๘	๔๘,๘๘๒	๑๔๕.๗๖	๔๙.๖๖	๘.๐๖	๐.๖๐	๖๐.๗๑	๒,๔๗๗,๔๓๘

ที่มา : กรมชลประทาน

สภาพปัญหาทรัพยากรน้ำของแต่ละจังหวัดในกลุ่มจังหวัด มีดังนี้

<u>จังหวัดเชียงราย</u>

โดยที่ผ่านมา จังหวัดได้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ การจัดทำแผนแก้ภัยแล้ง ขุดลอกแหล่งน้ำ จัดทำแผนป้องกันน้ำท่วม และเพิ่มพื้นที่รองรับน้ำ แต่ก็ยังประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำ โดยเฉพาะการที่พื้นที่ลุ่มน้ำมีปริมาณน้ำที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้น้ำในพื้นที่ ปัญหาน้ำท่วม และปัญหามลพิษทางน้ำ โดยต้นเหตุของปัญหามีดังนี้

๑. การตัดไม้ทำลายป่าในพื้นที่ต้นน้ำลำธาร ทำให้ไม่สามารถชะลอปริมาณน้ำทำให้ไหลสม่ำเสมอได้ตลอดปี จึงมักเกิดปัญหาน้ำท่วมในช่วงฤดูฝน ส่วนช่วงฤดูร้อนเกิดปัญหาน้ำขาดแคลน เปรียบเทียบได้ว่าในอดีตน้ำในแม่น้ำกกมีระดับสูง เคยล้นท่วมขึ้นพื้นที่ใกล้เคียงกับลำน้ำแต่ในปัจจุบันมีระดับน้ำลดลงมาก ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่เกิดมาจากการทำไร่เลื่อนลอยและการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า

๒. กรวด ดิน และทรายจำนวนมากได้ถูกน้ำพัดพามาทับถมอย่างต่อเนื่องทุกปี ทำให้อัตราการตื้นเขินทวีความรุนแรงมากขึ้นทุกปี

๓. หนองน้ำตื้นเขินมีวัชพืชขึ้นปกคลุม เนื่องจากชาวบ้านที่อาศัยอยู่ข้างเคียงลงไปใช้พื้นที่ที่ตื้นเขินปลูกผัก บางแห่งถูกใช้เป็นที่ทิ้งขยะมีเศษวัสดุก่อสร้างและเศษขยะอยู่ในลำเหมือง บางส่วนถูกบุกรุกเหลือเพียงลำน้ำแคบ ๆ

๔. มีการปล่อยน้ำเสียจากชุมชนขนาดใหญ่ที่ตั้งอยู่ตามลำน้ำ ทำให้คุณภาพน้ำ ไม่สะอาด มีสารปนเปื้อน

๕. การพัฒนาแหล่งน้ำประสบปัญหาที่สำคัญ คือ การบริหารจัดการแหล่งน้ำไม่ครอบคลุมพื้นที่เกิดภัยแล้งและน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทั้งนี้มีสาเหตุที่สำคัญ คือ งบประมาณบริหารจัดการน้ำไม่เพียงพอ ภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง และแหล่งน้ำตื้นเขิน ผลกระทบที่เกิดขึ้น คือ เกิดน้ำท่วมขังในพื้นที่อยู่อาศัยและพื้นที่เกษตรกรรมได้รับความเสียหายและน้ำอุปโภคบริโภคไม่เพียงพอ

<u>จังหวัดพะเยา</u>

จากการประเมินสถานการณ์ด้านทรัพยากรแหล่งน้ำ บนพื้นฐานของการสูญเสียความสามารถในการเก็บกักน้ำของแหล่งน้ำตามธรรมชาติ ได้แก่ กว๊านพะเยา หนองเล็งทราย แม่น้ำอิง ลำน้ำสาขา และแม่น้ำยม มีความสามารถในการเก็บกักน้ำน้อยลงอันเนื่องมาจากตื้นเขินของแหล่งน้ำ ซึ่งเกิดจากการชะล้างพังทลายของดินก่อให้เกิดตะกอนลงไปสะสมอยู่ในแหล่งน้ำต่าง ๆ รวมทั้งการทับถมของซากวัชพืช การก่อสร้างฝาย หรือทำนบกั้นน้ำโดยไม่มีประตูระบายทรายและการบุกรุกที่ดินริมน้ำ นอกจากนี้ยังประสบปัญหาการเสื่อมโทรมและการสูญเสียแหล่งน้ำอันเป็นต้นน้ำลำธารจากการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า การบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อขยายพื้นที่เกษตรกรรม การทำไร่เลื่อนลอย รวมทั้งการถูกไฟป่าเผาทำลาย จนภูเขากลายสภาพเป็นเขาหัวโล้น โดยเฉพาะบริเวณเทือกเขาด้านตะวันออกเฉียงใต้ของจังหวัด เริ่มจากด้านใต้ของอำเภอดอกคำใต้เรื่อยขึ้นไปจนถึงทิศเหนือของอำเภอจุน จังหวัดพะเยา

สภาพปัจจุบัน พบว่า มีการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ชลประทานของโครงการต่าง ๆ รวม ๓๒.๗ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๙๘ ของปริมาณความต้องการน้ำในปัจจุบัน และมีช่วงเวลาการขาดแคลน ๑ - ๑๑ ปี โดยลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำอิงตอนกลางมีช่วงเวลาการขาดแคลนสูงที่สุด คือ มีจำนวนปีของความขาดแคลน ๑๑ ปี และมีปริมาณน้ำขาดแคลน ๒๒.๐๔ ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการขาดแคลนน้ำในพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการขนาดเล็กที่กระจายอยู่ตามลำน้ำย่อย ส่วนลุ่มน้ำสาขาแม่ลาวมีช่วงเวลาการขาดแคลนน้อยที่สุด โดยมีจำนวนปีของความขาดแคลน ๑ ปี และมีปริมาณน้ำขาดแคลน ๐.๘๖ ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี สำหรับน้ำอุปโภค-บริโภคของชุมชนขนาดใหญ่ พบว่า มีปริมาณน้ำเพียงพอ

สภาพอนาคต เมื่อมีการพัฒนาโครงการศักยภาพตามแผน (พิจารณาเฉพาะโครงการขนาดกลาง) พบว่ามีการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ชลประทานของโครงการต่าง ๆ รวม ๓๒.๙๙ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๙๕ ของปริมาณความต้องการน้ำในอนาคตและมีช่วงเวลาการขาดแคลน ๑-๑๑ ปี โดยลุ่มน้ำสาขาน้ำแม่น้ำอิงตอนกลาง และแม่ลาว มีการขาดแคลนน้ำเพิ่มขึ้น

<u>จังหวัดแพร่</u>

การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำยมเพื่อจัดสรรน้ำให้พอเพียงต่อการใช้ประโยชน์ของชุมชน โดยในส่วนของแหล่งน้ำใต้ดินมีบ่อน้ำบาดาลที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมทรัพยากรธรณี กรมโยธาธิการและกรมอนามัย มีจำนวนรวม ๒,๓๒๓ บ่อ ส่วนการจัดการน้ำผิวดินในรูปของการสร้างแหล่งเก็บน้ำ ได้แก่ โครงการชลประทานขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก มีจำนวน ๕ โครงการ ๒๖ โครงการ และ ๕๙๖ โครงการ ตามลำดับ โดยสามารถกักเก็บน้ำได้ ๓๙๑.๓ ลูกบาศก์เมตร ครอบคลุมพื้นที่รับประโยชน์ ๑,๕๓๘,๙๗๕ ไร่ ส่วนพื้นที่ที่เหลือเป็นโครงการสูบน้ำด้วยพลังงานไฟฟ้า ๑๐๘ โครงการ มีพื้นที่รับน้ำ ๑๔๕,๒๑๐ ไร่

อย่างไรก็ตามในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่จังหวัดแพร่ ยังจำเป็นต้องพิจารณาภัยธรรมชาติที่เกี่ยวข้องควบคู่ไปด้วย ได้แก่ ภัยแล้งและอุทกภัย ซึ่งจากข้อมูลศูนย์ภูมิภาคเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (ภาคเหนือ) ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ระบุว่าจังหวัดแพร่มีหมู่บ้านที่ไม่เสี่ยงต่อภัยแล้งและเสี่ยงต่อภัยแล้งในจำนวนใกล้เคียงกัน จำนวน ๓๑๔ หมู่บ้านและ ๓๔๒ หมู่บ้าน โดยพื้นที่ที่มีความเสี่ยงถึงเสี่ยงน้อย มีจำนวนร้อยละ ๔๖.๖๐ ซึ่งส่วนใหญ่มีระดับความเสี่ยงน้อย ร้อยละ ๓๙.๑๑

<u>จังหวัดน่าน</u>

สภาพปัญหาทรัพยากรน้ำ

๑. แหล่งน้ำที่มีอยู่ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่เนื่องจากมีขนาดเล็กและตื้นเขิน ขาดระบบส่งน้ำและเครื่องสูบน้ำ ตลอดจนการบริหารจัดการที่ดี ไปยังไร่นาของเกษตรกรนอกเขตชลประทาน

๒. ขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ตลอดจนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรโดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้งในบริเวณพื้นที่ใกล้ลำน้ำหรือแหล่งน้ำขนาดเล็ก

๓. การบุกรุกพื้นที่แหล่งน้ำจากชาวบ้านบริเวณแหล่งน้ำหลายสายถูกบุกรุกจากชาวบ้านเพื่อนำไปใช้เป็นพื้นที่เพาะปลูกโดยเฉพาะการปลูกพืชสวนและไร่นา เป็นต้น

๔. คุณภาพน้ำในลำน้ำสายสำคัญบางสายเสื่อมโทรม เนื่องจากมีการทิ้งสิ่งปฏิกูลและสารเคมีลงสู่แม่น้ำโดยตรงโดยเฉพาะลำน้ำที่ไหลผ่านแหล่งชุมชนจะมีปัญหาคุณภาพน้ำและมีสิ่งปฏิกูลเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก

๕. การพัฒนาพื้นที่แหล่งน้ำที่มีอยู่ไม่ได้รับการพัฒนาและปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพและมีสมรรถภาพในการเก็บและการระบายน้ำ

๖. ปัญหาน้ำท่วมฉับพลันที่เกิดขึ้นในบางชุมชนที่เกิดเนื่องจากลำน้ำมีความลาดชันสูงไม่มีแหล่งเก็บกักน้ำและชะลอการไหลของน้ำ อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ที่เป็นทางผ่านของน้ำอีกด้วย

การดำเนินงานที่ผ่านมา สำหรับการแก้ไขในเรื่องนี้ จังหวัดได้จัดทำโครงการชลประทานทั้งที่มีขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำและความต้องการน้ำในช่วงฤดูแล้ง รวมทั้งการขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อเป็นแหล่งน้ำสำหรับการอุปโภค-บริโภคจากหลายหน่วยงาน

ส่วนแนวโน้มในอนาคต ควรให้ความสำคัญกับความต้องการที่เพิ่มขึ้นของการใช้น้ำในด้านต่างๆ อันเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของประชากร การเจริญเติบโตด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งจะทำให้ เกิดความไม่สมดุลในด้านการใช้น้ำและทรัพยากรธรรมชาติอื่นที่เกี่ยวข้อง อาจก่อให้เกิดปัญหาต่างๆตามมา ปัญหาเหล่านี้ก็ยังคงเป็นปัญหาที่สำคัญที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างต่อเนื่อง

๓.๔) สถานการณ์ภัยแล้ง

ภัยแล้ง ลักษณะการเกิดภัยแล้งในพื้นที่กลุ่มภาคเหนือตอนบน ๒ มีลักษณะเนื่องจากปริมาณน้ำในแม่น้ำ ลำน้ำ ลำห้วย อ่างเก็บน้ำแห้งขอด ไม่มีปริมาณน้ำอุปโภค-บริโภค หรือมีไม่เพียงพอสำหรับใช้เพื่อการเกษตรกรรม ซึ่งลักษณะภัยแล้งตามที่กล่าวมา จะกระจายไปทั่วทุกพื้นที่ ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – พฤษภาคม

ประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่ ยังอาศัยน้ำในแม่น้ำ ลำน้ำ ลำห้วย อ่างเก็บน้ำ เพื่อใช้ในการอุปโภค บริโภค และใช้เพื่อการเกษตร เมื่อเกิดภาวะฝนทิ้งช่วง ภาวะฝนแล้งและปริมาณน้ำในแม่น้ำ ลำน้ำ ลำห้วย อ่างเก็บน้ำ แห้งขอด ประชาชนได้รับความเดือดร้อน ปริมาณน้ำไม่เพียงพอสำหรับใช้ในการอุปโภค บริโภคและใช้เพื่อการเกษตร

การประเมินความเสี่ยงจากสถานการณ์ภัยแล้ง ด้วยในทุกปีในพื้นที่กลุ่มภาคเหนือตอนบน ๒ จะได้รับผลกระทบจากสภาพอากาศแห้งแล้งฝนทิ้งช่วง และภาวะฝนแล้ง สาเหตุเกิดจากสภาพภูมิอากาศแปรปรวน เนื่องจากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถูกทำลาย จากข้อมูลสถานการณ์ภัยแล้ง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ พบว่า จังหวัดที่ถูกประกาศเขตให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้งมากที่สุดคือ จังหวัดเชียงราย จำนวน ๑๔ อำเภอ ๑๖ ตำบล ๖๕๑ หมู่บ้าน รองลงมาจังหวัด น่าน จำนวน ๒ อำเภอ ๗ ตำบล ๖๐ หมู่บ้าน

การวิเคราะห์แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๓/๖๔ พบว่าจังหวัดเชียงรายมีแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งมากที่สุด จำนวน ๓๔๗,๙๕๗ ไร่ รองลงมา คือ จังหวัดพะเยา มีแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง จำนวน ๑๐๖,๗๙๘ ไร่ จังหวัดแพร่ มีแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง จำนวน ๘๕,๗๓๔ ไร่ และ จังหวัดน่าน มีแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง น้อยที่สุดจำนวน ๗๐,๖๘๒ ไร่ตามลำดับ

ตารางที่ ๕๗ แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๓/๖๔

จังหวัด	เขตเพาะปลูก	แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งปี ๒๕๖๓/๖๔ (ไร่)				
		ข้าวรอบที่ ๒	พืชไร่	พืชผัก	รวมพืชไร่พืชผัก	รวมทั้งหมด
เชียงราย	ในเขตชลประทาน	๙๔,๖๔๘	๑,๖๘๐	๑,๒๗๙	๒,๙๕๙	๙๗,๖๐๗
	นอกเขตชลประทาน	๑๐๘,๕๔๐	๕๐,๐๔๕	๑๙,๗๖๕	๖๙,๘๑๐	๒๕๐,๓๕๐
	รวม	๒๗๕,๑๘๘	๕๑,๗๒๕	๒๑,๐๔๔	๗๒,๗๖๙	๓๔๗,๙๕๗
พะเยา	ในเขตชลประทาน	๓,๖๕๒	-	๓,๐๐๐	๓,๐๐	๖,๖๕๒
	นอกเขตชลประทาน	๓๙,๒๖๙	๕๐,๒๙๘	๑๐,๕๗๙	๖๐,๘๗๗	๑๐๐,๑๔๖
	รวม	๔๒,๙๒๑	๕๐,๒๙๘	๑๓,๕๗๙	๖๓,๘๗๗	๑๐๖,๗๙๘
แพร่	ในเขตชลประทาน	-	๖๐,๓๐๐	-	๖๐,๓๐๐	๖๐,๓๐๐
	นอกเขตชลประทาน	๓,๒๕๐	๒๑,๐๘๐	๑,๑๐๔	๒๒,๑๘๔	๒๕,๔๓๔
	รวม	๓,๒๕๐	๘๑,๓๘๐	๑,๑๐๔	๘๒,๔๘๔	๘๕,๗๓๔
น่าน	ในเขตชลประทาน	๒,๑๐๐	๑๒,๗๐๐	๓,๐๐๐	๑๕,๗๐๐	๑๗,๘๐๐
	นอกเขตชลประทาน	๙,๘๑๐	๓๗,๗๓๕	๕,๓๓๗	๔๓,๐๒๗	๕๒,๘๘๒
	รวม	๑๑,๙๑๐	๕๐,๔๓๕	๘,๓๓๗	๕๘,๗๗๒	๗๐,๖๘๒

ที่มา : กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย.๒๕๖๔

๓.๕) ไฟป่า หมอกควัน

สถานการณ์ไฟป่าของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

สำหรับปัญหาไฟป่า หมอกควัน เป็นปัญหาที่ทั้งในระดับจังหวัด และกลุ่มจังหวัดให้ความสำคัญ และพยายามแก้ไขร่วมกันแก้ปัญหา ดังนั้น จึงมีการเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์จุดความร้อนในช่วงก่อนและหลังวันประกาศห้ามเผา ในช่วง วันที่ ๑ มกราคม – ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕ มีการเกิดจุดความร้อนตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ จำนวน ๗๓๑ จุด โดย พื้นที่ป่าสงวนมีจุดความร้อนมากที่สุด จำนวน ๔๖๘ จุด รองลงมาเป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ จำนวน ๑๔๗ จุด ตามลำดับ

ตารางที่ ๕๘ จำนวนจุดความร้อนสะสมในจังหวัดกลุ่มภาคเหนือตอนบน ๒ จากภาพถ่ายดาวเทียม
ข้อมูลจากดาวเทียม Terra/Aqua ระบบ MODIS ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕

จังหวัดหวัด	การเกิดจุดความร้อนตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน						รวมทั้งหมด
	ป่าอนุรักษ์	เขต สปก.	ป่าสงวนแห่งชาติ	พื้นที่ริมทางหลวง	พื้นที่เกษตร	ชุมชนและอื่นๆ	
เชียงราย	๓๔	๑๕	๒๑๕	๔	๑๘	๑๑	๒๙๗
น่าน	๑๓	๕	๑๘	๐	๒	๒	๔๐
แพร่	๓๐	๖	๖๔	๑	๖	๕	๑๑๒
พะเยา	๗๐	๑๐	๑๗๑	๔	๑๕	๑๒	๒๘๒
รวม	**๑๔๗**	**๓๖**	**๔๖๘**	**๙**	**๔๑**	**๓๐**	**๗๓๑**

ที่มา : กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย, ๒๕๖๓

การเปรียบเทียบพื้นที่เผาไหม้ (Burnt Scar) จากดาวเทียม Landsat – ๘

ในช่วง วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๑๐ พฤษภาคม. ๒๕๖๕ การเกิดไฟไหม้ป่าในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ลดลงจากช่วงเวลา วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ - ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๔๔ โดย จังหวัดเชียงรายมีพื้นที่ถูกไฟไหม้น้อยที่สุด จำนวน ๖๓๘.๒๖ ไร่ จังหวัดพะเยา จำนวน ๗๔๕ ไร่ จังหวัดน่าน จำนวน ๙๘๖ ไร่ และจังหวัดแพร่ จำนวน ๑,๑๑๘ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๕๙ การเกิดไฟไหม้ป่าในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

จังหวัด	วันที่ ๑ ต.ค. ๒๕๖๓ – ๑๐ พ.ค. ๒๕๖๔		วันที่ ๑ ต.ค. ๒๕๖๔ – ๑๐ พ.ค. ๒๕๖๕	
	ดับไฟป่า (ครั้ง)	พื้นที่ถูกไฟไหม้ (ไร่)	ดับไฟป่า (ครั้ง)	พื้นที่ถูกไฟไหม้ (ไร่)
เชียงราย	๔๐	๙๒๔.๗๔	๓๖	๖๓๘.๒๖
พะเยา	๑๑๖	๓,๖๒๒	๓๒	๗๔๕
แพร่	๑๒๓	๒,๗๐๑	๗๖	๑,๑๑๘
น่าน	๕๕	๑,๕๖๗	๓๙	๙๘๖
กลุ่มจังหวัด ฯ	**๓๓๔**	**๘,๘๑๔.๗๔**	**๑๘๓**	**๓,๔๘๗.๒๖**

ที่มา : สำนักป้องกัน ปราบปราม และควบคุมไฟป่า

ปัญหาหมอกควันของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

จากปัญหาหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ๒ ส่งผลให้คุณภาพอากาศในพื้นที่มีปัญหาและส่งผลกระทบโดยตรงกับสุขภาพ สำหรับในช่วงฤดูแล้งของทุกปี พบว่า ปริมาณการเพิ่มของฝุ่นละอองสูงขึ้นมาก โดยเฉพาะพื้นที่ภาคเหนือ และในปีที่เกิดความแห้งแล้งประกอบกับเหตุการณ์สภาพอากาศสุดขั้ว (extreme weather event) รวมถึงปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) ส่งผลให้เกิดจุดความร้อนจากการเกิดไฟ ทั้งในพื้นที่ CLMVT ได้แก่ กัมพูชา ลาว เมียนมาร์เวียดนาม และไทย เป็นต้น และในช่วงเวลาดังกล่าวมีการกำจัดเศษวัสดุทางเกษตรด้วยการเผาเพื่อเตรียมพื้นที่สำหรับทำการเกษตรในช่วงฤดูฝน ด้วยสภาวะอากาศที่แห้งและความกดอากาศสูง การเคลื่อนตัวของลมน้อย ภูมิประเทศบางแห่งเป็นแอ่งกระทะ ส่งผลให้ฝุ่นละอองไม่แพร่กระจาย แขวนลอยอยู่ในบรรยากาศ นานกว่าช่วงเวลาอื่น และสะสมจนมีความหนาแน่นมากขึ้นอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพ และระบบการหายใจ เมื่อฝุ่นละอองเข้าไปในร่างกายของประชาชนที่เป็นโรคทางเดินหายใจ หรือกลุ่มเสี่ยงได้

จากการวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์คุณภาพอากาศโดยรวมพบว่า แม้ความพยายามในการลดจุดสะสมความร้อนจะลดลงแล้ว จำนวนวันที่ PM๒.๕ เกินมาตรฐานจะลดลง แต่คุณภาพของอากาศจากปัญหาหมอกควันแนวโน้มรุนแรงขึ้นทุกปี เนื่องจากปัญหาหมอกควันที่สูงขึ้นในพื้นที่ เกิดจากลมที่พัดสู่ภาคเหนือมีกำลังอ่อนลง ประกอบกับหมอกควันที่มาจากต่างพื้นที่และหมอกควันจากแนวชายแดนซึ่งเป็นพื้นที่ของประเทศเพื่อนบ้าน ดังนั้นการแก้ไขปัญหาจึงมิอาจจะแก้ไขได้โดยเฉพาะความร่วมมือจากกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ แต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น ทั้งนี้ ต้องเป็นความร่วมมือในระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นต้องเป็นนโยบายระดับประเทศ ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชุมชน ระดับประเทศ และความร่วมมือระหว่างประเทศกับประเทศเพื่อนบ้าน แต่อย่างไรก็ตามจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ทำให้ประชาชนสวมหน้ากากออกจากที่อยู่อาศัย ซึ่งช่วยบรรเทาและเป็นการป้องกันปัญหาฝุ่นละอองที่เกิดจากหมอกควัน ได้อีกทางหนึ่งด้วย

ในช่วงเดือน กุมภาพันธ์ – เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวนวันคุณภาพอากาศฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM๒.๕) ลดลง คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๑๕ โดย จังหวัดแพร่มีจำนวนวันคุณภาพอากาศฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM๒.๕) มากที่สุด จำนวน ๒๒ วัน รองลงมาเป็นจังหวัดน่าน จำนวน ๒๐ วัน จังหวัดเชียงราย จำนวน ๑๙ วัน และจังหวัดพะเยา จำนวน ๑๗ วัน ตามลำดับ

ตารางที่ ๖๐ จำนวนวันคุณภาพอากาศฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM๒.๕) พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕

จังหวัด	จำนวนวันคุณภาพอากาศฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM๒.๕)	
	ก.พ. - เม.ษ. พ.ศ. ๒๕๖๔	ก.พ. - เม.ษ. พ.ศ. ๒๕๖๕
เชียงราย	๕๔	๑๙
พะเยา	๓๗	๑๗
แพร่	๓๔	๒๒
น่าน	๓๘	๒๐
กลุ่มจังหวัด ฯ	**๑๖๓**	**๗๘**

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน

๓.๑.๓ ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่

๑. ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านคมนาคม ขนส่ง ที่เป็นเส้นทางเชื่อมระหว่างเมืองแล้วยังเป็นเส้นทางสายหลัก มีการสัญจรทั้งรถบรรทุกน้ำมัน รถบรรทุกสินค้า รถโดยสาร รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน และขนาดเขตทางค่อนข้างคับแคบในเขตผ่าน/ศูนย์กลางชุมชนและไม่มีบาทวิถี ถนนบางสายชำรุด เนื่องจากมีรถบรรทุก ทำให้ถนนชำรุดเสียหาย สร้างความเดือดร้อนให้กับผู้สัญจร

๒. ปัญหาด้านเกษตร พบว่า การเกษตรกรมีพฤติกรรมการเพาะปลูกที่เปลี่ยนแปลงมีการใช้เครื่องจักรกล สารเคมี ปุ๋ยเคมี เพิ่มขึ้น ต้นทุนในการผลิตที่เพิ่มขึ้น ขาดความรู้การใช้เทคโนโลยี อีกทั้งการใช้สารเคมี/สารพิษ และผลิตผลทางการเกษตรมีสารปนเปื้อนส่งผลต่อสุขภาพของผู้บริโภค เกษตรยังขาดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง จึงขาดการต่อรองด้านราคาผลผลิตกับพ่อค้า และสินค้าการเกษตรขาดการพัฒนาต่อยอดเพื่อเพิ่มมูลค่าและการตลาด

๓. ปัญหาความต้องการด้านพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์หัตถกรรม สินค้าแปรรูป เนื่องจากปัญหาสินค้าทางการเกษตรตกต่ำ ขาดตลาดในการกระจายสินค้า ผลผลิตไม่ได้คุณภาพ และมาตรฐานตามที่ตลาดต้องการ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตร หลังฤดูแล้งหรือหลังฤดูเก็บเกี่ยวทำให้เกิดการว่างงานไม่มีอาชีพเสริม ขาดรายได้ กลุ่มอาชีพมีการจัดทำผลิตภัณฑ์ตามแบบของตนเองและภูมิปัญญา จะต้องผลิตสินค้าจำนวนมากที่มีคุณภาพ ทำให้สินค้าของชุมชนไม่สามารถแข่งขันกับสินค้าตามมาตรฐานของโรงงานได้ รวมทั้งกลุ่มอาชีพขาดความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการตลาดทำให้ไม่เกิดความยั่งยืน จึงมีความต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ แต่ไม่มีตลาดรองรับผลิตภัณฑ์ ประชาชนขาดการนำองค์ความรู้นวัตกรรมมาเสริมสร้างคุณภาพผลิตภัณฑ์

๔. ปัญหาด้านคุณภาพชีวิต การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – ๑๙) ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ประกอบกับโครงสร้างประชากรที่เป็นสังคมสูงวัย รายได้และเงินออมเฉลี่ยต่อครัวเรือนลดลง นอกจากนี้ปัญหาด้านสุขภาพที่เกิดจากสภาพสังคม สิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ประชาชนขาดการเฝ้าระวังทำให้ประสบปัญหาโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง โรคเกิดจากการทำงาน เนื่องจากมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ได้แก่ การบริโภคอาหารไม่ถูกต้อง ขาดการออกกำลังกาย การจัดระบบดูแลผู้สูงอายุ ยังไม่ครอบคลุม การดูแลและให้บริการทางการแพทย์ไม่ทั่วถึง

๕. ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม การเสียดุลยภาพและความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นเหตุให้ปริมาณน้ำในดินและผิวดินความชุ่มชื่นในอากาศลดลง หน้าดินถูกชะล้าง ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกทำลาย ได้แก่ ปัญหาหมอกควัน ไฟป่า และการบุกรุกพื้นที่ป่า เพื่อทำการเกษตร การตัดไม้ทำลายป่าในพื้นที่ การขยายเขตทำกิน และการใช้พื้นที่ไม่ถูกหลักวิชาการ

๖. ปัญหาสาธารณภัย ประชาชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ส่วนใหญ่ประสบปัญหาอุทกภัย วาตภัย และภัยแล้งที่มีมาอย่างต่อเนื่องและรุนแรงขึ้น ซึ่งลักษณะทางภูมิประเทศของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีลักษณะอยู่ติดกับภูเขาเอื้อต่อการเกิดภัยพิบัติไม่ว่าจะเป็นอุทกภัย วาตภัย หมอกควันไฟป่า ส่งผลกระทบต่อประชาชนผู้ประสบภัยทั้งต่อชีวิต และทรัพย์สิน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าสงวน และไม่ได้อยู่ในรอยเลื่อนแผ่นดินไหว ประชาชนจึงมีความต้องการให้เสริมสร้างระบบการเตือนภัยให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อป้องกันการสูญเสีย และจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือบรรเทาสาธารณภัยให้มีความพร้อมและครบถ้วนเพียงพอต่อการใช้งาน และในช่วงฤดูแล้งขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร ทำให้พืชผลทางการเกษตรได้รับความเสียหาย ประชาชนมีความต้องการให้จัดทำแนวป้องกันตลิ่งป้องกันการกัดเซาะตลิ่งพังทลาย

๓.๑.๔ ผลการพัฒนาและแก้ไขปัญหากลุ่มจังหวัดในช่วงที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาในระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ว่า “ประตูการค้าสากล โดดเด่นวัฒนธรรมล้านนาสินค้าเกษตรปลอดภัย ประชาชนร่วมใจอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ” โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนด ๔ ประเด็นการพัฒนา ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : พัฒนาสภาพแวดล้อมในการพัฒนาการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์เชื่อมโยงกับต่างประเทศ

วัตถุประสงค์ : เป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์เชื่อมโยงกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (GMS) และ AEC เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน และเพิ่มรายได้จากการส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศ (กลุ่ม GMS , AEC และประเทศอื่นๆ) รวมทั้งลดค่าใช้จ่ายของผู้ประกอบการ

ตัวชี้วัด : ๑) อัตราการขยายตัวของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัด (ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ ๑.๖๖)

๒) อัตราการขยายตัวของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด (ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ ๗.๗)

๓) อัตราการขยายตัวของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาตัวกลางทางการเงินต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด (ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ ๓)

แนวทางการพัฒนา

๑) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการกระตุ้น การลงทุนภายในจังหวัด วิจัย พัฒนา และจัดกิจกรรมส่งเสริมการค้า การลงทุนกับกลุ่มจังหวัดอื่นภายในประเทศและเพื่อนบ้าน

๒) ส่งเสริมการค้า การลงทุน โดยพัฒนาและส่งเสริมผู้ประกอบการและพัฒนาธุรกิจ SMEs

๓) พัฒนาระบบโลจิสติกส์ รองรับการเชื่อมโยง NSEC ตามกรอบความร่วมมือ GMS โดยจัดตั้งศูนย์บริหารจัดการ Logistics และ Supply Chain ผลักดันด้านโครงสร้างพื้นฐาน พัฒนาระบบฐานข้อมูลวิจัย พัฒนาผลิตบุคลากรด้าน Logistics ทุกระดับ และจัดการความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน

การวิเคราะห์ความสำเร็จของการพัฒนาในประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาสภาพแวดล้อมในการพัฒนา การค้า การลงทุน และโลจิสติกส์เชื่อมโยง กับต่างประเทศ พบว่าผลการดำเนินการที่ผ่านมาของประเด็นการพัฒนาด้านการค้าการลงทุน ได้ดำเนินการพัฒนาตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง งบประมาณในการดำเนินงาน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ เท่ากับ ๒๙๒,๑๐๓,๑๐๐ ล้านบาท ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าในแผนการพัฒนาปี พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๕ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาต้นทาง ซึ่งเน้นโครงสร้างพื้นฐานเป็นหลัก ซึ่งจุดเน้นในการพัฒนาเน้นการพัฒนาโครงข่ายภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับการค้าชายแดน และการค้าผ่านแดน ตลอดจนการพัฒนาสินค้าเพื่อส่งออกได้แก่ อุตสาหกรรมแฟชั่นล้านนาตะวันออก อุตสาหกรรมธุรกิจอาหารและอุตสาหกรรมเกษตรเชิงนวัตกรรม ตลอดจนการพัฒนาและส่งเสริมผู้ประกอบการให้มีประสิทธิภาพสามารถแข่งขันได้ในระดับภูมิภาค ซึ่งจากผลดังกล่าวส่งผลเป้าหมายในการพัฒนา โดยจากตัวชี้วัดการพัฒนาในประเด็นการพัฒนาที่ ๑ มีทั้งสิ้น ๓ ตัวชี้วัด หากทำการเปรียบเทียบข้อมูลในปีพ.ศ. ๒๕๖๑ และ ปีพ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่สิ้นสุดแผนการพัฒนาฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ พบว่า ตัวชี้วัดในการพัฒนาของประเด็นการพัฒนาที่ ๑ บรรลุทุกตัวชี้วัด

ตารางที่ ๖๑ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ในประเด็นการพัฒนาที่ ๑

ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
๑.การเพิ่มประสิทธิภาพทางหลวงหมายเลข ๑๒๙ ตอน ทางเลี่ยงเมืองแพร่ ช่วง กม. ๐+๐๐๐ - กม.๑๐+๔๑๘ (เป็นช่วงๆ) ระยะทาง ๑๐.๔๑๘ กิโลเมตร เพื่อให้ได้มาตรฐานชั้นทางสูงขึ้น และก่อสร้างทางขนานบริเวณย่านชุมชน รวมทั้งปรับปรุงขยายสะพาน ๒. การพัฒนาโครงข่ายภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน	๑.การพัฒนาอุตสาหกรรมแฟชั่นล้านนาตะวันออกสู่ต่างประเทศ ๒.การพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอาหารและอุสาหกรรมเกษตรเชิงนวัตกรรม ๓.การพัฒนาศูนย์ประสานงาน(Command Center) และนำร่องการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศนอร์ทเทิร์นไทยแลนด์ ฟูดวัลเลย์ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ๔.การพัฒนาและส่งเสริมผู้ประกอบการให้มีประสิทธิภาพสามารถแข่งขันได้ในระดับภูมิภาค	๑.กิจกรรมจัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้าในกลุ่มจังหวัด/กลุ่มประเทศ GMS และ ASEAN+๖
๑๔๕,๐๐๐,๐๐๐ ล้านบาท	๑๐๗,๙๗๒,๓๐๐ ล้านบาท	๓๙,๑๓๐,๘๐๐ ล้านบาท
งบประมาณรวม (ปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	๒๙๒,๑๐๓,๑๐๐ ล้านบาท	

ที่มา กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

ตารางที่ ๖๒ ความสำเร็จของการพัฒนาประเด็นการพัฒนาที่ ๑

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน*	ความสำเร็จ
อัตราการขยายตัวของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัด	ร้อยละ ๑.๖๖	ร้อยละ ๕.๘๓	บรรลุ
อัตราการขยายตัวของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาการขนส่งสถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด	ร้อยละ ๗.๗	ร้อยละ ๒๑.๕๕	บรรลุ
อัตราการขยายตัวของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาตัวกลางทางการเงินต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓.๘๑	บรรลุ

*หมายเหตุ ได้มีการพยากรณ์ข้อมูล GPP ในปีพ.ศ. ๒๕๖๕

ที่มา คำนวณจากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : การสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มีศักยภาพ

วัตถุประสงค์ : เพิ่มผลิตภาพและมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มีศักยภาพ และอุตสาหกรรมการเกษตรที่ได้มาตรฐานเพื่อมุ่งสู่ตลาดโลก

ตัวชี้วัด : ๑) สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด (ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ ๒๐)

๒) สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด (ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ ๓)

๓) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรม (ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ ๒)

<u>แนวทางการพัฒนา</u>

๑) เพิ่มผลิตภาพและคุณภาพการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร โดยเน้นความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะสิ่งที่มีศักยภาพทางการตลาด ลดต้นทุนการผลิตโดยใช้หลักการผลิตปริมาณมาก ปรับปรุงคุณภาพการผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่า พัฒนากลุ่มธุรกิจและผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเกษตร

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี การสร้างนวัตกรรม และมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์และอุตสาหกรรมแปรรูปเกษตร

๓) สร้างความเข้มแข็งต่อเกษตรกร องค์กรเกษตรและผู้ประกอบการอุตสาหกรรม โดยการสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน เครือข่ายการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเกษตรในพื้นที่ และสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มธุรกิจและผู้ประกอบการตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๔) ส่งเสริมการบริหารจัดการการตลาดสินค้าเกษตร โดยการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการตลาดแก่กลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตร รวมทั้งสร้างช่องทางการจัดจำหน่ายเฉพาะกลุ่ม (Niche Product)

การวิเคราะห์ความสำเร็จของการพัฒนาในประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรม การเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มีศักยภาพ พบว่าผลการดำเนินการที่ผ่านมา ได้ทำการพัฒนาดำเนินการพัฒนาตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง งบประมาณในการดำเนินงาน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ เท่ากับ ๔๓๗,๔๙๔,๑๐๐ ล้านบาท ซึ่งการพัฒนาในประเด็นการพัฒนาด้านเกษตร พัฒนาครบทั้งห่วงโซ่คุณค่า (value chain) ในต้นทางได้เป็นการพัฒนาสินค้าเกษตรให้ปลอดภัยได้มาตรฐาน กลางทางได้นำนวัตกรรมเข้ามามีส่วนสนับสนุนให้สินค้าเกษตรผลิตได้ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และปลายทางนำการตลาดมาประชาสัมพันธ์ให้สามารถขายสินค้าเกษตรอย่างแพร่หลาย เพื่อสร้างรายได้ให้เกษตรกรในพื้นที่ ทั้งนี้จากการดำเนินโครงการของกลุ่มจังหวัดสำหรับประเด็นการพัฒนาด้านเกษตรเน้นการพัฒนาการเกษตรปลอดภัย เกษตรยั่งยืน และการสร้างมูลค่าเพิ่มโดยเกษตรอุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง จากการวิเคราะห์ตัวชี้วัดการพัฒนาในประเด็นการพัฒนาที่ ๒ มีทั้งสิ้น ๓ ตัวชี้วัด หากทำการเปรียบเทียบข้อมูลในปีพ.ศ. ๒๕๖๑ และปีพ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่สิ้นสุดแผนการพัฒนาฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ พบว่า ตัวชี้วัดในการพัฒนาของประเด็นการพัฒนาที่ ๒ บรรลุทุกตัวชี้วัด

ตารางที่ ๖๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ในประเด็นการพัฒนาที่ ๒

ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
๑.การยกระดับคุณภาพมาตรฐานการผลิตข้าวและผลิตภัณฑ์ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ๒.การถ่ายทอดองค์ความรู้และการพัฒนาเทคโนโลยีในการผลิตสินค้าและอาหารปลอดภัย ๓.การพัฒนาเครือข่าย เพื่อส่งเสริมและเชื่อมโยงภาคีเครือข่ายการผลิตสินค้าและอาหารปลอดภัย ๔.ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ๕.การพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยได้มาตรฐาน เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งผลิตสินค้าคุณภาพปลอดภัยได้มาตรฐาน ๗.กิจกรรมส่งเสริมการผลิตไผ่เศรษฐกิจแบบครบวงจร ๘. กิจกรรมผลิตและแปรรูปไก่ประดู่หางดำเชิงคุณภาพครบวงจร ในเขตภาคเหนือตอนบน ๙.การเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาศักยภาพการผลิตสัตว์น้ำ ถิ่นฟ้าโมเดล ๑๐.การผลิตโคเนื้อคุณภาพเพื่อการตลาดแบบครบวงจร และอาหารปลอดภัยสู่อาเซียนในเขตภาคเหนือตอนบน ๒	๑.การพัฒนา Cluster อุตสาหกรรมกลุ่มล้านนาตะวันออก ๒.การส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารล้านนาตะวันออก ๓. การพัฒนานวัตกรรม การบริหารแรงงานนอกระบบในภาคการเกษตร ๔.การพัฒนามาตรฐานห้องปฏิบัติการเพื่อรองรับการตรวจสอบสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย ๕.การพัฒนาศักยภาพเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรสู่อุตสาหกรรมมูลค่าสูง ๖.พัฒนาสารสนเทศและการประชาสัมพันธ์	๑.การเพิ่มศักยภาพเกษตรอุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูงเพื่อการส่งออกภาคเหนือตอนบน ๒ (ขายก่อนปลูก) ๒.งานมหกรรมแสดงสินค้าและเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยกลุ่มล้านนาตะวันออก ๔.การวิเคราะห์ผลกระทบจากการดำเนินโครงการต่อเกษตรกรผู้ผลิต และผู้จำหน่ายสินค้าและอาหารปลอดภัย
๓๘๖,๗๘๒,๒๐๐ ล้านบาท	๓๐,๙๑๘,๙๐๐ ล้านบาท	๑๙,๗๙๓,๐๐๐ ล้านบาท
งบประมาณรวม (ปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔)	๔๓๗,๔๙๔,๑๐๐ ล้านบาท	

ที่มา กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

ตารางที่ ๖๔ ความสำเร็จของการพัฒนาประเด็นการพัฒนาที่ ๒

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ความสำเร็จ
สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๒๖*	บรรลุ
สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๙*	บรรลุ
อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรม	ร้อยละ ๒	ร้อยละ ๑๔.๔๙**	บรรลุ

หมายเหตุ* ข้อมูล GPP ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ และ**ได้มีการพยากรณ์ข้อมูล GPPในปีพ.ศ. ๒๕๖๕

ที่มา คำนวณจากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๔

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศิลปวัฒนธรรม สุขภาพ และ MICE เพื่อสร้างรายได้สู่ชุมชนและเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าเพิ่มการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ : พัฒนาการท่องเที่ยวเพิ่มมูลค่าและคุณภาพผลิตภัณฑ์ และคุณค่าสินค้าและบริการเน้นฐานเศรษฐกิจที่ยั่งยืน เพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มรายได้

ตัวชี้วัด : ๑) อัตราการขยายตัวของมูลค่าผลิต ภัณฑ์มวลรวมด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด (ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ ๑)

๒) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคบริการของกลุ่มจังหวัด (GPP ภาคบริการนอกเหนือจากบริการภาครัฐ) (ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ ๒)

<u>แนวทางการพัฒนา</u>

๑) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และเชิงสุขภาพ โดยปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเดิม พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ วิจัยและพัฒนาเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวต่อเนื่องจังหวัดในกลุ่มและส่งเสริมความร่วมมือในลักษณะโครงข่ายการท่องเที่ยว กับประเทศในกลุ่ม GMS

๒) พัฒนามาตรฐานการบริการและบุคลากรการท่องเที่ยว โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม ตลอดจนพัฒนาการประชาสัมพันธ์และการตลาดการท่องเที่ยว

๓) ส่งเสริมความพร้อมและพัฒนาศักยภาพแก่ประชาชนทุกวัย และชุมชนรวมทั้งพัฒนาบุคลากรและโอกาสทางการศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมในการปรับตัวสู่การท่องเที่ยว หลังจากเข้าสู่ AEC

การวิเคราะห์ความสำเร็จของการพัฒนาในประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศิลปวัฒนธรรม สุขภาพ และ MICE เพื่อสร้างรายได้สู่ชุมชนและเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าเพิ่มการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน พบว่าผลการดำเนินการที่ผ่านมา ได้ทำการพัฒนาดำเนินการพัฒนาตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง งบประมาณในการดำเนินงาน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ เท่ากับ ๓๐๙,๙๙๕,๙๐๐ ล้านบาท ซึ่งการพัฒนาในประเด็นการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว เน้นการพัฒนาทั้งในส่วนต้นทางและกลางทาง ในขณะที่การพัฒนาด้านปลายทางส่วนใหญ่บูรณาการในโครงการต้นทางและกลางทางแล้ว อาทิ การส่งเสริมการท่องเที่ยวล้านนาตะวันออกเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน การพัฒนาล้านนาตะวันออกต้นแบบรักษ์นกยูงไทยสู่การท่องเที่ยวเชื่อมโยงเศรษฐกิจ สร้างสรรค์บนเส้นทาง One Belt and One Road เป็นต้น ทั้งนี้กลุ่มจังหวัดฯ ได้ให้ความสำคัญกับอัตลักษณ์ที่โดดเด่นของกลุ่มจังหวัดโดยนำมาเป็นจุดเด่นในการพัฒนาการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็น การเป็นเมืองล้านนาตะวันออก การมีลักษณะทางกายภาพอยู่บนเส้นทาง One Belt and One Road ตลอดจนการสร้างจุดขายได้การท่องเที่ยวโดยใช้นกยูง และผ้าทอล้านนา เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นการดึงอัตลักษณ์ที่โดดเด่น นำมาเป็นจุดขายของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์ตัวชี้วัดการพัฒนาในประเด็นการพัฒนาที่ ๓ มีทั้งสิ้น ๒ ตัวชี้วัด หากทำการเปรียบเทียบข้อมูลในปีพ.ศ. ๒๕๖๑ และปีพ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่สิ้นสุดแผนการพัฒนาฉบับพ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ พบว่า ตัวชี้วัดในการพัฒนาของประเด็นการพัฒนาที่ ๓ บรรลุทุกตัวชี้วัด

ตารางที่ ๖๕ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ในประเด็นการพัฒนาที่ ๓

ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
๑.การพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยว Green Tourism ๒.การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในเขตเมืองเก่าสู่การเชื่อมโยงประวัติศาสตร์ ๓.การพัฒนาอัตลักษณ์อารยธรรมล้านนาภาคเหนือตอนบน ๒ ๔.การส่งเสริมการท่องเที่ยวล้านนาตะวันออกเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน* ๕.การ พัฒนาแหล่งเรียนรู้มรดกวัฒนธรรมผ้าล้านนาตะวันออก	๑.การ พัฒนาต่อยอดชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีสู่ความยั่งยืน ๒.การพัฒนาหมู่บ้านเพื่อการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ๓. การพัฒนาล้านนาตะวันออกเมืองรักษ์นกยูงไทยระดับโลกสู่การท่องเที่ยวเชื่อมโยงเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ ๓.การพัฒนาล้านนาตะวันออกต้นแบบรักษ์นกยูงไทยสู่การท่องเที่ยวเชื่อมโยงเศรษฐกิจ สร้างสรรค์บนเส้นทาง One Belt and One Road	๑.ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ วัฒนธรรม และสุขภาพ ๒.มหกรรมชาติพันธุ์ล้านนาตะวันออก ๓.การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวชาติพันธุ์ล้านนาตะวันออก
๑๖๔,๙๙๒,๖๐๐ ล้านบาท	๑๑๒,๕๐๕,๙๐๐ ล้านบาท	๓๔,๔๙๗,๔๐๐ ล้านบาท
งบประมาณรวม (ปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔)	๓๐๙,๙๙๕,๙๐๐ ล้านบาท	

ที่มา กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

ตารางที่ ๖๖ ความสำเร็จของการพัฒนาประเด็นการพัฒนาที่ ๓

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน*	ความสำเร็จ
อัตราการขยายตัวของมูลค่าผลิต ภัณฑ์มวลรวมด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด	ร้อยละ ๑	ร้อยละ ๒๗.๙๑	บรรลุ
อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคบริการของกลุ่มจังหวัด (GPP ภาคบริการนอกเหนือจากบริการภาครัฐ)	ร้อยละ ๒	ร้อยละ ๑๗.๑๐	บรรลุ

*หมายเหตุ ได้มีการพยากรณ์ข้อมูล GPP ในปีพ.ศ. ๒๕๖๕

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : ดำรงฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนสู่การเป็นกลุ่มจังหวัดสีเขียว

วัตถุประสงค์ : ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟูให้มีความอุดมสมบูรณ์และสิ่งแวดล้อมและพลังงานได้รับบริหารจัดการตามมาตรฐานด้วยความมีส่วนร่วมของชุมชนสู่การเป็นกลุ่มจังหวัดสีเขียว

ตัวชี้วัด : ๑) สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัด (รายกลุ่มจังหวัด) ไม่น้อยลง (ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ ๕๐)

๒) ฝุ่นละอองในพื้นที่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน (ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ ๘๐)

๓) จำนวนเครือข่ายความร่วมมือในการป้องกัน เฝ้าระวัง และมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น

<u>แนวทางการพัฒนา</u>

๑) พัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยการจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพระดับท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ในการศึกษาเรียนรู้ และพัฒนานวัตกรรมทรัพยากรชีวภาพ

๒) รักษาฐานทรัพยากรธรรมชาติและความสมดุลของระบบนิเวศน์ โดยการแก้ปัญหาการบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติ การปลูกป่า ปลูกหญ้าแฝก เพื่อฟื้นฟูพื้นที่ต้นน้ำและป่าชุมชน การจัดทำ Food Bank การจัดทำฝายต้นน้ำแบบผสมผสานและฝายกึ่งถาวร การป้องกันไฟป่ารวมทั้งการส่งเสริมอาชีพในชุมชนในพื้นที่ป่าตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ขยายโอกาส และความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยิ่ง

๓) พัฒนาระบบการบริหารจัดการเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติโดยใช้เทคโนโลยี GIS ในการจัดทำฐานข้อมูลและนำไปใช้

๔) สร้างภาคีในการปรับตัวและรับมือจากสภาวะการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและส่งเสริมชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการปลูกจิตสำนึกและสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมทุกระดับตลอดจนการสร้างความรู้ ความเข้าใจและบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการภัยธรรมชาติและสาธารณภัย เพื่อลดความสูญเสียให้น้อยลง

๕) ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนสู่การเป็นกลุ่มจังหวัดสีเขียว

การวิเคราะห์ความสำเร็จของการพัฒนาในประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : ดำรงฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนสู่การเป็นกลุ่มจังหวัดสีเขียวพบว่าผลการดำเนินการที่ผ่านมา ได้ทำการพัฒนาดำเนินการพัฒนาตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง งบประมาณในการดำเนินงาน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ เท่ากับ ๒๖๙,๑๔๐,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งในประเด็นการพัฒนานี้ กลุ่มจังหวัดให้ความสำคัญทั้งเรื่องการเตรียมความพร้อมและการสร้างจิตสำนึกทั้งการเผาในพื้นที่ป่าและพื้นที่โล่ง โดยในพื้นที่ป่าได้สร้างและขยายเครือข่ายป้องกันการเผาป่า เฝ้าระวังและเข้าไปดับไฟอย่างทันท่วงที รวมไปถึงสร้างความเข้าใจในการจัดการเศษวัสดุทางการเกษตรที่สามารถสร้างมูลค่าแปรรูปไปเป็นพลังงานชีวมวล สร้างรายได้ให้เกษตรกรป้องกันการเผาเศษวัสดุทางการเกษตรอีกทางหนึ่ง (ต้นทาง) การสร้างพื้นที่ปลอดภัย (Safety zone) (กลางทาง) เพื่อเป็นการรับมือกับปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติที่เกิด สุดท้ายการพัฒนาปลายทาง เมื่อปัญหาเกิดขึ้นแล้ว จึงได้มีการบริหารจัดการอย่างบูรณาการ จากความร่วมแรงร่วมใจในการแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าให้เกิดความยั่งยืนจึงทำในปัจจุบันสถานการณ์ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

มีจุดสะสมความร้อนลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่อย่างไรก็ตามมิติในการแก้ไขปัญหาเรื่องหมอกควันนั้นต้องเป็นความร่วมมือกันในระดับภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ซึ่งเป็นเรื่องระดับนโยบายของรัฐบาล เมื่อพิจารณาการวิเคราะห์ตัวชี้วัดการพัฒนาในประเด็นการพัฒนาที่ ๔ มีทั้งสิ้น ๓ ตัวชี้วัด หากทำการเปรียบเทียบข้อมูลในปีพ.ศ. ๒๕๖๑ และปีพ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่สิ้นสุดแผนการพัฒนาฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ พบว่า ตัวชี้วัดในการพัฒนาของประเด็นการพัฒนาที่ ๓ บรรลุทุกตัวชี้วัด

ตารางที่ ๖๗ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ในประเด็นการพัฒนาที่ ๔

การเชื่อมโยงผลการดำเนินงานในประเด็นการพัฒนาที่ ๔		
๑.เตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ๒.ศูนย์การเรียนรู้สาธารณภัยกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ๓.สร้างเครือข่ายอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านพันธุ์พืช ๔.ปลูกจิตสำนึกและสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการป้องกันแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า	๑.ป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ๒.จัดทำพื้นที่ปลอดภัยจากฝุ่นละอองขนาดเล็กในภาวะคุณภาพอากาศเกินค่ามาตรฐาน	๑.บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบบูรณาการ ๒.การบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรและวัสดุทางการเกษตรเพื่อลดปัญหาหมอกควัน
๙๘,๓๑๓,๙๐๐ ล้านบาท	๙๘,๓๑๓,๙๐๐ ล้านบาท	๗๒,๕๑๒,๒๐๐ ล้านบาท
งบประมาณรวม (ปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔)	๒๖๙,๑๔๐,๐๐๐ ล้านบาท	

ที่มา กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒, ๒๕๖๔

ตารางที่ ๖๘ ความสำเร็จของการพัฒนาประเด็นการพัฒนาที่ ๓

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ความสำเร็จ
๑) สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัด(รายกลุ่มจังหวัด) ไม่น้อยลง (ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ ๕๐)	ร้อยละ ๕๐	๕๓.๔๐	บรรลุ
๒) ฝุ่นละอองในพื้นที่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐ *	บรรลุ
๓) จำนวนเครือข่ายความร่วมมือในการป้องกัน เฝ้าระวัง และมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น	จำนวนเครือข่ายเพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้นจาก ๕๒ เครือข่าย เป็น ๗๓ เครือข่าย อัตราการเพิ่มของเครือข่าย คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๓๘	บรรลุ

หมายเหตุ *จำนวนวันที่ฝุ่นละอองในพื้นที่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน = (๑-จำนวนวันที่เกินมาตรฐานมากที่สุดของสมาชิกในกลุ่มจังหวัดฯ) *๑๐๐/๓๖๕ คิดจากจังหวัดน่านที่มีวันเกินมาตรฐาน PM ๒.๕ จำนวน ๗๖ วัน

๓.๒ ประเด็นการพัฒนา

๓.๒.๑ บทวิเคราะห์ (ใช้เครื่องมือการวิเคราะห์ตามหลักวิชาการวางแผน โดยสามารถเลือกใช้ได้ตามความถนัด)

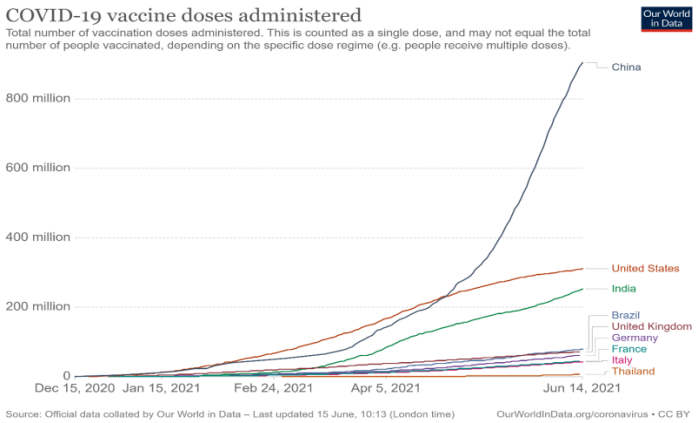
(๑) การวิเคราะห์สถานการณ์โลก

จากสถานการณ์โลกที่ได้รับผลกระทบการเปลี่ยนด้านเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงของตลาดสกุลเงินดิจิทัล (Cryptocurrency) เหล่านี้ส่งผลให้ประชาชนก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัล พฤติกรรมการใช้จ่ายของคนมีการปรับเปลี่ยนจากการเดินทางออกไปซื้อสินค้าและบริการ เป็นการซื้อสินค้าและบริการในรูปแบบออนไลน์มากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้สังคมเป็นสังคมไร้เงินสด (Cashless Socitey) ดังนั้นประชาชน ผู้ประกอบการ และหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้ทันต่อบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อทำให้ธุรกิจอยู่รอดและเป็นผู้ได้ประโยชน์ต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ในขณะเดียวภาครัฐและภาคเอกชนจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนองค์กรเพื่อทำให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานมากยิ่งขึ้น

การเปลี่ยนแปลงที่กล่าวมาในข้างต้นถือเป็นประเด็นท้าทายและโอกาสของโลกและถือเป็นเรื่องที่ดี อย่างไรก็ตามสถานการณ์โลกมีเหตุที่ต้องพลิกผันเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ส่งผลให้การประมาณของเศรษฐกิจโลกมีการประมาณว่าเศรษฐกิจโลกจะเติบโตช้าลงโดยธนาคารโลก (World Bank) ประมาณการว่า การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโลก พ.ศ. ๒๕๖๔ จะเติบโตประมาณร้อยละ ๔ ในขณะที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศ หรือ IMF ประมาณการว่า เศรษฐกิจโลกจะเติบโตประมาณ ร้อยละ ๕.๕ ดังนั้น ในปีพ.ศ. ๒๕๖๔ ยังเป็นปีที่มีความจำเป็นที่ต้องเร่งแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของ COVID - ๑๙ และเป็นปีที่มีความท้าทายของเศรษฐกิจทั่วโลก แต่อย่างไรก็ตามในขณะนี้ทั่วโลกได้เร่งฉีดวัคซีนเพื่อเร่งสร้างภูมิคุ้มกันหมู่เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศของตนเอง

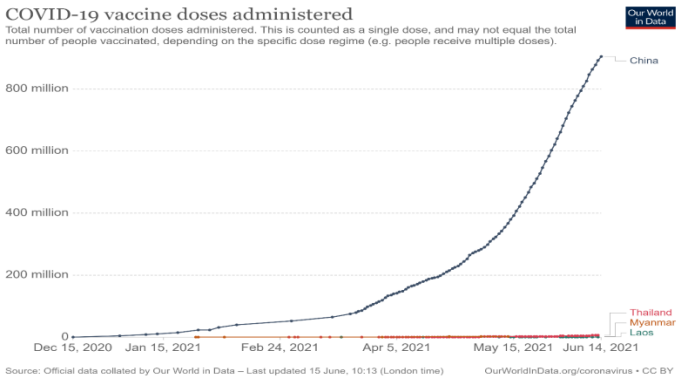
ผู้ที่ได้รับวัคซีนในแต่ละประเทศ จากข้อมูลของสถานการณ์โลกแสดงให้เห็นว่าประเทศจีน สหรัฐอเมริกาและประเทศแถบยุโรป มีจำนวนผู้ฉีดวัคซีนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ประเทศดังกล่าว มีความสำคัญกับประเทศไทยรวมทั้งกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ทั้งในมิติการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว ดังนั้นจึงมีความเป็นไปได้หากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) คลี่คลาย การค้าการลงทุนและการท่องเที่ยวจะดีขึ้นตามลำดับ แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาประเทศที่มีพรมแดนติดกับกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ได้แก่ สปป.ลาว เมียนมา และประเทศไทย อัตราการฉีดวัคซีนยังอยู่ในปริมาณที่ต่ำเมื่อเทียบกับประเทศจีน ซึ่งเป็นประเทศที่มีความสำคัญกับการท่องเที่ยว และการค้าผ่านแดนของประเทศไทยผ่านทางกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ รายละเอียดดังภาพที่ ๓๖

ภาพที่ ๒๗ จำนวนการใช้วัคซีนของกลุ่มประเทศที่มีอัตราการใช้สูงและประเทศไทย

ที่มา https://ourworldindata.org/grapher/cumulative-covid-vaccinations

ภาพที่ ๒๘ จำนวนการใช้วัคซีนของกลุ่มประเทศที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอน ๒ และประเทศไทย

ที่มา https://ourworldindata.org/grapher/cumulative-covid-vaccinations

ดังนั้นเพื่อให้ภาพในระดับมหภาคเกิดความชัดเจนจึงได้ทำการทบทวนเศรษฐกิจในระดับมหภาคของประเทศสำคัญๆ เพื่อเป็นกรอบในการจัดทำยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ รายละเอียดดังต่อไปนี้

เศรษฐกิจประเทศสหรัฐอเมริกา

จากการประมาณการของ IMF พบว่า เศรษฐกิจสหรัฐอเมริกา จะขยายตัว ร้อยละ ๕.๑ ซึ่งดีกว่าที่คาดการณ์ไว้ก่อนหน้านี้ ทั้งนี้เนื่องจากนโยบายการฉีดวัคซีนของสหรัฐอเมริกา ที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ว่าประชาชนอเมริกันทั้งหมดจะได้รับการฉีดวัคซีนภายในปีนี้ ทั้งนี้หากเศรษฐกิจของประเทศสหรัฐอเมริกาดีขึ้น มีการใช้จ่ายมากยิ่งขึ้น จะส่งผลในบวกต่อประเทศไทย ในประเด็นของการค้าระหว่างประเทศ จากนโยบายต่างประเทศของสหรัฐและประเทศจีนของประธานธิบดีโจ ไบเดน เรื่องประเด็นการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งไม่ได้กีดกันเหมือนกันประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ดังนั้นหากประเทศจีนส่งออกสินค้าไปยังสหรัฐอเมริกาได้มากขึ้น ประเทศจีนจะนำเข้าจากสินค้าจากประเทศไทยมากขึ้นตามไปด้วย ทั้งนี้ถือเป็นผลกระทบทางอ้อมที่เกิดขึ้นกับประเทศไทย นอกจากนี้มีนโยบายการส่งเสริมการค้าขายที่เป็นมิตรมากขึ้น นโยบายด้านสิ่งแวดล้อม ที่ให้ความสำคัญเรื่องการแก้ปัญหาโลกร้อน และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ซึ่งอาจจะมีเงินมาสนับสนุนประเทศกำลังพัฒนาเพื่อให้มีพลังงานสะอาด มีธุรกิจพลังงานสีเขียว ซึ่งถือเป็นโอกาสของประเทศไทยและเป็นโอกาสของสินค้าที่มี Carbon Footprint ที่ต่ำ ที่จะเป็นสินค้าที่สนับสนุนให้เกิดการนำเข้า ในขณะที่สินค้าที่มี Carbon Footprint ที่สูงอาจจะต้องปรับตัว เนื่องจากมีแนวโน้มถูกกีดกันทางการค้า นอกจากนี้ประเด็นสำคัญคือ เรื่องสิทธิมนุษยชน ซึ่งประเทศไทยจะต้องระมัดระวัง เพราะอาจจะส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกาได้

เศรษฐกิจของประเทศจีน

จากการควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID - ๑๙ ได้เร็วกว่าประเทศอื่นๆ ทำให้ประเทศจีนสามารถเปิดประเทศและสามารถทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้ตามปกติ ดังนั้นจากการคาดการณ์ของ IMF พบว่าในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เศรษฐกิจจีนจะมีการเจริญเติบโตได้ร้อยละ ๘.๑ ซึ่งจะส่งผลให้ทิศทางบวกต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย เนื่องจากมีการค้าขายกับจีนจำนวนมาก ในส่วนกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ เช่นกัน ที่มีสินค้าผ่านแดนไปยังประเทศจีน พบว่า มูลค่าสินค้าส่งออกไปยังประเทศจีน (ตอนใต้) เพิ่มสูงขึ้น แม้กระทั่งในช่วงที่สถานการณ์ COVID ๑๙ ของประเทศไทยยังไม่คลี่คลาย ดังนั้นในปีนี้หากประเทศไทยสามารถเปิดประเทศได้ และการบริโภคในภาคครัวของประเทศจีนฟื้นตัว ก็จะทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศไทยกลับมาคึกคักอีกครั้ง

เศรษฐกิจของทวีปยุโรป

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID - ๑๙ เศรษฐกิจยุโรปหดตัวไปค่อนข้างมาก โดยจากการประมาณการณ์ของ IMF คาดว่า ปีพ.ศ. ๒๕๖๔ เศรษฐกิจยุโรปจะเติบโตประมาณ ร้อยละ ๔.๒ และอย่างไรก็ตามประเทศแต่ละประเทศมีปัญหาที่แตกต่างกัน การฟื้นตัวของเศรษฐกิจยุโรปจึงต้องใช้เวลานาน ประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจขนาดใหญ่ในยุโรป ได้แก่ เยอรมนี สเปน และอิตาลี มีจำนวนผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นจนกระทั่งใช้มาตรการล็อคดาวน์ การจัดการวัคซีนที่ล่าช้า เป็นตัวแปรสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ทั้งนี้จากที่เศรษฐกิจในประเทศแถบยุโรปหดตัวลง ส่งผลต่อกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอน ๒ ทั้งนี้กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวยุโรปเป็นกลุ่มหลักที่มาท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ รองจากนักท่องเที่ยวจากประเทศจีน สหรัฐอเมริกา ประเทศฝรั่งเศส เยอรมนี อังกฤษและอิตาลี

เศรษฐกิจของประเทศญี่ปุ่น

สำหรับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจญี่ปุ่นที่มีการฟื้นตัวเหมือนกับยุโรป คือ เศรษฐกิจฟื้นตัวเพียงเล็กน้อย โดย IMF ประมาณการว่า ในปีพ.ศ. ๒๕๖๔ เศรษฐกิจจะมีขยายตัวประมาณ ร้อยละ ๓.๑ เป็นผลมาจากรัฐบาลได้มีการลงทุนทางโครงการพื้นฐานไปจำนวนมากเพื่อจัดกีฬาโอลิมปิก โดยก่อนสถานการณ์โควิด-๑๙ คาดว่าจะมีจำนวนนักท่องเที่ยวจำนวนมากที่เข้ามาชมกีฬาโอลิมปิกและสามารถทำรายได้เข้าประเทศเป็นจำนวนมาก แต่เมื่อเผชิญกับการแพร่ระบาดของโรคโควิด – ๑๙ ทำให้มีการจำกัดผู้เข้าชม โดยมีการประกาศห้ามผู้ชม

ชาวต่างประเทศเข้าชมสนามแข่งขันกีฬา แต่ยังคงอนุญาตให้คนในประเทศเข้าชมได้อยู่ ในสัดส่วนที่จะถูกจัดให้เหมาะสมต่อปริมาณความจุของสนาม ดังนั้นจากการลงทุนกับการจัดกีฬาโอลิมปิกจึงส่งผลให้ประเทศได้รับผลกระทบอย่างหนัก ประกอบกับระบบเศรษฐกิจของประเทศญี่ปุ่นนั้น เป็นเศรษฐกิจที่พึ่งพาเศรษฐกิจภายนอกประเทศ นั่นคือการส่งออกสินค้า ประกอบกับบริบทของประเทศเป็นสังคมสูงวัย การบริโภคภายในประเทศมีน้อย ดังนั้น ถ้าหากเศรษฐกิจโดยรวมของโลกฟื้นตัว เศรษฐกิจญี่ปุ่นจะฟื้นตัวตามมา

(๒) การวิเคราะห์สถานการณ์ของประเทศไทย

นับตั้งแต่ในช่วงต้นปี ๒๕๖๓ สถานการณ์การแพร่ระบาดของติดเชื้อไวรัสโควิด - ๑๙ ได้ทวีความรุนแรงและขยายขอบเขตไปในหลายประเทศทั่วโลกอย่างรวดเร็ว จนทำให้เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๓ องค์การอนามัยโลก (WHO) ประกาศให้เป็นการแพร่ระบาดครั้งใหญ่ (Pandemic) ซึ่งได้ส่งผลกระทบรุนแรงต่อเศรษฐกิจโลกในภาพรวมและก่อให้เกิดความผันผวนรุนแรงในตลาดการเงินโลก ทำให้เศรษฐกิจในหลายประเทศได้รับผลกระทบและเข้าสู่ภาวะเศรษฐกิจถดถอยและหลายประเทศขยายตัวต่ำสุดเป็นประวัติการณ์นับตั้งแต่วิกฤตการเงินโลกในปี ๒๕๕๒ สำหรับเศรษฐกิจไทยได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด - ๑๙ ที่รุนแรงมากขึ้นเช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก โดยจะเห็นได้จากเศรษฐกิจไทยในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ชะลอตัวลง ตามการลดลงของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ลดลง ส่งผลให้ภาคบริการท่องเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวเนื่องได้รับผลกระทบรุนแรงจากการดำเนินมาตรการควบคุมการระบาดที่เข้มงวดและจำกัดการเดินทางระหว่างประเทศ ในขณะเดียวกันภาคการส่งออกยังได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจถดถอยของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าสำคัญ รวมทั้งการปิดเส้นทางขนส่งในบางประเทศและการหยุดชะงักของห่วงโซ่การผลิต โดยผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด - ๑๙ ได้ส่งผลกระทบต่อเนื่องทำให้สภาพคล่องทางธุรกิจประสบปัญหา การผลิตและการลงทุนลดลงและส่งผลกระทบต่อภาคการจ้างงานและรายได้ของครัวเรือน ซึ่งทำให้กำลังซื้อภายในประเทศปรับตัวลดลง ในขณะเดียวกัน การใช้จ่ายภายในประเทศยังได้รับผลกระทบอีกทางจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภคและมาตรการควบคุมและป้องกันการระบาดโดยการปิดสถานประกอบการต่าง ๆ นอกจากนี้เศรษฐกิจไทยยังมีแนวโน้มที่ต้องเผชิญกับปัจจัยเสี่ยงซ้ำเติมจากสถานการณ์ภัยแล้งที่มีแนวโน้มรุนแรงและส่งผลกระทบต่อผลผลิตและรายได้ภาคเกษตร จากผลกระทบจากการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด - ๑๙ ที่ได้ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อภาคเศรษฐกิจสำคัญ ๆ ส่งผลให้รัฐบาลได้เร่งรัดออกมาตรการที่สำคัญต่าง ๆ เพื่อเยียวยาและบรรเทาผลกระทบให้แก่ประชาชนและผู้ประกอบการโดยเฉพาะผู้ประกอบการขนาดย่อม ภายใต้มาตรการดูแลและเยียวยาผลกระทบจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ต่อเศรษฐกิจไทย ระยะที่ ๑ (ตามมติคณะรัฐมนตรี ณ วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๓) และระยะที่ ๒ (ตามมติคณะรัฐมนตรี ณ วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๓) ซึ่งครอบคลุมมาตรการที่สำคัญในหลายด้าน อาทิ มาตรการด้านการเงินทั้งการให้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ มาตรการด้านการคลังทั้งการเพิ่มวงเงินหักลดหย่อนภาษี การเลื่อนการชำระภาษี รวมทั้งมาตรการเงินโอนเพื่อชดเชยรายได้ให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบมาตรการลดภาระค่าใช้จ่าย โดยการลดค่าไฟฟ้าและน้ำประปา และการลดอัตราเงินสมทบกองทุนประกันสังคมของผู้ประกอบการและลูกจ้าง เป็นต้น

สำหรับเศรษฐกิจไทยในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จากข้อมูลสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย โดยกิริฎา เภาพิจิตร (๒๕๖๔) ได้กล่าวว่า แต่เดิมจากการระบาดระลอกแรกพบว่ามีการคาดการณ์ว่าการแพร่ระบาด COVID-๑๙ สามารถควบคุมได้ แต่เมื่อมีการระบาดระลอกใหม่ ทำให้เศรษฐกิจไทยได้รับผลกระทบไปอีกระยะหนึ่ง โดยเฉพาะเรื่องการท่องเที่ยวภายในประเทศ ซึ่งนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศยังคงเดินทางเข้าประเทศไทยไม่ได้ และนักท่องเที่ยวในประเทศก็จำเป็นต้องงดการเดินทาง อีกทั้งการจัดการวัคซีนยังคงล่าช้า ดังนั้นมีการประเมินว่าการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยอาจจะใช้เวลานานกว่าที่คาดไว้ ดังนั้น ในปีนี้เศรษฐกิจไทยคาดว่าจะมีการเจริญเติบทางเศรษฐกิจอยู่ที่ร้อยละ ๒ - ๓ สำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อกระทบต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยโดยตรง ได้แก่ การควบคุมการแพร่ระบาดของ COVID - ๑๙ ระลอกใหม่ เนื่องจากรัฐบาลมีความจำเป็นที่จะต้องประคับประคองเศรษฐกิจ จึงไม่ได้ประกาศล็อคดาวน์ทั้งประเทศ ดังนั้นโอกาสที่คนติดเชื้อ COVID - ๑๙ จะแพร่เชื้อก็ยังมีอยู่ในประเทศ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องควบคุมการแพร่ระบาดให้ได้เร็วที่สุด และอีกปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย

คือ การที่ประชาชนไทยควรได้รับการฉีดวัคซีนอย่างแพร่หลาย ซึ่งอาจต้องใช้เวลาระยะหนึ่ง เพราะตามเป้าหมายที่รัฐบาลตั้งไว้ คือ จะฉีดวัคซีนให้คนไทย ร้อยละ ๕๐ ของประชากรทั้งหมด หรือประมาณ ๖๖ ล้านโดส (๑ คนต่อ ๒ โดส) ให้ได้ภายในปีนี้ และคนไทยอีก ร้อยละ ๕๐ ที่ยังไม่ได้รับวัคซีน ซึ่งจะต้องใช้เวลาอีกประมาณ ๖ เดือนที่จะมีภูมิคุ้มกัน หรือเรียกว่า “ภูมิคุ้มกันหมู่” (Herd Immunity) และหากมีภูมิคุ้มกันหมู่แล้วจึงจะสามารถเดินทางระหว่างประเทศได้ และทำให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยว ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมสำคัญของประเทศไทยฟื้นตัว ทั้งนี้ คาดการณ์ว่าอาจจะใช้ระยะเวลาหลายปีที่จะทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวกลับมาท่องเที่ยวเช่นเดิมก่อนที่เกิดการแพร่ระบาดของ COVID - ๑๙ ซึ่งมีการคาดว่าไว้ปลายปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เศรษฐกิจจะกลับไปสู่ระดับเดิมที่เท่ากับปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนั้น ขณะนี้ผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของติดเชื้อไวรัสโควิด - ๑๙ มากที่สุด คือ ผู้ที่ไม่ได้มีรายได้ ผู้ที่มีรายได้น้อย ผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระ รวมถึงธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก (SMEs) ที่เกี่ยวข้องกับภาคบริการ เช่น การท่องเที่ยว โรงแรม และร้านอาหาร และหลังจากการแพร่ระบาดของติดเชื้อไวรัสโควิด – ๑๙ คลี่คลาย เศรษฐกิจกลับมาฟื้นตัว ภาคธุรกิจต้องให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมากขึ้น ในขณะที่แรงงานต้องพัฒนาทักษะทั้ง Reskill Upskill และ Newskill ตลอดจนการดูแลรักษาสุขภาพ เพื่อให้พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น

(๓) การวิเคราะห์นโยบายที่โดดเด่นในภูมิภาค

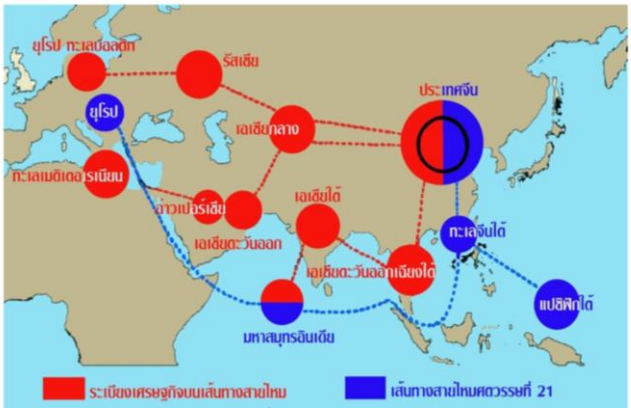
สำหรับในส่วนนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะวิเคราะห์นโยบายที่โดดเด่นในภูมิภาคและคาดว่าจะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ

(๓.๑) นโยบาย One Belt One Road ของประเทศจีน

นโยบาย One Belt One Road ซึ่งเรียกย่อว่า (OBOR) เป็นยุทธศาสตร์ Grand strategy ของจีนซึ่งจะเป็นเส้นทางสายไหมทั้งทางบกและทางทะเล โดยทางบกจะมี ๓ เส้นทาง **ได้แก่** เส้นทางที่ ๑ เชื่อมจีน เอเชียกลาง รัสเซีย และยุโรป เส้นทางที่ ๒ เชื่อมจีน อ่าวเปอร์เซีย และทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ผ่านทางเอเชียกลางและตะวันออกกลาง และเส้นทางที่ ๓ เชื่อมจีนกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียใต้ โดยอาเซียนเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาตร์ OBOR โดยจีนต้องการเชื่อมจีนตอนใต้กับอาเซียน โดยเฉพาะเส้นทางคมนาคมขนส่ง จากคุณหมิงไปสิงคโปร์ และหนานหนิงไปสิงคโปร์ ที่เรียกว่า North – South Economic Corridor อาเซียนมี Master Plan on ASEAN Connectivity ซึ่งเป็นแผนแม่บทการเชื่อมโยงอาเซียน โดยการสร้างโครงสร้างพื้นฐาน เส้นทางการคมนาคมขนส่ง เชื่อมโยงประเทศอาเซียน และจีนก็มี OBOR เลยเป็น ๒ โครงการมาบรรจบกัน โดยอาเซียนต้องการ ASEAN Connectivity และจีนต้องการ China – ASEAN Connectivity

ส่วนเส้นทางสายไหมทางทะเลนั้น จะเชื่อมจีนกับยุโรปทางทะเล ผ่านทะเลจีนใต้ และมหาสมุทรอินเดีย OBOR จะคลอบคลุมประเทศต่างๆถึง ๖๕ ประเทศ ซึ่งมีประชากรรวมถึง ร้อยละ ๗๐ ของประชากรโลก ประเทศจีนมีเป้าหมายระยะยาว จะลงทุนสร้าง ถนน ทางรถไฟ ท่าเรือ และโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ เป็นมูลค่าถึง ๔ ล้านล้านเหรียญสหรัฐ ซึ่งจะทำให้จีนเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของโลก โดยถนนทุกสายจะมุ่งสู่กรุงปักกิ่ง

ภาพที่ ๒๙ แผนที่แสดงการเชื่อมโยงภูมิภาคต่างๆบนเส้นทางสายไหมใหม่

ที่มา http://www.cuti.chula.ac.th/triresearch/saimai/๒/saimai.html

นอกจากเส้นทางสายไหมที่เป็นนโยบายหลักของจีน ภายในเส้นทางดังกล่าวยังแฝงด้วยระเบียงเศรษฐกิจทั้ง ๖ เส้นทางซึ่งแยกออกมาจากเส้นทางสายไหมทางบกประกอบด้วย

๑. สะพานเศรษฐกิจยูเรเชียใหม่ (New Eurasian Land Bridge : NELB) เริ่มต้นจากท่าเรือ Lianyungang ในมณฑล Jiangsu สิ้นสุดที่เมือง Rotterdam ในยุโรปตะวันตกคาดว่าจะเป็นเส้นทางขนส่งสินค้าทางถนนจากจีนสู่ยุโรปสถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน) หรือ (ITD)

๒. ระเบียงเศรษฐกิจจีน-มองโกเลีย-รัสเซีย (China-Mongolia-Russia Economic Corridor : CMREC) เป็นเส้นทางรถไฟความเร็วสูงและถนน แบ่งออกเป็น ๒ เส้นทางคือ ๑) จาก Beijing, Tianjin, Hebei ผ่านมองโกเลียในเพื่อไปรัสเซีย และ ๒) จากเมือง Dalian ไปยังเมือง Chita ของรัสเซีย

๓. ระเบียงเศรษฐกิจจีน-เอเชียกลาง-เอเชียตะวันตก (China-Central Asia-West Asia Economic Corridor : CCWAEC) เป็นเส้นทางสำคัญในการขนส่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติจากคาบสมุทรอาหรับ ตุรกี และอิหร่านเพื่อส่งไปยังเขตปกครองตนเอง Xinjiang Uygur

๔. ระเบียงเศรษฐกิจจีน-คาบสมุทรอินโดจีน (China-Indochina Peninsula Economic Corridor : CICPEC) เชื่อมระหว่างเขตเศรษฐกิจสามเหลี่ยมปากแม่น้ำ Pearl River (Pearl River Delta Economic Zone : PRD) กับประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

๕. ระเบียงเศรษฐกิจจีน-ปากีสถาน (China-Pakistan Economic Corridor : CPEC) เชื่อมจีนกับเอเชียใต้

๖.ระเบียงเศรษฐกิจบังกลาเทศ-จีน-อินเดีย-เมียนมา (Bangladesh - China-India -Myanmar Economic Corridor : BCIMEC) เริ่มต้นจากเมือง Kashgar ของเขตปกครองตนเอง Xinjiang Uygur ไปยังท่าเรือ Gwadar ของปากีสถาน

ความเชื่อมโยงทั้ง ๕ (Five Links) คณะกรรมการการพัฒนาและปฏิรูปแห่งชาติจีนประกาศใช้แผนปฏิบัติการตามเอกสารชื่อ “Vision and Actions on Jointly Building Silk Road Economic Belt and ๒๑st - Century Maritime Silk Road” เมื่อเดือนมีนาคม ปี ๒๐๑๕ โดยใช้ “Five Links” ในการเชื่อมโยงนโยบาย โครงสร้างพื้นฐานการค้า การเงิน และประชาชน ประกอบด้วย

๑. การประสานนโยบาย (Policy Coordination) ด้วยการสร้างกลไกประสานนโยบายในระดับต่างๆ กับประเทศที่ตั้งบนเส้นทางสายไหมใหม่ โดยทำความตกลงและโครงการร่วมกับประเทศต่างๆ และองค์กรระดับภูมิภาค

๒. การเชื่อมโยงสิ่งอำนวยความสะดวก (Facilities Connectivity) ด้วยการส่งเสริมให้มีการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ เช่น การขนส่งทางถนน พลังงาน รวมทั้งเครือข่ายด้านการสื่อสาร

๓. การค้าที่ไม่มีข้อจำกัด (Unimpeded Trade) ด้วยการส่งเสริมการใช้กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจ เพื่ออำนวยความสะดวกทางด้านการค้าและการลงทุนของประเทศที่อยู่บนเส้นทางสายไหมใหม่

๔. การบูรณาการทางการเงิน (Financial Integration) ด้วยการก่อตั้งสถาบันการเงินต่างๆ เช่น ธนาคารเพื่อการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานแห่งเอเชีย (Asian Infrastructure Investment Bank : AIIB) ของจีน และธนาคารเพื่อการพัฒนาใหม่ (New Development Bank : NDB) ของกลุ่มประเทศ BRICS

๕. การเชื่อมโยงประชาชน (People-to-People Bond) ด้วยการพัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษาและวัฒนธรรม การท่องเที่ยวการดูแลสุขภาพและบริการทางการแพทย์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น

จากนโยบายของประเทศจีน กลุ่มอาเซียนใช้ประโยชน์จากกลไกความร่วมมือที่จีนมีบทบาทซึ่งอาจช่วยกระตุ้นให้เกิดการใช้ประโยชน์จากข้อตกลงการค้าเสรีได้มากขึ้น รวมทั้งอาจพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศหรือภูมิภาคอื่นที่มีจีนเป็นสมาชิกอยู่แล้ว โดยประเทศสมาชิกอาเซียนจะมีโอกาสด้านการลงทุนใน ๑๓ มณฑล/เขตปกครองตนเองของจีนที่อยู่บนเส้นทางสายไหมใหม่ โดยมีเขตปกครองตนเอง Xinjiang Uygur เป็นพื้นที่หลักของเส้นทางสายไหมทางบก และมณฑล Fujian เป็นพื้นที่หลักของเส้นทางสายไหมทางทะเล นอกจากนี้ประเทศไทย

และประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (GMS) ยังใช้ประโยชน์จากระเบียงเศรษฐกิจจีน - คาบสมุทรอินโดจีน (CICPEC) เพื่อเชื่อมโยงการค้าและการลงทุนกับเขตเศรษฐกิจสามเหลี่ยมปากแม่น้ำ Pearl River ด้วย สำหรับกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ จะได้ประโยชน์อย่างโครงการดังกล่าว โดยเป็นเส้นทางการค้าทางบกไปถึงประเทศจีน(ตอนใต้)

อย่างไรก็ตามแม้โครงการนี้จะมีผลกระทบทางบวกในทางเศรษฐกิจมากมายแต่ก็ยังคงมีผลกระทบทางลบเช่นกัน กล่าวคือ ความร่วมมือบนเส้นทางสายไหมใหม่ไม่ใช่ความสัมพันธ์ในเชิงภูมิเศรษฐศาสตร์เท่านั้น แต่ยังเป็นความสัมพันธ์ในเชิงภูมิรัฐศาสตร์ด้วย จึงถือเป็นประเด็นอ่อนไหว ในการกำหนดนโยบายต่างประเทศ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจอื่นได้ นอกจากนี้ประเทศสมาชิกอาเซียนอาจได้รับผลกระทบจากการย้ายถิ่นของคนจีน เนื่องจากจีนกำลังประสบปัญหาขาดแคลนทรัพยากรต่าง ๆ จึงเป็นไปได้ที่นักลงทุนจากประเทศจีนจะเข้ามาใช้ประโยชน์จากที่ดินในลักษณะของ “นักแย่งยึดที่ดิน” (land grabbers) ในอาเซียนมากขึ้น ซึ่งในขณะนี้มีบทเรียนใน สปป.ลาว แล้ว ดังนั้นประเทศไทยควรหาสมดุลในการดำเนินนโยบายดังกล่าวกับประเทศจีน

(๓.๒) การค้าการลงทุนของกลุ่ม CLMV

สำหรับกลุ่มประเทศที่เกี่ยวข้องกับการค้าชายแดนและการผ่านแดนของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ที่น่าสนใจ ได้แก่ กลุ่มประเทศ CLMV ได้แก่ประเทศกัมพูชา (Cambodia) สปป.ลาว (Lao PDR) เมียนมาร์ (Myanmar) และเวียดนาม (Vietnam) เนื่องจากในช่วงที่ผ่านมาแม้ว่าเศรษฐกิจโลกในปัจจุบันมีทิศทางชะลอตัวลง ทว่ายังคงเติบโตอย่างเนื่อง ทั้งนี้ก่อนสถานการณ์โควิด ๑๙ กลุ่มประเทศ CLMV จัดอยู่ในกลุ่มที่มีอัตราการเติบโตสูงมากเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของโลก และมีแนวโน้มที่จะคงการเติบโตในลักษณะนี้ในระยะต่อไป ส่วนหนึ่งเป็นผลจากสัดส่วนแรงงานที่อยู่ในวัยทำงานเป็นจำนวนมาก ประกอบกับค่าจ้างแรงงานอยู่ในระดับต่ำมากเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคอาเซียน อีกทั้งยังมีแหล่งทรัพยากรทางธรรมชาติจำนวนมหาศาลที่ยังไม่ได้นำขึ้นมาใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ อาทิ ป่าไม้ สินแร่ น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ และแหล่งน้ำเพื่อการผลิตไฟฟ้า ส่งผลให้ประเทศกลุ่มนี้มีศักยภาพในการขยับขยายอุตสาหกรรมต่างๆ ในประเทศได้ดี และมีพัฒนาการที่รวดเร็ว จากทั้งด้านการทำงานเป็นจำนวนมาก ประกอบกับค่าจ้างแรงงานอยู่ในระดับต่ำมากเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคอาเซียน และจากทั้งด้านการส่งออกสินค้า การท่องเที่ยว การบริโภคในประเทศ และการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐ ดังนั้นสำหรับการลงทุนระหว่างประเทศ กลุ่มประเทศ CLMV ถือเป็นตลาดที่ใหม่และมีขนาดเล็ก จึงสามารถเติบโตได้อย่างรวดเร็ว และดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติได้มาก

จากนโยบายการค้าและการลงทุนของ CLMV พบว่ากลุ่ม CLMV มีอัตราการเปิดประเทศสูง ซึ่งหมายถึง CLMV มีการพึ่งพาภาคต่างประเทศ โดยเฉพาะการส่งออกสินค้า เพื่อช่วยขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจค่อนข้างมาก อย่างไรก็ดี แม้ระดับการค้าระหว่างประเทศที่สูงขึ้นส่งผลให้เศรษฐกิจเติบโตได้รวดเร็ว แต่ก็ทำให้ประเทศกลุ่มนี้เผชิญกับความเสี่ยงภาคต่างประเทศที่มากขึ้นเช่นกัน โดยเฉพาะความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน และการชะลอตัวของปริมาณการค้าโลก นอกจากนี้ กลุ่ม CLMV ยังเป็นแหล่งการลงทุนสำคัญของผู้ประกอบการต่างชาติ โดยสำหรับผู้ประกอบไทยได้เข้าไปลงทุนในกลุ่มดังกล่าว ในปัจจุบันมีแนวโน้มทยอยสูงขึ้นต่อเนื่อง โดยข้อได้เปรียบหลักในการลงทุนของไทยใน CLMV คือทำเลที่ตั้งและความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิด ส่งผลให้มีความเข้าใจตลาดที่ดีกว่า และมีต้นทุนขนส่งต่าง ๆ ที่ต่ำกว่า ทั้งนี้ ผู้ประกอบการไทยนิยมเข้าไปลงทุนใน CLMV ในภาคการผลิตและภาคการเงินเป็นสำคัญ โดยมากกว่าร้อยละ ๕๐ ของธุรกิจภาคการผลิตดังกล่าว คือหมวดการผลิตอาหารและเครื่องดื่ม

สำหรับการค้าชายแดนของกลุ่ม CLM กับไทยมีมูลค่าการค้ารวมสูง เนื่องจากเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่มีพรมแดนติดกับไทย ทำให้การค้าชายแดนของกลุ่ม CLM กับไทยมีความสำคัญ และมีสัดส่วนต่อมูลค่าการค้ารวมในระดับสูง โดยไทยมีข้อได้เปรียบด้านทำเลที่อยู่ใกล้ จึงมีต้นทุนโลจิสติกส์ต่ำ อีกทั้งรูปแบบการค้ายังเรียบง่าย ไม่มีกฎระเบียบหรือมาตรการกีดกันที่เข้มงวด นอกจากนี้ ความนิยมของสินค้าไทยในกลุ่มประเทศดังกล่าวยังเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ส่วนหนึ่งมาจากที่สินค้าไทยมีคุณภาพดี และผู้บริโภคส่วนใหญ่ค่อนข้างคุ้นเคยกับแบรนด์ไทยจากสื่อต่างๆ มาเป็นระยะเวลานาน

สำหรับโอกาสทางเศรษฐกิจของประเทศไทยและกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ในกลุ่ม CLMV ได้แก่ การขยายการส่งออกไปยังตลาดใหม่ ๆ เพื่อกระจายความเสี่ยง โดยเฉพาะตลาด CLMV เนื่องจากเป็นตลาดที่มีศักยภาพและเข้าไปการลงทุนในตลาด CLMV ก็เป็นอีกหนึ่งทางเลือกที่น่าสนใจของผู้ประกอบการไทย โดยเฉพาะธุรกิจแฟรนไชส์ไทยใน CLMV กำลังได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากกำลังซื้อของประชากรที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับการที่ CLMV มีความคล้ายคลึงกับไทยทั้งในด้านลักษณะสังคม วัฒนธรรม รวมถึง Lifestyle ของผู้บริโภค ส่งผลให้ผู้ประกอบการไทยสามารถพัฒนาธุรกิจและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในตลาดกลุ่มนี้ได้ดี สำหรับการสนับสนุนการส่งออกและการลงทุนไปยังกลุ่มประเทศ CLMV นั้น ภาครัฐได้ดำเนินการจัดตั้งคณะทำงานที่มีปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นประธาน เพื่อวางแนวทางเจาะตลาดเป้าหมายและสินค้าเป้าหมายอย่างเร่งด่วนโดยหนึ่งในตลาดเป้าหมายส่งออกดังกล่าวคือ CLMV นอกจากนี้ ภาครัฐยังได้พัฒนาโครงการเชื่อมโยงระบบคมนาคมระหว่างไทยและประเทศเพื่อนบ้านอย่างต่อเนื่อง อาทิ โครงการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก หรือ EEC ที่มีโครงการพัฒนาสนามบินอู่ตะเภาและเมืองการบินภาคตะวันออก เพื่อส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลาง โลจิสติกส์ทางอากาศในภูมิภาค หรือโครงการรถไฟทางคู่ ที่จะเชื่อมโยงไทย กัมพูชา สปป. ลาว และจีน เพื่อการขนส่งสินค้าแบบไร้รอยต่อ ซึ่งโครงการเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมศักยภาพของไทยในการคว้าโอกาสทางเศรษฐกิจนี้ได้เร็วและมากกว่าประเทศอื่น ในขณะเดียวกันธนาคารเพื่อการส่งออกและการนำเข้าแห่งประเทศไทย (EXIM Bank) ได้มีการสนับสนุนผู้ประกอบการไทยในการขยายธุรกิจในตลาด CLMV เช่นกัน โดยการพัฒนาสินเชื่อระยะยาวเพื่อสนับสนุนนักลงทุนของไทยไปลงทุน ตลอดจนสนับสนุนให้ผู้ส่งออกชาวไทยให้สามารถขยายตลาดใหม่ได้อีกด้วย

(๓.๓) นโยบายของประเทศที่คาดว่าจะส่งผลต่อการดำเนินงานในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ เขตท่องเที่ยวพิเศษเพื่อการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงราย และจังหวัดน่าน

องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) หรือ อพท. ได้มีการสนับสนุนให้จังหวัดน่าน และจังหวัดเชียงรายเป็นพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งนี้ ทั้งนี้น่านได้มีการประกาศไปก่อนหน้านี้แล้ว สำหรับเชียงรายในปีพ.ศ.๒๕๖๓ ได้มีการการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวพื้นที่พิเศษเชียงราย โดยแผนดังกล่าวมีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ในยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพื่อสร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยวด้วยอัตลักษณ์และวัฒนธรรมไทย และเพื่อให้ประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของการท่องเที่ยวโลก โดยไม่ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่ทำลายชีวิตและเอกลักษณ์ของชุมชน และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ที่ได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาภาคเหนือให้เป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง รวมทั้งแนวทางการพัฒนาในด้านการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและความยั่งยืน มีธุรกิจบริการต่อเนื่องกับการท่องเที่ยวโดยนำศักยภาพทางภูมิสังคมประกอบกับปัจจัยสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน และองค์ความรู้ของสถาบันการศึกษาและองค์กรในพื้นที่มาใช้ในการต่อยอดการผลิต และบริการที่มีศักยภาพและโอกาส เพื่อสร้างมูลค่าสูงตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์ รวมทั้งบูรณาการด้านการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับนโยบายการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงราย แผนพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา แผนพัฒนาภาคเหนือ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัดเชียงราย แผนการพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเชียงราย รวมถึงกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง โดยอพท. มีเป้าหมายที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เพื่อเพิ่มรายได้และกระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่น โดยมีบทบาทในการบริหารและพัฒนาพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในเชิงบูรณาการ เป็นองค์กรกลางทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ประสานงานกับท้องถิ่น หรือพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพในการท่องเที่ยวให้มีการบริหารจัดการพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวในเชิงคุณภาพ

นอกจากการพัฒนาพื้นที่แล้วองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) หรือ อพท.ยังช่วยยกระดับเมืองในพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ให้มีศักยภาพและความพร้อมเพื่อสามารถสมัครเข้าเป็นเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ของยูเนสโก (UNESCO Creative Cities Network - UCCN)

ภายใต้แผนงานด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการท่องเที่ยวในปี ๒๕๖๑ อพท. มีนโยบาย และดำเนินการขับเคลื่อนจังหวัดสุโขทัย น่าน และสุพรรณบุรี เพื่อเตรียมความพร้อมในการสมัครเป็นสมาชิกเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ และเมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ จังหวัดสุโขทัย ได้รับเลือกเป็นเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ของยูเนสโกด้านหัตถกรรมและศิลปะพื้นบ้าน และกรุงเทพมหานครได้รับเลือกเป็นเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ของยูเนสโกด้านการออกแบบ โดยในปี ๒๕๖๒ มี ๖๖ เมืองจากทั่วโลก ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ของยูเนสโก ต่อมาในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ อพท. ได้ดำเนินการเตรียมความพร้อมเมืองเป้าหมาย ได้แก่ จังหวัดน่าน สุพรรณบุรี เชียงราย และเพชรบุรี เพื่อขับเคลื่อนเมืองสู่การเป็นเมืองสร้างสรรค์ของยูเนสโก

จากนโยบายการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นการช่วยเสริมจุดแข็งของกลุ่มภาคเหนือตอนบน ๒ ด้านการท่องเที่ยว ให้เป็นเมืองแห่งการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และได้สัมผัสกับประสบการณ์ที่ประทับใจ เพื่อให้นักท่องเที่ยวกลับมาอีกครั้ง

(๔) นโยบายที่ส่งผลต่อการพัฒนา

จากกรอบทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ สามารถเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ของประเทศ โดยแบ่งออกเป็นแผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนระดับที่ ๒ แผนปฏิรูปประเทศ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ และแผนระดับที่ ๓ ได้แก่ นโยบายรัฐบาล และแผนพัฒนาภาคเหนือ ซึ่งแผนต่าง ๆ มีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ ๓๐ ความเชื่อมโยงระหว่างแผนระดับที่ ๑ - ๓

(๕) การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก

ได้ดำเนินการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม โดยกำหนดปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของกลุ่มจังหวัด ได้นำเอาข้อมูลหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เป็นจริงมาวิเคราะห์ หาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค โดยคณะกรรมการได้สรุปประเด็นของแต่ละด้าน แล้วนำมาจัดน้ำหนักลำดับความสำคัญของแต่ละข้อในแต่ละด้าน โดยใช้มาตรวัดระดับ ๕ ระดับ ใช้สถิติในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ยและการกำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย รายละเอียด ดังนี้

เกณฑ์ความหมายของระดับความสำคัญของสภาวะแวดล้อม

๕	หมายถึง	สำคัญมากที่สุด
๔	หมายถึง	สำคัญมาก
๓	หมายถึง	สำคัญปานกลาง
๒	หมายถึง	สำคัญน้อย
๑	หมายถึง	สำคัญน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของสภาพแวดล้อม

๔.๒๑- ๕.๐๐	หมายถึง	สำคัญมากที่สุด
๓.๔๑ – ๔.๒๐	หมายถึง	สำคัญมาก
๒.๖๑ – ๓.๔๐	หมายถึง	สำคัญปานกลาง
๑.๘๑ – ๒.๖๐	หมายถึง	สำคัญน้อย
๑.๐๐ – ๑.๘๐	หมายถึง	สำคัญน้อยที่สุด

(๕.๑) จุดแข็ง

จุดแข็ง	คะแนนความสำคัญ
๑. เป็นกลุ่มจังหวัดที่มีชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ๓ ประเทศ มีด่านศุลกากร ๕ แห่ง และด่านชายแดน ๑๙ แห่ง ใน ๓ จังหวัด ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่ม GMS ทำให้มีการดำเนินกิจกรรมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวร่วมกัน	๔.๑๗
๒. มีระบบโลจิสติกส์ที่มีศักยภาพในการเชื่อมโยงกับเมืองหลักในเขตภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง GMSและประเทศข้างเคียง	๓.๕๐
๓. มีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงามและมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จึงเป็นฐานให้กับการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด	๓.๙๔
๔. มีมรดกทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นกลุ่มล้านนาตะวันออก และมีความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	๔.๑๑
๕. มีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่โดดเด่นสามารถต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มด้านผลิตภัณฑ์ และการท่องเที่ยวได้	๓.๘๙
๖. มีลักษณะภูมิประเทศและสภาพภูมิอากาศที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งกลุ่มนักท่องเที่ยวในประเทศและต่างประเทศ	๔.๐๖
๗. มีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ คือ ข้าว ยางพารา ลำไย ลิ้นจี่ และ ชา กาแฟ ที่สามารถทำรายได้ให้กับกลุ่มจังหวัดทั้งสินค้าสดและสินค้าแปรรูป ตลอดจนมีพืชเศรษฐกิจที่สามารถพัฒนาต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มที่หลากหลาย	๓.๗๒
๘. มีเครือข่ายเกษตรกรที่เข้มแข็งในการขับเคลื่อนการทำเกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ และมีการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปแบบวิสาหกิจชุมชน, smart farmer, young smart farmer มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น	๓.๓๙
๙. เป็นศูนย์กลางทางการศึกษา มีผลงานวิจัยและพัฒนา และสร้างองค์ความรู้เทคโนโลยีที่มีศักยภาพที่มีองค์ความรู้และเทคโนโลยีเอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มจังหวัด	๓.๓๙
๑๐. มีปราชญ์ชุมชน และศิลปินที่มีชื่อเสียงทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ	๓.๑๑
๑๑. มีความเข้มแข็งของเครือข่ายในการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในการร่วมกันจัดการปัญหาและความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ได้แก่ ความเสี่ยงจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ความเสี่ยงจากไฟป่าหมอกควัน	๓.๑๗
๑๒. ลักษณะของประชาชนในกลุ่มจังหวัดที่มีอัธยาศัยไมตรี เป็นมิตร ทำให้เอื้อต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยว	๓.๘๓
๑๓. มีหน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ป่าไม้/อุทยาน/ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) เป็นหน่วยงานหลักและหน่วยงานในพื้นที่ รวมถึงเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ภารกิจด้านทรัพยากรธรรมชาติและ	๓.๘๓

จุดแข็ง	คะแนนความสำคัญ
สิ่งแวดล้อมโดยตรง และกระจายครอบคลุมพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	
๑๔. มีต้นทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นจำนวนมาก	๓.๙๔
๑๕. มีมรดกทางวัฒนธรรมที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น มีความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์	๔.๐๐
๑๖. มีความหลากหลายทางชีวภาพจำนวนมาก ทั้งด้านพันธ์พืช สมุนไพร พันธุ์สัตว์ และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีค่า ซึ่งเป็นฐานทรัพยากรในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพอย่างยั่งยืนได้ดี	๓.๙๔
ค่าเฉลี่ย	**๓.๗๕**

(๕.๒) จุดอ่อน

จุดอ่อน	คะแนนความสำคัญ
๑. มีปัญหาหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็กเกินมาตรฐาน ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการดำรงชีวิตของประชาชน ภาวะเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว	๓.๙๔
๒. มีการบุกรุกและตัดไม้ทำลายป่าเพื่อขยายพื้นที่เพาะปลูกอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลกระทบกับพื้นที่ป่าต้นน้ำ ความสมดุลของระบบนิเวศ การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ ก่อให้เกิดปัญหาการชะล้างหน้าดินในพื้นที่ลาดชัน อุทกภัย ภัยแล้ง	๓.๗๘
๓. มีข้อจำกัดเรื่องลักษณะทางกายภาพของกลุ่มจังหวัดฯ เป็นพื้นที่สูง ทำให้ต้นทุนในการบริหารจัดการสูง	๓.๔๔
๔. ขาดระบบการบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพ โดยมีปัญหาการบริหารจัดการน้ำ เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ในการเกษตร การอุปโภคบริโภคในฤดูแล้ง และปัญหาอุทกภัยและดินโคลนถล่มในฤดูฝนและไม่สามารถนำน้ำมาใช้ประโยชน์ ด้านเกษตรกรรมอย่างคุ้มค่า	๓.๘๙
๕. ผลผลิตทางการเกษตรบางชนิดยังไม่ได้คุณภาพ และไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน เกษตรกรส่วนใหญ่ยังคงมีพฤติกรรมเคยชินกับการทำการเกษตรในวิถีเดิม ตลอดจนขาดข้อมูลพื้นที่ฐานด้านการเกษตรยังกระจัดกระจายไม่มีการรวบรวมให้เป็นหนึ่งเดียว (big data) และขาดการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า	๔.๑๑
๖. ชุมชนท้องถิ่นยังไม่สามารถนำทรัพยากรการท่องเที่ยวและทุนทางสังคมที่มีอยู่ รวมทั้งโอกาสของความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน	๔.๐๐
๗. การขยายตัวของพื้นที่เมือง ชุมชน และอุตสาหกรรมที่ขาดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ	๓.๖๗
๘. ขาดการรวมกลุ่มและเครือข่ายความร่วมมือกันทางการค้าทั้งภายในประเทศและต่างประเทศทำให้เป็นอุปสรรคในกระจายสินค้าและบริการ	๓.๘๙
๙. มีสินค้าชุมชนมีลักษณะคล้ายคลึงกัน ขาดความเป็นเอกลักษณ์และความคิดเชิงสร้างสรรค์	๔.๐๖
๑๐. มีการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างแรงงานที่จะมีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้น จำนวนแรงงานนอกระบบที่เพิ่มขึ้น ซึ่งกลุ่มแรงงานนี้อาจจะขาดการพัฒนาทักษะอาชีพทั้ง reskill upskill และ newskill ทำให้ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้ช้า	๔.๐๐
๑๑. ผู้ประกอบการในพื้นที่ ขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะในการดำเนินธุรกิจยุคใหม่ ไม่สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบของธุรกิจให้มีความทันสมัย ยืดหยุ่น และสอดรับกับสถานการณ์ด้านการแข่งขันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี	๓.๖๑
๑๒. ธุรกิจชุมชนไม่ได้เตรียมตัวกับการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ยุคดิจิทัล จึงขาดช่องทางในการทำการตลาด ส่งผลให้ธุรกิจได้รับผลกระทบอย่างมากจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙)	๔.๑๗
๑๓. ผู้ประกอบการในพื้นที่ไม่สามารถผลิตสินค้าและบริการที่มีศักยภาพเพื่อการส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศได้	๓.๙๔
๑๔. ผู้ประกอบการยังไม่มีความสามารถในการค้ากับต่างประเทศ ทำให้สูญเสียโอกาสในการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ทางยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการพัฒนาเป็นผู้ประกอบการค้าชายแดนและผ่านแดน	๓.๙๔
๑๕. ประชาชนยังมีการเผาเชื้อเพลิงในที่โล่ง เพื่อเตรียมพื้นที่ทำการเกษตร ซึ่งเป็นปัจจัยหลักของปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	๔.๑๑

จุดอ่อน	คะแนนความสำคัญ
๑๖. การพัฒนาความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงยังไม่มีทิศทางที่ชัดเจน	๓.๙๔
๑๗. หน่วยงานราชการในจังหวัดมีการบูรณาการงานร่วมกัน แต่ยังขาดความครอบคลุมทุกมิติ	๓.๙๔
ค่าเฉลี่ย	**๓.๙๑**

(๕.๓) โอกาส

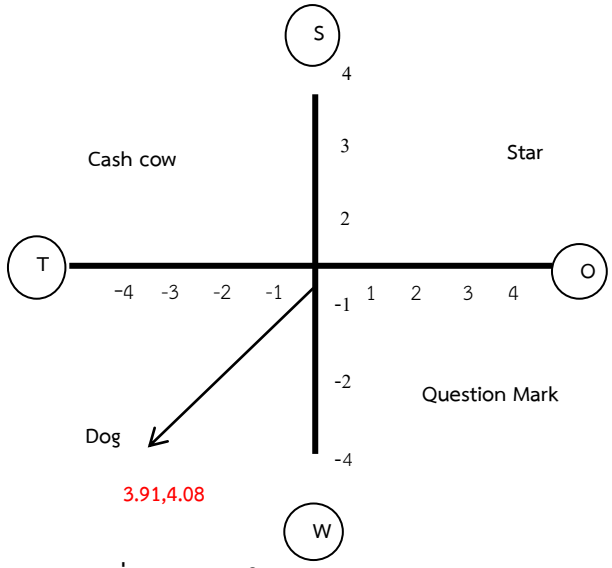
โอกาส	คะแนนความสำคัญ
๑. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั้งทางบก ทางเรือและอากาศเพื่อรองรับนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และเป็นประตูการค้าเชื่อมโยงประเทศในกลุ่ม GMS และ ประชาคมอาเซียน (AEC)	๔.๐๐
๒. นโยบายการพัฒนาเมืองสถานีขนส่งระบบราง ที่แพร่ (อำเภอเด่นชัย) เชียงราย (อำเภอเชียงของ) ทำให้เพิ่มโอกาสการสร้างมูลค่าการค้า เศรษฐกิจชายแดน	๓.๙๔
๓. มีนโยบายและการรวมกลุ่มในภูมิภาคส่งผลให้เกิดการค้าและการลงทุนที่เอื้อนต่อกลุ่มภาคเหนือตอนบน ๒ ได้แก่ นโยบาย One Belt One Road ของประเทศจีน ความร่วมมือของกลุ่ม CLMVT ได้แก่ กัมพูชา สปป.ลาว เมียนมาร์ เวียดนาม และประเทศไทย	๓.๘๓
๔. มีการเปิดเสรีทางการค้าและการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคต่างๆ โดยเฉพาะ GMS และประชาคมอาเซียน (AEC) ส่งผลต่อโอกาสการขยายการค้าการลงทุน	๓.๕๐
๕. ความนิยมสินค้าของประเทศไทยจากประเทศเพื่อนบ้านส่งผลให้การค้าชายแดนเพิ่มขึ้น	๓.๖๑
๖. ตลาดการท่องเที่ยวขยายตัว จากการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวภายในกลุ่มประเทศ GMS	๓.๓๓
๗. การส่งเสริมการปลูกพืชในระบบวนเกษตร การปลูกพืชผักปลอดภัยเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ช่วยทำให้ปัญหาสิ่งแวดล้อมทั้งป่าไม้ และหมอกควันได้รับการดูแลและสร้างความยั่งยืนให้กับระบบนิเวศน์	๓.๖๗
๘. การตื่นตัวและความใส่ใจของประชาชน ภาครัฐและภาคเอกชนในดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยกันลดปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสร้างความยั่งยืนให้กับระบบนิเวศน์	๓.๒๘
๙. นโยบายภาครัฐที่ส่งเสริมให้เที่ยวเมืองรอง และการรวมกลุ่มการท่องเที่ยว (CLUSTER) ส่งผลให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มากยิ่งขึ้น	๓.๒๒
๑๐. ประเทศไทยเป็นสังคมสูงวัย จำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น ส่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ที่รองรับสังคมสูงวัย	๓.๗๒
๑๑. กระแสการดูแลสุขภาพอนามัย ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์ และบริการเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ ได้รับความนิยมส่งให้เกิดการเพิ่มขึ้นของมูลค่าเศรษฐกิจจากผลิตภัณฑ์และบริการในกลุ่มดังกล่าว	๓.๘๙
๑๒. ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิต รูปแบบงาน และพฤติกรรมของผู้บริโภคและเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจ	๓.๘๓
๑๓. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีนโยบาย สำคัญในการสร้างการรับรู้ ความเข้าใจให้กับประชาชน ในการลดการเผาในที่โล่ง เพื่อลดความเสี่ยงและปัญหาไฟป่า ตลอดจนปัญหาหมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก ด้วยการ ชิงเก็บ ลดเผา เชื้อเพลิง	๓.๔๔
๑๔. การพัฒนาระบบ Logistic ระหว่างสาธารณรัฐประชาชนจีน และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทั้งโครงข่ายการขนส่งทางระบบรางและทางถนน และเส้นทาง R๓A	๓.๙๔
๑๕. นโยบายของรัฐบาล ในการจัดสรรที่ดินทำกิน ทั้งในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (สปก.) และโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบาย (คทช.)	๓.๘๙
๑๖. การซื้อขาย การจ่ายเงินผ่านระบบ online เพิ่มมากทำให้เกษตรกรมีโอกาสที่จำหน่ายผลผลิตให้กับผู้บริโภคได้โดยตรง	๓.๘๙
๑๗. การพัฒนาระบบตลาดและโลจิสติกส์ เกษตรชุมชน เช่น แหล่งการค้า คลังสินค้า จะเป็นช่องทางจำหน่ายสินค้าเกษตร สินค้าชุมชน รวมทั้งเชื่อมโยงเข้าสู่ระบบโลจิสติกส์ชุมชน	๓.๙๔
ค่าเฉลี่ย	**๓.๗๐**

(๕.๔) อุปสรรค

โอกาส	คะแนนความสำคัญ
๑. สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ส่งผลให้เศรษฐกิจหยุดชะงักไปทั่วโลกและทั่วประเทศ ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงกับกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ในทุก ๆ มิติ	๔.๔๔
๒. การขาดการวางแผนเตรียมการรับรองนักท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบของประเทศในช่วงหลังจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)	๔.๓๙
๓. ปัญหาการเผาป่าของประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้เพิ่มปัญหาฝุ่นละอองในพื้นที่ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	๔.๒๘
๔. ปัญหาการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจโลกและความไม่แน่นอนของตลาดสินค้าเกษตร ส่งผลต่อการผลิตสินค้าเกษตรและราคาสินค้าเกษตร	๔.๒๒
๕. ปัญหาได้รับแรงกดดันจากมาตรการกีดกันที่ไม่ใช่ภาษีเพิ่มขึ้น เช่น มาตรฐานการผลิต สินค้ามาตรฐานด้านความสะอาดและสุขอนามัย มาตรฐานแรงงาน มาตรฐานสิ่งแวดล้อม และมาตรฐานด้านทรัพย์สินทางปัญญา การกีดกันการขนส่งสินค้าชายแดนและการขนส่งสินค้าข้ามแดน	๔.๐๖
๖. การมีประเทศจีนและเวียดนามเป็นคู่แข่งที่สำคัญในการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปในตลาดล่างซึ่งจะมีผลต่อการแข่งขันทางการค้าทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า	๓.๗๘
๗. ภัยธรรมชาติมีแนวโน้มรุนแรงขึ้น ทำให้ประสบปัญหาอุทกภัย ภัยแล้ง การพังทลายของดิน หมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก	๔.๐๐
๘. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่งผลต่อการผลิตภาคเกษตร ความไม่มั่นคงด้านอาหาร รายได้ของเกษตรกร รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวและฤดูกาลของการท่องเที่ยว	๔.๐๐
๙. ปัญหาความมั่นคง ยาเสพติด การลักลอบเข้าเมือง การค้ามนุษย์ เนื่องมีพื้นที่เชื่อมโยงกับพื้นที่ชายแดน	๓.๙๔
๑๐. ขาดแนวทางการบริหารจัดการผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่จะตามมาจากการเจริญเติบโตของการท่องเที่ยว	๔.๐๖
๑๑. การเปลี่ยนแปลงสู่ยุคดิจิทัลที่เร่งให้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว	๔.๑๗
๑๒. ปัญหาข้อพิพาทกันของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศจีนซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการค้าการลงทุนของประเทศทั่วโลก	๓.๘๙
๑๓. กฎระเบียบบางส่วนยังล้าสมัย มีขั้นตอนยุ่งยากทำให้การปฏิบัติงานล่าช้า	๔.๒๘
๑๔ มีปัญหาการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองและปัญหาการลักลอบนำเข้ายาเสพติด	๔.๒๒
๑๕. ปัญหาทางการเมืองของประเทศเพื่อนบ้าน	๓.๗๒
๑๖. โครงสร้างของประชากรเข้าสู่สังคมผู้สูงวัย ทำให้ขาดแคลนแรงงานและส่งผลต่อการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีใหม่ๆ	๔.๐๐
๑๗. เกษตรกรยังไม่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีขาดแคลนอุปกรณ์ที่ทันสมัย สัญญาณอินเตอร์เน็ต ยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่	๔.๑๑
๑๘. การดำเนินธุรกิจในปัจจุบันผู้ประกอบการ ขาดการสร้างเครือข่ายพันธมิตรทางธุรกิจ เพื่อส่งเสริมการดำเนินธุรกิจร่วมกัน และขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๔.๐๐
ค่าเฉลี่ย	**๔.๐๘**

กำหนดทิศทางประเด็นการพัฒนาจังหวัดและจุดเน้นการพัฒนาที่สำคัญ (Positioning)

จุดแข็ง (S) 3.75	จุดอ่อน (W) 3.91
โอกาส (O) 3.70	อุปสรรค (T) 4.08

ภาพที่ ๓๙ ทิศทางในการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

การวิเคราะห์จุดแข็งกับโอกาสที่เกิดขึ้นที่สามารถนำไปสร้างเป็น***กลยุทธ์เชิงรุก***ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ได้นั้นพบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอน ๒ มีศักยภาพในด้านที่ตั้ง สามารถเชื่อมโยงการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (GMS) และประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) มีศิลปะวัฒนธรรม ประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มล้านนาตะวันออกที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าหัตถกรรม อุตสาหกรรม/สินค้าชุมชน เป็นฐานการผลิตสินค้าเกษตร โดยมีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ยางพารา ชา กาแฟ และผลไม้ (ลิ้นจี่ ลำไย) มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่หลากหลาย นอกจากนั้นสามารถที่จะพัฒนาเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับประเทศในกลุ่ม GMS และ AEC ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ประกอบกับมีสถาบันการศึกษาหลายระดับพร้อมรองรับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อสนับสนุนการพัฒนาด้านต่าง ๆ ตลอดจนประชาชนในพื้นที่เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพโดยมีปราชญ์ชุมชนที่ถ่ายทอดองค์ความรู้และมีศิลปินที่มีชื่อเสียงระดับประเทศและเป็นที่อยู่ในต่างประเทศ

การวิเคราะห์จุดอ่อนกับโอกาสที่นำมาสร้างเป็น**กลยุทธ์เชิงปรับเปลี่ยน**กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ คือ การมีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่หลากหลาย เหมาะแก่การประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เชิงศิลปวัฒนธรรม และเชิงนิเวศน์ ส่งผลให้มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศนิยมเข้ามาท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดเป็นจำนวนมาก แต่มีการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อใช้ในการทำเกษตรกรรมมากขึ้น ทำให้ทรัพยากรทางธรรมชาติถูกทำลายลงและยังมีปัญหาเรื่องหมอกควันไฟป่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั้งทางบก ทางเรือและอากาศเพื่อรองรับนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และเป็นประตูการค้าเชื่อมโยงประเทศในกลุ่ม GMS และ ประชาคมอาเซียน (AEC) แต่ผู้ประกอบการและผู้ผลิตสินค้า มีรูปแบบการประกอบอาชีพเลียนแบบขาดความหลากหลาย และยังขาดความร่วมมือการรวมกลุ่มเพื่อสร้างความเข้มแข็งทางการแข่งขัน ประเทศไทยมีความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิต รูปแบบงาน และพฤติกรรมของผู้บริโภคแต่กลุ่มธุรกิจในชุมชน และแรงงานในกลุ่มขาดการพัฒนาทักษะการ reskill upskill และ newskill ทำให้ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้ช้า

การวิเคราะห์จุดแข็งกับข้อจำกัด เพื่อทำมาสร้าง**กลยุทธ์เชิงป้องกัน** ได้แก่ กลุ่มจังหวัดที่มีชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่ม GMS ซึ่งเป็นโอกาสในการดำเนินกิจกรรมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวร่วมกัน แต่อย่างไรก็จะมีปัญหาแรงงานต่างด้าว ปัญหาความมั่นคง ยาเสพติด การลักลอบเข้าเมือง การค้ามนุษย์ เนื่องมีพื้นที่เชื่อมโยงกับพื้นที่ชายแดน ตลอดจนการใช้มาตรการกีดกันที่ไม่ใช่ภาษีเพิ่มขึ้นที่เกิดขึ้นจากมาตรการป้องกันและเฝ้าระวังการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) การมีฐานทรัพยากรธรรมชาติและฐานทางวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการท่องเที่ยว แต่เมื่อเกิดสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ส่งผลให้เศรษฐกิจหยุดชะงักไปทั่วโลกและทั่วประเทศ ปัญหาหมอกควันไฟป่า ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของกับกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

การวิเคราะห์จุดอ่อนกับข้อจำกัด เพื่อนำมาสร้าง**กลยุทธ์เชิงรับ** ได้แก่ การปรับเปลี่ยนโครงสร้างแรงงานของกลุ่มจังหวัดทำให้แรงงานที่จะมีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้น จำนวนแรงงานนอกระบบเพิ่มขึ้น และขาดการเตรียมการของธุรกิจชุมชนในการเข้าสู่ยุคดิจิทัล ได้รับผลกระทบอย่างมากในช่วงสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) การที่ชุมชนท้องถิ่นยังไม่สามารถนำทรัพยากรการท่องเที่ยวและทุนทางสังคมที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า การขาดการพัฒนาทักษะแรงงาน และผู้ประกอบการไปสู่ยุคดิจิทัล และยังเกิดปัญหาไฟป่า หมอกควัน สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ซึ่งถือเป็นการซ้ำเติมภาคการท่องเที่ยวซึ่งเป็นสาขาหลักของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ เหล่านี้ควรหาทางป้องกันและแก้ไขต่อไป

จากการรับฟังความเห็นจากหน่วยงานพบว่า ทิศทางการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ควรเน้นทิศทางการพัฒนาโดยใช้กลยุทธ์เชิงรับเพื่อประคับคองสถานการณ์ของที่เกิดขึ้นไม่ให้แย่ลงด้วยการพยายามบรรเทาปัญหาหรือหลีกเลี่ยงไม่ให้ปัญหาเกิดเพิ่ม โดยเน้นการสร้างความเข้มแข็งภายใน และรอเวลาและโอกาสเหมาะสมให้สามารถในการพัฒนา ทั้งนี้เป็นการเตรียมพร้อมสำหรับช่วงเวลาที่จะทำกลยุทธ์เชิงรุกในอนาคต ดังนั้นทิศทางการพัฒนาสำคัญ ได้แก่ การหาแนวทางรับมือกับโครงสร้างแรงงานที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนในยุคโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ตลอดจนการปรับเปลี่ยนอาชีพของแรงงานและการปรับตัวของธุรกิจในช่วง สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙)

นอกจากการพิจารณาศักยภาพของกลุ่มจังหวัดแล้ว การกำหนดจุดเน้นในการพัฒนามีความจำเป็นต้องพิจารณาความเชื่อมของแผนการพัฒนาประเทศ ซึ่งแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ได้แก่แผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนระดับที่ ๒ แผนปฏิรูปประเทศ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ และแผนระดับที่ ๓ ได้แก่ นโยบายรัฐบาล และแผนพัฒนาภาคเหนือ และในส่วนของแผนกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ นั้นเป็นแผนในระดับ ๓ เป็นแผนเชิงปฏิบัติที่ต้องสอดคล้องกับแผนในระดับ ๑ (เป้าหมายการพัฒนาระดับประเทศ) และ ๒ (แนวทางการขับเคลื่อนประเทศเพื่อบรรลุตามเป้าหมายยุทธศาสตร์) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ จึงได้นำศักยภาพของกลุ่มจังหวัดมากำหนดเป้าหมายการพัฒนาพื้นที่ เพื่อยกระดับฐานการพัฒนาเศรษฐกิจ และระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยเป้าหมายของการพัฒนากลุ่มจังหวัดมุ่งตอบสนองเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในด้านของการสร้างความสามารถในการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจ และการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ได้แก่ หมุดหมายที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน โดยมีภาพลักษณ์ในฐานะจุดหมายการท่องเที่ยวเน้นคุณค่าและความยั่งยืน มีจุดเด่นด้านการท่องเที่ยวรูปแบบเฉพาะ กิจกรรมหลากหลาย เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวคุณภาพ และรายได้จากการท่องเที่ยวกระจายสู่เมืองรอง ชุมชน และผู้ประกอบการรายย่อย และหมุดหมายที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองหลักของภูมิภาคที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจ ทันสมัย และน่าอยู่ มีความเหลื่อมล้ำเชิงพื้นที่ลดลง ทั้งในด้านเศรษฐกิจและบริการสาธารณะ มีการพัฒนาเศรษฐกิจตามศักยภาพพื้นที่ และเชื่อมโยงระหว่างเมืองและชนบท พื้นที่เศรษฐกิจ/เมืองหลัก

มีโครงสร้างพื้นฐาน ที่รองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และอปท. ชุมชน ภาคเอกชนในพื้นที่มีศักยภาพและบทบาทในการพัฒนาพื้นที่และเมือง สำหรับแผนพัฒนาภาคเหนือได้มีเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ พัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจ กับประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ซึ่งยุทธศาสตร์การพัฒนาที่สอดกับศักยภาพจังหวัด ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการต่อเนื่องให้มีคุณภาพ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืน และกระจายประโยชน์อย่างทั่วถึง รวมทั้งต่อยอดการผลิตสินค้าและบริการ ที่มีศักยภาพสูงด้วยภูมิปัญญาและนวัตกรรม ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ใช้โอกาสจากเขตเศรษฐกิจพิเศษ และการเชื่อมโยงกับอนุภูมิภาค GMS BIMSTEC และ AEC เพื่อขยายฐานเศรษฐกิจของภาค และยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยกระดับเป็นฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง

(๖) จุดเน้นในการพัฒนา (Positioning)

ด้วยลักษณะทางกายภาพของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ เป็นเมืองที่มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ ภูมิประเทศที่สวยงาม ภูมิอากาศที่เย็นสบายมากกว่าภาคอื่น ๆ จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญในการสนับสนุนให้กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ เป็นเมืองน่าอยู่ มีสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ดี มีทุนทางสังคมและวัฒนธรรมโดดเด่น สังคมเข้มแข็ง มีความสงบ สะอาด ปลอดภัย มีระเบียบวินัย ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี วิถีชีวิตความเป็นอยู่ดี มีความสุข มีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ช่วยเกื้อกูลให้ชุมชนเข้มแข็ง มีการสืบทอดรักษาและปรับใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นตลอดจนพัฒนาต่อยอดให้เกิดเทคโนโลยีที่เหมาะสม นำมาใช้ประโยชน์กับการผลิตและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีบริการสุขภาพ พื้นที่เกษตรของภาคเหนือที่มีขนาดเล็กเหมาะสมตามแนวทางเกษตรอินทรีย์ ที่ตั้งมีศักยภาพในการขยายการค้าการลงทุน เชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง และสามารถขยายไปสู่จีนตอนใต้และกลุ่มประเทศเอเชียใต้ตามแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ - ใต้ และตะวันออก-ตะวันตกได้ และประกอบกับในช่วงสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ดังนั้นจึงควรที่จะสร้างความเข้มแข็งให้กับตัวเองภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ให้เป็นกลุ่มจังหวัดที่เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนนั้น ควรพิจารณาใน ๓ มิติ ประกอบด้วย

มิติด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดน และพัฒนาขีดความสามารถผู้ประกอบการ และSMEs วิสาหกิจชุมชน พัฒนาการเกษตรแปรรูปให้มูลค่าสูง การท่องเที่ยวเน้นคุณค่าทั้งเชิงวัฒนธรรม เชิงสร้างสรรค์ เชิงสุขภาพ และเชิงนิเวศ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนเศรษฐกิจที่ดีในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ให้มีการกระจายรายได้ของประชาชนกลุ่มจังหวัดอย่างทั่วถึง

มิติด้านสุขภาพ เป็นปัจจัยสำคัญต่อการส่งเสริมสนับสนุนให้กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน ที่ประชาชนในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีคุณภาพชีวิตที่ดี ดังนั้น ควรต้องมีการบริการสุขภาพ อาทิ Health hub , Health wellness , Health Care และมาตรฐานการแพทย์ที่ดีเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางกายและใจของชุมชน

มิติด้านสภาพแวดล้อมที่ดี การเป็นเมืองน่าอยู่สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่จะส่งเสริมความเป็นเมืองน่าอยู่ได้ ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐานเมืองที่ดี มีพื้นที่สีเขียว เป็นเมืองที่เป็นมิตรกับคนทุกช่วงวัย มีอากาศที่บริสุทธิ์สะอาด และมีความอุดมสมบูรณ์ ทางทรัพยากรธรรมชาติ

๓.๒.๒ เป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

"ท่องเที่ยวบนพื้นฐานวัฒนธรรมร่วมสมัย ยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตร สิ่งแวดล้อมยั่งยืน สู่เศรษฐกิจมั่นคง"

๓.๒.๓ ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

(๑) มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ เพิ่มขึ้น (ฐานปี ๒๕๖๓)

(๒) พื้นที่สีเขียวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ไม่ลดลงจากปีที่ผ่านมา

๓.๒.๔ ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

(๑) ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : ด้านการท่องเที่ยวสร้างสรรค์

วัตถุประสงค์

เพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรและทรัพยากรในการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยว เพื่อฟื้นฟูและให้สามารถปรับตัวภายใต้การเปลี่ยนแปลง ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาบุคลากร และการประชาสัมพันธ์เชิงรุก

เป้าหมายและตัวชี้วัด

จำนวนผู้เยี่ยมเยือนกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕

แนวทางการพัฒนา

๑. สร้างและพัฒนาภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม เชิงนิเวศอย่างเชื่อมโยง ได้แก่

๑.๑ พัฒนา/ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม เชิงนิเวศ/หรือบริเวณโดยรอบแหล่งท่องเที่ยว

๑.๒ ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานที่ชำรุด เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว

๒. พัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวของกลุ่มท่องเที่ยวที่มีศักยภาพตามแนวทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ผ่านการจัดงาน (Event) ขนาดใหญ่ เช่น จัดงานคาราวานแรลลี่ , จัดงานมหกรรม Road Show แหล่งท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดล้านนาตะวันออก

๓. พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล

๔. ส่งเสริมการตลาด/ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดเชิงศิลปวัฒนธรรม เชิงนิเวศน์ เชิงเกษตร ผ่าน Vlogger (นักรีวิว) , YouTuber จัดงานโปรโมทการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน , จัดทำภาพเสมือนจริงเล่าเรื่องราวประวัติแหล่งท่องเที่ยวเพื่อประชาสัมพันธ์ในจุดหลักของจังหวัดภายในกลุ่มจังหวัด ฯ

๕. จัดงานโปรโมทอัตลักษณ์โดดเด่นของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ด้านศิลปวัฒนธรรม เช่น จัดงานมหกรรมดนตรีพื้นบ้านล้านนาตะวันออก จัดประกวดช่างซอ เป็นต้น

๖. ยกระดับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

๖.๑ พัฒนา/ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เช่น น้ำพุร้อน เกษตรเชิงนิเวศ สปา นวด

๖.๒ ยกระดับการให้บริการทางสุขภาพของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

๖.๓ จัดงานมหกรรมกีฬา (แข่งขันไตรกีฬาอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง , วิ่งเทรล , กีฬาเอ็กซ์ตรีม)

๖.๔ สนับสนุนการประชาสัมพันธ์ให้เกิดกระแส Wellness Fever เช่น จัดงานมหกรรมตำรับหมอยาหมอพื้นบ้านล้านนา เป็นต้น

เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค

แนวทางการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับการท่องเที่ยวและบริการที่มีศักยภาพของภาคให้มีคุณภาพ สนับสนุนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และกระจายประโยชน์สู่ชุมชน

แผนงาน

๑. แผนงาน เพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยว ทั้งระบบอย่างยั่งยืน

๑.๑ โครงการเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยว กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

(๒) ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : ด้านเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง

วัตถุประสงค์

ยกระดับเกษตรปลอดภัยให้เป็นเกษตรอินทรีย์ ส่งเสริมพืชเศรษฐกิจที่มีมูลค่าสูง และพัฒนาคุณภาพมาตรฐานของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากผลิตผลทางการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า รวมถึงสร้างช่องทางการตลาดสำหรับสินค้าเกษตรสำหรับการบริโภคภายในประเทศและการส่งออก

เป้าหมายและตัวชี้วัด

อัตราการขยายตัวภาคการเกษตรในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร โดยใช้นวัตกรรมเทคโนโลยี เพื่อนำเทคโนโลยี/นวัตกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรที่สามารถสกัดออกมาเป็นสารที่นำไปใช้ประโยชน์ในการเป็นอาหารเชิงสุขภาพ เพื่อยกระดับสินค้าพรีเมียมกลุ่มจังหวัด และหรือนำภูมิปัญญาท้องถิ่นประยุกต์ใช้แปรรูปสินค้าเกษตรด้วย

๒. พัฒนาผู้ประกอบการเกษตรแปรรูปและอุตสาหกรรมเกษตรเชิงนวัตกรรม เช่นอบรม (หลักสูตรการแปรรูปให้ได้มาตรฐาน , หลักสูตรเพิ่มประสิทธิภาพให้ได้มาตรฐานการส่งออก , หลักสูตรกระบวนการ / พิธีการการเป็นผู้ส่งออก) (กลุ่ม Smart Farmer , Young Smart Farmer , Start Up) จัดกิจกรรม workshop แสดงสินค้าเกษตรแปรรูปแข่งขันนวัตกรรมแปรรูปเกษตรโดดเด่น และสนับสนุนการรวมกลุ่มเครือข่าย smart farmer

๓. สนับสนุนช่องทางการตลาดสู่ตลาดสากลให้กับกลุ่มผู้ประกอบการเกษตรแปรรูปกับตลาดที่มีกำลังซื้อสูงเฉพาะ

๔. ยกระดับมาตรฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์ให้กับกลุ่มเกษตรกร ที่ผลิตสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพสูง โดยให้เป็นไปตามแนวทาง BCG (เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเกษตรอินทรีย์ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี (การวัดความชื้น ระดับน้ำหน้าดิน วัดประสิทธิภาพผลผลิต เป็นต้น) , พัฒนาคุณภาพสายพันธุ์ผลผลิตทางการเกษตรให้ได้มาตรฐานอินทรีย์ , ส่งเสริมการจัดการของเหลือใช้ทางการเกษตรด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีตามแนวทาง BCG , สร้างเครือข่ายและขยายเครือข่ายต่อยอดเกษตรอินทรีย์ต้นแบบ)

๕. สนับสนุนการตรวจสอบคุณภาพผลผลิตให้ได้มาตรฐาน (ภาคเอกชนเสนอ)

๖. ขยายช่องทางการเข้าถึงสินค้าเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ ระหว่างผู้ผลิตถึงผู้บริโภค เช่น จัดงาน Expo ของสินค้าเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ Niche Market/สนับสนุนการจัด Road Show สร้างกระแสการรักสุขภาพโดยใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์

๗. เพิ่มศักยภาพการผลิตสมุนไพรเศรษฐกิจ ในกลุ่มจังหวัดสู่ตลาดสากล ให้ได้มาตรฐาน GMP และเป็นไปตามแนวทาง BCG

๘. สนับสนุนการแปรรูปสมุนไพรให้ได้มาตรฐาน GMP สู่การเป็นอาหารสุขภาพ

๙. ขยายช่องทางการตลาดทางออนไลน์ และออฟไลน์ และจัดทำตลาดวางจำหน่าย Business Matching (ผู้ผลิตและผู้ประกอบการ) / สนับสนุนการจัด Road Show สร้างกระแสการรักษาสุขภาพโดยผลิตภัณฑ์สมุนไพร

เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค

แนวทางการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาการผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง

แผนงาน

๑. แผนงาน ส่งเสริมเกษตร และอุตสาหกรรมเกษตร ให้มีมูลค่าสูง

๑.๑ โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

๒. แผนงาน ส่งเสริมเกษตรปลอดภัย สู่เกษตรอินทรีย์

๒.๑ โครงการส่งเสริมเกษตรปลอดภัย สู่เกษตรอินทรีย์

(๓) ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : ด้านการค้า การลงทุน เศรษฐกิจเพิ่มมูลค่า

วัตถุประสงค์

เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของบุคลากรและทรัพยากรในการดำเนินงานภาคการค้า การลงทุน ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การจัดทำฐานข้อมูลการปรับใช้เทคโนโลยี ตลอดจนการสร้างเครือข่ายกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มการลงทุนในรูปแบบใหม่

เป้าหมายและตัวชี้วัด

อัตราการขยายตัวของมูลค่าการลงทุนในธุรกิจด้านการค้า ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕

แนวทางการพัฒนา

๑. ยกระดับผู้ประกอบการ SME ขนาดกลางและขนาดเล็ก โดยเพิ่มขีดความสามารถให้เข้าสู่ Supply chain ของธุรกิจใหญ่ได้

๒. ส่งเสริมการขับเคลื่อนการค้าชายแดนโดยสร้างสภาพแวดล้อมของด่านการค้าชายแดนให้เอื้อต่อการค้าขายสินค้าและบริการสนับสนุนการขับเคลื่อนระเบียงเศรษฐกิจภาคเหนือ

๓. พัฒนาศักยภาพผู้ผลิตและผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนและสร้างมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนที่มีอัตลักษณ์โดดเด่นให้เป็นที่รู้จักสู่สากลรวมถึงยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนสู่แฟชั่นล้านนาตะวันออก

๔. ขยายช่องทางการค้า การลงทุน ทั้งในและต่างประเทศ ส่งเสริมการตลาดกับกลุ่มผู้บริโภค เช่น จัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้า (Expo) กลุ่มล้านนาตะวันออก , จัดงานการประชุมผู้ประกอบการ และจับคู่ธุรกิจที่ลงนามข้อตกลงร่วมกันในงาน , จัดจำหน่ายตามช่องทางออนไลน์ และ Platform สากล และจัดกิจกรรมประกวด/แฟชั่นโชว์เครื่องแต่งกาย เป็นต้น

เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค

แนวทางการพัฒนาที่ ๑ ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (NEC - Creative LANNA) ในจังหวัด เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาคและฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ

แนวทางการพัฒนาที่ ๔ เสริมศักยภาพของเมือง พื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและระบบโครงสร้างพื้นฐานโลจิสติกส์ของภาคเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ และเอื้อต่อการอยู่อาศัย

แผนงาน

๑. แผนงาน พัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูงหรือสร้างสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมต่อการค้า การลงทุน

๑.๑ โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการค้าชายแดนกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

๑.๒ โครงการเพิ่มขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานรากในการแข่งขันด้านการค้ากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

(๔) ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

วัตถุประสงค์

เพิ่มพื้นที่สีเขียว และสร้างเครือข่ายเตือนภัยด้านสิ่งแวดล้อมในทุกระดับเพื่อป้องกันสาธารณภัยที่อาจจะเกิดขึ้น

เป้าหมายและตัวชี้วัด

๑. จำนวนจุดความร้อน (Hot Spot) ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ลดลงเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๓ ปี ร้อยละ ๒๐

๒. จำนวนเครือข่ายความร่วมมือในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู การเฝ้าระวัง และเตือนภัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕

แนวทางการพัฒนา

๑. ปลูกป่าในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม และอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำ

๒. ปลูกจิตสำนึก (ขยายเครือข่ายการมีส่วนร่วมของประชาชน) สร้างการรับรู้ (ประชาสัมพันธ์)

๓. ส่งเสริมอาชีพให้ประชาชนลดการเผาป่า และเผาเศษวัสดุทางการเกษตร เช่น ปลูกป่าสร้างรายได้ การเพาะเห็ด, สนับสนุนเครื่องอัดฟางก้อนอัดฟางขายสร้างรายได้

๔. สร้างฝาย / ทำแนวกันไฟ

๕. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี (Smart Evolution) ในการป้องกันและการแก้ไขปัญหาไฟป่า เช่น เครื่องพ่นน้ำอัตโนมัติ , เครื่องบดอัดใบไม้

๖. สนับสนุนการใช้พลังงานชีวมวล

๗. สนับสนุนระบบเตือนภัยพิบัติในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค

แนวทางการพัฒนาที่ ๖ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

แผนงาน

๑. แผนงาน ฟื้นฟูอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑.๑ โครงการฟื้นฟูอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒. แผนงาน เพิ่มขีดความสามารถในการแก้ไขและป้องกันปัญหาหมอกควันอย่างยั่งยืน

๒.๑ โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการแก้ไขและป้องกันปัญหาหมอกควันกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

๓. แผนงาน เตรียมความพร้อม ในการรับมือภัยพิบัติ ในกลุ่มจังหวัด

๓.๑ โครงการเพิ่มขีดความสามารถ ในการจัดการสาธารณภัย

แบบ กจ.๑

แบบฟอร์มสรุปแผนงานและโครงการสำคัญของกลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

เป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัด : “ท่องเที่ยวบนพื้นฐานวัฒนธรรมร่วมสมัย ยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตร สิ่งแวดล้อมยั่งยืนสู่เศรษฐกิจมั่นคง”

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การท่องเที่ยวสร้างสรรค์	จำนวนผู้เยี่ยมเยือนกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (ค่าฐานปี ๒๕๖๔ จำนวนผู้เยี่ยมเยือนกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ จำนวน ๒,๖๒๖,๐๘๘ ราย)	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕	เฉลี่ยเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๘
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ เกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง	อัตราการขยายตัวภาคการเกษตรในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (ฐานปี ๒๕๖๓ มูลค่าสินค้าภาคเกษตรในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ จำนวน ๕๑,๔๘๓ ล้านบาท)	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๓	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๓	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๓	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๓	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๓	เฉลี่ยเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๖
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การค้า การลงทุน เศรษฐกิจเพิ่มมูลค่า	อัตราการขยายตัวของมูลค่าการลงทุนในธุรกิจด้านการค้า ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (ปีฐาน ๒๕๖๔ ของกลุ่มภาคเหนือตอนบน ๒ จำนวน ๒,๕๑๗,๖๗๐,๐๐๐ บาท)	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕	เฉลี่ยเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๘
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน	๑.จำนวนจุดความร้อน (Hot Spot) ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ลดลงเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๓ ปี (ข้อมูลค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๑ ตุลาคม – ๓๑ สิงหาคม ของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ค่าเฉลี่ย ๔ จังหวัด จำนวน ๓,๔๑๔ จุด โดยใช้ข้อมูลการคำนวณ ณ เดือน สิงหาคม ๒๕๖๕)	ร้อยละ ๕ ใช้ข้อมูลปี ๒๕๖๓ เป็นปีฐาน	ไม่เกิน ร้อยละ ๓	ไม่เกิน ร้อยละ ๓	ไม่เกิน ร้อยละ ๓	ไม่เกิน ร้อยละ ๓	เฉลี่ยไม่เกิน ร้อยละ ๑๗
	๒.จำนวนเครือข่ายความร่วมมือในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู การเฝ้าระวัง และเตือนภัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ปี ๒๕๖๓ จำนวนเครือข่ายความร่วมมือในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู การเฝ้าระวัง และเตือนภัยของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ จำนวน ๔๘๑ เครือข่าย)	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕	เฉลี่ยเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๘

หน้า | ๑๐๒

สรุปแผนงานและโครงการสำคัญของกลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน พ.ศ. ๒๕๖๗
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

หน่วย : บาท

ประเด็นการพัฒนา	แผนงาน	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)					
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๖๗๐	พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การท่องเที่ยวสร้างสรรค์	๑	๑	๕๔๑,๙๐๐,๐๐๐	๘๗๘,๕๘๒,๙๐๐	๕๐๓,๖๐๐,๐๐๐	๕๐๒,๖๐๐,๐๐๐	๕๐๒,๖๐๐,๐๐๐	๒,๙๒๙,๒๘๒,๙๐๐
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ เกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง	๒	๒	๖๑๓,๓๙๕,๐๘๐	๗๕๖,๐๑๐,๐๘๐	๖๑๓,๖๑๕,๒๘๐	๖๑๙,๖๑๓,๒๘๐	๖๒๑,๕๑๓,๒๘๐	๒,๙๘๓,๖๑๗,๐๐๐
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การค้า การลงทุน เศรษฐกิจเพิ่มมูลค่า	๑	๒	๑,๑๙๒,๖๙๒,๐๐๐	๑,๐๗๕,๘๘๗,๐๐๐	๒,๘๖๒,๕๗๖,๐๐๐	๒,๗๕๑,๒๔๖,๐๐๐	๒,๗๒๕,๑๑๖,๐๐๐	๑๐,๖๐๗,๕๑๗,๐๐๐
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน	๓	๓	๔๓๒,๑๙๗,๓๐๐	๖๐๕,๕๕๖,๑๐๔	๔๒๕,๕๖๔,๕๐๐	๔๒๕,๕๖๔,๕๐๐	๔๒๕,๕๖๔,๕๐๐	๒,๓๑๔,๔๔๖,๙๐๔
ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ	-	-	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๕,๐๐๐,๐๐๐
รวมงบประมาณกลุ่มจังหวัด ๗	**๗**	**๘**	**๒,๗๘๕,๑๘๔,๓๘๐**	**๓,๓๒๑,๐๓๖,๐๘๔**	**๔,๔๑๐,๓๕๕,๗๘๐**	**๔,๓๐๔,๐๒๓,๗๘๐**	**๔,๒๗๙,๗๙๓,๗๘๐**	**๑๘,๘๕๙,๘๖๓,๘๐๔**

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) *(๗)*	แหล่งปม. *(๘)*	หน่วยดำเนินการ (๙)	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การท่องเที่ยวสร้างสรรค์				**๕๔๑,๙๐๐,๐๐๐**	**๘๗๘,๕๘๒,๙๐๐**	**๕๐๓,๖๐๐,๐๐๐**	**๕๐๒,๖๐๐,๐๐๐**	**๕๐๒,๖๐๐,๐๐๐**	**๒,๙๒๙,๒๘๒,๙๐๐**
๑. แผนงาน : เพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยว ทั้งระบบอย่างยั่งยืน				**๕๔๑,๙๐๐,๐๐๐**	**๘๗๘,๕๘๒,๙๐๐**	**๕๐๓,๖๐๐,๐๐๐**	**๕๐๒,๖๐๐,๐๐๐**	**๕๐๒,๖๐๐,๐๐๐**	**๒,๙๒๙,๒๘๒,๙๐๐**
๑.๑ โครงการเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒				**๕๔๑,๙๐๐,๐๐๐**	**๘๗๘,๕๘๒,๙๐๐**	**๕๐๓,๖๐๐,๐๐๐**	**๕๐๒,๖๐๐,๐๐๐**	**๕๐๒,๖๐๐,๐๐๐**	**๒,๙๒๙,๒๘๒,๙๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑ พัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม เชิงนิเวศ เชิงสุขภาพและบริเวณโดยรอบ	๒	๑	- สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย - สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงราย - สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพะเยา - แขวงทางหลวงน่านที่ ๑,๒	-	๑๓๕,๑๕๕,๙๐๐	-	-	-	**๑๓๕,๑๕๕,๙๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๒ เพิ่มขีดความสามารถบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล	๒	๑	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดน่านเชียงราย	-	๒๕,๓๑๙,๐๐๐	-	-	-	**๒๕,๓๑๙,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๓ ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานที่นำไปสู่แหล่งท่องเที่ยว	๒	๑	แขวงทางหลวงเชียงรายที่ ๒	-	๔,๓๕๘,๐๐๐	-	-	-	**๔,๓๕๘,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๔ ส่งเสริมการโปรโมทการท่องเที่ยวภายใต้วิถีวัฒนธรรมล้านนา	๒	๑	- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	-	๑๔๕,๑๕๐,๐๐๐	-	-	-	**๑๔๕,๑๕๐,๐๐๐**

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) *(๗)*	แหล่งปม. *(๘)*	หน่วยดำเนินการ (๙)	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
			- สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย น่าน พะเยา - สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานเชียงราย - สำนักงานการกีฬาแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย						
กิจกรรมหลักที่ ๕ พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวชาติพันธุ์ล้านนาตะวันออก	๒	๑	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดพะเยา เชียงราย แพร่ น่าน	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	**๕๐,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๖ ส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมกลุ่มล้านนาตะวันออก สู่เครือข่ายเมืองสร้างสรรค์	๒	๑	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	๗,๐๐๐,๐๐๐	๓๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	**๑๐๒,๐๐๐,๐๐๐**

หน้า | ๑๐๕

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	**ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) *(๗)***	**แหล่งปม. *(๘)***	**หน่วยดำเนินการ (๙)**	**พ.ศ. ๒๕๖๖**	**พ.ศ. ๒๕๖๗**	**พ.ศ.๒๕๖๘**	**พ.ศ. ๒๕๖๙**	**พ.ศ. ๒๕๗๐**	**พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐**
กิจกรรมหลักที่ ๗ การส่งเสริมการท่องเที่ยวกระตุ้นเศรษฐกิจหลังโควิด สนับสนุนการท่องเที่ยวสร้างสรรค์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน	๒	๑	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	๖,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๕๐๐,๐๐๐	๑๐,๕๐๐,๐๐๐	๑๐,๕๐๐,๐๐๐	๑๐,๕๐๐,๐๐๐	**๔๘,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๘ การแข่งขันกีฬาเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	๒	๑	สำนักงานการกีฬาแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย	๑๖,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	**๑๓๖,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๙ การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมตามรอยอารยธรรมล้านนา	๒	๑	- สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดพะเยา -มหาวิทยาลัยพะเยา	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐,๐๐๐	**๖๐๐,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๐ พัฒนาแหล่งเรียนรู้มรดกวัฒนธรรมผ้าล้านนาตะวันออก (เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน)	๒	๑	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดน่าน เชียงราย พะเยา แพร่	๑๘,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	**๕๘,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๑ เปิดตา เปิดใจ อาหารสร้างสรรค์ เชื่อมโยงชาติพันธุ์ แฟชั่นล้านนาตะวันออก	๒	๑	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	**๒๕,๐๐๐,๐๐๐**

หน้า | ๑๐๖

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	**ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) *(๗)***	**แหล่งปม. *(๘)***	**หน่วยดำเนินการ (๙)**	**พ.ศ. ๒๕๖๖**	**พ.ศ. ๒๕๖๗**	**พ.ศ.๒๕๖๘**	**พ.ศ. ๒๕๖๙**	**พ.ศ. ๒๕๗๐**	**พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๒ น่าน เนิบเนิบ : ต้นแบบการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เพื่อชีวิตวิถีใหม่อย่างยั่งยืน	๒	๑	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน	๒,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	**๑๒,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๓ ส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	๒	๑	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแพร่ เชียงราย พะเยา น่าน	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	**๑๐,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๔ พัฒนาระบบ Application เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว และเก็บข้อมูลพฤติกรรมนักท่องเที่ยว	๑	๑	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	๖,๕๐๐,๐๐๐	๖,๕๐๐,๐๐๐	๖,๕๐๐,๐๐๐	๖,๕๐๐,๐๐๐	๖,๕๐๐,๐๐๐	**๓๒,๕๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๕ ยกระดับ Wellness Tourism	๑	๑	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	**๕,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๖ พัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการยอดเยี่ยมให้มีศักยภาพ คุณภาพ และ สื่อถึงเอกลักษณ์ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	๑	๑	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	**๑๕,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๗ จับคู่และสร้างเครือข่ายธุรกิจของผู้ประกอบการทั้งภาคการผลิตและบริการ	๑	๑	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	๑,๑๐๐,๐๐๐	๑,๑๐๐,๐๐๐	๑,๑๐๐,๐๐๐	๑,๑๐๐,๐๐๐	๑,๑๐๐,๐๐๐	**๕,๕๐๐,๐๐๐**

หน้า | ๑๐๗

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	**ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) *(๗)***	**แหล่งปม. *(๘)***	**หน่วยดำเนินการ (๙)**	**พ.ศ. ๒๕๖๖**	**พ.ศ. ๒๕๖๗**	**พ.ศ.๒๕๖๘**	**พ.ศ. ๒๕๖๙**	**พ.ศ. ๒๕๗๐**	**พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๘ พัฒนาผู้ประกอบการแหล่งท่องเที่ยวน้ำพุร้อนให้มีคุณภาพระดับสากล	๑	๑	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	**๑๕,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๙ Road Classic Festivel	๑	๑	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	๔,๕๐๐,๐๐๐	๔,๕๐๐,๐๐๐	๔,๕๐๐,๐๐๐	๔,๕๐๐,๐๐๐	๔,๕๐๐,๐๐๐	**๒๒,๕๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๒๐ การแข่งขันไตรกีฬาเชื่อมโยงอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (Triathlon)	๑	๑	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	๔,๐๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	**๒๐,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๒๑ การแข่งขันกีฬาเชื่อมโยงอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (Marathon)	๑	๑	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	**๒๕,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๒๒ พัฒนาพื้นที่ชุมชนชายแดนด่านเชียงของ (ระยะที่ ๒)	๒	๒	กรมโยธาธิการและผังเมือง	๗๖,๐๐๐,๐๐๐	๗๖,๐๐๐,๐๐๐	๗๖,๐๐๐,๐๐๐	๗๖,๐๐๐,๐๐๐	๗๖,๐๐๐,๐๐๐	**๓๘๐,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๒๓ ปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เชิงนิเวศ และเชิงสุขภาพให้มีคุณภาพเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์	๒	๓	เทศบาลนครเชียงราย	๒๘,๐๐๐,๐๐๐	๒๘,๐๐๐,๐๐๐	๒๘,๐๐๐,๐๐๐	๒๘,๐๐๐,๐๐๐	๒๘,๐๐๐,๐๐๐	**๑๔๐,๐๐๐,๐๐๐**

หน้า | ๑๐๘

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	**ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) *(๗)***	**แหล่งปม. *(๘)***	**หน่วยดำเนินการ (๙)**	**พ.ศ. ๒๕๖๖**	**พ.ศ. ๒๕๖๗**	**พ.ศ.๒๕๖๘**	**พ.ศ. ๒๕๖๙**	**พ.ศ. ๒๕๗๐**	**พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐**
กิจกรรมหลักที่ ๒๔ พัฒนาและการตลาดเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์	๒	๓	เทศบาลนครเชียงราย	๒๒,๐๐๐,๐๐๐	๒๒,๐๐๐,๐๐๐	๒๒,๐๐๐,๐๐๐	๒๒,๐๐๐,๐๐๐	๒๒,๐๐๐,๐๐๐	**๑๑๐,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๒๕ เชียงรายเมืองสีเขียว	๒	๓	เทศบาลนครเชียงราย	๓๕,๐๐๐,๐๐๐	๓๕,๐๐๐,๐๐๐	๓๕,๐๐๐,๐๐๐	๓๕,๐๐๐,๐๐๐	๓๕,๐๐๐,๐๐๐	**๑๗๕,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๒๖ แชร์ริ่งเซนเตอร์ (Sharing Center) องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย	๓/๑๒	๓	อบจ.เชียงราย	๓๒,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	**๓๒,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๒๗ ปรับปรุงซ่อมแซมอาคารศาลากลางจังหวัดเชียงรายหลังแรก	๓/๕	๓	อบจ.เชียงราย	๒๑,๕๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	**๒๑,๕๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๒๘ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยงเชียงราย พะเยา ๕ เชียงน้อย เชียงราย เชียงแสน เชียงของ เชียงคำ เชียงม่วน	๑	๑	- สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงราย พะเยา - สำนักงานธนารักษ์พื้นที่พะเยา	๑๑๒,๓๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	**๓๑๒,๓๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๒๙ ด้านการตลาดกระตุ้นการท่องเที่ยว ๕ เชียงน้อย	๑	๑	การกีฬาแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย พะเยา	๖,๐๐๐,๐๐๐	๖,๐๐๐,๐๐๐	๖,๐๐๐,๐๐๐	๖,๐๐๐,๐๐๐	๖,๐๐๐,๐๐๐	**๓๐,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๓๐ การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวในรูปแบบสปอร์ทัวริซึม เชื่อมโยงเชียงราย พะเยา ๕ เชียงน้อย	๑	๑	การกีฬาแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย พะเยา	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	**๕๐,๐๐๐,๐๐๐**

หน้า | ๑๐๙

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	**ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) *(๗)***	**แหล่งปม. *(๘)***	**หน่วยดำเนินการ (๙)**	**พ.ศ. ๒๕๖๖**	**พ.ศ. ๒๕๖๗**	**พ.ศ.๒๕๖๘**	**พ.ศ. ๒๕๖๙**	**พ.ศ. ๒๕๗๐**	**พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐**
กิจกรรมหลักที่ ๓๑ ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากน้ำพุร้อนและสมุนไพรเชื่อมโยงการท่องเที่ยวและการบำบัดสุขภาพตามภูมิปัญญาพื้นถิ่น	๒.๓	๑	- สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	**๒๕,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๓๒ ปั่นขึ้นดอยกอย ๔ เมืองล้านนาตะวันออก	๑	๑	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดพะเยา เชียงราย แพร่ น่าน	-	๑๖,๐๐๐,๐๐๐	๑๖,๐๐๐,๐๐๐	๑๖,๐๐๐,๐๐๐	๑๖,๐๐๐,๐๐๐	**๖๔,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๓๓ วิ่งเลาะเวียงล้านนาตะวันออก	๑	๑	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดพะเยา เชียงราย แพร่ น่าน	-	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	**๔๘,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๓๔ ก่อสร้างระบบระบายน้ำพื้นที่ชุมชนบริเวณถนนสายเอเชีย ๑ แยกป่าแดง-กว๊านพะเยา	๑	๑	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพะเยา	-	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	**๕๐,๐๐๐,๐๐๐**

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) *(๗)*	แหล่งปม. *(๘)*	หน่วยดำเนินการ (๙)	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ เกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง				**๖๑๓,๓๙๕,๐๘๐**	**๗๕๖,๐๑๐,๐๘๐**	**๖๑๓,๖๑๕,๒๘๐**	**๖๑๙,๖๑๓,๒๘๐**	**๖๒๑,๕๑๓,๒๘๐**	**๒,๙๘๓,๖๑๗,๐๐๐**
๑. แผนงาน : ส่งเสริมเกษตร และอุตสาหกรรมเกษตร ให้มีมูลค่าสูง				**๔๘๗,๗๒๕,๐๘๐**	**๕๙๑,๘๕๙,๒๘๐**	**๔๗๕,๔๓๗,๒๘๐**	**๔๖๘,๔๓๗,๒๘๐**	**๔๗๐,๔๓๗,๒๘๐**	**๒,๒๕๓,๓๖๖,๒๐๐**
๑.๑ โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒				**๔๘๗,๗๒๕,๐๘๐**	**๕๙๑,๘๕๙,๒๘๐**	**๔๗๕,๔๓๗,๒๘๐**	**๔๖๘,๔๓๗,๒๘๐**	**๔๗๐,๔๓๗,๒๘๐**	**๒,๒๕๓,๓๖๖,๒๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑ การยกระดับผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	๒/๘	๑	- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย - สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	-	๘๐,๖๒๒,๐๐๐	-	-	-	**๘๐,๖๒๒,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๒ ยกระดับการเชื่อมโยงเกษตรกรรุ่นใหม่ล้านนาตะวันออก (Young Smart Farmer) สู่การเป็นผู้นำภาคการเกษตรระดับประเทศ (กิจกรรมเชื่อมโยงเครือข่าย ๔ ภูมิภาค)	๒/๘	๑	สำนักงานเกษตรเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	-	๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	**๕,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๓ การพัฒนาการแปรรูปและบรรจุภัณฑ์	๒/๘	๑	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	๖,๐๐๐,๐๐๐	๖,๐๐๐,๐๐๐	๖,๐๐๐,๐๐๐	๖,๐๐๐,๐๐๐	๖,๐๐๐,๐๐๐	**๒๔,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๔ การพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูงล้านนาตะวันออก	๒/๘	๑	- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - มหาวิทยาลัยพะเยา	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	**๑๒๐,๐๐๐,๐๐๐**

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	**ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) *(๗)***	**แหล่งปม. *(๘)***	**หน่วยดำเนินการ (๙)**	**พ.ศ. ๒๕๖๖**	**พ.ศ. ๒๕๖๗**	**พ.ศ.๒๕๖๘**	**พ.ศ. ๒๕๖๙**	**พ.ศ. ๒๕๗๐**	**พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐**
กิจกรรมหลักที่ ๕ พัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีเกษตรและเกษตรอัจฉริยะ	๒/๓	๑	- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย น่าน - มหาวิทยาลัยพะเยา - สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย พะเยา น่าน - ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพะเยา -ศูนย์วิจัยข้าวแพร่ - สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน	๔๐,๕๐๐,๐๐๐	๔๐,๕๐๐,๐๐๐	๔๐,๕๐๐,๐๐๐	๔๐,๕๐๐,๐๐๐	๔๐,๕๐๐,๐๐๐	**๑๖๒,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๖ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสมัยใหม่ด้านตรวจวัดคุณภาพสินค้าเพื่อยกระดับมาตรฐาน เพิ่มศักยภาพการค้าการลงทุน	๒/๔	๑	มหาวิทยาลัยพะเยา	๒๙,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	**๔๐,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๗ พัฒนาการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรสู่การเพิ่มมูลค่าและพัฒนาเครือข่ายผู้แปรรูปผลผลิตผลิตทางการเกษตร (Cluster Agro-Industry)	๒/๔,๙	๑	- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน -มหาวิทยาลัยพะเยา -มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	๕๕,๐๐๐,๐๐๐	๕๕,๐๐๐,๐๐๐	๕๕,๐๐๐,๐๐๐	๕๕,๐๐๐,๐๐๐	๕๕,๐๐๐,๐๐๐	**๒๒๐,๐๐๐,๐๐๐**

หน้า | ๑๑๒

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	**ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) *(๗)***	**แหล่งปม. *(๘)***	**หน่วยดำเนินการ (๙)**	**พ.ศ. ๒๕๖๖**	**พ.ศ. ๒๕๖๗**	**พ.ศ.๒๕๖๘**	**พ.ศ. ๒๕๖๙**	**พ.ศ. ๒๕๗๐**	**พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐**
กิจกรรมหลักที่ ๘ การพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกรกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และการสร้างเครือข่าย	๒/๓	๑	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย - มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน - สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน	๕,๐๓๐,๐๐๐	๕,๐๓๐,๐๐๐	๕,๐๓๐,๐๐๐	๕,๐๓๐,๐๐๐	๕,๐๓๐,๐๐๐	**๒๐,๑๒๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๙ พัฒนาศักยภาพการผลิตและสร้างเครือข่ายการผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพอาหารปลอดภัยจังหวัดเชียงราย	๒	๒	เทศบาลนครเชียงราย	๗๕,๐๐๐,๐๐๐	๗๕,๐๐๐,๐๐๐	๗๕,๐๐๐,๐๐๐	๗๕,๐๐๐,๐๐๐	๗๕,๐๐๐,๐๐๐	**๓๐๐,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๐ พัฒนาผลิตภัณฑ์ด้านสุขภาพสู่ตลาดสากลให้ได้มาตรฐาน	๒/๓	๑	- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย แพร่	-	๕,๘๐๐,๐๐๐	-	-	-	**๕,๘๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๑ การพัฒนาสมุนไพรแบบครบวงจรเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการบริการสุขภาพ	๒/๓	๑	- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแพร่ น่าน พะเยา - สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง - มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	๒๓,๒๘๗,๘๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	**๑๔๓,๒๘๗,๘๐๐**

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	**ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) *(๗)***	**แหล่งปม. *(๘)***	**หน่วยดำเนินการ (๙)**	**พ.ศ. ๒๕๖๖**	**พ.ศ. ๒๕๖๗**	**พ.ศ.๒๕๖๘**	**พ.ศ. ๒๕๖๙**	**พ.ศ. ๒๕๗๐**	**พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๒ การเพิ่มศักยภาพเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรเพื่อการพัฒนาคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพรมาตรฐาน	๒/๓	๑	- สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	**๒๕,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๓ การพัฒนาสายพันธุ์สมุนไพรเด่นของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	๒/๓	๑	- ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย - มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	**๒๕,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๔ การขยายช่องทางการใช้ประโยชน์ผลิตภัณฑ์สมุนไพร การเพิ่มมูลค่าและการตลาด	๒/๘,๑๖	๑	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	**๒๕,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๕ การพัฒนาการผลิตยาสมุนไพรในโรงพยาบาลภาครัฐและการส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ	๒/๑๓	๑	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	**๒๓,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๖ การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาบุคลากร	๒/๑๒	๑	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	**๕,๐๐๐,๐๐๐**

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	**ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) *(๗)***	**แหล่งปม. *(๘)***	**หน่วยดำเนินการ (๙)**	**พ.ศ. ๒๕๖๖**	**พ.ศ. ๒๕๖๗**	**พ.ศ.๒๕๖๘**	**พ.ศ. ๒๕๖๙**	**พ.ศ. ๒๕๗๐**	**พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๗ การพัฒนาอุตสาหกรรมสมุนไพร สำหรับ SME ผู้ประกอบการโรงงาน	๒/๔,๘	๑	- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน- - สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	**๕๐,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๘ การพัฒนาศักยภาพกลุ่มแปรรูปสมุนไพรและสร้างเครือข่ายผู้ประกอบการสมุนไพร	๒/๒,๘	๑	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	**๒๕,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๙ การพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรเด่นกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	๒/๘,๑๖	๑	- มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง - มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	**๔๐,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๒๐ ส่งเสริมการปลูกสมุนไพรและพัฒนาอาชีพกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดเชียงรายแบบครบวงจรอย่างยั่งยืน	๒/๓,๑๖	๑	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	**๑๗,๕๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๒๑ ส่งเสริมการแพทย์ทางเลือก เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติ	๒/๑๓	๑	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	**๑๒,๕๐๐,๐๐๐**

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	**ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) *(๗)***	**แหล่งปม. *(๘)***	**หน่วยดำเนินการ (๙)**	**พ.ศ. ๒๕๖๖**	**พ.ศ. ๒๕๖๗**	**พ.ศ.๒๕๖๘**	**พ.ศ. ๒๕๖๙**	**พ.ศ. ๒๕๗๐**	**พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐**
กิจกรรมหลักที่ ๒๒ การยกระดับอุตสาหกรรมสมุนไพรเพื่อการบริการทางการแพทย์และสุขภาพ	๒/๓,๔,๕,๑๓	๑	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	๔๒,๙๐๗,๒๘๐	๔๒,๙๐๗,๒๘๐	๔๒,๙๐๗,๒๘๐	๔๒,๙๐๗,๒๘๐	๔๒,๙๐๗,๒๘๐	**๒๑๔,๕๓๖,๔๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๒๓ พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตเชิงสร้างสรรค์	๒	๓	เทศบาลนครเชียงราย	๑๓๔,๐๐๐,๐๐๐	๑๓๔,๐๐๐,๐๐๐	๑๓๔,๐๐๐,๐๐๐	๑๓๔,๐๐๐,๐๐๐	๑๓๔,๐๐๐,๐๐๐	**๖๗๐,๐๐๐,๐๐๐**
๒.แผนงาน : ส่งเสริมเกษตรปลอดภัย สู่เกษตรอินทรีย์				**๑๒๕,๖๗๐,๐๐๐**	**๑๖๔,๑๕๐,๘๐๐**	**๑๓๘,๑๗๘,๐๐๐**	**๑๕๑,๑๗๖,๐๐๐**	**๑๕๑,๐๗๖,๐๐๐**	**๗๓๐,๒๕๐,๘๐๐**
๒.๑ โครงการส่งเสริมเกษตรปลอดภัย สู่เกษตรอินทรีย์				**๑๒๕,๖๗๐,๐๐๐**	**๑๖๔,๑๕๐,๘๐๐**	**๑๓๘,๑๗๘,๐๐๐**	**๑๕๑,๑๗๖,๐๐๐**	**๑๕๑,๐๗๖,๐๐๐**	**๗๓๐,๒๕๐,๘๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑ ยกระดับมาตรฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์ภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	๒/๓	๑	-สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ -สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเชียงราย น่าน -มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง -มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย	-	๗,๑๘๔,๘๐๐	-	-	-	**๗,๑๘๔,๘๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๒ ส่งเสริมช่องทางการตลาดของสินค้าเกษตรอินทรีย์สู่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	๒/๓	๑	- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน - สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย แพร่ - มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	-	๗,๒๕๐,๐๐๐	-	-	-	**๗,๒๕๐,๐๐๐**

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	**ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) *(๗)***	**แหล่งปม. *(๘)***	**หน่วยดำเนินการ (๙)**	**พ.ศ. ๒๕๖๖**	**พ.ศ. ๒๕๖๗**	**พ.ศ.๒๕๖๘**	**พ.ศ. ๒๕๖๙**	**พ.ศ. ๒๕๗๐**	**พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐**
กิจกรรมหลักที่ ๓ ส่งเสริมและเพิ่มขีดความสามารถการเป็นคลังอาหารปลอดภัย	๒/๓	๑	- สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์เชียงราย - สำนักงานประมงจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - ศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย - มหาวิทยาลัยพะเยา - มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย - มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	๓๓,๘๔๘,๐๐๐	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	**๒๓๓,๘๔๘,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๔ ส่งเสริมและยกระดับศักยภาพ พืช GI ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ สู่มาตรฐานเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์และพืชที่มีศักยภาพสูง	๒/๓	๑	มหาวิทยาลัยพะเยา	๓,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	**๔๓,๐๐๐,๐๐๐**

หน้า | ๑๑๗

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	**ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) *(๗)***	**แหล่งปม. *(๘)***	**หน่วยดำเนินการ (๙)**	**พ.ศ. ๒๕๖๖**	**พ.ศ. ๒๕๖๗**	**พ.ศ.๒๕๖๘**	**พ.ศ. ๒๕๖๙**	**พ.ศ. ๒๕๗๐**	**พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐**
กิจกรรมหลักที่ ๕ ส่งเสริมเกษตรปลอดภัยสู่อินทรีย์วิถีสมาทฟาร์มเมอร์	๕/๓	๑	มหาวิทยาลัยพะเยา	๒๔,๒๐๐,๐๐๐	๑๙,๗๐๐,๐๐๐	๑๙,๗๐๐,๐๐๐	๑๙,๗๐๐,๐๐๐	๑๙,๗๐๐,๐๐๐	**๑๐๓,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๖ การยกระดับและส่งเสริมสินค้าเกษตรอินทรีย์สู่การท่องเที่ยววิถีอินทรีย์ Organic Tourism	๒/๓	๑	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	**๑๕,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๗ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าปศุสัตว์ปลอดภัยสู่อินทรีย์	๕/๓	๑	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	๖,๓๐๐,๐๐๐	๖,๓๐๐,๐๐๐	๖,๓๐๐,๐๐๐	๔,๓๐๐,๐๐๐	๔,๒๐๐,๐๐๐	**๒๗,๔๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๘ ยกระดับการผลิตสัตว์น้ำอินทรีย์วิถีใหม่ในตลาดดิจิทัล (Digital Marketing) ภาคเหนือตอนบน	๒/๓	๑	สำนักงานประมงจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	๙,๙๙๐,๐๐๐	๒๔,๒๓๖,๐๐๐	๑๔,๖๙๘,๐๐๐	๑๔,๖๙๖,๐๐๐	๑๔,๖๙๖,๐๐๐	**๗๘,๓๑๖,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๙ ส่งเสริมสมาชิกเครือข่ายสภาองค์กรชุมชนกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ เข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ด้วยระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS)และยกระดับขีดความสามารถการแข่งขันให้แก่สมาชิกเครือข่ายฯด้วยองค์ความรู้และเทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสม	๕/๓	๑	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	๑๓,๕๐๐,๐๐๐	๑๓,๕๐๐,๐๐๐	๑๓,๕๐๐,๐๐๐	๑๓,๕๐๐,๐๐๐	๑๓,๕๐๐,๐๐๐	**๖๗,๕๐๐,๐๐๐**

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	**ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) *(๗)***	**แหล่งปม. *(๘)***	**หน่วยดำเนินการ (๙)**	**พ.ศ. ๒๕๖๖**	**พ.ศ. ๒๕๖๗**	**พ.ศ.๒๕๖๘**	**พ.ศ. ๒๕๖๙**	**พ.ศ. ๒๕๗๐**	**พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๐ การเพิ่มศักยภาพผลิตเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัยสู่สินค้ามูลค่าสูง กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	๒/๓	๑	สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน และม.พะเยา	๒๔,๘๐๐,๐๐๐	๑๔,๘๐๐,๐๐๐	๑๒,๘๐๐,๐๐๐	๑๒,๘๐๐,๐๐๐	๑๒,๘๐๐,๐๐๐	**๗๘,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๑ ยกระดับการผลิตข้าวปลอดภัยสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์	๒/๓	๑	- สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - ศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย - สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	๓,๘๕๒,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	**๕๓,๘๕๒,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๒ พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งผลิตสินค้าคุณภาพปลอดภัยได้มาตรฐาน	๒/๓	๑	- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	๓,๑๘๐,๐๐๐	๓,๑๘๐,๐๐๐	๓,๑๘๐,๐๐๐	๓,๑๘๐,๐๐๐	๓,๑๘๐,๐๐๐	**๑๕,๙๐๐,๐๐๐**

หน้า | ๑๑๙

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) *(๗)*	แหล่งปม. *(๘)*	หน่วยดำเนินการ (๙)	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ด้านการค้า การลงทุน เศรษฐกิจเพิ่มมูลค่า				**๑,๑๙๒,๖๙๒,๐๐๐**	**๑,๐๗๕,๘๘๗,๐๐๐**	**๒,๘๖๒,๕๗๖,๐๐๐**	**๒,๗๕๑,๒๔๖,๐๐๐**	**๒,๗๒๕,๑๑๖,๐๐๐**	**๑๐,๖๐๗,๕๑๗,๐๐๐**
๑.แผนงาน : พัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง หรือสร้างสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมต่อการค้า การลงทุน				**๑,๑๙๒,๖๙๒,๐๐๐**	**๑,๐๗๕,๘๘๗,๐๐๐**	**๒,๘๖๒,๕๗๖,๐๐๐**	**๒,๗๕๑,๒๔๖,๐๐๐**	**๒,๗๒๕,๑๑๖,๐๐๐**	**๑๐,๖๐๗,๕๑๗,๐๐๐**
๑.๑ โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการค้าชายแดน กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒				**๕๓,๓๐๐,๐๐๐**	**๑๕๙,๓๐๐,๐๐๐**	**๒๘๘,๖๐๒,๐๐๐**	**๒๘๘,๖๐๒,๐๐๐**	**๒๘๘,๖๐๒,๐๐๐**	**๑,๐๗๘,๔๐๖,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑ การจัดประชุมเยี่ยมเยือนเชื่อมความสัมพันธ์ด้านการค้าการลงทุนและท่องเที่ยวกับสาธารณรัฐประชาชนจีน	๒/๘,๙	๑	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	-	๓,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	**๓,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพทางหลวงบนทางหลวงหมายเลข ๑๑๕๔ ตอน สอง - แก่งเสือเต้น กม.๑๒+๒๐๐ - กม.๑๓+๕๐๐	๒/๘	๑	แขวงทางหลวงแพร่	-	๑๔,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	**๑๔,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๓ พัฒนาเมืองรองรับระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (NEC - Creative LANNA) ปรับปรุงไฟสัญญาณจราจร เป็นระบบอัจฉริยะ บนทางหลวงหมายเลข ๑ (พหลโยธิน)	๒/๘	๑	แขวงทางหลวงเชียงรายที่ ๑	-	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	**๑๒,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๔ ก่อสร้างอาคารตลาดการค้าชายแดนห้วยโก๋น - เมืองเงิน สปป.ลาว หมู่ที่ ๑ ต.ห้วยโก๋น อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.น่าน	๒/๘	๑	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดน่าน	-	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	**๑๕,๐๐๐,๐๐๐**

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	**ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) *(๗)***	**แหล่งปม. *(๘)***	**หน่วยดำเนินการ (๙)**	**พ.ศ. ๒๕๖๖**	**พ.ศ. ๒๕๖๗**	**พ.ศ.๒๕๖๘**	**พ.ศ. ๒๕๖๙**	**พ.ศ. ๒๕๗๐**	**พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐**
กิจกรรมหลักที่ ๕ การส่งเสริมและพัฒนาการค้าและการค้าชายแดนมุ่งสู่เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์	๒/๘,๙	๑	- สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	๒๗,๓๐๐,๐๐๐	๒๗,๓๐๐,๐๐๐	๑๓๖,๕๐๐,๐๐๐	๑๓๖,๕๐๐,๐๐๐	๑๓๖,๕๐๐,๐๐๐	**๔๖๔,๑๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๖ การพัฒนาศักยภาพการตลาดเชิงรุกของผู้ประกอบการ SMEs เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าด้วยเทคโนโลยีและดิจิทัลมาตรฐานสู่สากล	๒/๘	๑	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	๖,๐๐๐,๐๐๐	๖,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	**๑๐๒,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๗ ยกระดับขีดความสามารถทำการแข่งขันของผู้ประกอบการในจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ สู่การเป็น Smart Entrepreneur	๒/๘	๑	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาเชียงราย	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๒๒,๑๐๒,๐๐๐	๑๒๒,๑๐๒,๐๐๐	๑๒๒,๑๐๒,๐๐๐	**๔๐๘,๓๐๖,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๘ พัฒนาเมืองรองรับระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (NEC – CREATIVE LANNA)	๒/๘	๒	แขวงทางหลวงเชียงรายที่ ๑	-	๖๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	**๖๐,๐๐๐,๐๐๐**

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) *(๗)*	แหล่งปม. *(๘)*	หน่วยดำเนินการ (๙)	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๑.๒ โครงการเพิ่มขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานรากในการแข่งขันด้านการค้ากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒				**๑,๑๓๙,๓๙๒,๐๐๐**	**๙๑๖,๕๘๗,๐๐๐**	**๒,๕๗๓,๙๗๔,๐๐๐**	**๒,๔๖๒,๖๔๔,๐๐๐**	**๒,๔๓๖,๕๑๔,๐๐๐**	**๙,๕๒๙,๑๑๑,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑ ยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมแฟชั่นล้านนาตะวันออกสู่ตลาดสากล	๒/๘	๑	สำนักงานอุตสาหกรรมน่าน เชียงราย พะเยา แพร่	-	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	**๑๕,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๒ การส่งเสริมและพัฒนาการค้ามุ่งสู่เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	๒/๘	๑	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	**๒๐,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๓ ยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนต่อยอดภูมิปัญญาเพื่อสร้างคุณค่าทางสังคมและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ	๒/๘	๑	- สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	**๒๕๐,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๔ จัดทำแผนแม่บทพัฒนาอุตสาหกรรมสินทอล้านนาตะวันออก	๒/๘	๑	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	**๒๕,๐๐๐,๐๐๐**

หน้า | ๑๒๒

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	**ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) *(๗)***	**แหล่งปม. *(๘)***	**หน่วยดำเนินการ (๙)**	**พ.ศ. ๒๕๖๖**	**พ.ศ. ๒๕๖๗**	**พ.ศ.๒๕๖๘**	**พ.ศ. ๒๕๖๙**	**พ.ศ. ๒๕๗๐**	**พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐**
กิจกรรมหลักที่ ๕ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงการค้าการลงทุน และโลจิสติกส์ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	๒/๗	๑	แขวงทางหลวงเชียงรายที่ ๑ , ๒ พะเยา , แพร่ , น่านที่ ๑ , ๒	๕๖๙,๕๐๐,๐๐๐	๓๕๑,๐๐๐,๐๐๐	๓๐๔,๐๐๐,๐๐๐	๒๐๙,๐๐๐,๐๐๐	๑๙๔,๐๐๐,๐๐๐	**๑,๖๒๗,๕๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๖ จัดทำแผนระบบโลจิสติกส์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ เชื่อมโยง GMS	๑/๗	๑	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพะเยา	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	**๓๐,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๗ พัฒนาการค้าชายแดน (ห้วยโก๋น) เชื่อมโยงอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง - ก่อสร้างอาคารตลาดการค้าชายแดนห้วยโก๋น - น้ำเงิน หมู่ ๑ (๕๐.๐๐ ลบ.) - ก่อสร้างระบบผลิตน้ำประปาขนาด ๒๐ ลบ.ม/วัน พร้อมท่อจ่ายหลัก บริเวณด่านชายแดนห้วยโก๋น (๒๕.๗๓ ลบ.) - ก่อสร้างอาคารพรมแดน จุดผ่านแดนถาวรห้วยโก๋น (๒๙.๔๒ ลบ.) - ก่อสร้างอาคารสำหรับเตาเผาขยะ ด่านชายแดนห้วยโก๋น หมู่ ๑ (๑๓.๐๙ ลบ.) - การบริหารจัดการเพื่อรองรับสิ่งปฏิกูล (ขยะมูลฝอย) จุดผ่านแดนถาวรห้วยโก๋น (๑.๙๖ ลบ.)	๒/๗	๑	-สำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน - สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดน่าน - ด่านศุลกากรทุ่งช้าง - อำเภอเฉลิมพระเกียรติ	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๕,๗๓๐,๐๐๐	๒๙,๔๒๐,๐๐๐	๑๓,๐๙๐,๐๐๐	๑,๙๖๐,๐๐๐	**๑๒๐,๒๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๘ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบโลจิสติกส์เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสนับสนุนการค้าการลงทุน	๒	๒	กรมโยธาธิการและผังเมือง	๑๐๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๐๕,๐๐๐,๐๐๐	๕๒๕,๐๐๐,๐๐๐	๕๒๕,๐๐๐,๐๐๐	๕๒๕,๐๐๐,๐๐๐	**๑,๗๘๕,๐๐๐,๐๐๐**

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	**ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) *(๗)***	**แหล่งปม. *(๘)***	**หน่วยดำเนินการ (๙)**	**พ.ศ. ๒๕๖๖**	**พ.ศ. ๒๕๖๗**	**พ.ศ.๒๕๖๘**	**พ.ศ. ๒๕๖๙**	**พ.ศ. ๒๕๗๐**	**พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐**
กิจกรรมหลักที่ ๙ ส่งเสริมและพัฒนาระบบ Logistic เพื่อเชื่อมโยงการค้าการลงทุน	๒	๓	เทศบาลนครเชียงราย	๓๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑,๕๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๑,๕๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๑,๕๕๐,๐๐๐,๐๐๐	**๕,๒๗๐,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๐ ก่อสร้างถนนลาดยางผิวจราจรแอสฟัลท์ติก คอนกรีต(Asphaltic Concrete) สายทาง ชร.ถ ๑ - ๐๐๒๑ เชื่อมระหว่าง หมู่ที่ ๙ ต.ศรีดอนชัย – หมู่ที่ ๙ ต.แม่ลอย อ.เทิง จ.เชียงราย	๒/๗	๓	องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย	๑๙,๘๙๒,๐๐๐	-	๑๙,๘๙๒,๐๐๐	๑๙,๘๙๒,๐๐๐	๑๙,๘๙๒,๐๐๐	**๗๙,๕๖๘,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๑ ก่อสร้างถนนลาดยางผิวจราจรแอสฟัลท์ติก คอนกรีต (Asphaltic Concrete) สายทาง ชร.ถ ๑-๐๐๕๕ เชื่อมระหว่าง หมู่ที่ ๑๓ ต.ห้วยสัก อ.เมือง – หมู่ที่ ๑๑ ต.แม่อ้อ อ.พาน จ.เชียงราย	๒/๗	๓	องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย	-	๑๙,๘๕๗,๐๐๐	๑๙,๘๕๗,๐๐๐	๑๙,๘๕๗,๐๐๐	๑๙,๘๕๗,๐๐๐	**๗๙,๔๒๘,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๒ ก่อสร้างถนนลาดยางผิวจราจรแอสฟัลท์ติก คอนกรีต (Asphaltic Concrete) สายทาง ชร.ถ ๑ – ๐๐๔๑ เชื่อมระหว่าง หมู่ที่ ๑๐ ต.ต้า อ.ขุนตาล – หมู่ที่ ๒๑ ต.เวียง อ.เทิง จ.เชียงราย	๒/๗	๓	องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย	-	-	๑๙,๖๘๕,๐๐๐	๑๙,๖๘๕,๐๐๐	๑๙,๖๘๕,๐๐๐	**๕๙,๐๕๕,๐๐๐**

หน้า | ๑๒๔

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	**ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) *(๗)***	**แหล่งปม. *(๘)***	**หน่วยดำเนินการ (๙)**	**พ.ศ. ๒๕๖๖**	**พ.ศ. ๒๕๖๗**	**พ.ศ.๒๕๖๘**	**พ.ศ. ๒๕๖๙**	**พ.ศ. ๒๕๗๐**	**พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๓ ปรับปรุงถนนลาดยางผิวจราจรแอสฟัลท์ติกคอนกรีต (Asphaltic Concrete)โดยวิธี Pavement In-Place Recycling สายทาง ชร.ถ ๑-๐๐๓๕ เชื่อมระหว่าง หมู่ที่ ๒ ต.สันทราย – หมู่ที่ ๔ ต.จอมสวรรค์ อ.แม่จัน จ.เชียงราย	๒/๗	๓	องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย	-	-	๑๗,๘๐๖,๐๐๐	๑๗,๘๐๖,๐๐๐	๑๗,๘๐๖,๐๐๐	**๕๓,๔๑๘,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๔ ปรับปรุงถนนลาดยางผิวจราจรแอสฟัลท์ติกคอนกรีต (Asphaltic Concrete)โดยวิธี Pavement In-Place Recycling สายทาง ชร.ถ ๑-๐๐๔๓ เชื่อมระหว่าง หมู่ที่ ๔ ต.รอบเวียง – หมู่ที่ ๑ ต.ดอยฮาง อ.เมือง จ.เชียงราย	๒/๗	๓	องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย	-	-	๑๘,๓๑๔,๐๐๐	๑๘,๓๑๔,๐๐๐	๑๘,๓๑๔,๐๐๐	**๕๔,๙๔๒,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๕ จัดแสดงนวัตกรรมและจำหน่ายสินค้า Lanna Festival ๒๐๒๔	๒/๘	๑	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพะเยา เชียงราย แพร่ น่าน	-	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	**๖๐,๐๐๐,๐๐๐**

หน้า | ๑๒๕

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) *(๗)*	แหล่งงปม. *(๘)*	หน่วยดำเนินการ (๙)	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน				**๔๓๒,๑๙๗,๓๐๐**	**๖๐๕,๕๕๖,๑๐๔**	**๔๒๕,๕๖๔,๕๐๐**	**๔๒๕,๕๖๔,๕๐๐**	**๔๒๕,๕๖๔,๕๐๐**	**๒,๓๑๔,๔๔๖,๙๐๔**
๑. แผนงาน : ฟื้นฟูอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม				**๓๙,๕๒๐,๔๐๐**	**๓๙,๕๐๐,๔๐๐**	**๓๙,๕๐๐,๔๐๐**	**๓๙,๕๐๐,๔๐๐**	**๓๙,๕๐๐,๔๐๐**	**๑๙๗,๕๒๒,๐๐๐**
๑.๑ โครงการฟื้นฟูอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม				**๓๙,๕๒๐,๔๐๐**	**๓๙,๕๐๐,๔๐๐**	**๓๙,๕๐๐,๔๐๐**	**๓๙,๕๐๐,๔๐๐**	**๓๙,๕๐๐,๔๐๐**	**๑๙๗,๕๒๒,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑ เพิ่มพื้นที่สีเขียวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	๕/๑๘	๑	-สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา เชียงราย แพร่ น่าน -สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย)	๓๐,๐๒๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	**๑๕๐,๐๒๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๒ ปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง	๕/๑๘	๑	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย)	๕,๒๐๐,๐๐๐	๕,๒๐๐,๐๐๐	๕,๒๐๐,๐๐๐	๕,๒๐๐,๐๐๐	๕,๒๐๐,๐๐๐	**๒๖,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๓ ปลูกปัญญาและส่งเสริมการปลูกป่าในเขตป่าอนุรักษ์อย่างมีส่วนร่วม	๕/๑๘	๑	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย)	๔,๓๐๐,๔๐๐	๔,๓๐๐,๔๐๐	๔,๓๐๐,๔๐๐	๔,๓๐๐,๔๐๐	๔,๓๐๐,๔๐๐	**๒๑,๕๐๒,๐๐๐**
๒. แผนงาน : เพิ่มขีดความสามารถในการแก้ไขและป้องกันปัญหาหมอกควันอย่างยั่งยืน				**๓๓๐,๙๗๑,๒๐๐**	**๔๒๕,๖๔๔,๓๐๔**	**๓๒๔,๓๕๘,๔๐๐**	**๓๒๔,๓๕๘,๔๐๐**	**๓๒๔,๓๕๘,๔๐๐**	**๑,๗๒๙,๖๙๐,๗๐๔**
๒.๑ โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการแก้ไขและป้องกันปัญหาหมอกควันกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒				**๓๓๐,๙๗๑,๒๐๐**	**๔๒๕,๖๔๔,๓๐๔**	**๓๒๔,๓๕๘,๔๐๐**	**๓๒๔,๓๕๘,๔๐๐**	**๓๒๔,๓๕๘,๔๐๐**	**๑,๗๒๙,๖๙๐,๗๐๔**
กิจกรรมหลักที่ ๑ กิจกรรมหลักเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า	๕/๑๘	๑	- สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย)	-	๑๗,๔๘๑,๒๖๔	-	-	-	**๑๗,๔๘๑,๒๖๔**

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	**ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) *(๗)***	**แหล่งปม. *(๘)***	**หน่วยดำเนินการ (๙)**	**พ.ศ. ๒๕๖๖**	**พ.ศ. ๒๕๖๗**	**พ.ศ.๒๕๖๘**	**พ.ศ. ๒๕๖๙**	**พ.ศ. ๒๕๗๐**	**พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐**
			- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดน่าน - ศูนย์ป่าไม้น่าน - สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๒ (เชียงราย)						
กิจกรรมหลักที่ ๒ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี (Smart Evolution) ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	๕/๑๘	๑	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย)	-	๖,๓๑๐,๐๐๐	-	-	-	**๖,๓๑๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๓ ปลูกจิตสำนึกและสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	๕/๑๘	๑	- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงราย พะเยา น่าน - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย) - สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	-	๖๓๒๐๑๘๔๐	-	-	-	**๖๓,๒๐๑,๘๔๐**

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) *(๗)*	แหล่งปม. *(๘)*	หน่วยดำเนินการ (๙)	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
			- สถานีพัฒนาที่ดินพะเยา น่าน - สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน						
กิจกรรมหลักที่ ๔ ส่งเสริมอาชีพประชาชนลดการเผาในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	๕/๑๘	๑	- สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย) - สำนักทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	-	๒๔,๒๙๒,๘๐๐	-	-	-	**๒๔,๒๙๒,๘๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๕ บูรณาการแก้ไขปัญหาหมอกควันไฟป่ากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	๕/๑๘	๑	- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	๑๒๖,๖๑๒,๘๐๐	๑๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐,๐๐๐	**๖๔๖,๖๑๒,๘๐๐**

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) *(๗)*	แหล่งงปม. *(๘)*	หน่วยดำเนินการ (๙)	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
			- สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานพลังงานจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย) - สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่๒ (เชียงราย) -สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน						
กิจกรรมหลักที่ ๖ ปลูกจิตสำนึกและสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการป้องกันแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า	๕/๑๘	๑	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	๓๖,๐๐๐,๐๐๐	๓๖,๐๐๐,๐๐๐	๓๖,๐๐๐,๐๐๐	๓๖,๐๐๐,๐๐๐	๓๖,๐๐๐,๐๐๐	**๑๘๐,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๗ สร้างเครือข่ายอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านพันธุ์พืชและภูมิปัญญาท้องถิ่น ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนบน ๒	๕/๑๘	๑	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา เชียงราย แพร่ น่าน	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	**๕๐,๐๐๐,๐๐๐**

หน้า | ๑๒๙

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	**ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) *(๗)***	**แหล่งปม. *(๘)***	**หน่วยดำเนินการ (๙)**	**พ.ศ. ๒๕๖๖**	**พ.ศ. ๒๕๖๗**	**พ.ศ.๒๕๖๘**	**พ.ศ. ๒๕๖๙**	**พ.ศ. ๒๕๗๐**	**พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐**
กิจกรรมหลักที่ ๘ ส่งเสริมชุมชนในการเพาะเห็ดป่าเพื่อลดปัญหาหมอกควันและไฟป่า และสร้างรายได้	๕/๑๘	๑	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา เชียงราย แพร่ น่าน	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	**๕๐,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๙ เพิ่มประสิทธิภาพการลาดตระเวน ป้องกันประชาสัมพันธ์และดับไฟป่าพื้นที่รอยต่อป่าอนุรักษ์และพื้นที่ตามกฎหมายป่าไม้	๕/๑๘	๑	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย)	๑๒,๒๐๐,๐๐๐	๒,๒๐๐,๐๐๐	๑๒,๒๐๐,๐๐๐	๑๒,๒๐๐,๐๐๐	๑๒,๒๐๐,๐๐๐	**๕๑,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๐ จัดทำแนวกันไฟรอยต่อพื้นที่ป่าอนุรักษ์อย่างส่วนร่วม	๕/๑๘	๑	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย)	๒,๕๗๐,๐๐๐	๒,๕๗๐,๐๐๐	๒,๕๗๐,๐๐๐	๒,๕๗๐,๐๐๐	๒,๕๗๐,๐๐๐	**๑๒,๘๕๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๑ ส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพเครือข่ายอาสาสมัครชุมชนป้องกันไฟป่าและรักษาป่า	๕/๑๘	๑	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย)	๕,๕๖๐,๔๐๐	๕,๕๖๐,๔๐๐	๕,๕๖๐,๔๐๐	๕,๕๖๐,๔๐๐	๕,๕๖๐,๔๐๐	**๒๗,๘๐๒,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๒ การพัฒนาและส่งเสริมการปลูกไผ่เพื่อเป็นพืชทดแทน ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและลดปัญหาฝุ่นควันภาคเหนือตอนบน ๒	๕/๑๘	๑	- สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย) - มหาวิทยาลัยพะเยา	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	**๕๐,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๓ ป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	๕/๑๘	๑	สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๒ (เชียงราย)	๔,๒๔๒,๐๐๐	๔,๒๔๒,๐๐๐	๔,๒๔๒,๐๐๐	๔,๒๔๒,๐๐๐	๔,๒๔๒,๐๐๐	**๒๑,๒๑๐,๐๐๐**

หน้า | ๑๓๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	**ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) *(๗)***	**แหล่งปม. *(๘)***	**หน่วยดำเนินการ (๙)**	**พ.ศ. ๒๕๖๖**	**พ.ศ. ๒๕๖๗**	**พ.ศ.๒๕๖๘**	**พ.ศ. ๒๕๖๙**	**พ.ศ. ๒๕๗๐**	**พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๔ พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครูในโรงเรียนประถมมัธยม ในพื้นเพื่อเป็นผู้สร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพและขับเคลื่อนการสร้างพื้นที่ปลอดภัยจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก(Safety Zone) ในเขตรับผิดชอบของตนเอง	๕/๑๘	๑	สำนักงานสาธารณสุขเชียงราย แพร่ น่าน พะเยา	๑,๙๒๐,๐๐๐	๑,๙๒๐,๐๐๐	๑,๙๒๐,๐๐๐	๑,๙๒๐,๐๐๐	๑,๙๒๐,๐๐๐	**๙,๖๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๕ อบรมอาสาสมัครสาธารณสุขเพื่อให้การดูแล ประชาชนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มเปราะบางให้มีความรอบรู้และสามารถลดผลกระทบต่อสุขภาพจากฝุ่นละอองขนาดเล็กได้	๕/๑๘	๑	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย แพร่ น่าน พะเยา	๑,๖๐๐,๐๐๐	๑,๖๐๐,๐๐๐	๑,๖๐๐,๐๐๐	๑,๖๐๐,๐๐๐	๑,๖๐๐,๐๐๐	-
กิจกรรมหลักที่ ๑๖ จัดหาพัฒนาเครื่องมือสื่อสารตอบโต้ภาวะฉุกเฉินให้กับแกนนำสุขภาพ	๕/๑๘	๑	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย แพร่ น่าน พะเยา	๔,๐๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	**๘,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๗ จัดอบรมอบรมสาธิตการทำเครื่องฟอกอากาศ DIY ในสถานศึกษา	๕/๑๘	๑	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย แพร่ น่าน พะเยา	๒,๘๘๐,๐๐๐	๒,๘๘๐,๐๐๐	๒,๘๘๐,๐๐๐	๒,๘๘๐,๐๐๐	๒,๘๘๐,๐๐๐	**๒๐,๐๐๐,๐๐๐**

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	**ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) *(๗)***	**แหล่งปม. *(๘)***	**หน่วยดำเนินการ (๙)**	**พ.ศ. ๒๕๖๖**	**พ.ศ. ๒๕๖๗**	**พ.ศ.๒๕๖๘**	**พ.ศ. ๒๕๖๙**	**พ.ศ. ๒๕๗๐**	**พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๘ ติดตามประเมินผลศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบล พัฒนาระบบสารสนเทศรายงาน วิเคราะห์ ประมวลผล	๕/๑๘	๑	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย แพร่ น่าน พะเยา	๗๒๐,๐๐๐	๗๒๐,๐๐๐	๗๒๐,๐๐๐	๗๒๐,๐๐๐	๗๒๐,๐๐๐	**๑๔,๔๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑๙ การเตรียมความพร้อมและขับเคลื่อนการบริหารจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็กPM๒.๕ ในระดับจังหวัด อำเภอ และท้องถิ่นแบบบูรณาการในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	๕/๑๘	๑	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	๑๐,๕๐๐,๐๐๐	๑๐,๕๐๐,๐๐๐	๑๐,๕๐๐,๐๐๐	๑๐,๕๐๐,๐๐๐	๑๐,๕๐๐,๐๐๐	**๓,๖๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๒๐ การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อบูรณาการชีวมวลและเชื้อเพลิงสะสมเพื่อลดปัญหาไฟป่าและการเผาในที่โล่งภาคเหนือตอนบน ๒	๕/๑๘	๑	- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ เชียงราย	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	**๕๒,๕๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๒๑ การบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเพื่อลดการเผาในพื้นที่เกษตร	๕/๑๘	๑	- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย พะเยาแพร่ น่าน - มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	๔๘,๔๖๐,๐๐๐	๔๘,๔๖๐,๐๐๐	๔๘,๔๖๐,๐๐๐	๔๘,๔๖๐,๐๐๐	๔๘,๔๖๐,๐๐๐	**๑๕๐,๐๐๐,๐๐๐**

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) *(๗)*	แหล่งปม. *(๘)*	หน่วยดำเนินการ (๙)	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
			- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน - สำนักงานพลังงานจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน						
กิจกรรมหลักที่ ๒๒ การเพิ่มประสิทธิภาพอาสาสมัครพลังงานชุมชน เพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีพลังงานชุมชน	๕/๑๘	๑	สำนักงานพลังงานจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	๓,๗๐๖,๐๐๐	๓,๗๐๖,๐๐๐	๓,๗๐๖,๐๐๐	๓,๗๐๖,๐๐๐	๓,๗๐๖,๐๐๐	**๒๕๒,๓๐๐,๐๐๐**
๓. แผนงาน : เตรียมความพร้อมในการรับมือภัยพิบัติ ในกลุ่มจังหวัด				**๖๑,๗๐๕,๗๐๐**	**๑๔๐,๔๑๑,๔๐๐**	**๖๑,๗๐๕,๗๐๐**	**๖๑,๗๐๕,๗๐๐**	**๖๑,๗๐๕,๗๐๐**	**๓๘๗,๒๓๔,๒๐๐**
๓.๑ โครงการเพิ่มขีดความสามารถ ในการจัดการสาธารณภัย				**๖๑,๗๐๕,๗๐๐**	**๑๔๐,๔๑๑,๔๐๐**	**๖๑,๗๐๕,๗๐๐**	**๖๑,๗๐๕,๗๐๐**	**๖๑,๗๐๕,๗๐๐**	**๓๘๗,๒๓๔,๒๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๑ สนับสนุนระบบเตือนภัยพิบัติในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	๕/๑๘	๑	- สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๑๕ (เชียงราย)	-	๗๘,๗๐๕,๗๐๐	-	-	-	**๗๘,๗๐๕,๗๐๐**

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	**ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) *(๗)***	**แหล่งปม. *(๘)***	**หน่วยดำเนินการ (๙)**	**พ.ศ. ๒๕๖๖**	**พ.ศ. ๒๕๖๗**	**พ.ศ.๒๕๖๘**	**พ.ศ. ๒๕๖๙**	**พ.ศ. ๒๕๗๐**	**พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐**
กิจกรรมหลักที่ ๒ การพัฒนาศักยภาพการป้องกัน เตรียมความพร้อมและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	๕/๑๘	๑	- ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๑๕ เชียงราย - สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	๑๓,๐๐๐,๐๐๐	๑๓,๐๐๐,๐๐๐	๑๓,๐๐๐,๐๐๐	๑๓,๐๐๐,๐๐๐	๑๓,๐๐๐,๐๐๐	**๖๕,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๓ เพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาเครือข่ายเครื่องจักรกล กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ และน่าน)	๕/๑๘	๑	ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๑๕ เชียงราย	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	**๑๒,๕๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๔ เสริมสร้างศักยภาพชุมชนด้านการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติอุทกภัยน้ำป่าไหลหลากดินโคลนถล่ม กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ และน่าน)	๕/๑๘	๑	ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๑๕ เชียงราย	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	**๑๗,๕๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๕ พัฒนาศักยภาพและส่งเสริมชุมชนในการจัดการลดความเสี่ยงจากอุบัติเหตุทางถนน กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ และน่าน)	๕/๑๘	๑	ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๑๕ เชียงราย	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	**๑๒,๕๐๐,๐๐๐**

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	**ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) *(๗)***	**แหล่งปม. *(๘)***	**หน่วยดำเนินการ (๙)**	**พ.ศ. ๒๕๖๖**	**พ.ศ. ๒๕๖๗**	**พ.ศ.๒๕๖๘**	**พ.ศ. ๒๕๖๙**	**พ.ศ. ๒๕๗๐**	**พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐**
กิจกรรมหลักที่ ๖ พัฒนาเครือข่ายพื้นที่เสี่ยงภัย กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ และน่าน)	๕/๑๘	๑	ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๑๕ เชียงราย	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	**๑๒,๕๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๗ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พักพิงชั่วคราวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ และน่าน)	๕/๑๘	๑	ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๑๕ เชียงราย	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	**๒๕,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๘ เพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาสถานีศูนย์การเรียนรู้สาธารณภัย กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ และจังหวัดน่าน)	๕/๑๘	๑	ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๑๕ เชียงราย	๗,๐๐๐,๐๐๐	๗,๐๐๐,๐๐๐	๗,๐๐๐,๐๐๐	๗,๐๐๐,๐๐๐	๗,๐๐๐,๐๐๐	**๓๕,๐๐๐,๐๐๐**
กิจกรรมหลักที่ ๙ การเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	๕/๑๘	๑	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	๒๕,๗๐๕,๗๐๐	๒๕,๗๐๕,๗๐๐	๒๕,๗๐๕,๗๐๐	๒๕,๗๐๕,๗๐๐	๒๕,๗๐๕,๗๐๐	**๑๒๘,๕๒๘,๕๐๐**

หน้า | ๑๓๕

แบบ กจ.๑-๑
(Project Brief รายโครงการ)

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด
ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนตอนบน ๒
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การท่องเที่ยวสร้างสรรค์

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	**๑.๑โครงการเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยว กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒**
๒. ชื่อแผนงาน	**แผนงานเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยว ทั้งระบบอย่างยั่งยืน**
๓. แนวทางการพัฒนา	๑. สร้างและพัฒนาภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม เชิงนิเวศอย่างเชื่อมโยง ได้แก่ ๑.๑ พัฒนา/ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม เชิงนิเวศ/หรือบริเวณโดยรอบแหล่งท่องเที่ยว ๑.๒ ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานที่ชำรุด เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ๒. พัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวของกลุ่มท่องเที่ยวที่มีศักยภาพตามแนวทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ผ่านการจัดงาน (Event) ขนาดใหญ่ เช่น จัดงานคาราวานแรลลี่ , จัดงานมหกรรม Road Show แหล่งท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดล้านนตะวันออก ๓. พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล ๔. ส่งเสริมการตลาด/ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดเชิงศิลปวัฒนธรรม เชิงนิเวศน์ เชิงเกษตร ผ่าน Vlogger (นักรีวิว) , YouTuber จัดงานโปรโมทการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน , จัดทำภาพเสมือนจริงเล่าเรื่องราวประวัติแหล่งท่องเที่ยวเพื่อประชาสัมพันธ์ในจุดหลักของจังหวัดภายในกลุ่มจังหวัด ฯ ๕. จัดงานโปรโมทอัตลักษณ์โดดเด่นของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ด้าน ศิลปวัฒนธรรม เช่น จัดงานมหกรรมดนตรีพื้นบ้านล้านนาตะวันออก จัดประกวดช่างซอ เป็นต้น ๖. ยกระดับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ๖.๑ พัฒนา/ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เช่น น้ำพุร้อน เกษตรเชิงนิเวศ สปา นวด ๖.๒ ยกระดับการให้บริการทางสุขภาพของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ๖.๓ จัดงานมหกรรมกีฬา (แข่งขันไตรกีฬาอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง , วิ่งเทรล , กีฬาเอ็กซ์ตรีม) ๖.๔ สนับสนุนการประชาสัมพันธ์ให้เกิดกระแส Wellness Fever เช่น จัดงานมหกรรมตำรับหมอยาหมอพื้นบ้านล้านนา เป็นต้น
๔. หลักการและเหตุผล	จากสถานการณ์หลังวิกฤตโควิด ทำให้แผนงานการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวต้องได้รับการยกระดับให้สอดคล้องและให้มีความสามารถที่สร้างการฟื้นตัวอย่างรวดเร็วของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยเฉพาะเขตภาคเหนือตอนบน ๒ ที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อบ้านและนักท่องเที่ยวจาก สาธารณรัฐประชาชนจีน การพัฒนาบุคคลลากรในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่จะให้ให้เศรษฐกิจของภาคได้ฟื้นตัวขึ้นมาอย่างรวดเร็ว ด้วยสถานการณ์โควิดทำให้ขาดทักษะที่เหมาะสมกับโลกที่เปลี่ยนแปลงไปหลังโควิดที่เข้าสู่ยุคหลัง

หัวข้อ	รายละเอียด
	อุตสาหกรรมที่โลกทั้งหมดเข้าสู่อุตสาหกรรมการบริการ การเน้นเรื่องความรู้และนวัตกรรม เป็นเครื่องมือสำคัญที่ขับเคลื่อนโลกหลังโควิด เป็นข้อได้เปรียบด้านการแข่งขัน การสร้างความสามารถในการแข่งขัน เป็นกรอบแนวทางหนึ่งในหกด้านของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) โดยมุ่งเน้น “ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” รวมถึงการพลิกโฉมประเทศไทยสู่เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน โดยในประเด็นเศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เน้นหมุดหมายการเป็นประตูการค้าการลงทุนและโลจิสติกส์เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ หากพิจารณาหมุดหมายดังกล่าวแล้ว ความเชื่อมโยงของหมุดหมายกับยุทธศาสตร์ชาติและเป้าหมายหลักของแผนในหมุดหมายที่ ๒ ที่กำหนดให้ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันที่มุ่งเน้นการสร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว รักษาการเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของการท่องเที่ยวระดับโลกที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับ และเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง อีกทั้ง ยังเชื่อมโยงกับเป้าหมายหลักของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ใน ๔ เป้าหมาย ได้แก่ (๑) การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม โดยยกระดับให้ภาคการท่องเที่ยวมีขีดความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้น และส่งเสริมให้ผู้ประกอบการรายย่อยและชุมชนสามารถเชื่อมโยงกับห่วงโซ่มูลค่าได้ (๒) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ (๓) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม และ (๔) การเปลี่ยนผ่านไปสู่ความยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน เชื่อมโยงถึงกรอบแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ที่สนับสนุนการเสริมศักยภาพและยกระดับการท่องเที่ยวและบริการที่มีศักยภาพของภาคให้มีคุณภาพและกระจายประโยชน์สู่ชุมชน โดยพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและบริการด้านการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ มีความหลากหลาย และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้อย่างยั่งยืนและการพัฒนาปัจจัยสนับสนุนการบริการด้านการท่องเที่ยว รวมถึงการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและมีความเข้มแข็งในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากของภาคเหนืออย่างยั่งยืน
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อสร้างและพัฒนาภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม เชิงนิเวศอย่างเชื่อมโยง ด้วยการพัฒนา/ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม เชิงนิเวศ /หรือบริเวณโดยรอบแหล่งท่องเที่ยว ๒. เพื่อพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวของกลุ่มท่องเที่ยวที่มีศักยภาพตามแนวทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ผ่านการจัดงานในแหล่งท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดล้านนาตะวันออก ๓. เพื่อส่งเสริมการตลาด/ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดเชิงศิลปวัฒนธรรม เชิงนิเวศน์ เชิงเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
	๔. เพื่อโปรโมทอัตลักษณ์โดดเด่นของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ด้านศิลปวัฒนธรรม ๕. เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ด้วยการพัฒนา/ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ๖. พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ได้รับมาตรฐาน ๔ แหล่ง ๒. เพิ่มช่องทางการสื่อสารด้านการตลาดท่องเที่ยว ช่องออนไลน์ และออฟไลน์ จำนวนการรับรู้ ๕๐๐,๐๐๐ คน/ครั้ง ๓. พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านอุตสากรรมการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน ๓ มาตรฐาน (ทั้ง ๔ หวัด)
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (จังหวัดเชียงราย จังหวัดพะเยา จังหวัดแพร่ จังหวัดน่าน)
๘. กิจกรรมหลัก	
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** พัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม เชิงนิเวศ เชิงสุขภาพและบริเวณโดยรอบ **งบประมาณ** ๑๓๕,๑๕๕,๙๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** - สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย - สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงราย - สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพะเยา - แขวงทางหลวงน่านที่ ๑ , ๒
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** เพิ่มขีดความสามารถบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล **งบประมาณ** ๒๕,๓๑๙,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** - สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดน่าน เชียงราย
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานที่นำไปสู่แหล่งท่องเที่ยว **งบประมาณ** ๔,๓๕๘,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** - แขวงทางหลวงเชียงรายที่ ๒
๘.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** ส่งเสริมการโปรโมทการท่องเที่ยวภายใต้วิถีวัฒนธรรมล้านนา **งบประมาณ** ๑๔๕,๑๕๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** - สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย น่าน พะเยา - สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานเชียงราย - สำนักงานการกีฬาแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย

หัวข้อ	รายละเอียด
๘.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕	**กิจกรรมหลัก** พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวชาติพันธุ์ล้านนาตะวันออก
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดพะเยา เชียงราย แพร่ น่าน
๘.๖ กิจกรรมหลักที่ ๖	**กิจกรรมหลัก** ส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมกลุ่มล้านนาตะวันออกสู่เครือข่ายเมืองสร้างสรรค์
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๑๐๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
๘.๗ กิจกรรมหลักที่ ๗	**กิจกรรมหลัก** การส่งเสริมการท่องเที่ยวกระตุ้นเศรษฐกิจหลังโควิด สนับสนุนการท่องเที่ยวสร้างสรรค์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๔๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
๘.๘ กิจกรรมหลักที่ ๘	**กิจกรรมหลัก** การแข่งขันกีฬาเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๑๓๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานการกีฬาแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย
๘.๙ กิจกรรมหลักที่ ๙	**กิจกรรมหลัก** การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมตามรอยอารยธรรมล้านนา
	งบประมาณ ๖๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
งบประมาณ	**หน่วยดำเนินการ**
ผู้รับผิดชอบ	- สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงรายพะเยา แพร่ น่าน
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดพะเยา
	- มหาวิทยาลัยพะเยา
๘.๑๐ กิจกรรมหลักที่ ๑๐	**กิจกรรมหลัก** พัฒนาแหล่งเรียนรู้มรดกวัฒนธรรมผ้าล้านนาตะวันออก (เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน)
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๕๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดน่าน เชียงราย พะเยา แพร่
๘.๑๑ กิจกรรมหลักที่ ๑๑	**กิจกรรมหลัก** เปิดตา เปิดใจ อาหารสร้างสรรค์ เชื่อมโยงชาติพันธุ์ แฟชั่นล้านนาตะวันออก
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน

หัวข้อ	รายละเอียด
๘.๑๒ กิจกรรมหลักที่ ๑๒	**กิจกรรมหลัก** น่าน เนิบ เนิบ : ต้นแบบการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เพื่อชีวิตวิถีใหม่อย่างยั่งยืน
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๑๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน
๘.๑๓ กิจกรรมหลักที่ ๑๓	**กิจกรรมหลัก** ส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแพร่ เชียงราย พะเยา น่าน
๘.๑๔ กิจกรรมหลักที่ ๑๔	**กิจกรรมหลัก** พัฒนาระบบ Application เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว และเก็บข้อมูลพฤติกรรมนักท่องเที่ยว
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๓๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
๘.๑๕ กิจกรรมหลักที่ ๑๕	**กิจกรรมหลัก** ยกระดับ Wellness Tourism
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
๘.๑๖ กิจกรรมหลักที่ ๑๖	**กิจกรรมหลัก** พัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการยอดเยี่ยมให้มีศักยภาพ คุณภาพและสื่อถึงเอกลักษณ์ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
๘.๑๗ กิจกรรมหลักที่ ๑๗	**กิจกรรมหลัก** จับคู่และสร้างเครือข่ายธุรกิจของผู้ประกอบการทั้งภาคการผลิตและบริการ
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๕,๕๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
๘.๑๘ กิจกรรมหลักที่ ๑๘	**กิจกรรมหลัก** พัฒนาผู้ประกอบการแหล่งท่องเที่ยวน้ำพุร้อนให้มีคุณภาพระดับสากล
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
๘.๑๙ กิจกรรมหลักที่ ๑๙	**กิจกรรมหลัก** Road Classic Festivel
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๒๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน

หัวข้อ	รายละเอียด
๘.๒๐ กิจกรรมหลักที่ ๒๐	**กิจกรรมหลัก** การแข่งขันไตรกีฬาเชื่อมโยงอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (Triathlon)
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
๘.๒๑ กิจกรรมหลักที่ ๒๑	**กิจกรรมหลัก** การแข่งขันกีฬาเชื่อมโยงอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (Marathon)
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
๘.๒๒ กิจกรรมหลักที่ ๒๒	**กิจกรรมหลัก** พัฒนาพื้นที่ชุมชนชายแดนด่านเชียงของ (ระยะที่ ๒)
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๓๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กรมโยธาธิการและผังเมือง
๘.๒๓ กิจกรรมหลักที่ ๒๓	**กิจกรรมหลัก** ปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เชิงนิเวศ และเชิงสุขภาพให้มีคุณภาพเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๑๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เทศบาลนครเชียงราย
๘.๒๔ กิจกรรมหลักที่ ๒๔	**กิจกรรมหลัก** พัฒนากิจกรรมและการตลาดเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๑๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เทศบาลนครเชียงราย
๘.๒๕ กิจกรรมหลักที่ ๒๕	**กิจกรรมหลัก** เชียงรายเมืองสีเขียว
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๑๗๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เทศบาลนครเชียงราย
๘.๒๖ กิจกรรมหลักที่ ๒๖	**กิจกรรมหลัก** แชร์ริ่งเซนเตอร์ (Sharing Center) องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๓๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
๘.๒๗ กิจกรรมหลักที่ ๒๗	**กิจกรรมหลัก** ปรับปรุงซ่อมแซมอาคารศาลากลางจังหวัดเชียงรายหลังแรก
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๒๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

หัวข้อ	รายละเอียด
๘.๒๘ กิจกรรมหลักที่ ๒๘	**กิจกรรมหลัก** พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยงเชียงราย พะเยา ๕ เชียงน้อย เชียงราย เชียงแสน เชียงของ เชียงคำ เชียงม่วน
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๓๑๒,๓๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงรายพะเยา - สำนักงานธนารักษ์พื้นที่พะเยา
๘.๒๙ กิจกรรมหลักที่ ๒๙	**กิจกรรมหลัก** ด้านการตลาดกระตุ้นการท่องเที่ยว ๕ เชียงน้อย
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การกีฬาแห่งประเทศไทยจังหวัดเชียงราย พะเยา
๘.๓๐ กิจกรรมหลักที่ ๓๐	**กิจกรรมหลัก** การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวในรูปแบบสปอร์ทัวริซึม เชื่อมโยงเชียงราย พะเยา ๕ เชียงน้อย
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การกีฬาแห่งประเทศไทยจังหวัดเชียงราย พะเยา
๘.๓๑ กิจกรรมหลักที่ ๓๑	**กิจกรรมหลัก** ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากน้ำพุร้อนและสมุนไพรเชื่อมโยงการท่องเที่ยวและการบำบัดสุขภาพตามภูมิปัญญาพื้นถิ่น
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๘.๓๒ กิจกรรมหลักที่ ๓๒	**กิจกรรมหลัก** ปั่นขึ้นดอย กอย ๔ เมืองล้านนาตะวันออก
	งบประมาณ ๖๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท
งบประมาณ	**หน่วยดำเนินการ**
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดพะเยา เชียงราย แพร่ น่าน
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
๘.๓๓ กิจกรรมหลักที่ ๓๓	**กิจกรรมหลัก** วิ่งเลาะเวียงล้านนาตะวันออก
	งบประมาณ ๔๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท
งบประมาณ	**หน่วยดำเนินการ**
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดพะเยา เชียงราย แพร่ น่าน
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
๘.๓๔ กิจกรรมหลักที่ ๓๔	**กิจกรรมหลัก** ก่อสร้างระบบระบายน้ำพื้นที่ชุมชนบริเวณถนนสายเอเชีย ๑ แยกป่าแดง - กว๊านพะเยา
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพะเยา

หัวข้อ	รายละเอียด
๙. หน่วยงานดำเนินการ	- สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานการกีฬาแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย - สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดน่าน เชียงราย พะเยา แพร่ - มหาวิทยาลัยพะเยา - มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน - กรมโยธาธิการและผังเมือง - เทศบาลนครเชียงราย - องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๒,๙๒๙,๒๘๒,๙๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. กระตุ้นเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยว ส่งผลให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างยั่งยืน ๒. ความหลากหลายด้านการท่องเที่ยวสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ซึ่งยังคงรักษาอัตลักษณ์วิถีชีวิตชุมชน และให้คุณค่ากับสิ่งแวดล้อมที่สมดุล ๓. มีจำนวนกิจกรรมที่เกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (กีฬา อาหาร ดนตรี วัฒนธรรม) ๔. มีผลิตภัณฑ์และบริการของวิสาหกิจชุมชนที่มีอัตลักษณ์เฉพาะ ๕. มีผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ยกระดับ ๖. มีแหล่งท่องเที่ยว(ทุกประเภท)ที่ได้รับการพัฒนาเพื่อรองรับนักท่องเที่ยววิถีใหม่ ๗. ได้สื่อที่ถูกผลิตเพื่อการสื่อสารภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยว ๘. มูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดจากโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการค้าและการลงทุน
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ตั้งแต่ต้นทางกลางทางปลายทาง เพื่อให้การพัฒนาการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีขีดความสามารถ และมีความพร้อมในด้านต่างๆ เพื่อให้การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดเกิดการปรับตัวตามสถานการณ์ในปัจจุบัน แต่ยังคงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ที่โดดเด่นของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีแหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนา และโครงการพื้นฐานที่สามารถรองรับ และอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวได้

แบบ กจ.๑-๑
(Project Brief รายโครงการ)

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด
ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนตอนบน ๒
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ เกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	**๒.๑ โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒**
๒. ชื่อแผนงาน	**แผนงานส่งเสริมเกษตร และอุตสาหกรรมเกษตร ให้มีมูลค่าสูง**
๓. แนวทางการพัฒนา	๑. ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร โดยใช้นวัตกรรมเทคโนโลยี เพื่อนำเทคโนโลยี/นวัตกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรที่สามารถสกัดออกมาเป็นสารที่นำไปใช้ประโยชน์ในการเป็นอาหารเชิงสุขภาพ เพื่อยกระดับสินค้าพรีเมียมกลุ่มจังหวัด และหรือนำภูมิปัญญาท้องถิ่นประยุกต์ใช้แปรรูปสินค้าเกษตรด้วย ๒. พัฒนาผู้ประกอบการเกษตรแปรรูปและอุตสาหกรรมเกษตรเชิงนวัตกรรม เช่น อบรม (หลักสูตรการแปรรูปให้ได้มาตรฐาน , หลักสูตรเพิ่มประสิทธิภาพให้ได้มาตรฐานการส่งออก , หลักสูตรกระบวนการ / พิธีการการเป็นผู้ส่งออก) (กลุ่ม Smart Farmer , Young Smart Farmer , Start Up) จัดกิจกรรม workshop แสดงสินค้าเกษตรแปรรูป , แข่งขันนวัตกรรมแปรรูปเกษตรโดดเด่น และสนับสนุนการรวมกลุ่มเครือข่าย smart farmer ๓. สนับสนุนช่องทางการตลาดสู่ตลาดสากลให้กับกลุ่มผู้ประกอบการเกษตรแปรรูปกับตลาดที่มีกำลังซื้อสูงเฉพาะ ๔. เพิ่มศักยภาพการผลิตสมุนไพรเศรษฐกิจ ในกลุ่มจังหวัดสู่ตลาดสากล ให้ได้มาตรฐาน GMP และเป็นไปตามแนวทาง BCG ๕. สนับสนุนการแปรรูปสมุนไพรให้ได้มาตรฐาน GMP สู่การเป็นอาหารสุขภาพ ๖. ขยายช่องทางการตลาดทางออนไลน์ และออฟไลน์ และจัดทำตลาดวางจำหน่าย Business Matching (ผู้ผลิตและผู้ประกอบการ) / สนับสนุนการจัด Road Show สร้างกระแสการรักษาสุขภาพโดยผลิตภัณฑ์สมุนไพร
๔. หลักการและเหตุผล	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพสูงเป็นจำนวนมาก เช่น ข้าว ลำไย ลิ้นจี่ ชา กาแฟ สับปะรด พืชผัก โคเนื้อ ปลานิล เป็นต้น จากสภาพภูมิประเทศที่มีความหลากหลายทางชีวภาพและสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่ดี ซึ่งสอดรับการแนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Economy) และโดยสภาพทางภูมิศาสตร์แล้วกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ยังเป็นประตูการค้าสู่ประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ปัจจุบันสินค้าการเกษตรในพื้นที่ส่วนใหญ่ยังขาดการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรสมัยใหม่เข้ามาช่วยพัฒนาผลิตภาพการผลิตให้มีมูลค่าสูง และการขายโดยไม่มีการแปรรูปหรือมีการแปรรูปเพียงขั้นต้นที่มีการแปรรูปผลิตภัณฑ์ตามภูมิปัญญาท้องถิ่น การแปรรูปผลิตภัณฑ์ยังขาดมาตรฐาน และขาดการพัฒนาผลิตภัณฑ์นวัตกรรมใหม่ๆ ในส่วนของผู้ประกอบการใหม่หรือ Startup และผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs ในพื้นที่ยังมีความสามารถในการแข่งขันน้อย เนื่องจากขาดทักษะในการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการวางแผนและดำเนินธุรกิจ ดังนั้นการพัฒนาเกษตรกร ผู้ประกอบการเกษตรในพื้นที่ให้สามารถก้าวไปสู่การเป็นผู้ประกอบการที่ใช้

หัวข้อ	รายละเอียด
	นวัตกรรม ที่สามารถประยุกต์เทคโนโลยีมาสร้างมูลค่าเพิ่มหรือสร้างคุณค่าใหม่ให้แก่ผลผลิตทางการเกษตร สามารถจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และสามารถบริหารจัดการกิจการของตนเอง ตลอดจนแข่งขันได้ในเวทีโลกได้นั้น จำเป็นจะต้องมีการพัฒนาเกษตรกร และผู้ประกอบการในพื้นที่อย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑.เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ในการผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพสูงด้วยเทคโนโลยีการเกษตรสมัยใหม่ ๒. เพื่อสนับสนุนการจัดทำฐานข้อมูลผลผลิตงานวิจัยและนวัตกรรมด้านอาหารสัตว์จากผลงานวิจัยและนวัตกรรม ๓. เพื่อส่งเสริมการถ่ายทอดผลงานวิจัย นวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ๆสู่ผู้ประกอบการระดับ SME และหรือกลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย และผู้มีความประสงค์ใช้บริการ ๔. เพื่อยกระดับห้องปฏิบัติการและมาตรฐานห้องปฏิบัติการสู่มาตรฐานสากลให้สามารถออกใบรับรองคุณภาพสินค้าของภาคเอกชนและชุมชนในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ๒ และพื้นที่ข้างเคียง ๕. เพื่อพัฒนาผลผลิตทางการเกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีมาตรฐาน เป็นเอกลักษณ์และสร้างมูลค่าเพิ่ม ๖. เพื่อพัฒนาศักยภาพและเพิ่มรายได้ของผู้ประกอบการโดยการถ่ายทอดเทคโนโลยีนวัตกรรมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรสมัยใหม่แก่วิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ๗. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันทางการตลาด ส่งเสริมช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศโดยทำงานแบบบูรณาการร่วมมือด้านการเกษตรระหว่างเกษตรกร ชุมชน ผู้ประกอบการในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ๘. เพื่อพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือผู้แปรรูปผลผลิตทางการเกษตรกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (Cluster Agro-Industry) เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงตลาดของผลผลิตทางการเกษตรและสินค้าแปรรูปในพื้นที่กลุ่มจังหวัด ๙. เพื่อส่งเสริมและพัฒนากระบวนการเรียนรู้แก่กลุ่มเกษตรกรวิสาหกิจชุมชนอย่างต่อเนื่องและสามารถจัดทำแผนการพัฒนากลุ่มเกษตรกรวิสาหกิจชุมชนได้อย่างเหมาะสม ๑๐. เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กลุ่มผู้ประกอบการกลุ่มผลผลิตทางการเกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชนในจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ๑๑. ส่งเสริมและสร้างรายได้ให้กับประชาชนโดยการพัฒนาศักยภาพการผลิตพืชสมุนไพรให้ได้มาตรฐาน ๑๒. พัฒนาและเพิ่มศักยภาพการแปรรูปและการผลิตยาสมุนไพรให้ได้มาตรฐานและมีการควบคุมคุณภาพตามหลักมาตรฐานสากล ๑๓. เพื่อพัฒนาและนำผลิตภัณฑ์สมุนไพรเด่น (product champion) ของจังหวัดเชียงรายและภาคเหนือตอนบน ๒ เข้าสู่ระบบการตลาดซึ่งจะส่งผลให้เกิดการกระตุ้นการผลิตและเสริมสร้างรายได้ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง

หัวข้อ	รายละเอียด
	๑๔. เพื่อยกระดับมาตรฐานการผลิตสมุนไพรและบริการแพทย์แผนไทยสู่ตลาดสากลและรองรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและเชิงนิเวศเป็นการกระจายรายได้และลดค่าใช้จ่ายจากการใช้ยาแผนปัจจุบัน ๑๕. เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและแปรรูปสมุนไพรอย่างครบวงจร ตั้งแต่การปลูกสมุนไพรที่มีคุณภาพ (ต้นทาง) การผลิตและแปรรูปสมุนไพรที่มีคุณภาพได้มาตรฐานสากล (กลางทาง) และการใช้สมุนไพร (ปลายทาง) ๑๖. เพื่อส่งเสริมการใช้สมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ (Therapeutics) ในสถานพยาบาลทุกระดับ
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	อัตราการขยายตัวภาคการเกษตรในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ เพิ่มขึ้น
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (จังหวัดเชียงราย จังหวัดพะเยา จังหวัดแพร่ จังหวัดน่าน)
๘. กิจกรรมหลัก	
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** การยกระดับผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ **งบประมาณ** ๘๐,๖๒๒,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** ยกระดับการเชื่อมโยงเกษตรกรรุ่นใหม่ล้านนาตะวันออก (Young Smart Farmer) สู่การเป็นผู้นำภาคการเกษตรระดับประเทศ (กิจกรรมเชื่อมโยงเครือข่าย ๔ ภูมิภาค) **งบประมาณ** ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** สำนักงานเกษตรเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** การพัฒนาการแปรรูปและบรรจุภัณฑ์ **งบประมาณ** ๒๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
๘.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** การพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูงล้านนาตะวันออก **งบประมาณ** ๑๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** - สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - มหาวิทยาลัยพะเยา
๘.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** พัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีเกษตรและเกษตรอัจฉริยะ **งบประมาณ** ๑๖๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** - มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย น่าน - มหาวิทยาลัยพะเยา - สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย พะเยา น่าน

หัวข้อ	รายละเอียด
	- ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพะเยา - ศูนย์วิจัยข้าวแพร่ - สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน
๘.๖ กิจกรรมหลักที่ ๖ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสมัยใหม่ด้านตรวจวัดคุณภาพสินค้าเพื่อยกระดับมาตรฐาน เพิ่มศักยภาพการค้าการลงทุน **งบประมาณ** ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** มหาวิทยาลัยพะเยา
๘.๗ กิจกรรมหลักที่ ๗ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** พัฒนาการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรสู่การเพิ่มมูลค่าและพัฒนาเครือข่ายผู้แปรรูปผลผลิตผลิตทางการเกษตร (Cluster Agro-Industry) **งบประมาณ** ๒๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** - สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - มหาวิทยาลัยพะเยา - มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๘.๘ กิจกรรมหลักที่ ๘ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** การพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกรกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และการสร้างเครือข่าย **งบประมาณ** ๒๐,๑๒๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** - มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย - มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน - สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน
๘.๙ กิจกรรมหลักที่ ๙ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** พัฒนาศักยภาพการผลิตและสร้างเครือข่ายการผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพอาหารปลอดภัยจังหวัดเชียงราย **งบประมาณ** ๓๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** เทศบาลนครเชียงราย
๘.๑๐ กิจกรรมหลักที่ ๑๐ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การพัฒนาผลิตภัณฑ์ด้านสุขภาพสู่ตลาดสากลให้ได้มาตรฐาน ๔,๖๘๐,๐๐๐ บาท สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย
๘.๑๑ กิจกรรมหลักที่ ๑๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** การพัฒนาสมุนไพรแบบครบวงจรเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการบริการสุขภาพ **งบประมาณ** ๑๔๓,๒๘๗,๘๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแพร่ น่าน พะเยา - สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง - มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

หัวข้อ	รายละเอียด
๘.๑๒ กิจกรรมหลักที่ ๑๒	**กิจกรรมหลัก** การเพิ่มศักยภาพเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรเพื่อการพัฒนาคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพรมาตรฐาน
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
๘.๑๓ กิจกรรมหลักที่ ๑๓	**กิจกรรมหลัก** การพัฒนาสายพันธุ์สมุนไพรเด่นของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย - มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
๘.๑๔ กิจกรรมหลักที่ ๑๔	**กิจกรรมหลัก** การขยายช่องทางการใช้ประโยชน์ผลิตภัณฑ์สมุนไพร การเพิ่มมูลค่าและการตลาด
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
๘.๑๕ กิจกรรมหลักที่ ๑๕	**กิจกรรมหลัก** การพัฒนาการผลิตยาสมุนไพรในโรงพยาบาลภาครัฐและการส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๒๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
๘.๑๖ กิจกรรมหลักที่ ๑๖	**กิจกรรมหลัก** การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาบุคลากร
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
๘.๑๗ กิจกรรมหลักที่ ๑๗	**กิจกรรมหลัก** การพัฒนาอุตสาหกรรมสมุนไพร สำหรับ SME ผู้ประกอบการโรงงาน
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
๘.๑๘ กิจกรรมหลักที่ ๑๘	**กิจกรรมหลัก** การพัฒนาศักยภาพกลุ่มแปรรูปสมุนไพรและสร้างเครือข่ายผู้ประกอบการสมุนไพร
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
๘.๑๙ กิจกรรมหลักที่ ๑๙	**กิจกรรมหลัก** การพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรเด่นกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ** – มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง / มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	

หัวข้อ	รายละเอียด
๘.๒๐ กิจกรรมหลักที่ ๒๐ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** ส่งเสริมการปลูกสมุนไพรและพัฒนาอาชีพกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดเชียงรายแบบครบวงจรอย่างยั่งยืน **งบประมาณ** ๑๗,๕๐๐,๐๐๐ **บาท** **หน่วยดำเนินการ** มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
๘.๒๑ กิจกรรมหลักที่ ๒๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** ส่งเสริมการแพทย์ทางเลือก เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติ **งบประมาณ** ๑๒,๕๐๐,๐๐๐ **บาท** **หน่วยดำเนินการ** สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
๘.๒๒ กิจกรรมหลักที่ ๒๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** การยกระดับอุตสาหกรรมสมุนไพรเพื่อการบริการทางการแพทย์และสุขภาพ **งบประมาณ** ๒๑๔,๕๓๖,๔๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
๘.๒๓ กิจกรรมหลักที่ ๒๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตเชิงสร้างสรรค์ **งบประมาณ** ๖๗๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** เทศบาลนครเชียงราย
๙. หน่วยงานดำเนินการ	- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพะเยา - ศูนย์วิจัยข้าวแพร่ - สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน - เทศบาลนครเชียงราย - มหาวิทยาลัยพะเยา - มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย น่าน - มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย แพร่ พะเยา - สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย - เทศบาลนครเชียงราย - มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง - มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๒,๒๕๓,๓๖๖,๒๐๐ บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับประโยชน์จากโครงการ อย่างน้อย ๙,๖๐๐ ราย ๒. มีเกษตรกรต้นแบบการผลิตข้าวคุณภาพด้วยเกษตรอัจฉริยะในพื้นที่ ๔ จังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ อย่างน้อย ๔ แปลง ๓. มีการนำองค์ความรู้และนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนาศักยภาพการผลิตและยกระดับผลิตภัณฑ์ อย่างน้อย ๑๒๕ ผลิตภัณฑ์ ๔. มีการนำองค์ความรู้และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตร อย่างน้อย ๑๐ องค์ความรู้ ๕. เกิดเครือข่ายคลัสเตอร์อุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตรและสมุนไพร จำนวน ๒ คลัสเตอร์ ๖. มีโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการแปรรูปพืชเศรษฐกิจอย่างน้อย ๑ ต้นแบบ และมีผู้ได้รับประโยชน์ ๕๐ ราย ๗. กลุ่มเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้รับการพัฒนาและยกระดับการบริหารจัดการกลุ่มทั้งระบบ อย่างน้อย ๒,๒๖๐ กลุ่ม ๘. จำนวนโครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๑ แหล่ง ๙. เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร กลุ่มผู้ประกอบกอบการสินค้าเกษตร ต้นแบบใน ๔ จังหวัด
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. ยกระดับคุณภาพชีวิตและรายได้ของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ๒. แก้ปัญหาและเพิ่มศักยภาพความเป็นอยู่ของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และผู้บริโภคได้อย่างยั่งยืน ๓. ช่วยปรับปรุงและฟื้นฟูระบบนิเวศน์ สร้างความสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติ ๔. ผลิตภัณฑ์ชุมชน มีเอกลักษณ์โดดเด่นเป็นที่รู้จักและเกิดการยอมรับของตลาดและมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ๕. ผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปของจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีการพัฒนารูปแบบบูรณาการทั้งภาครัฐ เอกชน และเกษตรกรผู้ผลิตอย่างเป็นรูปธรรมและเพิ่มขีดความสามารถในการขยายตลาดส่งออกของสินค้าและอาหารปลอดภัย ๖. มีการรวมกลุ่มเกษตรกรด้านการผลิตพืชเศรษฐกิจเพื่อการส่งออกโดยเกษตรกร ผู้ประกอบการภาคเอกชน และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดการพืชได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ และเกิดเครือข่ายการค้าขายเพื่ออุตสาหกรรมส่งออกในเขตภาคเหนือตอนบน ๒ ๗. เพิ่มขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการองค์รวมระหว่างเกษตรกร ภาครัฐ ภาควิชาการ และภาคเอกชนในจังหวัดและระหว่างจังหวัด ในการผลิตพืชในกลุ่มพืชเศรษฐกิจเพื่อการส่งออกในเขตภาคเหนือตอนบน ๒ ๓. มีรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่เพิ่มขึ้นในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

แบบ กจ.๑-๑
(Project Brief รายโครงการ)

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด
ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนตอนบน ๒
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ เกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	**๒.๒ โครงการส่งเสริมเกษตรปลอดภัย สู่เกษตรอินทรีย์**
๒. ชื่อแผนงาน	**แผนงาน ส่งเสริมเกษตรปลอดภัย สู่เกษตรอินทรีย์**
๓. แนวทางการพัฒนา	๑. ยกระดับมาตรฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์ให้กับกลุ่มเกษตรกร ที่ผลิตสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพสูง โดยให้เป็นไปตามแนวทาง BCG (เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเกษตรอินทรีย์ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี (การวัดความชื้น ระดับน้ำ หน้าดิน วัดประสิทธิภาพผลผลิต เป็นต้น) , พัฒนาคุณภาพสายพันธุ์ผลผลิตทางการเกษตรให้ได้มาตรฐานอินทรีย์ , ส่งเสริมการจัดการของเหลือใช้ทางการเกษตรด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีตามแนวทาง BCG , สร้างเครือข่ายและขยายเครือข่ายต่อยอดเกษตรอินทรีย์ต้นแบบ) ๒. สนับสนุนการตรวจสอบคุณภาพผลผลิตให้ได้มาตรฐาน (ภาคเอกชนเสนอ) ๓. ขยายช่องทางการเข้าถึงสินค้าเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ ระหว่างผู้ผลิตถึงผู้บริโภค เช่น จัดงาน Expo ของสินค้าเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ Niche Market/สนับสนุนการจัด Road Show สร้างกระแสการรักสุขภาพโดยใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์
๔. หลักการและเหตุผล	รัฐบาลมีนโยบายรัฐบาล มุ่งขับเคลื่อน การส่งเสริมการเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ เพื่อให้มีความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการมีส่วนร่วมของสถาบันการศึกษาที่มีความรู้ถ่ายทอดเทคโนโลยี และนวัตกรรม มาช่วยในการผลิต ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด้านเศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value added Economy) ส่งเสริมให้ประเทศผลิตสินค้าด้านการเกษตรให้มีมูลค่าสูงสู่มาตรฐานและรักษาสิ่งแวดล้อมควบคู่กันไปอย่างเรียบง่าย โดยเชื่อมโยงกับแนวทางพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ในการยกระดับมาตรฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์ให้กับกลุ่มเกษตรกร ที่ผลิตสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพสูง
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อถ่ายทอดความรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ๒. เพื่อยกระดับมาตรฐานการผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่ม ๓. เพื่อส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์ให้กับเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร ๔. เพื่อสร้างการรับรู้การผลิตและการจัดการวัสดุเหลือทิ้งของกระบวนการผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	อัตราการขยายตัวภาคการเกษตรในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ เพิ่มขึ้น
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (จังหวัดเชียงราย จังหวัดพะเยา จังหวัดแพร่ จังหวัดน่าน)

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. กิจกรรมหลัก	
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** ยกระดับมาตรฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์ภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ **งบประมาณ** ๗,๑๖๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** - สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเชียงราย - สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย - สำนักงานเกษตรจังหวัดแพร่ - สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน - มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง - มทร.ชร
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** ส่งเสริมช่องทางการตลาดของสินค้าเกษตรอินทรีย์สู่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ **งบประมาณ** ๗,๒๕๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** - สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน - สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย - สำนักงานเกษตรจังหวัดแพร่ - มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** ส่งเสริมและเพิ่มขีดความสามารถการเป็นคลังอาหารปลอดภัย **งบประมาณ** ๒๓๓,๘๔๘,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** - สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์เชียงราย - สำนักงานประมงจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - ศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย - มหาวิทยาลัยพะเยา - มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย - มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
๘.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** ส่งเสริมและยกระดับศักยภาพ พืช GI ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ สู่มาตรฐานเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์และพืชที่มีศักยภาพสูง **งบประมาณ** ๔๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** มหาวิทยาลัยพะเยา
๘.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** ส่งเสริมเกษตรปลอดภัยสู่อินทรีย์วิถีสมาทฟาร์มเมอร์ **งบประมาณ** ๑๐๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** มหาวิทยาลัยพะเยา

หัวข้อ	รายละเอียด
๘.๖ กิจกรรมหลักที่ ๖	**กิจกรรมหลัก** การยกระดับและส่งเสริมสินค้าเกษตรอินทรีย์สู่การท่องเที่ยววิถีอินทรีย์ Organic Tourism
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
๘.๗ กิจกรรมหลักที่ ๗	**กิจกรรมหลัก** ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าปศุสัตว์ปลอดภัยสู่อินทรีย์
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๒๗,๔๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
๘.๘ กิจกรรมหลักที่ ๘	**กิจกรรมหลัก** ยกระดับการผลิตสัตว์น้ำอินทรีย์วิถีใหม่ในตลาดดิจิทัล(Digital Marketing)ภาคเหนือตอนบน
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๗๘,๓๑๖,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานประมงจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
๘.๙ กิจกรรมหลักที่ ๙	**กิจกรรมหลัก** ส่งเสริมสมาชิกเครือข่ายสภาองค์กรชุมชนกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ เข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ด้วยระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS)และยกระดับขีดความ สามารถการแข่งขันให้แก่สมาชิกเครือข่ายฯด้วยองค์ความรู้และเทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสม
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๖๗,๕๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๘.๑๐ กิจกรรมหลักที่ ๑๐	**กิจกรรมหลัก** การเพิ่มศักยภาพผลิตเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัยสู่สินค้ามูลค่าสูง กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๗๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่านและมหาวิทยาลัยพะเยา
๘.๑๑ กิจกรรมหลักที่ ๑๑	**กิจกรรมหลัก** ยกระดับการผลิตข้าวปลอดภัยสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๕๓,๘๕๒,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - ศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย - สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงราย พะเยาแพร่ น่าน
๘.๑๒ กิจกรรมหลักที่ ๑๒	**กิจกรรมหลัก** พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งผลิตสินค้าคุณภาพปลอดภัยได้มาตรฐาน
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๑๕,๙๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน

หัวข้อ	รายละเอียด
๙. หน่วยงานดำเนินการ	- สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์เชียงราย - สำนักงานประมงจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - ศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย - เทศบาลนครเชียงราย - มหาวิทยาลัยพะเยา - มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย - มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๗๓๐,๒๕๐,๘๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรคุณภาพ ตามมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ๒. เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรได้รับการยกระดับมาตรฐานการผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่ม ๓. เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรได้รับการส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์ ๔. เกษตรกรได้รับองค์ความรู้การผลิตและการจัดการวัสดุเหลือทิ้งของกระบวนการผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรได้ใช้ความรู้และเทคโนโลยีนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและเข้าสู่มาตรฐานการผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรตามมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ ๒. เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรได้ใช้ความรู้ อุปกรณ์และอาคารแปรรูปเพื่อเพื่อผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรคุณภาพตรงกับความต้องการของตลาด ๓. เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรได้ใช้ความรู้เพื่อผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรอย่างยังยืนตามแนวทาง BCG ผลิตภัณฑ์ได้มาตรฐานปลอดภัย ๒. เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรมีความพร้อมในการผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรเพื่อเข้าสู่การรับรองมาตรฐาน ๓. ผลิตภัณฑ์ของเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรมีคุณภาพ ตรงกับความต้องของตลาดสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร

แบบ กจ.๑-๑
(Project Brief รายโครงการ)

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด
ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนตอนบน ๒
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ด้านการค้า การลงทุน เศรษฐกิจเพิ่มมูลค่า

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	**๑.๑ โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการค้าชายแดน กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒**
๒. ชื่อแผนงาน	**แผนงาน พัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูงหรือ สร้างสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมต่อการค้า การลงทุน**
๓. แนวทางการพัฒนา	๑. ยกระดับผู้ประกอบการ SME ขนาดกลางและขนาดเล็ก โดยเพิ่มขีดความสามารถให้เข้าสู่ Supply chain ของธุรกิจใหญ่ได้ ๒. พัฒนาศักยภาพผู้ผลิตและผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนและสร้างมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนที่มีอัตลักษณ์โดดเด่นให้เป็นที่รู้จักสู่สากลรวมถึงยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนสู่แฟชั่นล้านนาตะวันออก ๓.ส่งเสริมการขับเคลื่อนการค้าชายแดนโดยสร้างสภาพแวดล้อมของด่านการค้าชายแดนให้เอื้อต่อการค้าขายสินค้าและบริการสนับสนุนการขับเคลื่อนระเบียงเศรษฐกิจภาคเหนือ
๔. หลักการและเหตุผล	การสร้างความสามารถในการแข่งขัน เป็นกรอบแนวทางหนึ่งในหกด้านของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) โดยมุ่งเน้น “ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” รวมถึงการพลิกโฉมประเทศไทยสู่เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน โดยในประเด็นเศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เน้นหมุดหมายการเป็นประตูการค้าการลงทุนและโลจิสติกส์เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ หากพิจารณาหมุดหมายดังกล่าวแล้ว การส่งเสริมการค้าการลงทุน พัฒนาสู่ชาติการค้า การพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาทักษะผู้ประกอบการ ยกระดับผลิตภาพแรงงานและพัฒนา SMEs สู่สากล การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมือง พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและพัฒนาระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญ ล้วนแต่เป็นการพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการ และการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืน จนเข้าสู่กลุ่มประเทศที่มีรายได้สูง ทำให้ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรมีความอยู่ดีมีสุข ส่งผลให้เศรษฐกิจในประเทศมีความเข้มแข็ง มีความสามารถในการแข่งขันทั้งภายในและต่างประเทศไทย

หัวข้อ	รายละเอียด
	ตาม (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ที่กำหนดเป้าหมายหลัก ๑. ด้านการปรับโครงสร้างการผลิตสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการสำคัญให้สูงขึ้น และสามารถตอบโจทย์พัฒนาการของเทคโนโลยีและสังคมยุคใหม่ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เชื่อมโยงเศรษฐกิจท้องถิ่นและผู้ประกอบการรายย่อยกับห่วงโซ่มูลค่าของภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย รวมถึงพัฒนาระบบนิเวศที่ส่งเสริมการค้าการลงทุนและนวัตกรรม ในมิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย หมุดหมายที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค และ มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม หมุดหมายที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ เหล่านี้ล้วนเป็นเป้าหมายหลักที่โครงการจะสามารถตอบโจทย์การพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ สามารถใช้ประโยชน์จากจุดเด่นของที่ตั้งของกลุ่มจังหวัดที่สามารถเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศในอนุภาคลุ่มน้ำโขง (GMS) และประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มศักยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทย ตามกรอบแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐ ที่สนับสนุนการเสริมศักยภาพของเมือง พื้นที่เศรษฐกิจชายแดนและระบบโครงสร้างพื้นฐานโลจิสติกส์ที่สำคัญของภาคเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและเอื้อต่อการอยู่อาศัย ทำให้กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ซึ่งมีศักยภาพในด้านที่ตั้ง รวมถึงเป็นเส้นทางของรถไฟรางคู่ สามารถเชื่อมโยงการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมกับกลุ่มประเทศในอนุภาคลุ่มน้ำโขง (GMS) และประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ได้อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ การที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ มีสินค้าหัตถกรรม อุตสาหกรรม/สินค้าชุมชน สินค้าเกษตร (โดยมีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพด ยางพารา ชา กาแฟ และผลไม้ (ลิ้นจี่ ลำไย)) สินค้าปศุสัตว์ ที่หลากหลาย ทำให้สามารถนำผลิตภัณฑ์จากภาคการผลิตและบริการของจังหวัดกลุ่มล้านนาตะวันออกส่งออกไปยังกลุ่มประเทศเหล่านั้นได้ รวมถึงเป็นช่องทางในการกระจายไปในประเทศอื่นๆ ได้อีกด้วย จากศักยภาพด้านที่ตั้งดังกล่าว ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ถือเป็นโอกาสความได้เปรียบเชิงภูมิศาสตร์ (Geographical Proximity) ที่เอื้อต่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการค้า มีโอกาสในการพัฒนาศักยภาพความสามารถทางเศรษฐกิจภายใต้ความได้เปรียบที่เกื้อกูลกัน (Complementary) สอดรับกับบริบทของการพัฒนากลุ่มอาเซียนในเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) และการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (GMS) สอดรับกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หลัก ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

หัวข้อ	รายละเอียด
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อยกระดับและเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการ SME ขนาดกลางและขนาดเล็กในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ในการแข่งขันตลาด GMS ๒. เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนการค้าชายแดน โดยสร้างสภาพแวดล้อมของด่านการค้าชายแดนให้เอื้อต่อการค้าขายสินค้าและบริการ สนับสนุนการขับเคลื่อนระเบียงเศรษฐกิจภาคเหนือ ๓. เพื่อเตรียมความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานและทรัพยากรมนุษย์ด้านการฝึกทักษะแรงงานซ่อมบำรุงสำหรับโครงการรถไฟรางคู่ ๔. เพื่อเพิ่มช่องทางการค้าให้กับผู้ประกอบการที่ผลิตและจำหน่ายสินค้า หรือธุรกิจบริการ ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒/กลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	อัตราการขยายตัวของมูลค่าการลงทุนในธุรกิจด้านการค้า ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ เพิ่มขึ้น
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (จังหวัดเชียงราย จังหวัดพะเยา จังหวัดแพร่ จังหวัดน่าน)
๘. กิจกรรมหลัก	
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** การจัดประชุมเยี่ยมเยือนเชื่อมความสัมพันธ์ด้านการค้าการลงทุนและท่องเที่ยวกับสาธารณรัฐประชาชนจีน **งบประมาณ** ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย** พะเยา แพร่ น่าน
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** เพิ่มประสิทธิภาพทางหลวง บนทางหลวงหมายเลข ๑๑๕๔ ตอน สอง - แก่งเสือเต้น กม.๑๒+๒๐๐ - กม.๑๓+๕๐๐ **งบประมาณ** ๑๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** แขวงทางหลวงแพร่
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** พัฒนาเมืองรองรับระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (NEC – Creative Lanna) ปรับปรุงไฟสัญญาณจราจร เป็นระบบอัจฉริยะ บนทางหลวงหมายเลข ๑ (พหลโยธิน) **งบประมาณ** ๑๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** แขวงทางหลวงเชียงรายที่ ๑
๘.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** พัฒนาการค้าชายแดน (ห้วยโก๋น) เชื่อมโยงอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง **งบประมาณ** ๑๒๐,๒๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** สำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน / สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดน่าน / ด่านศุลกากรทุ่งช้าง / อำเภอเฉลิมพระเกียรติ

หัวข้อ	รายละเอียด
๘.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕	**กิจกรรมหลัก** การส่งเสริมและพัฒนาการค้าและการค้าชายแดนมุ่งสู่เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๔๖๔,๑๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
๘.๖ กิจกรรมหลักที่ ๖	**กิจกรรมหลัก** การพัฒนาศักยภาพการตลาดเชิงรุกของผู้ประกอบการ SMEs เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าด้วยเทคโนโลยีและดิจิทัลมาตรฐานสู่สากล
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๑๐๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
๘.๗ กิจกรรมหลักที่ ๗	**กิจกรรมหลัก** ยกระดับขีดความสามารถทำการแข่งขันของผู้ประกอบการในจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ สู่การเป็น Smart Entrepreneur
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๔๐๘,๓๐๖,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาเชียงราย
๘.๘ กิจกรรมหลักที่ ๘	**กิจกรรมหลัก** พัฒนาเมืองรองรับระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (NEC – CREATIVE LANNA)
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	แขวงทางหลวงเชียงรายที่ ๑
๙. หน่วยงานดำเนินการ	- สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - แขวงทางหลวงแพร่ - แขวงทางหลวงเชียงรายที่ ๑ - สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดน่าน พะเยา - มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาเชียงราย
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๑,๐๗๘,๔๐๖,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. ผู้ประกอบการ SME ขนาดกลางและขนาดเล็กในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ได้รับการยกระดับและเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน ๒. ด่านการค้าชายแดนได้รับการพัฒนา ๓. มีการเตรียมโครงสร้างพื้นฐานสำหรับรถไฟรางคู่ ๔. มีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการฝึกแรงงานซ่อมบำรุงเพื่อรองรับศูนย์เปลี่ยนถ่ายซ่อมบำรุงจากการสร้างรถไฟรางคู่ ๕. มีกิจกรรม (Event) ส่งเสริมการค้าการลงทุนเพื่อเป็นการเพิ่มช่องทาง

หัวข้อ	รายละเอียด
	การค้าให้กับผู้ประกอบการรวมถึงกระตุ้นเศรษฐกิจในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. ผู้ประกอบการ SME ขนาดกลางและขนาดเล็กในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีรายได้จากผลิตภัณฑ์จากภาคการผลิตและบริการของสูงขึ้น ๒. มีสินค้าจากภาคการผลิตและบริการของผู้ประกอบการ SME ขนาดกลางและขนาดเล็กในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ และ/หรือ จากภาคเหนือผ่านด่านการค้าชายแดนสูงขึ้น เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจการค้า การลงทุน ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ๓. เกิดการเชื่อมโยงการค้าในกลุ่มจังหวัด ระหว่างภูมิภาคและต่างประเทศ ๔. เกิดการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

แบบ กจ.๑-๑
(Project Brief รายโครงการ)

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด
ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนตอนบน ๒
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ด้านการค้า การลงทุน เศรษฐกิจเพิ่มมูลค่า

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	**๑.๒ โครงการเพิ่มขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานรากในการแข่งขันด้านการค้า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒**
๒. ชื่อแผนงาน	**แผนงาน พัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูงหรือ สร้างสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมต่อการค้า การลงทุน**
๓. แนวทางการพัฒนา	ขยายช่องทางการค้า การลงทุน ทั้งในและต่างประเทศ ส่งเสริมการตลาดกับกลุ่มผู้บริโภค เช่น จัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้า (Expo) กลุ่มล้านนาตะวันออก , จัดงานการประชุมผู้ประกอบการ และจับคู่ธุรกิจที่ลงนามข้อตกลงร่วมกันในงาน , จัดจำหน่ายตามช่องทางออนไลน์ และ Platform สากล และจัดกิจกรรมประกวด/แฟชั่นโชว์เครื่องแต่งกาย เป็นต้น
๔. หลักการและเหตุผล	การสร้างความสามารถในการแข่งขัน เป็นกรอบแนวทางหนึ่งในหกด้านของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) โดยมุ่งเน้น “ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” รวมถึงการพลิกโฉมประเทศไทยสู่เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน โดยในประเด็นเศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เน้นหมุดหมายการเป็นประตูการค้าการลงทุนและโลจิสติกส์ และประเด็นสังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค เน้นหมุดหมาย SMEs วิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจเพื่อสังคม ซึ่งทั้ง ๒ ประเด็นนั้น สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ โดยการส่งเสริมการค้า การลงทุน พัฒนาสู่ชาติการค้า การพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาทักษะผู้ประกอบการ ยกระดับผลิตภาพแรงงาน และพัฒนา SMEs สู่สากล การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมือง พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและพัฒนาระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญ ล้วนแต่เป็นการพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการ และการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืน จนเข้าสู่กลุ่มประเทศที่มีรายได้สูง ทำให้ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรมีความอยู่ดีมีสุข ส่งผลให้เศรษฐกิจในประเทศมีความเข้มแข็ง มีความสามารถในการแข่งขันทั้งภายในและต่างประเทศไทย ตาม (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ที่กำหนดเป้าหมายหลัก ๑. ด้านการปรับโครงสร้างการผลิตสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการสำคัญให้สูงขึ้น และสามารถตอบโจทย์พัฒนาการของเทคโนโลยีและสังคมยุคใหม่ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เชื่อมโยงเศรษฐกิจท้องถิ่นและผู้ประกอบการรายย่อยกับห่วงโซ่มูลค่าของภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย รวมถึงพัฒนาระบบนิเวศที่ส่งเสริมการค้าการลงทุนและนวัตกรรม และเป้าหมายหลัก ๓. การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม โดยลดความเหลื่อมล้ำทั้งใน

หัวข้อ	รายละเอียด
	เชิงรายได้ ความมั่งคั่ง และโอกาสในการแข่งขันของภาคธุรกิจ สนับสนุนช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางและผู้ด้อยโอกาสให้มีโอกาสในการเลื่อนชั้นทางเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงจัดให้มีบริการสาธารณะที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ในมิติภาคการผลิตและบริการ เป้าหมาย หมุดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง หมุดหมายที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน หมุดหมายที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค และมิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม หมุดหมายที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ ซึ่งจากหมุดหมายดังกล่าวล้วนแล้วแต่ตอบสนองโจทย์ในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ทั้งผู้ประกอบการและผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูงทั้งในภาคการผลิตและบริการ ตามกรอบแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐ ที่สนับสนุนประเด็น ๑. การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (NEC-Creative LANNA) ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน และลำปาง โดยเน้นการพัฒนา Creative Ecosystem การพัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ เน้นกลุ่มศิลปะต้นฉบับเชิงสร้างสรรค์ การสร้างแบรนด์ส่งเสริมการตลาด การประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้ รวมถึงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยมีจังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดที่เชื่อมระหว่างพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือกลุ่มภาคเหนือตอนบน ๒ และประเด็น ๒. ยกระดับการท่องเที่ยวและบริการที่มีศักยภาพของภาคให้มีคุณภาพและกระจายประโยชน์สู่ชุมชน โดยหนึ่งในประเด็นนี้คือการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากของภาคเหนืออย่างยั่งยืนโดยอาศัยการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและมีความเข้มแข็ง ซึ่งการพัฒนาทั้ง ๒ ประเด็นที่กล่าวมาข้างต้นล้วนแล้วแต่เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของภาคอย่างแท้จริง เมื่อพิจารณาผลิตภัณฑ์จากภาคการผลิตและบริการของผู้ประกอบการและเกษตรกรของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ที่มีความเป็นเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของตนเอง รวมถึงการสืบสานจากวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่า ผลิตภัณฑ์จากผ้าและผ้าทอที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละจังหวัด ได้แก่ ผ้าลายดอกแก้ว ผ้าทอชิ่นตีนจก ผ้าทอลายน้ำไหล เสื้อผ้าหม้อห้อม เป็นต้น ซึ่งจำเป็นจะต้องพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างผู้ผลิต นักออกแบบ นักการตลาด สถาบันการศึกษา ภาคเอกชน ที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกันไปสู่การพัฒนาศักยภาพแฟชั่นล้านนาตะวันออก โดยการสร้างความเข้มแข็งให้ผู้ผลิตเกิดการรวมตัวในรูปแบบคลัสเตอร์หรือเครือข่ายการพัฒนาศักยภาพผู้ผลิตให้เกิดทักษะการผลิต ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ให้มีความหลากหลาย รวมทั้งการเชื่อมโยงตลาดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ในประเทศและตลาดต่างประเทศ ทั้งนี้ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน) มีทุนทางวัฒนธรรมอันทรงคุณค่ามากมายทั้งที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ โดยเป็นพื้นที่อารยธรรมล้านนาที่มีอัตลักษณ์โดดเด่นทั้งด้านประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรม ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และงานศิลปะหลากหลายแขนง มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ของกลุ่มชาติพันธุ์ มีมรดกภูมิปัญญา กลุ่มภาคท่องเที่ยวและบริการ กลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชน มีภาคีเครือข่ายการทำงานที่เข้มแข็ง มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม แหล่งเรียนรู้ด้านศิลปะวัฒนธรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ยังคงงดงามเป็นธรรมชาติ มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำกิจกรรมสร้างสรรค์ต่าง ๆ และ**สามารถนำมาสร้าง content เรื่องราว พัฒนาต่อยอดสร้างสรรค์ให้เกิดคุณค่าและสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ขยายผลการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่มีมูลค่าสูงของประเทศ** อาทิ จังหวัดเชียงรายและจังหวัดพะเยาจะขับเคลื่อนสู่เมืองสร้างสรรค์ด้านการออกแบบ (Design) จังหวัดน่านและแพร่จะขับเคลื่อนสู่เมืองสร้างสรรค์ด้านหัตถกรรมพื้นบ้าน (Craft and Folk Arts)
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อยกระดับและเพิ่มขีดความสามารถของผู้ผลิต ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนสู่เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ ๒. เพื่อพัฒนาศักยภาพและยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนต่อยอดทุนทางวัฒนธรรมโดยการสร้างคุณค่าผลิตภัณฑ์ด้วยอัตลักษณ์ล้านนาตะวันออกซึ่งเป็นเศรษฐกิจฐานราก ให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดสากล ๓. เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชนล้านนาตะวันออกและกระตุ้นเศรษฐกิจของจังหวัดกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ให้สามารถเพิ่มมูลค่าทางด้านการค้าได้อย่างต่อเนื่อง
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	อัตราการขยายตัวของมูลค่าการลงทุนในธุรกิจด้านการค้า ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ เพิ่มขึ้น
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (จังหวัดเชียงราย จังหวัดพะเยา จังหวัดแพร่ จังหวัดน่าน)
๘. กิจกรรมหลัก	
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** ยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมแฟชั่นล้านนาตะวันออกสู่ตลาดสากล **งบประมาณ** ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดน่าน เชียงราย พะเยา แพร่
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** การส่งเสริมและพัฒนาการค้ามุ่งสู่เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ **งบประมาณ** ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** ยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนต่อยอดภูมิปัญญาเพื่อสร้างคุณค่าทางสังคมและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ **งบประมาณ** ๒๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** - สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน

หัวข้อ	รายละเอียด
๘.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔	**กิจกรรมหลัก** จัดทำแผนแม่บทพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอล้านนาตะวันออก
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
๘.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕	**กิจกรรมหลัก** พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงการค้า การลงทุน และ
งบประมาณ	โลจิสติกส์ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒
ผู้รับผิดชอบ	**งบประมาณ** ๑,๖๒๗,๕๐๐,๐๐๐ บาท
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**หน่วยดำเนินการ**
	- แขวงทางหลวงเชียงรายที่ ๑ , ๒
	- แขวงทางหลวงพะเยา
	- แขวงทางหลวงแพร่
	- แขวงทางหลวงน่านที่ ๑ , ๒
๘.๖ กิจกรรมหลักที่ ๖	**กิจกรรมหลัก** จัดทำแผนระบบโลจิสติกส์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ เชื่อมโยง GMS
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพะเยา
๘.๗ กิจกรรมหลักที่ ๗	**กิจกรรมหลัก** พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบโลจิสติกส์ เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและ สนับสนุนการค้าการลงทุน
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๑,๗๘๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กรมโยธาธิการและผังเมือง
๘.๘ กิจกรรมหลักที่ ๘	**กิจกรรมหลัก** ส่งเสริมและพัฒนาระบบ Logistic เพื่อเชื่อมโยงการค้าการลงทุน
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๕,๒๗๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เทศบาลนครเชียงราย
๘.๙ กิจกรรมหลักที่ ๙	**กิจกรรมหลัก** ก่อสร้างถนนลาดยางผิวจราจรแอสฟัลท์ติก คอนกรีต (Asphaltic Concrete) สายทาง ชร.ถ ๑ - ๐๐๒๑ เชื่อมระหว่าง หมู่ที่ ๙ ต.ศรีดอนชัย - หมู่ที่ ๙ ต.แม่ลอย อ.เทิง จ.เชียงราย
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๗๙,๕๖๘,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
๘.๑๐ กิจกรรมหลักที่ ๑๐	**กิจกรรมหลัก** ก่อสร้างถนนลาดยางผิวจราจรแอสฟัลท์ติกคอนกรีต (Asphaltic Concrete) สายทาง ชร.ถ ๑ - ๐๐๕๕ เชื่อมระหว่าง หมู่ที่ ๑๓ ต.ห้วยสัก อ.เมือง - หมู่ที่ ๑๑ ต.แม่อ้อ อ.พาน จ.เชียงราย
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๗๙,๔๒๘,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

หัวข้อ	รายละเอียด
๘.๑๑ กิจกรรมหลักที่ ๑๑	**กิจกรรมหลัก** ก่อสร้างถนนลาดยางผิวจราจรแอสฟัลท์ติก คอนกรีต (Asphaltic Concrete) สายทาง ชร.ถ ๑ - ๐๐๔๑ เชื่อมระหว่าง หมู่ที่ ๑๐ ต.ต้า อ.ขุนตาล - หมู่ที่ ๒๑ ต.เวียง อ.เทิง จ.เชียงราย
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๕๙,๐๕๕,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
๘.๑๒ กิจกรรมหลักที่ ๑๒	**กิจกรรมหลัก** ปรับปรุงถนนลาดยางผิวจราจรแอสฟัลท์ติก คอนกรีต (Asphaltic Concrete)โดยวิธี Pavement In-Place Recycling สายทาง ชร.ถ ๑ - ๐๐๓๕ เชื่อมระหว่าง หมู่ที่ ๒ ต..สันทราย - หมู่ที่ ๔ ต.จอมสวรรค์ อ.แม่จัน จ.เชียงราย
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๕๓,๔๑๘,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
๘.๑๓ กิจกรรมหลักที่ ๑๓	**กิจกรรมหลัก** ปรับปรุงถนนลาดยางผิวจราจรแอสฟัลท์ติก คอนกรีต (Asphaltic Concrete)โดยวิธี Pavement In-Place Recycling สายทาง ชร.ถ ๑ - ๐๐๔๓ เชื่อมระหว่าง หมู่ที่ ๔ ต.รอบเวียง - หมู่ที่ ๑ ต.ดอยฮาง อ.เมือง จ.เชียงราย
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๕๔,๙๔๒,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
๘.๑๔ กิจกรรมหลักที่ ๑๔	**กิจกรรมหลัก** จัดแสดงนวัตกรรมและจำหน่ายสินค้า Lanna Festival ๒๐๒๔
งบประมาณ	**งบประมาณ** ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ	**หน่วยดำเนินการ**
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพะเยา เชียงราย แพร่ น่าน
๙. หน่วยงานดำเนินการ	- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดน่าน เชียงราย พะเยา แพร่ - สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - แขวงทางหลวงเชียงรายที่ ๑ , ๒ - แขวงทางหลวงพะเยา - แขวงทางหลวงแพร่ - แขวงทางหลวงน่านที่ ๑ , ๒ - สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพะเยา - ด่านศุลกากรทุ่งช้าง - กรมโยธาธิการและผังเมือง - เทศบาลนครเชียงราย - องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๙,๕๒๙,๑๑๑,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. ผู้ผลิต ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ได้รับการพัฒนาศักยภาพในการเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ ๒. มีผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับการต่อยอดทุนทางวัฒนธรรมและมีอัตลักษณ์ล้านนาตะวันออก ๓. มีกิจกรรม (Event) ส่งเสริมช่องทางการค้าให้กับผู้ผลิต ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชน
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกิดการยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับการต่อยอดทุนทางวัฒนธรรมและมีอัตลักษณ์ล้านนาตะวันออก ผลิตภัณฑ์ชุมชนมีมูลค่า และคุณค่าเพิ่มขึ้น ๒. จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน มีอัตลักษณ์ร่วม สร้างคุณค่าในผลิตภัณฑ์ กลุ่มภูมิปัญญา ทุนทางวัฒนธรรม สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ยกระดับการพัฒนาสู่เครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ ๓. มีรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่เพิ่มขึ้นในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

แบบ กจ.๑-๑
(Project Brief รายโครงการ)

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด
ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนตอนบน ๒
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	**๑.โครงการฟื้นฟูอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**
๒. ชื่อแผนงาน	**แผนงานฟื้นฟูอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**
๓. แนวทางการพัฒนา	ปลูกป่าในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม และอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำ
๔. หลักการและเหตุผล	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์อย่างมากและยากที่จะหลีกเลี่ยง เมื่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขาดความสมดุล ก่อให้เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติมากมาย เช่น ความแห้งแล้ง ขาดแคลนน้ำ ฝนทิ้งช่วง ช่วงฤดูร้อนเพิ่มขึ้น ช่วงฤดูฝนดินถล่ม และอุทกภัย สร้างความเสียหายต่อความมั่นคงของชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ซึ่งปัญหาเหล่านี้ยังไม่สามารถดำเนินการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากขาดการประสานงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนขาดการมีส่วนร่วมของราษฎรในพื้นที่ และการอนุรักษ์อย่างจริงจัง ดังนั้นทุกภาคส่วนต้องเริ่มตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เพียงพอต่อการรักษาสมดุล อันจะนำไปสู่การขับเคลื่อนการผลิตและบริโภคของประเทศ และการสร้างสังคมและชุมชนที่อยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างเกื้อกูล สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยถูกบุกรุกและทำลายกำลังขยายตัวและทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ สาเหตุมาจากจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น และมีความต้องการแหล่งที่ทำมาหากินเพื่อการเกษตรกรรม ทำให้พื้นที่อนุรักษ์และพื้นที่ป่าไม้ที่มีสภาพสมบูรณ์ของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถูกบุกรุกทำลายอย่างรวดเร็ว การสร้างจิตสำนึกและความตระหนัก หวงแหนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งพันธุกรรมพืชในท้องถิ่นของประชาชนในพื้นที่ เพื่อเป็นการปกป้อง อนุรักษ์และการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรและการสร้างความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ทุกภาคส่วนต้องร่วมกันหาแนวทางและดำเนินการให้เกิดเป็นรูปธรรม ด้วยสภาพทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่ป่าต้นน้ำของภาคเหนือบางส่วนมีสภาพเสื่อมโทรม เนื่องจากถูกบุกรุกทำลายใช้ประโยชน์พื้นที่ผิดประเภททำให้เกิดปัญหามลพิษหมอกควันรุนแรง เกิดพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมและพื้นที่ป่าสมบูรณ์มีแนวโน้มลดลงในทุกปี ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ สภาพภูมิอากาศ และสภาพแวดล้อม เกิดปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งรุนแรง สร้างความเสียหายด้านเศรษฐกิจจึงจำเป็นต้องมีการฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำแบบบูรณาการเพื่อให้กลับคืนความอุดมสมบูรณ์และมีความหลากหลายทางชีวภาพ

หัวข้อ	รายละเอียด
	การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพและความหลากหลายทางชีวภาพ ให้คำนึงถึงขีดจำกัดและศักยภาพในการฟื้นตัว สร้างโอกาสในการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์อันเกิดจากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างยุติธรรมและเท่าเทียม เพื่อสร้างความเป็นอยู่ที่ดีของประชาขน ความมั่นคงทางด้านอาหาร สุขอนามัย รวมทั้งการคุ้มครองเพื่อให้เกิดความปลอดภัยทางชีวภาพ ความจำเป็นเร่งด่วนที่สุด เนื่องจากสถานการณ์พื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทยถูกทำลายลงอย่างรวดเร็วตามแรงหนุนเนื่องของประชากรที่เพิ่มขึ้นผนวกกับพลังผลักดันทางเศรษฐกิจระบบทุนนิยมเสรีที่มุ่งค้าขาย โดยใช้พื้นที่ป่าเป็นตัวสำคัญเชิงพาณิชย์ การเช่นนี้ก่อให้เกิดภาวะแห้งแล้งเนื่องจากต้นน้ำลำธารถูกทำลาย ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล เมื่อยามน้ำหลากก็เกิดน้ำท่วมฉับพลันและมีการพังทลายของดินอย่างรุนแรง จนเป็นปัญหาต่อการประกอบอาชีพทางการเกษตร กลายเป็นทุกข์ร้อนแก่ประชาชนจนก่อให้เกิดผลกระทบด้านอื่น ๆ ดังนั้น การที่จะดูแลรักษาป่าที่กำลังฟื้นฟูได้นั้นต้องอาศัยการทำงานร่วมกับชุมชนในบริเวณนั้นช่วยดูแล โดยชุมชนต้องมีจิตสำนึกในการรักษาป่า เห็นค่าของป่า แต่การที่จะทำให้ทุกคนเห็นคุณค่าของป่านั้นอาจเป็นเรื่องที่ยาก จึงต้องมีต้องสร้างแรงจูงใจให้กับชุมชน นั่นคือการแสดงให้เห็นว่าถ้ามีการรักษาป่าแล้วจะได้รับประโยชน์อะไรจากป่า ซึ่งผลตอบแทนทางเศรษฐกิจเป็นแรงจูงใจที่สำคัญ อาทิ การได้ผลิตภัณฑ์จากป่าแล้วนำไปขาย รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งเมื่อชาวบ้านได้รับประโยชน์จากป่าแล้ว ก็อยากจะรักษาป่าให้สมบูรณ์ไว้เพื่อที่จะรักษาประโยชน์เหล่านั้นไว้
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำและพื้นที่เสื่อมโทรม ให้กลับคืนความอุดมสมบูรณ์ทางระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ ๒. เพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้พันธุกรรมพืชในแต่ละท้องถิ่น ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ๓. เพื่อปลูกจิตสำนึกและสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของนักเรียน นักศึกษา ประชาชน ชุมชนในการป้องกันแก้ไขปัญหาทำลายพันธุกรรมพืช และการคุ้มครองป้องกันรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้ยั่งยืน รวมถึงการส่งเสริมให้ประชาชนรักและหวงแหนพืชในท้องถิ่น
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	พื้นที่ป่าไม้ที่คงสภาพป่าไม่ลดลงจากปีที่ผ่านมา
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (จังหวัดเชียงราย จังหวัดพะเยา จังหวัดแพร่ จังหวัดน่าน)
๘. กิจกรรมหลัก	
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เพิ่มพื้นที่สีเขียวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ๑๕๐,๐๒๐,๐๐๐ บาท สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา เชียงราย แพร่ น่าน

หัวข้อ	รายละเอียด
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง ๒๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย)
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปลูกปัญญาและส่งเสริมการปลูกป่าในเขตป่าอนุรักษ์อย่างมีส่วนร่วม ๒๑,๕๐๒,๐๐๐ บาท สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย)
๙. หน่วยงานดำเนินการ	- สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย) - สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา เชียงราย แพร่ น่าน - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๓ (แพร่) และ ๑๕ (เชียงราย) - สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่๒ (เชียงราย) และ ๓ (แพร่)
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๑๙๗,๕๒๒,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เพิ่มศักยภาพชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทำลายป่าไม้และทรัพยากรธรรมชาติ ๒. มีเครือข่ายภาคประชาชนในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านพันธุ์พืช ๓. พื้นที่ป่าต้นน้ำได้รับการฟื้นฟูอย่างมีส่วนร่วม
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีพื้นที่ป่าต้นน้ำที่อุดมสมบูรณ์ทางระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ ๒. ประชาชนและเครือข่ายมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ คุ้มครอง ป้องกันรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้ยั่งยืน รวมถึงการส่งเสริมคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน ๓. พื้นที่ป่าได้รับการคุ้มครอง ดูแล และเฝ้าระวังภัยคุกคามด้านต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนในพื้นที่ใกล้เคียง

แบบ กจ.๑-๑
(Project Brief รายโครงการ)

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด
ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนตอนบน ๒
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	**๒. โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการแก้ไขและป้องกันปัญหาหมอกควัน กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒**
๒. ชื่อแผนงาน	**แผนงาน เพิ่มขีดความสามารถในการแก้ไขและป้องกันปัญหาหมอกควันอย่างยั่งยืน**
๓. แนวทางการพัฒนา	๑. ปลูกจิตสำนึก (ขยายเครือข่ายการมีส่วนร่วมของประชาชน) / สร้างฝาย / ทำแนวกันไฟ / ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี (Smart Evolution) ในการป้องกันและการแก้ไขปัญหาไฟป่า เช่น เครื่องพ่นน้ำอัตโนมัติ , เครื่องบดอัดใบไม้ /สร้างการรับรู้ (ประชาสัมพันธ์) / สนับสนุนการใช้พลังงานชีวมวล ๒. ส่งเสริมอาชีพให้ประชาชนลดการเผาป่า และเผาเศษวัสดุทางการเกษตร เช่น ปลูกป่าสร้างรายได้ , การเพาะเห็ด, สนับสนุนเครื่องอัดฟางก้อนอัดฟางขายสร้างรายได้
๔. หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๑๘) ประเด็นการเติบโตอย่างยั่งยืน (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) จะให้ความสำคัญกับการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก จากกระบวนการอุตสาหกรรมและการใช้ผลิตภัณฑ์ และการจัดการของเสีย มุ่งเน้นในด้านการปรับปรุงการบริหารจัดการพิบัติภัยทั้งระบบ โดยคำถึงปัจจัยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระยะยาว กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ มีพื้นที่เกษตร ๖,๗๓๔,๐๓๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๙๐ ของพื้นที่กลุ่มจังหวัด โดยเฉพาะพื้นที่ปลูกข้าวนาปีมากถึง ๒,๕๒๖,๘๖๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๕๒ ของพื้นที่เกษตร และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ พื้นที่ ๑,๔๑๐,๕๔๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๔๓ ของพื้นที่เกษตร ในช่วงฤดูแล้งของทุกปีพบการเพิ่มสูงขึ้นของฝุ่นละอองในพื้นที่ของประเทศไทย โดยเฉพาะพื้นที่ภาคเหนือส่งผลให้เกิดจุดความร้อนจากการเกิดไฟ ประกอบกับช่วงเวลาดังกล่าวมีการกำจัดเศษวัสดุทางการเกษตรด้วยการเผาเพื่อเตรียมพื้นที่สำหรับทำการเกษตรในช่วงฤดูฝน ดังนั้นการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรและวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรโดยการลดการเผาจะเป็นส่วนหนึ่งที่สามารถลดปัญหาหมอกควันลงได้ ในการสร้างความยั่งยืนของการแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควันโดยลดการเผาในพื้นที่เกษตร จำเป็นต้องการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์และสร้างมูลค่าเพิ่มสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ซึ่งต้องได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการบริหารจัดการทั้งระบบเพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเกษตรกรในการลดการเผาวัสดุเกษตรทั้งระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว นำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาหมุนเวียนให้เกิดประโยชน์เพื่อเพิ่มมูลค่า ลดปัญหา/ปริมาณการกำจัดขยะภายใต้แนวคิด เศรษฐกิจ

หัวข้อ	รายละเอียด
	ชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy: BCG Economy) ก่อให้เกิดรายได้แก่เกษตรกรและเศรษฐกิจโดยรวมของภาคเหนือตอนบนอย่างน้อย ๔๐ ล้านบาท จากกิจกรรมดังกล่าว นอกจากนี้ ยังลดปัญหาด้านสุขภาพระบบทางเดินหายใจของประชาชน และยังเป็นการฟื้นฟูเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวในระดับพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ๒ อีกด้วย
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อควบคุม ป้องกัน แก้ไข และลดปัญหามลพิษจากหมอกควันและไฟป่าและแก้ไขปัญหาคุณภาพอากาศในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ให้มีคุณภาพที่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนน้อยที่สุด ๒. เพื่อปลูกจิตสำนึกและสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของนักเรียน นักศึกษา ประชาชน ชุมชนในการป้องกันแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า เพิ่มเครือข่ายในชุมชนพร้อมสนับสนุนการปฏิบัติการป้องกันไฟป่าในพื้นที่เสี่ยง และการคุ้มครองป้องกันรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้ยั่งยืน รวมถึงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายด้านสาธารณภัยให้มีความพร้อมและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการไฟป่าและหมอกควันเชิงพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ๓. เพื่อถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี พัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการพื้นที่เกษตร การเพิ่มมูลค่าพัฒนาผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์ นวัตกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรให้แก่เกษตรกรเพื่อลดการเผา ในพื้นที่เกษตรและจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร การแปรรูป หรือสร้างมูลค่าจากของเหลือใช้ทางการเกษตรอย่างครบวงจร
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	จำนวนจุดความร้อน (Hot Spot) ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ลดลงเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๓ ปี
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (จังหวัดเชียงราย จังหวัดพะเยา จังหวัดแพร่ จังหวัดน่าน)
๘. กิจกรรมหลัก	
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า ๑๗,๔๘๑,๒๖๔ บาท สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย) - สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดน่าน - สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๒ (เชียงราย) - ศูนย์ป่าไม้น่าน
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี (Smart Evolution) ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ๖,๓๑๐,๐๐๐ บาท สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย)

หัวข้อ	รายละเอียด
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปลูกจิตสำนึกและสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ๖๓,๒๐๑,๘๔๐ บาท สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงราย พะเยา น่าน - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย) - สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สถานีพัฒนาที่ดินพะเยา น่าน - สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
๘.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมอาชีพประชาชนลดการเผาในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ๒๔,๒๙๒,๘๐๐ บาท สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย) สำนักทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
๘.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** บูรณาการแก้ไขปัญหาหมอกควันไฟป่ากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ **งบประมาณ** ๖๔๖,๖๑๒,๘๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** - สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานพลังงานจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย) - สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่๒ (เชียงราย) - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
๘.๖ กิจกรรมหลักที่ ๖ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** ปลูกจิตสำนึกและสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการป้องกันแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า **งบประมาณ** ๑๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
๘.๗ กิจกรรมหลักที่ ๗ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** สร้างเครือข่ายอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านพันธุ์พืชและภูมิปัญญาท้องถิ่น ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ **งบประมาณ** ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา เชียงราย แพร่ น่าน

หัวข้อ	รายละเอียด
๘.๘ กิจกรรมหลักที่ ๘ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** ส่งเสริมชุมชนในการเพาะเห็ดป่าเพื่อลดปัญหาหมอกควันและไฟป่า และสร้างรายได้ **งบประมาณ** ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา เชียงราย แพร่ น่าน
๘.๙ กิจกรรมหลักที่ ๙ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** เพิ่มประสิทธิภาพการลาดตระเวน ป้องกัน ประชาสัมพันธ์และดับไฟป่าพื้นที่รอยต่อป่าอนุรักษ์และพื้นที่ตามกฎหมายป่าไม้ **งบประมาณ** ๕๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย)
๘.๑๐ กิจกรรมหลักที่ ๑๐ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** จัดทำแนวกันไฟรอยต่อพื้นที่ป่าอนุรักษ์อย่างส่วนร่วม **งบประมาณ** ๑๒,๘๕๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย)
๘.๑๑ กิจกรรมหลักที่ ๑๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** ส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพเครือข่าย อาสาสมัครชุมชนป้องกันไฟป่าและรักษาป่า **งบประมาณ** ๒๗,๘๐๒,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย)
๘.๑๒ กิจกรรมหลักที่ ๑๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** การพัฒนาและส่งเสริมการปลูกไผ่เพื่อเป็นพืชทดแทน ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและลดปัญหาฝุ่นควันภาคเหนือตอนบน ๒ **งบประมาณ** ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย) - มหาวิทยาลัยพะเยา
๘.๑๓ กิจกรรมหลักที่ ๑๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** ป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ **งบประมาณ** ๒๑,๒๑๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่๒ (เชียงราย)
๘.๑๔ กิจกรรมหลักที่ ๑๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครูในโรงเรียนประถมมัธยม ในพื้นเพื่อเป็นผู้สร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพและขับเคลื่อนการสร้างพื้นที่ปลอดภัยจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก (Safety Zone) ในเขตรับผิดชอบของตนเอง **งบประมาณ** ๙,๖๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** สำนักงานสาธารณสุขเชียงราย แพร่ น่าน พะเยา

หัวข้อ	รายละเอียด
๘.๑๕ กิจกรรมหลักที่ ๑๕ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** อบรมอาสาสมัครสาธารณสุขเพื่อให้การดูแล ประชาชนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มเปราะบางให้มีความรอบรู้และสามารถลดผลกระทบต่อสุขภาพจากฝุ่นละอองขนาดเล็กได้ **งบประมาณ** ๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงรายแพร่ น่าน พะเยา
๘.๑๖ กิจกรรมหลักที่ ๑๖ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** จัดหาพัฒนาเครื่องมือสื่อสารตอบโต้ภาวะฉุกเฉินให้กับแกนนำสุขภาพ **งบประมาณ** ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงรายแพร่ น่าน พะเยา
๘.๑๗ กิจกรรมหลักที่ ๑๗ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** จัดอบรมอบรมสาธิตการทำเครื่องฟอกอากาศ DIY ในสถานศึกษา **งบประมาณ** ๑๔,๔๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงรายแพร่ น่าน พะเยา
๘.๑๘ กิจกรรมหลักที่ ๑๘ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** ติดตามประเมินผลศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบล พัฒนาระบบสารสนเทศ รายงาน วิเคราะห์ ประมวลผล **งบประมาณ** ๓,๖๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงรายแพร่ น่าน พะเยา
๘.๑๙ กิจกรรมหลักที่ ๑๙ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** การเตรียมความพร้อมและขับเคลื่อนการบริหารจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็กPM๒.๕ ในระดับจังหวัด อำเภอ และท้องถิ่นแบบบูรณาการในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ **งบประมาณ** ๕๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
๘.๒๐ กิจกรรมหลักที่ ๒๐ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อบูรณาการชีวมวลและเชื้อเพลิงสะสมเพื่อลดปัญหาไฟป่าและการเผาในที่โล่งภาคเหนือตอนบน ๒ **งบประมาณ** ๑๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** - มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ เชียงราย

หัวข้อ	รายละเอียด
๘.๒๑ กิจกรรมหลักที่ ๒๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** การบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเพื่อลดการเผาในพื้นที่เกษตร **งบประมาณ** ๒๕๒,๓๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** - สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย พะเยาแพร่ น่าน - มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง - มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน - สำนักงานพลังงานจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
๘.๒๒ กิจกรรมหลักที่ ๒๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** การเพิ่มประสิทธิภาพอาสาสมัครพลังงานชุมชน เพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีพลังงานชุมชน **งบประมาณ** ๑๘,๕๓๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** สำนักงานพลังงานจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
๙. หน่วยงานดำเนินการ	- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักงานพลังงานจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๓ (แพร่) และ ๑๕ (เชียงราย) - สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่๒ (เชียงราย) และ ๓ (แพร่) - ศูนย์ป่าไม้น่าน - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน - มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย น่าน - มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง - มหาวิทยาลัยพะเยา
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๑,๗๒๙,๖๙๐,๗๐๔ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. มีเครือข่ายภาคประชาชนในการช่วยพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานลาดตระเวนป้องกัน ประชาสัมพันธ์และดับไฟป่า จำนวน ๘๕ ชุมชนหรือหมู่บ้าน ๒. ผู้เข้ารับการอบรมได้รับทักษะและเพิ่มศักยภาพในการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันอย่างสมดุลและยั่งยืน ร้อยละ ๘๐ ของจำนวนทั้งหมด ๓. พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและป่าอนุรักษ์ได้รับการดูแลและป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้จากการเกิดไฟป่า ๔. ปริมาณเชื้อเพลิงที่ได้รับการจัดการ เพื่อจำกัดและลดผลกระทบต่อปัญหาไฟป่าหมอกควันเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา อย่างน้อยร้อยละ ๒๐ ๕. เครือข่ายสาธารณภัยได้มีการพัฒนาศักยภาพ มีความรู้ถูกต้องตามหลักวิชาการและมาตรฐานสากล ในการบริหารจัดการภัยพิบัติอย่างเป็นระบบ

หัวข้อ	รายละเอียด
	๖. การบริหารจัดการของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอ และศูนย์ปฏิบัติการท้องถิ่น มีประสิทธิภาพและเป็นมาตรฐานสากล ๗. ทุกตำบลมีพื้นที่ปลอดภัยสำหรับกลุ่มเสี่ยงที่จะได้รับผลกระทบด้านสุขภาพจากหมอกควันและไฟป่า
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. พื้นที่ป่าได้รับการควบคุม ป้องกัน ส่งเสริม สร้างความตระหนักรู้และปลูกจิตสำนึกในการลดปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ๒. จำนวนการเกิดไฟป่าและจุดความร้อน (hotspot) ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติลดลงร้อยละ ๒๐ ของปีที่ผ่านมา ๓. คุณภาพอากาศในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ๒ มีคุณภาพที่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนน้อยที่สุด ๔. ผู้ป่วยที่มีสาเหตุจากหมอกควันไฟป่าลดลง ๕. ลดความเสียหายด้านเศรษฐกิจการท่องเที่ยวที่เกิดจากหมอกควันไฟป่า

แบบ กจ.๑-๑
(Project Brief รายโครงการ)

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด
ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนตอนบน ๒
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	**๓.โครงการเพิ่มขีดความสามารถ ในการจัดการสาธารณภัย**
๒. ชื่อแผนงาน	**แผนงาน เตรียมความพร้อมในการรับมือภัยพิบัติ ในกลุ่มจังหวัด**
๓. แนวทางการพัฒนา	สนับสนุนระบบเตือนภัยพิบัติในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒
๔. หลักการและเหตุผล	ด้วยยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ซึ่งเป็นกรอบการพัฒนาระยะยาว เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์“ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุขและตอบสนองตอบต่อการบรรลุซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตสร้างรายได้ระดับสูงเป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้างความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ ประกอบไปด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ โดยมียุทธศาสตร์ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายในการเพิ่มความสามารถในการรับมือภัยพิบัติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพิ่มขึ้นทั้งในระดับประเทศและระดับพื้นที่ ป้องกัน เฝ้าระวังและเตือนภัยพิบัติทางธรรมชาติ ประกอบกับ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ หมุดหมายที่ ๑๑ กำหนดให้ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยกลยุทธ์ที่ ๒ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพประชาชนและชุมชน ในการรับมือกับภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ด้วยความตระหนักในผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อชุมชนและสังคมจากเหตุการณ์ สาธารณภัย ทำให้ปัจจุบันทุกหน่วยงานตื่นตัวในการค้นหาแนวทางเพื่อลดโอกาสในการเกิดผลกระทบ จากสาธารณภัยอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น จากการตั้งรับและรอแก้ไขปัญหาหรือ เยียวยาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากสาธารณภัยมาสู่การเตรียมความพร้อมล่วงหน้าเพื่อรับมือ ภัยที่อาจเกิดขึ้นและดำเนินการเชิงรุกในการลดปัจจัยต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงจึงเกิด แนวความคิดในการปฏิบัติการที่รู้จักกันดีว่า“disaster risk reduction (DRR)” หรือ “การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย” ตามบริบทของประเทศไทย อย่างไรก็ตาม การจัดการเพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยในแต่ละประเทศ ไม่สามารถสำเร็จได้โดยบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือหน่วยงานหนึ่งเพียงลำพังเพราะสาธารณภัย เป็นเรื่องของทุกคน จึงจำเป็นต้องมีการสร้างกรอบความร่วมมือเพื่อช่วยให้มีแนวทาง ในการดำเนินการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยร่วมกันทุกระดับภายในประเทศ สำหรับนโยบายที่สำคัญในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยในประเทศไทย คือ แผนการป้องกันและบรรเทา

หัวข้อ	รายละเอียด
	สาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งมีการปรับปรุง หลักปฏิบัติให้สอดคล้องกับหลักการสากลตามกรอบเซนไดฯ ที่มุ่งเน้นในการจัดการกับ “ความเสี่ยง”ได้รับการอนุมัติโดคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๘ ให้เป็นแผนแม่บทและเป็นกรอบในการปฏิบัติการด้านสาธารณภัยในประเทศไทย มียุทธศาสตร์ ๑ คือ การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยสร้างระบบ การประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้มีมาตรฐาน พัฒนามาตรการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนและทุกระดับสร้างแนวปฏิบัติในการลดความเสี่ยง ซึ่งเรื่องภัยพิบัติเป็นประเด็นที่ได้รับความสำคัญ โดยเฉพาะในมิติความมั่นคงของชาติ มีเป้าหมายการดำเนินงานด้านการจัดการภัยพิบัติครอบคลุมทุกด้าน ทั้งระบบ การจัดการภัยพิบัติการบริหารจัดการภัยพิบัติในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งการป้องกันภัย ในทุกรูปแบบตลอดจนการเฝ้าระวัง และเตือนภัยพิบัติทางธรรมชาติและการจัดทำ แผนที่เสี่ยงภัยทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาค และจังหวัด
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคีเครือข่ายมีบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ๒. เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านสาธารณภัยและจัดหาอุปกรณ์สำหรับการศึกษาและฝึกปฏิบัติของภาคีเครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ และใกล้เคียงให้มีความพร้อมสูงสุด ๓. เพื่อให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและความสามารถในการฟื้นตัว สามารถป้องกันรับมือและบรรเทาสาธารณภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และการปฏิบัติในภาวะฉุกเฉินเป็นไปอย่างมีระบบ ชัดเจน ไม่สับสน
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	มูลค่าความสูญเสียจากสาธารณภัยลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย ๓ ปีย้อนหลัง
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (จังหวัดเชียงราย จังหวัดพะเยา จังหวัดแพร่ จังหวัดน่าน)
๘. กิจกรรมหลัก	
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สนับสนุนระบบเตือนภัยพิบัติในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ๗๘,๗๐๕,๗๐๐ บาท ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๑๕ เชียงราย สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** การพัฒนาศักยภาพการป้องกัน เตรียมความพร้อมและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ **งบประมาณ** ๖๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** - ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๑๕ เชียงราย - สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน

หัวข้อ	รายละเอียด
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** เพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาเครือข่ายเครื่องจักรกล กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ และน่าน) **งบประมาณ** ๑๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๑๕ เชียงราย
๘.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** เสริมสร้างศักยภาพชุมชนด้านการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติอุทกภัย น้ำป่าไหลหลาก ดินโคลนถล่ม กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ และน่าน) **งบประมาณ** ๑๗,๕๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๑๕ เชียงราย
๘.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** พัฒนาศักยภาพและส่งเสริมชุมชนในการจัดการลดความเสี่ยงจากอุบัติเหตุทางถนน กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ และน่าน) **งบประมาณ** ๑๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๑๕ เชียงราย
๘.๖ กิจกรรมหลักที่ ๖ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** พัฒนาเครือข่ายพื้นที่เสี่ยงภัย กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ และน่าน) **งบประมาณ** ๑๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๑๕ เชียงราย
๘.๗ กิจกรรมหลักที่ ๗ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พักพิงชั่วคราวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ และน่าน) **งบประมาณ** ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๑๕ เชียงราย
๘.๘ กิจกรรมหลักที่ ๘ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** เพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาสถานีศูนย์การเรียนรู้สาธารณภัยกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ และจังหวัดน่าน) **งบประมาณ** ๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๑๕ เชียงราย
๘.๙ กิจกรรมหลักที่ ๙ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมหลัก** การเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ **งบประมาณ** ๑๒๘,๕๒๘,๕๐๐ บาท **หน่วยดำเนินการ** สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน

หัวข้อ	รายละเอียด
๙. หน่วยงานดำเนินการ	- ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๑๕ เชียงราย - สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๓๘๗,๒๓๔,๒๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เยาวชน ประชาชน สถานศึกษา มีความเข้มแข็ง มีความรู้ ทักษะสามารถเตรียมพร้อมป้องกันและรับมือกับสาธารณภัยสามารถช่วยเหลือตนเองได้ในเบื้องต้น ๒. ประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีเครือข่าย ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาธารณภัยอย่างมีประสิทธิภาพและครบวงจร ทำให้มีการเตรียมความพร้อมในการเผชิญเหตุ การป้องกันและบรรเทา รวมไปถึงการฟื้นฟูจากภัยพิบัติ ๓. มีเครือข่ายด้านสาธารณภัยและด้านสิ่งแวดล้อมที่มีศักยภาพในพื้นที่
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. ประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีเครือข่าย ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาธารณภัยอย่างมีประสิทธิภาพและครบวงจร ทำให้มีการเตรียมความพร้อมในการเผชิญเหตุ การป้องกันบรรเทาและฟื้นฟูจากสาธารณภัย สามารถเพิ่มศักยภาพในการเผชิญเหตุและจัดการสาธารณภัยในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ให้มีความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ในการป้องกัน บรรเทา และฟื้นฟูจากสาธารณภัย ลดความสูญเสียจากสาธารณภัยในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ๒. การเผชิญเหตุและการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่เสี่ยงภัยมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และการปฏิบัติในภาวะฉุกเฉินเป็นไปอย่างมีระบบ ชัดเจน ไม่สับสน หมู่บ้าน/ชุมชน มีบุคลากรที่มีศักยภาพด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอยู่ในพื้นที่ โรงเรียนมีระบบการบริหารจัดการภัยพิบัติทั้งก่อนเกิดภัย ระหว่างเกิดภัย หลังเกิดภัย และความสูญเสียจากสาธารณภัยในพื้นที่เสี่ยงภัยลดลง

ภาคผนวก ก

รายการตรวจสอบการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (เชียงราย น่าน พะเยา แพร่)

การดำเนินการ	ดำเนินการแล้ว	ไม่ได้ดำเนินการ
๑) นำข้อมูลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัดของจังหวัดทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดไปประกอบการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.บ.ภ. กำหนด	√	
๒) จัดประชุมหารือร่วมกันระหว่างหัวหน้าส่วนราชการที่มีสถานที่ตั้งทำการอยู่ในจังหวัดทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดไม่ว่าจะเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาคหรือราชการบริหารส่วนกลางและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดในจังหวัด รวมทั้งผู้แทนภาคประชาสังคม และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดตามมาตรา ๕๓/๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ และมาตรา ๑๙ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑	√	
๓) การประชุมของ ก.บ.ก. เพื่อจัดทำและเห็นชอบแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.บ.ภ. กำหนด	√	

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ ทั้งนี้ได้แนบรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) มาพร้อมนี้ด้วย

(ลงชื่อ).....(นายภาสกร บุญญลักษม์).....
(.....ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย.....)
หัวหน้ากลุ่มจังหวัด.....หัวหน้ากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒.....

หมายเหตุ ให้จังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัดเป็นผู้จัดทำ

ภาคผนวก ข

สรุปผลการทบทวนแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)
ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
(เฉพาะปีที่มีการปรับปรุงหรือทบทวนแผน)

หัวข้อ	แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) (เสนอในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖)	แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗	เหตุผลของการปรับเปลี่ยน
เป้าหมายการพัฒนา	ภายในปี ๒๕๗๐ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ จะเป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน	ท่องเที่ยวบนพื้นฐานวัฒนธรรมร่วมสมัย ยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตร สิ่งแวดล้อมยั่งยืน สู่เศรษฐกิจมั่นคง	เพื่อให้เป้าหมายการพัฒนาประเด็นการพัฒนา ชัดเจนยิ่งขึ้น และให้ตัวชี้วัดระดับแผน ฯ สอดคล้องกับการกำหนดประเด็นการพัฒนาและตัวชี้วัดระดับประเด็นการพัฒนาให้สามารถขับเคลื่อนในแต่ละประเด็นการพัฒนาสู่การบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดระดับแผน ต่อไป
ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา	(๑) อัตราการขยายตัวของดัชนีทางเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (๒) สัดส่วนคนอายุยืน ๘๐ ปีขึ้นไปต่อจำนวนประชากรในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (๓) พื้นที่สีเขียวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ไม่ลดลงจากปีที่ผ่านมา	(๑) มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ เพิ่มขึ้น (ฐานปี ๒๕๖๓) (๒) พื้นที่สีเขียวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ไม่ลดลงจากปีที่ผ่านมา	
ประเด็นการพัฒนา	**ประเด็นการพัฒนาที่ ๑** : พัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง **ประเด็นการพัฒนาที่ ๒** : ส่งเสริมและพัฒนาสุขภาวะวิถีใหม่สู่ความยั่งยืน (New Normal to Sustainable) **ประเด็นการพัฒนาที่ ๓** : อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาขีดความสามารถในการรับมือสาธารณภัย	**ประเด็นการพัฒนาที่ ๑** : ด้านการท่องเที่ยวสร้างสรรค์ **ประเด็นการพัฒนาที่ ๒** : ด้านเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง **ประเด็นการพัฒนาที่ ๓** : ด้านการค้า การลงทุน เศรษฐกิจเพิ่มมูลค่า **ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ :** ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน	